
NEDL TRANSFER
HN 369H W

SIGILL : COLL : HARVARD : CANTAB : NOV : ANGL : 1630
CHRISTO ET ECCLESIAE

Rec^d. June 24. 1840.
Presented by Mr. C. G. Thomas.

G. Vdr Gucht Sculp.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΑΙ
ΕΠΤΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ.

SOPHOCLIS
TRAGOEDIÆ
SEPTEM.

Cum Versione Latina & selectis quibusdam variis Lectionibus.

VOLUMEN PRIMUM.

LONDINI:
EX OFFICINA J. & R. TONSON,
& J. WATTS.

MDCCXLVII.

CUM PRIVILEGIO.

Gift of Mr
C. G. Thomas, June
24, 1840

Vols. 1 & 2.

New [illegible]

Scholis in ANGLIA Celeberrimis:

ETONENSI,

WESTMONASTERIENSI

REGIIS:

WINTONIENSI,

CARTHUSIANÆ,

PAULINÆ

ET

MERCATORUM SCISSORUM,

HÆC SOPHOCLIS EDITIO

Humillimè Offertur

Dedicaturque.

Typographus Lectori.

TA muneris noſtri ratio poſtulare videtur, ut probatiora Antiquitatis monumenta commodiori formâ typiſque nitidioribus evulgemus. Habes hic Sophoclem, Tragicum inter Græcos primarium; dignum ſane, qui dudum multo pulchrior apud nos integer appareret. Ea demum Poetæ noſtri ſumma laus habenda eſt, quòd non modo certatim inter Veteres præconiis efferatur, ſed & celeberrimi inter Noſtrates Tragici fabulas ejus imitari dicam, an interpretari non dedignati ſint.

Textus Græcus Stephanorum editiones accuraté ſequitur: Variantes Lectiones tum à Scholiaſtis antiquis obſervatæ, tum inter H. Stephani Notas diſperſæ, tum ex MSStis & impreſſis vetuſtioribus collectæ, quotquot momenti alicujus eſſe videbantur, unà cum nonnullis Criticorum conjecturis ad imum paginæ ſubnotantur. Latina verſio mendis quibus referta eſt plurimis ita repurgatur, ut nihil fere jam reſtet vel perperam vel imperfecte redditum, quod non ſuperioris ordinis Tyrones (quibus ſolis

ſolis hic Scriptor in manus tradi debet) ipſi proprio Marte corrigere poſſint. Id modo de ſtylo Sophocleo notandum eſt, quòd ex involuta verborum poſitione, præſertim in Choris, & conſtructionibus ſibi propriis aliqua obſcuritas oriatur; quam tamen attentior lectionis conſuetudo ita facile ſuperabit, ut cothurnata ejus majeſtas moratis ſententiis utiliter intermixta clarius elucebit.

In hoc PRIMO VOLUMINE continentur

AJAX FLAGELLIFER.

ELECTRA.

OEDIPUS TYRANNUS.

SOPHOCLIS VITA
EX SUIDA.

SOPHOCLES Sophili Colonæi filius, Athenienſis Tragicus, natus Olymp. 73. ita ut annis 17 Socrate antiquior ſit. Hic primus tribus Hiſtrionibus uſus eſt, & eo, qui vocatur Tritagoniſta, ſive tertiarum partium Actor. Primus etiam Chorum quindecim juvenibus conſtantem introduxit, cum ante duodecim tantum in Scenam introducerentur. Idem appellatus fuit Apis propter orationis ſuavitatem. Primus etiam ſingulis fabulis certare cœpit, non vero tetralogia. Scripſit Elegias & Pæanas & Orationem de Choro; de quo cum Theſpide & Chœrilo contendebat. Filii, quos habuit, ſunt iſti, Jophon, Leoſthenes, Ariſto, Stephanus, Meneclides. Obiit poſt Euripidem anno ſexto. Docuit fabulas 123, vel etiam multo plures, ut alii. Vicit vicies quater.

SO-

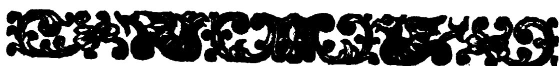
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΒΙΟΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΣΟΥΙΔΑ.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ, Σοφίλου, Κολωνῆθεν, Ἀθηναῖος τραγικός· τεχθεὶς κατὰ τὴν ογ΄ ὀλυμπιάδα, ὡς πρεσβύτερος εἶναι Σωκράτους ἔτη ιζ΄. οὗτος πρῶτος τρισὶν ἐχρήσατο ὑποκριταῖς, καὶ τῷ καλουμένῳ τριταγωνιστῇ· καὶ πρῶτος τὸν χορὸν ἐκ πεντεκαίδεκα εἰσήγαγε, νέων πρότερον δυοκαίδεκα εἰσιόντων· προσηγορεύθη δὲ μέλιττα διὰ τὸ γλυκύ. καὶ αὐτὸς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν· ἔγραψεν ἐλεγεῖά τε καὶ παιᾶνας, καὶ λόγον καταλογάδην, περὶ τοῦ χοροῦ πρὸς Θέσπιν καὶ Χοίριλον ἀγωνιζόμενος. παῖδες δὲ, οὓς ἔσχεν, οὗτοι, Ἰοφῶν, Λεωσθένης, Ἀρίστων, Στέφανος, Μενεκλείδης. τελευτᾷ δὲ μετὰ Εὐριπίδην ἐτῶν ϛ΄. ἐδίδαξε δὲ δράματα ρκγ΄· ὡς δέ τινες, καὶ πολλῷ πλείω. νίκας δὲ ἔλαβε κδ΄.

Ἐπι-

Ἐπιγράμματα εἰς Σοφοκλέα.

ΣΙΜΩΝΙΔΟΥ.

Ἐσβέσθης γηραιὲ Σοφόκλεες, ἄνθος ἀοιδῶν,
Οἰνωπὸν Βάκχου βότρυν ἐρεπτόμενος.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Ἠρέμ' ὑπὲρ τύμβοιο Σοφοκλέος, ἠρέμα κισσὲ
Ἑρπύζοις χλοεροὺς ἐκπροχέων πλοκάμους.
Καὶ πέταλον πάντη θάλλοι ῥόδου, ἥ τε φιλορρὼξ
Ἄμπελος, ὑγρὰ πέριξ κλήματα χευαμένη·
Εἵνεκεν εὐεπίης πινυτόφρονος· ἣν ὁ μελίχρους
Ἤσκησεν, Μουσῶν ἄμμιγα καὶ Χαρίτων.

ΕΡΥΚΙΟΥ.

Αἰεί τοι λιπαρῷ ἐπὶ σήματι δῖε Σοφόκλεις,
Σκηνίτης μαλακοὺς κισσὸς ἄλοιτο πόδας.
Αἰεί τοι βούπαισι περιστάζοιτο μελίσσαις
Τύμβος Ὑμηττείῳ λειβόμενος μέλιτι.
Ὡς ἄν τοι ῥείῃ μὲν ἀένναος Ἀτθίδι δέλτῳ
Κηρός, ὑπὸ στεφάνοις δ' αἰὲν ἔχοις πλοκάμους.

ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ.

Τύμβος ὅδ' ἐστ' ὤνθρωπε, Σοφοκλέους· ὃς παρὰ Μουσῶν
Ἱρὴν παρθενίην ἱερὸς ὢν ἔλαχεν.
Ὅς με τὸν ἐκ Φλιοῦντος ἔτι τρίβολον πατέοντα
Πρίνινον, ἐς χρύσεον σχῆμα μεθηρμόσατο,
Καὶ λεπτὴν ἐνέδυσεν ἁλουργίδα. τοῦ δὲ θανόντος,
Εὔθετον ὀρχηστὴν τῇδ' ἀνέπαυσα πόδα.
Ὄλβιος, ὡς ἀγαθὴν ἔλαχε στάσιν· ἡ δ' ἐνὶ χερσὶ
Κούριμος, ἐκ ποίης ἤδε διδασκαλίης;
Εἴτε σὺ Ἀντιγόνην εἰπεῖν φίλον, οὐκ ἂν ἁμάρτοις·
Εἴτε καὶ Ἠλέκτραν· ἀμφότεραι γὰρ ἄκρον.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΑΙΑΣ

ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ

ARGUMENTUM.

FAbula ad res Trojanas ſpectat, quemadmodum Antenoridæ, Captivæ, Helenæ raptus, & Memnon. Nam cæſo in pugna Achille, inter Ajacem & Ulyſſem de corpore ferendo incidit controverſia, quòd alter altero in hoc munere obeundo ſibi videretur præſtantior. Ac quum in judicio de armis ejus contenderent, Ulyſſes illa obtinuit. Unde Ajax, quòd causâ cecidiſſet, nimio dolore in furorem actus invaſit gregem, exiſtimans ſe Græcos trucidare, ac alias quidem ex quadrupedibus jugulat, alias verò colligatas in tentoria abducit. Inter quas eximia quadam magnitudine aries eſt: quem Ulyſſem eſſe ſuſpicans, ligatum flagellat: unde titulus huic tragœdiæ inditus eſt Ajax μαστιγοφόρος, id eſt flagellifer, aut ad differentiam Locri Ajacis. Dicæarchus autem titulum præfigit, *Ajacis mors*. Sed quum exhibetur fabula, Ajax ſimpliciter inſcribitur. Hæc igitur facit Ajax. Ulyſſem autem in tentoriis deprehendit Minerva ſpeculantem quidnam agat Ajax, ac quæcunque geſta ſunt ei narrat: vocátque, tandem ut foras prodeat, Ajacem etiamnum furioſum & ſuperbè ſe efferentem gloriantémque de interfectis hoſtibus ſuis. Deinde ſe in ædes recipit, Ulyſſem flagris cæſurus. Accedit interea chorus ex nautis Salaminiis, ſciens quidem mactatum eſſe Græcorum gregem, autorem verò ignorans. Egreditur etiam Tecmeſſa, quam bello captam Ajax pro concubina habebat, ſciens quidem ab Ajace ſtragem gregis editam: verùm cujuſnam gregis, ignara. Uterque igitur quod ignorabat ab utroque edoctus: chorus quidem à Tecmeſſa, quòd Ajax cædis eſſet autor: Tecmeſſa viciſſim Græci exercitus eſſe gregem: lugent, maximè chorus. Deinde Ajax jam ad ſe reverſus mentiſque compos egreditur, & ſua facta deplorat. Tecmeſſa eum ut iram remittat, obſecrat. Ille verò jam ſe remiſiſſe ſimulans, exit tanquam ſe cædémque expiaturus, ac mortem ſibi conſciſcit. Sub finem fabulæ contentiones ſunt, Teucri adverſus Menelaum & Agamemnonem, non permittentes cadaver ſepeliri; tandem autem ſepultum Teucer luget. Porrò fabula hoc innuit, ex ira nimiáque vincendi cupiditate hujuſcemodi morbos exiſtere. Quemadmodum Ajax ſperans ſe armis Achillis poti-turum & fruſtratus, ipſe ſibi manus adfert.

Fabulæ

ὙΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὸ δρᾶμα τῆς Τρωϊκῆς ἐστι πραγματείας, ὥσπερ οἱ Ἀντηνορίδαι, καὶ Αἰχμαλωτίδες, καὶ Ἑλένης ἁρπαγή, καὶ Μέμνων. πεπτωκότος γὰρ ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Ἀχιλλέως, ἐδόκουν Αἴας τε καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπ' αὐτῷ πλεῖόν τι ἀριστεύειν περὶ τὴν τοῦ σώματος κομιδήν· καὶ κρινομένων περὶ τῶν ὅπλων, κρατεῖ Ὀδυσσεύς· ὅθεν ὁ Αἴας τῆς κρίσεως μὴ τυχὼν παρακεκίνηται καὶ διέφθαρται τὴν γνώμην, ὥστε ἐφαπτόμενος τῶν ποιμνίων καὶ τέμνων, δοκεῖν τοὺς Ἕλληνας διαχειρίζεσθαι· καὶ τὰ μὲν ἀνεῖλε τῶν τετραπόδων, τὰ δὲ δήσας, ἀπάγει ἐπὶ τὴν σκηνήν· ἐν οἷς ἐστι καὶ κριός τις ἔξοχος, ὃν ᾤετο εἶναι Ὀδυσσέα· ὃν δήσας ἐμαστίγωσεν· ὅθεν καὶ τῇ ἐπιγραφῇ προσκεῖται Αἴας μαστιγοφόρος· ἢ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος. Δικαίαρχος δὲ Αἴαντος θάνατον ἐπιγράφει. ἐν δὲ ταῖς διδασκαλίαις ψιλῶς Αἴας ἀναγέγραπται. ταῦτα μὲν οὖν πράττει ὁ Αἴας· καταλαμβάνει δὲ Ἀθηνᾶ τὸν Ὀδυσσέα ἐπὶ τῆς σκηνῆς διοπτεύοντα τί ἄρα ποτὲ πράττει ὁ Αἴας· καὶ δηλοῖ αὐτῷ τὰ πραχθέντα, καὶ προκαλεῖται εἰς τοὐμφανὲς τὸν Αἴαντα ἔτι ἐμμανῆ ὄντα, καὶ ἐπικομπάζοντα ὡς τῶν ἐχθρῶν ἀνῃρημένων· καὶ ὁ μὲν εἰσέρχεται ὡς ἐπὶ τὸ μαστιγοῦν τὸν Ὀδυσσέα· παραγίνεται δὲ χορὸς Σαλαμινίων ναυτῶν, εἰδὼς μὲν τὸ γεγονός, ὅτι ποίμνια ἐσφάγησαν Ἑλληνικά, ἀγνοῶν δὲ τὸν δράσαντα· ἔξεισι δὲ καὶ Τέκμησσα τοῦ Αἴαντος αἰχμάλωτος παλλακίς, εἰδυῖα μὲν τὴν σφαγὴν τῶν ποιμνίων ὅτι Αἴας ἐστίν, ἀγνοοῦσα δὲ τίνος εἴη τὰ ποίμνια· μαθόντες οὖν παρ' ἀλλήλων τὸ ἀγνοούμενον, ὁ χορὸς μὲν παρὰ Τεκμήσσης ὅτι Αἴας ταῦτ' ἔδρασε, Τέκμησσα δὲ παρὰ τοῦ χοροῦ, ὅτι Ἑλληνικὰ τὰ σφαγέντα ποίμνια, ἀπολοφύρονται, καὶ μάλιστα ὁ χορός· ἐντεῦθεν ὁ Αἴας προελθών, καὶ ἔμφρων γενόμενος, ἑαυτὸν ἀπολοφύρεται, καὶ τούτου Τέκμησσα δεῖται παύσασθαι τῆς ὀργῆς· ὁ δ' ἀποκριθεὶς πεπαῦσθαι, ἔξεισι δῆθεν καθαρσίων ἕνεκεν, καὶ ἑαυτὸν διαχειρίζεται· εἰσὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ δράματος λόγοι τινὲς Τεύκρου πρὸς Μενέλαον, καὶ πρὸς Ἀγαμέμνονα, οὐκ ἐῶντας θάπτειν τὸ σῶμα· τὸ δὲ πέρας, θάψας αὐτὸν ὁ Τεῦκρος, ἀπολοφύρεται· παρίστησι δὲ ὁ λόγος τῆς τραγῳδίας, ὅτι ἐξ ὀργῆς καὶ λύπης ἄκρας οἱ ἄνθρωποι εἰς μανίαν περιτρέπονται. ὃ γὰρ καὶ Αἴας πέπονθε, τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων ἀποτυχών.

ARGUMENTUM.

Fabulæ actio constituitur prope tentoria Ajacis in navalibus. Mirè autem inducit Minervam initio loquentem. Absurdum enim fuisset Ajacem egressum narrare quæ à se fuerant gesta, & ipsum se reprehendere: neque quisquam alius potuisset rescire quæ secretò & noctu ab Ajace designata erant. Dei fuerat ista palàm facere. De morte Ajacis variant apud autores sententiæ. Alii aiunt à Paride vulneratum venisse in castra sua sanguine diffluentem: alii Trojanis oraculum editum, ut luto eum cœnóque peterent, (ferro enim vulnerari non poterat) & hoc modo obiisse: Alii rursus, ipsum sibi mortem conscivisse asserunt, quorum est in numero Sophocles. De latere verò quòd illud solùm vulnerabile esset, Pindarus meminit: Corpus quidem quâ parte leonino Herculis tegebatur exuvio, vulnerari non potuisse: quâ verò patebat fuisse vulneribus obnoxium. Summa verò Fabulæ est Ajacis furor & mors.

PERSONÆ FABULÆ.

MINERVA.
ULYSSES.
AJAX.
CHORUS senum Salaminiorum.
TECMESSA.
NUNCIUS.
SEMICHORUS.
TEUCER.
MENELAUS.
AGAMEMNON.

AJAX

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν τῷ ναυστάθμῳ κεῖται πρὸς τῇ σκηνῇ τοῦ Αἴαντος· δαιμονίως δὲ εἰσφέρει προλογίζουσαν τὴν Ἀθηνᾶν· ἀπίθανον γὰρ τὸν Αἴαντα προϊόντα, εἰπεῖν περὶ τῶν αὐτῷ πεπραγμένων, ὥσπερ ἐξελέγχοντα ἑαυτόν· οὐδὲ μὴν ἕτερός τις ἐπίσταιτο τὰ τοιαῦτα, ἐν ἀπορρήτῳ καὶ νυκτὸς τοῦ Αἴαντος δράσαντος· θεοῦ ἦν τὸ ταῦτα διασαφῆσαι· περὶ δὲ τοῦ θανάτου τοῦ Αἴαντος διαφόρως ἱστορήκασιν· οἱ μὲν γάρ φασιν ὅτι ὑπὸ Πάριδος τρωθεὶς ἦλθεν εἰς τὰς ναῦς αἱμορροῶν· οἱ δὲ, ὅτι χρησμὸς ἐδόθη Τρωσὶ πηλὸν κατ' αὐτοῦ βαλεῖν· (σιδήρῳ γὰρ οὐκ ἦν τρωτὸς) καὶ οὕτω τελευτᾷ· οἱ δὲ ὅτι αὐτόχειρ αὐτοῦ γέγονεν, ὧν ἐστι καὶ Σοφοκλῆς. περὶ δὲ τῆς πλευρᾶς, ὅτι μόνην αὐτὴν τρωτὴν εἶχεν, ἱστορεῖ καὶ Πίνδαρος, ὅτι τὸ μὲν σῶμα (ὅπερ ἐκάλυπτεν ἡ τοῦ Ἡρακλέους λεοντῆ) ἄτρωτον ἦν· τὸ δὲ μὴ καλυφθὲν (ὅπερ ἦν ἡ πλευρὰ) τρωτὸν ἦν. τὸ κεφάλαιον δὲ τοῦ δράματος, Αἴαντος μανία καὶ τελευτή.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΘΗΝΑ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΑΙΑΣ.

ΧΟΡΟΣ ἐκ Σαλαμινίων ναυτῶν.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

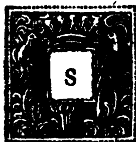

A J A X FLAGELLIFER.

MINERVA, ULYSSES, AJAX, CHORUS.

IAMBI.

Miner.

EMPER, ô fili Laertis, video te
Insidias quasdam hostium præripere captantem.
Et nunc inter tabernacula nautica te cerno
Ajacis, ubi locum extremum tenet,
Jampridem venantem, & metientem
Vestigia illius recens impressa, ut videas
Utrum intus, an verò non intus sit. Sed bene ducit te
Quasi sagacis Laconicæ canis vestigatio.
Intus enim jam vir hic est, caput
Stillans sudore, & manus cæde resperlas.
Nec te intra hanc portam introspectare
Amplius opus est, dicere autem cujus causa
Operam hanc susceperis, ut à me sciente discas.

Ulys. O vox Minervæ charissimæ mihi ex Diis,
Quam bene notam tuam, etsi inconspicua eras, attamen
Vocem exaudio, & corripio mente

Æreæ

ΑΙΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟΡΟΣ.

ΑΘΗΝΑ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΑΙΑΣ, ΧΟΡΟΣ.

ἸΑΜΒΟΙ.

ΑΘΗ.

ΕΙ μὲν, ὦ παῖ Λαερτίου, δέδορκά σε
Πεῖράν τιν' ἐχθρῶν ἁρπάσαι θηρώμενον.
Καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
Αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει,
Πάλαι κυνηγετοῦντα, καὶ μετρούμενον
Ἴχνη τὰ κείνου νεοχάραχθ', ὅπως ἴδῃς
Εἴτ' ἔνδον, εἴτ' οὐκ ἔνδον· εὖ δέ σ' ἐκφέρει
Κυνὸς Λακαίνης ὥς τις εὔρινος βάσις.
Ἔνδον γὰρ ἀνὴρ ἄρτι τυγχάνει, κάρα
Στάζων ἱδρῶτι καὶ χέρας ξιφοκτόνους·
Καί σ' οὐδὲν εἴσω τῆσδε παπταίνειν πύλης
Ἔτ' ἔργον ἐστὶν, ἐννέπειν δ' ὅτου χάριν
Σπουδὴν ἔθου τήνδ', ὡς παρ' εἰδυίας μάθῃς.

ΟΔ. Ὦ φθέγμ' Ἀθάνας φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
Ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς, ὅμως
Φώνημ' ἀκούω, καὶ ξυναρπάζω φρενὶ,

Æreæ tanquam *ſonum* tubæ Tyrrhenicæ.
Et nunc intelligis probè me propter virum inimicum
Hîc ambulare, Ajacem (*dico*) ſcutiferum.
Nam illum, nec quenquam alium, quæro jamdudum.
Hac nocte enim rem inopinatam contra nos
Perpetravit, ſiquidem fecerit hæc :
Nam nihil certi habemus, ſed dubitamus :
Et ego mea ſponte ſubii hunc *explorandi* laborem.
Nam corruptam jam eſſe deprehendimus
Prædam omnem, & cæſam
Manu, unà cum ipſis paſtoribus :
I Ajacem verò omnes culpam conferunt.
Et mihi quidam, qui fuit ſpectator, ipſumque vidit ſolum
Exultantem per campum cum recenti cruore manante gladio,
Retulit, ac ſignificavit. Ego vero ſtatim
Ejus cœpi veſtigia perſequi, & quædam animadverto :
Quibuſdam vero perturbor, nec poſſum ſcire cujus ſint.
Sed tu opportunè ades. Nam, ut quoad omnia priora,
Ita & futura, tuâ gubernor manu.
MIN. Scio Ulyſſe, & jampridem cuſtos prodii
In viam, tuæ favens venationi. [ſumo?
ULYS. Utrùm chara Domina tempeſtivè hanc operam
MIN. Ut quidem ab Ajace hæc facta ſunt.
ULYS. Quidnam ad rem tam temerariam hùc impulit
MIN. Incenſus ira propter arma Achillis. [manum?
ULYS. Cur igitur in greges fecit hunc impetum?
MIN. Putans ſe cæde veſtrâ polluere manum.
ULYS. An erat hoc ejus conſilium, quaſi in Græcos iſta
MIN. Et quidem perfeciſſet, ſi ego neglexiſſem. [faceret?
ULYS. Qua audacia, vel qua mentis ferocia?
MIN. Nocte ſolus ex inſidiis coortus contra vos tendebat.
ULYS. Utrum & propius acceſſit, atque ad metam pervenit?
MIN. Et quidem jam juxta Imperatorias caſtrorum portas
[principales erat.

ULYS.

Χαλκοςόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς·
Καὶ νῦν ἐπέγνως εὖ μ' ἐπ' ἀνδρὶ δυσμενεῖ
Βάσιν κυκλοῦντ' Αἴαντι τῷ σακεσφόρῳ.
Κεῖνον γὰρ, οὐδὲν' ἄλλον, ἰχνεύω πάλαι.
Νυκτὸς γὰρ ἡμᾶς τῆσδε πρᾶγος ἄσκοπον
Ἔχει περάνας, εἴπερ εἴργασαι τάδε.
Ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανὲς, ἀλλ' ἀλώμεθα.
Κἀγὼ θελοντὴς τῷδ' ὑπεζύγην πόνῳ.
Ἐφθαρμένας γὰρ ἀρτίως εὑρίσκομεν
Λείας ἁπάσας, καὶ κατηναρισμένας
Ἐκ χειρὸς αὐτοῖς ποιμνίων 'πιστάταις.
Τὴν δ' οὖν ἐκείνῳ πᾶς τις αἰτίαν τρέπει.
Καί μοι τὶς ὀπτὴρ αὐτὸν εἰσιδὼν μόνον
Πηδῶντα πεδία σὺν νεοῤῥάντῳ ξίφει,
Φράζει τε, κἀδήλωσεν· εὐθέως δ' ἐγὼ
Κατ' ἴχνος ἄσσω· καὶ τὰ μὲν σημαίνομαι,
Τὰ δ' ἐκπέπληγμαι, κοὐκ ἔχω μαθεῖν ὅπου.
Καιρὸν δ' ἐφήκεις· πάντα γὰρ τά τ' οὖν πάρος,
Τά τ' εἰσέπειτα, σῇ κυβερνῶμαι χερὶ —
ΑΘ. Ἔγνων Ὀδυσσεῦ, καὶ πάλαι φύλαξ ἔβην
Τῇ σῇ πρόθυμος εἰς ὁδὸν κυνηγίᾳ.
ΟΔ. Ἦ καὶ φίλη δέσποινα πρὸς καιρὸν πονῶ;
ΑΘ. Ὡς ἔστιν ἀνδρὸς τοῦδε τἄργα ταῦτά σοι.
ΟΔ. Καὶ πρὸς τί δυσλόγιστον ὧδ' ᾖξεν χέρα;
ΑΘ. Χόλῳ βαρυνθεὶς τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων.
ΟΔ. Τί δῆτα ποίμναις τὴν δ' ἐπεμπίπτει βάσιν;
ΑΘ. Δοκῶν ἐν ὑμῖν χεῖρα χραίνεσθαι φόνῳ.
ΟΔ. Ἦ καὶ τὸ βούλευμ' ὡς ἐπ' Ἀργείοις τόδ' ἦν;
ΑΘ. Κἂν ἐξεπέπραξεν, εἰ κατημέλησ' ἐγώ.
ΟΔ. Ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει;
ΑΘ. Νύκτωρ ἐφ' ὑμᾶς δόλιος ὁρμᾶται μόνος.
ΟΔ. Ἦ καὶ παρέστη, κἀπὶ τέρμ' ἀφίκετο;
ΑΘ. Καὶ δὴ 'πι δισσαῖς ἦν στρατηγίσιν πύλαις.

V. 28. νέμει Hen. Steph. v. 32. αὖθις Id.

Ulys. Quomodo igitur cohibuit à caede furentem manum?

Min. Ego repressi eam, oculis ambiguas
Opiniones objiciens, ab illo nefario gaudio,
Et ad greges converto, ac varias pecudes
Praedae, quae non divisae à pastoribus custodiebantur.
In eas irruens caede inter cornutas bestias saeviebat,
Passim mactans: ac videbatur sibi nunc
Geminos Atridas manu suâ occidere,
Nunc alios ex ducibus irruens.
Ego verò grassantem furenti morbo
Impuli, & in mala septa deduxi.
Tandem ubi ab hâc caede conquievit,
Quosdam boves vivos ligavit vinculis,
Et omnem gregem abducit domum,
Quasi viros, ac non praedam cornutam cepisset:
Et nunc domi vinctos flagris caedit.
Ostendam verò tibi hunc manifestum morbum,
Ut ubi videris, rem omnibus Graecis narrare possis.
Fortiter verò siste, nec *tanquam* calamitatem exspecta
Virum: ego enim oculorum ipsius aversos
Radios arcebo, ne te videant.
Heus tu, te voco, qui manus captas
Vinculis coerces, ut accedas huc.
Ajacem appello, progredere huc, ante vestibulum.

Ulys. Quid agis Minerva? nequaquam ipsum foras evoces.

Min. Non tacebis, neque metum demes?

Ulys. Non per Deos, sed intus satis sit ut maneat.

Min. Quare hoc non fiat? an non & antè hic vir fuit?

Ulys. Hostis quidem mihi etiam nunc est.

Min. Ergo dulcissimus risus est in calamitate inimici ridere.

Ulys. Mihi satis est ut in domo maneat.

Min. Num virum manifestè furentem times aspicere?

Ulys. Sanum enim eum non recusarem videre.

Min.

ΟΔ. Καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου;
ΑΘ. Ἐγώ σφ' ἀπείργω, δυσφόρους ἐπ' ὄμμασι
Γνώμας βαλοῦσα, τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς·
Καὶ πρός τε ποίμνας ἐκτρέπω, σύμμικτά τε
Λείας, ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα.
Ἔνθ' εἰσπεσὼν ἔκειρε πολύκερων φόνον,
Κύκλῳ ῥαχίζων· κἀδόκει μὲν ἔσθ' ὅτε
Δισσοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων,
Ὅτ' ἄλλοτ' ἄλλον, ἐμπιτνῶν, στρατηλατῶν.
Ἐγὼ δὲ φοιτῶντ' ἄνδρα μανιάσιν νόσοις
Ὤτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἕρκη κακά.
Κἄπειτ' ἐπειδὴ τοῦδ' ἐλώφησεν φόνου,
Τοὺς ζῶντας αὖ δεσμοῖσι συνδήσας βοῶν,
Ποίμνας τε πάσας, εἰς δόμους κομίζεται,
Ὡς ἄνδρας, οὐχ ὡς εὔκερων ἄγραν ἔχων.
Καὶ νῦν κατ' οἴκους συνδέτους αἰκίζεται.
Δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον,
Ὡς πᾶσιν Ἀργείοισιν εἰσιδὼν θροῇς.
Θαρσῶν δὲ μίμνε, μηδὲ συμφορὰν δέχου.
Τὸν ἄνδρ'· ἐγὼ γὰρ ὀμμάτων ἀποστρόφους
Αὐγὰς ἀπείρξω, σὴν πρόσοψιν εἰσιδεῖν.
Οὗτος, σὲ τὸν τὰς αἰχμαλωτίδας χέρας
Δεσμοῖς ἀπευθύνοντα, προσμολεῖν καλῶ.
Αἴαντα φωνῶ· στεῖχε δωμάτων πάρος.
ΟΔ. Τί δρᾷς Ἀθάνα; μηδαμῶς σφ' ἔξω κάλει.
ΑΘ. Οὐ σῖγ' ἀνέξει, μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς;
ΟΔ. Μὴ πρὸς θεῶν· ἀλλ' ἔνδον ἀρκείτω μένων.
ΑΘ. Τί μὴ γένηται; πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ ὅδ' ἦν;
ΟΔ. Ἐχθρός γε τῷδε τἀνδρὶ, καὶ τανῦν ἔτι.
ΑΘ. Οὔκουν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν.
ΟΔ. Ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ τοῦτον εἰς δόμους μένειν.
ΑΘ. Μεμηνότ' ἄνδρα περιφανῶς ὀκνεῖς ἰδεῖν;
ΟΔ. Φρονοῦντα γάρ νιν οὐκ ἂν ἐξέστην ἰδεῖν.

V. 58. al. 'μπεσὼν, V. 62. Forte τοῦ δεσμοῖσι. V. 80. al. ἐν δόμοις.

ΑΘ.

MIN. Sed nunc te non videbit, etsi prope adsis.
ULYS. Quomodo, siquidem oculis iisdem utetur?
MIN. Ego caliginem palpebris etiam videntibus objiciam.
ULYS. Fiant quidem omnia Deo gubernante.
MIN. Tace nunc, & mane sic in loco consistens.
ULYS. Manebo, etsi malim procul abesse.
MIN. Heus tu Ajax, iterum te evoco.
Quid adeo parum revereris auxiliatricem tuam?
AJA. O salve Minerva, salve Jovis filia,
Quàm opportunè ades! te aureis ego
Ornabo spoliis, propter hanc capturam.
MIN. Pulchrè dixisti, sed hoc mihi narra,
Tinxisti hastam probè in Græcorum exercitu?
AJA. Est quod glorier, neque me fecisse nego.
MIN. An & adversus Atridas armasti manum?
AJA. Ita ut non amplius Ajacem contumelia sint affecturi.
MIN. Mortui sunt viri, quantum tuum verbum intelligo.
AJA. Mortui. Jam mea mihi eripiant arma.
MIN. Age, quid filius Laërtis,
In qua fortuna tibi constitutus est, utrum è manibus effugit [tuis?
AJA. De perditissima vulpecula interrogas me ubi sit?
MIN. Ego quidem Ulyssem tuum adversarium dico.
AJA. Jucundissimus, ô domina, intus captivus
Sedet, mori enim eum nondum volo.
MIN. Quid igitur ei facies, aut quid lucri capies?
AJA. Prius alligatus ad columnam vestibuli.
MIN. Quid igitur infelici infliges mali?
AJA. Flagris primum cruentato tergo, deinde morietur.
MIN. Ne quæso miserum sic flagelles.
AJA. In aliis ego te cupio gaudere ô Minerva:
Ipse verò hanc & non aliam pœnam dabit.
MIN. Tu igitur, quandoquidem tibi voluptas est ista facere,
Utere manu, nec peperceris, quæcunque in animo habes.

AJA.

ΑΘ. Ἀλλ' οὐδὲ νῦν σε μὴ παρόντ' ἴδῃ πέλας.
ΟΔ. Πῶς, εἴπερ ὀφθαλμοῖς γε τοῖς αὐτοῖς ὁρᾷ;
ΑΘ. Ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καὶ δεδορκότα.
ΟΔ. Γένοιτο μὲν τ' ἂν πᾶν, θεοῦ τεχνωμένου.
ΑΘ. Σίγα νυν ἑστὼς, καὶ μέν' ὡς κυρεῖς ἔχων.
ΟΔ. Μένοιμ' ἄν· ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν.
ΑΘ. Ὦ οὗτος, Αἴαν, δεύτερόν σε προσκαλῶ.
Τί βαιὸν οὕτως ἐντρέπῃ τῆς συμμάχου;
ΑΙ. Ὦ χαῖρ' Ἀθάνα, χαῖρε Διογενὲς τέκνον,
Ὡς εὖ παρέστης· καί σε παγχρύσοις ἐγὼ
Στέψω λαφύροις, τῆσδε τῆς ἄγρας χάριν.
ΑΘ. Καλῶς ἔλεξας· ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον,
Ἔβαψας ἔγχος εὖ πρὸς Ἀργείων στρατῷ;
ΑΙ. Κόμπος πάρεστι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
ΑΘ. Ἦ καὶ πρὸς Ἀτρείδαισιν ᾔχμασας χέρα;
ΑΙ. Ὥστ' οὔποτ' Αἴανθ' οἵδ' ἀτιμάσουσ' ἔτι.
ΑΘ. Τεθνᾶσιν ἄνδρες, ὡς τὸ σὸν ξυνῆκ' ἐγώ.
ΑΙ. Θανόντες, ἤδη τἄμ' ἀφαιρείσθων ὅπλα.
ΑΘ. Εἶεν· τί γὰρ δὴ παῖς ὁ τοῦ Λαερτίου,
Ποῦ σοι τύχης ἕστηκεν; ἢ πέφευγέ σε;
ΑΙ. Ἦ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξήρου μ' ὅπου;
ΑΘ. Ἔγωγ'. Ὀδυσσέα τὸν σὸν ἐνστάτην λέγω.
ΑΙ. Ἥδιστος ὦ δέσποινα δεσμώτης ἔσω
Θακεῖ· θανεῖν γὰρ αὐτὸν οὔτι πω θέλω.
ΑΘ. Πρὶν ἂν τί δράσῃς, ἢ τί κερδάνῃς πλέον;
ΑΙ. Πρὶν ἂν δεθεὶς πρὸς κίον' ἑρκείου στέγης.
ΑΘ. Τί δῆτα τὸν δύστηνον ἐργάσῃ κακόν;
ΑΙ. Μάστιγι πρῶτον νῶτα φοινιχθεὶς θάνῃ.
ΑΘ. Μὴ δῆτα τὸν δύστηνον ὧδέ γ' αἰκίσῃ.
ΑΙ. Χαίρειν Ἀθάνα τἄλλ' ἐγώ σ' ἐφίεμαι·
Κεῖνος δὲ τίσει τήνδε, κοὐκ ἄλλην δίκην.
ΑΘ. Σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τέρψις ἥδε σοι τὸ δρᾶν,
Χρῶ χειρὶ, φείδου μηδὲν ὧνπερ ἐννοεῖς.

Aja. Accedo ad opus, hoc autem peto
Ut semper mihi talis adsis auxiliatrix.
Min. Vides Ulysse quanta sit potentia divina.
Hoc viro enim quis prudentior,
Aut ad res præclarè gerendas paratior inventus est?
Ulys. Ego quidem neminem scio: miseret me verò ejus,
Cum ita miserè affectum video, quamvis mihi infensum esse [sciam,
Propterea quòd noxæ copulatus est malæ:
Nil magis hunc quam me ipsum respiciens.
Video enim nos homines nihil aliud esse quam
Simulachra, quicunque vivimus, vel inanem umbram.
Min. Hæc igitur exempla te moveant, superbè
Ne quid dicas adversus Deos,
Neque insolescas, si fortè plus aliis
Vel manu polles, vel magnarum opum pondere:
Quia dies inclinat, & excitat rursum
Omnia humana: modestos verò
Dii amant, & oderunt malos.

ANAPÆSTI.

Cho. O fili Telamonis, qui tenes sedem
Salaminiæ insulæ maritimæ;
Quando bene tecum agitur, tunc tibi gratulor.
Et contrà, cùm aliqua plaga divinitus te oppressit,
Aut Græci maledicta in te jactent,
Sic trepido, & in metum propter te conjicior,
Ut volucris oculus columbæ.
Sicut & præterita nocte
Magni tumultus nos terruerunt
Ob infamiam, quòd ferebant te furentem
Egressum in campos perdidisse Græcorum
Pecora & prædam,
Quæ in bello capta adhuc reliqua erat:
Ac interfecisse lucenti ferro.

Tales

ΑΙ. Χωρῶ πρὸς ἔργον· τοῦτό σοι δ' ἐφίεμαι,
Τοιάνδ' ἀεί μοι σύμμαχον παρεστάναι.
ΑΘ. Ὁρᾷς Ὀδυσσεῦ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση,
Τούτου τίς ἂν σοι τἀνδρὸς ἢ προνούστερος;
Ἢ δρᾶν ἀμείνων εὑρέθη τὰ καίρια;
ΟΔ. Ἐγὼ μὲν οὐδέν' οἶδ', ἐποικτείρω δέ νιν
Δύστηνον ἔμπης, καί περ ὄντα δυσμενῆ,
Ὁθούνεκ' ἄτῃ συγκατέζευκται κακῇ.
Οὐδὲν τὸ τούτου μᾶλλον ἢ τοὐμὸν σκοπῶν.
Ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν,
Εἴδωλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.
ΑΘ. Τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν, ὑπέρκοπον
Μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος.
Μηδ' ὄγκον ἄρῃς μηδέν', εἴ τινος πλέον
Ἢ χειρὶ βρίθεις, ἢ μακροῦ πλούτου βάθει·
Ὡς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν
Ἅπαντα τἀνθρώπεια· τοὺς δὲ σώφρονας
Θεοὶ φιλοῦσι, καὶ στυγοῦσι τοὺς κακούς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΧΟ. Τελαμώνιε παῖ, τῆς ἀμφιρύτου
Σαλαμῖνος ἔχων βάθρον ἀγχιάλου,
Σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω·
Σὲ δ' ὅταν πληγὴ Διὸς, ἢ ζαμενὴς
Λόγος ἐκ Δαναῶν κακόθρους ἐπιβῇ,
Μέγαν ὄκνον ἔχω, καὶ πεφόβημαι
Πτηνῆς ὡς ὄμμα πελείας.——
Ὡς καὶ τῆς νῦν φθιμένης νυκτὸς,
Μεγάλοι θόρυβοι κατέχουσ' ἡμᾶς
Ἐπὶ δυσκλείᾳ, σὲ τὸν ἱππομανῆ
Λειμῶν' ἐπιβάντ', ὀλέσαι Δαναῶν
Βοτὰ, καὶ λείαν,
Ἥπερ δορίληπτος ἔτ' ἦν λοιπή,
Κτείνοντ' αἴθωνι σιδήρῳ.——

Τοιάσδε

Tales sermones calumniosè confingens
In aures omnium insusurrat Ulysses,
Et admodum persuadet: de te enim nunc
Plausibilia dicit, & quicunque audiunt
Hæc ipsum dicentem, valde gaudent,
Et tuis ærumnis insultant.
Nam qui maledicta jaciunt in magnos viros,
Facilè inveniunt applausores: si quis autem in me
Talia diceret, non persuaderet:
Nám qui habet, is invidiæ obnoxius est.
Sed cives humiles præstantium virorum ope destituti
Infirmum sunt propugnaculum.
Cum magnis enim viris tenues optimè agunt,
Et magni sustentantur à tenuibus.
Sed non facilè est stultis
Hæc vera esse persuadere.
A talibus viris hic ortus est in te tumultus,
Et nos nihil possumus his rebus
Opis afferre, sine te, *ô Rex noster.*
Sed quando illi faciem tuam effugerunt;
Trepidant, velut avium greges
Magnam aquilam metuentes.
Et si tu fortè subitò illis conspectus fueris,
Muti silentio & metu perculsi tacebunt.

EPODICA. strophe.

Certe quidem, quæ in Tauris colitur, filia Jovis Diana
(O fama ingens,
O hujus dedecoris nostri mater)
Te impulit, ut in publicos boves sævires,
Indignans fortè victoriæ causa gratiàm non esse relatàm:
Vel ex inclytis spoliis se esse
Frustratam sua parte, vel ex venatione.
Aut ferreo thorace armatus Mars

Τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάττων
Εἰς ὦτα φέρει πᾶσιν Ὀδυσσεύς,
Καὶ σφόδρα πείθει· περὶ γὰρ σοῦ νῦν
Εὔπειστα λέγει· καὶ πᾶς ὁ κλύων
Τοῦ λέξαντος χαίρει μᾶλλον,
Τοῖς σοῖς ἄχεσιν καθυβρίζων.—
Τῶν γὰρ μεγάλων ψυχῶν ἱεὶς
Οὐκ ἂν ἁμάρτοι· κατὰ δ᾽ ἄν τις ἐμοῦ
Τοιαῦτα λέγων, οὐκ ἂν πείθοι.
Πρὸς γὰρ τὸν ἔχονθ᾽ ὁ φθόνος ἕρπει.
Καίτοι σμικροὶ μεγάλων χωρὶς,
Σφαλερὸν πύργου ῥῦμα πέλονται.
Μετὰ γὰρ μεγάλων βαιὸς ἄριστ᾽ ἂν,
Καὶ μέγας ὀρθοῖθ᾽ ὑπὸ μικρῶν.—
Ἀλλ᾽ οὐ δυνατὸν τοὺς ἀνοήτους
Τούτων γνώμας προδιδάσκειν.—
Ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν θορυβῇ,
Χ᾽ ἡμεῖς οὐδὲν σθένομεν πρὸς ταῦ-
Τ᾽ ἀπαλέξασθαι, σοῦ χωρίς.—
Ἀλλ᾽ ὅτε γὰρ δὴ τὸ σὸν ὄμμ᾽ ἀπέδραν,
Παταγοῦσιν, ἅτε πτηνῶν ἀγέλαι
Μέγαν αἰγυπιὸν ὑποδείσαντες·
Τάχ᾽ ἂν ἐξαίφνης εἰ σὺ φανείης,
Σιγῇ πτήξειαν ἄφωνοι.—

ΕΠΩΔΙΚΑ. στροφή.

Ἦ ῥά σε Ταυροπόλα Διὸς Ἄρτεμις,
(Ὦ μεγάλα φάτις, ὦ
Μᾶτερ αἰσχύνας ἐμᾶς)
Ὥρμασε πανδάμους ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας,
Ἦπου τινὸς νίκας ἀκάρπωτον χάριν,
Ἢ ῥα κλυτῶν ἐνάρων
Ψευσθεῖσα δώροις, ἤτ᾽ ἐλαφηβολίαις.
Ἢ χαλκοθώραξ, ἤ τιν᾽ Ἐνυάλιος

Μομφὰν

Aliquam cur ſuccenſeat cauſam habens
Ex bello, nocturnis inſidiis
Te exercet, propter acceptam injuriam.

ANTISTROPHE.

Nunquam enim mentis compos ad ſiniſtra,
O fili Telamonis, proceſſiſſes,
Ita in greges irruens.
Poteſt incidere morbus divinitus, ſed arceant precor
Jupiter & Apollo malam à Græcis famam.
Si verò à ſubornatis hominibus
Captant ſermones magni reges,
Aut à ſcelerato genere Siſyphi,
Ne mihi, ne Rex amplius
Ita in nauticis tentoriis abditus,
Malam famam in te recipias.

EPODOS.

Sed ſurge & progredere iſto ex loco, ubi jam diu
Hæres, in hoc longo & moleſto otio,
Atque interim noxam, quæ te divinitus affligit, magis accendis:
Et inimicorum petulantia abſque metu libere,
Ac velut apertis vallibus, contra te erumpit.
Semper rident te, & linguis de te
Triſtia ſpargunt, quæ me dolore afficiunt.

TECMESSA, AJAX, CHORUS.

ANAPÆSTI.

TEC. O Socii navis Ajacis,
Genere ab indigenis Athenienſibus orti,
Nos conflictamur cum dolore gravi, qui curamus
Telamonis filium, procul à patria.
Nunc enim ille acer & magnus & fortis

Ajax,

Μομφὰν ἔχων
Ξυνοῦ δορὸς ἐννυχίοις μαχαναῖς
Ἐτίσατο λώβαν. —

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Οὔποτε γὰρ φρενόθεν γ' ἐπ' ἀριστερὰ
Παῖ Τελαμῶνος ἔβας,
Τόσσον ἐν ποίμναις πίτνων.
Ἥκοι γὰρ ἂν θεία νόσος· ἀλλ' ἀπερύκοι
Καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος Ἀργείων φάτιν.
Εἰ δ' ὑποβαλλόμενοι
Κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς,
Ἢ τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς,
Μὴ μή μ' ἄναξ,
Ἔθ' ὧδ' ἐφάλοις κλισίαις ὄμμ' ἔχων,
Κακὰν φάτιν ἄρῃς. —

ΕΠΩΔΟΣ.

Ἀλλ' ἄνα ἐξ ἑδράνων, ὅπου μακραίωνι
Στηρίζῃ ποτὲ τᾷδ' ἀγωνίῳ σχολᾷ,
Ἄταν οὐρανίαν φλέγων.
Ἐχθρῶν δ' ὕβρις ὧδ' ἀτάρβητα
Ὁρμᾶται ἐν εὐανέμοις βάσσαις,
Πάντων καγχαζόντων γλώσσαις
Βαρυάλγητ'. ἐμοὶ δ' ἄχος ἕστακε.

ΤΕΚΜΗΣΣΑ, ΑΙΑΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΤΕ. ΝΑΟΣ ἀρωγοὶ τῆς Αἴαντος,
Γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν,
Ἔχομεν στοναχὰς οἱ κηδόμενοι
Τοῦ Τελαμῶνος τηλόθεν οἴκου.
Νῦν γὰρ ὁ δεινός, ὁ μέγας, ὠμοκρατὴς

V. 179. Forte ἄντιν' pro τινά.
V. 191. al. Σισυφίδα, & recte, metri causa.

Αἴας,

Ajax, atra
Jacet oppreſſus tempeſtate.
CHO. Quid pro tranquillitate priore
Nox hæc attulit calamitatum onus,
O filia Phrygii Teleutantis,
Narra nobis, quoniam te conjugem bello captam
Amare ſuſtinet Martius Ajax:
Quapropter hæc non ignara dixeris.
TEC. Quomodo vero narrabo rem infandam?
Nam non minus morte triſte malum audies.
Furore enim captus nobis inclytus
Hac nocte Ajax rem fœdam perpetravit,
Hæc videre poteris in tabernaculo:
Nempe manu cæſas pecudes cruentas,
Quæ ſunt hujus viri facinora.

ANTISTROPHICA. ſtrophe.

CHO. Qualem affers de viro
Incenſo nuncium ac famam,
Intolerandam, nec evitabilem,
Et ab exercitu magno Græcorum
Rumoribus antè ſparſam,
Quam multorum ſermo in immenſum auget.
Hei mihi, metuo impendens malum:
Vir enim hic inclytus & illuſtris
Morietur, furenti
Manu poſtquam interfecit
Cruento gladio pecudes,
Et paſtores gregibus præfectos.

ANAPÆSTI.

TEC. Hei mihi! hinc hinc itaque nobis
Captivas pecudes ducens venit,
Ex quibus alias intus humi ſtratas jugulavit,
Alias cæſas in duas partes diſſecuit.

Αἴας, θολερῷ
Κεῖται χειμῶνι νοσήσας——
ΧΟ. Τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἀμερίας
Νὺξ ἥδε βάρος,
Παῖ τοῦ Φρυγίου Τελεύταντος,
Λέγ', ἐπεί σε λέχος δουριάλωτον
Στέρξας ἀνέχει θούριος Αἴας.
Ὡς οὐκ ἂν ἄϊδρις ὑπείποις.——
ΤΕ. Πῶς δῆτα λέγω λόγον ἄῤῥητον;
Θανάτῳ γὰρ ἴσον βάρος ἐκπεύσῃ.
Μανίᾳ γὰρ ἁλοὺς ἡμῖν ὁ κλεινὸς
Νύκτερος Αἴας ἀπελωβήθη.
Τοιαῦτ' ἂν ἴδοις σκηνῆς ἔνδον
Χειροδάϊκτα σφάγι' αἱμοβαφῆ,
Κείνου χρηστήρια τἀνδρός.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφή.

ΧΟ. Οἵαν ἐδήλωσας ἀνδρὸς
Αἴθωνος ἀγγελίαν
Ἄτλατον, οὐδὲ φευκτὴν,
Τῶν μεγάλων Δαναῶν,
Ὑποκληϊζομένην
Τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει·
Ω μοι, φοβοῦμαι τὸ προσέρπον,
Περίφαντος ἀνὴρ
Θανεῖται, παραπλήκτῳ
Χερὶ συγκατακτὰς
Κελαινοῖς ξίφεσιν βοτὰ,
Καὶ βοτῆρας ἱππονόμους.——

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΤΕ. Ὤ μοι· κεῖθεν κεῖθεν ἄρ' ἡμῖν
Δεσμῶτιν ἄγων ἤλυθε ποίμναν·
Ὧν τὴν μὲν ἔσω σφάζ' ἐπὶ γαίας,
Τὰ δὲ πλευροκοπῶν, δίχ' ἀναῤῥήγνυ. Δύο

V. 212, al. στέρξασαν ἔχει.
V. 222. Αἴθοπος Suidas, & Turn. V. 225. Lege Ὑποκλῃζομένην.

Duos vero arietes candidos accipiens,
Alterius caput & extremam linguam
Abjecit præcidens, alterum rectum sursum
Ad columnam alligans
Accepto grandi loro equestri
Cædit stridulâ duplici scuticâ,
Mala convicia ingerens, quæ Genius *malus* illi
Et nemo hominum subjiciebat.

ANTISTROPHE I.

Cho. Nunc tempus est ut quisque nostrum caput
Operiat & involvat velis,
Ac pedibus se in fugam conjiciat,
Aut celeri remigio
Nauticis transtris insidens
Pontigradâ nave fugiat;
Tales movent minas
Gemini Atridæ, qui rerum potiuntur,
Adversus nos: nunc metuo
Sententiam, qua condemnati lapidibus obruamur,
Ut simul cum illo pœnam luamus,
Quem furor inaccessus tenet.

ANAPÆSTI.

Tec. Atqui *non furit* amplius, nam corusco sine fulgure
Velut vehemens ventus coortus desiit tandem;
Et nunc sanus novo dolore angitur.
Nam propriorum malorum consideratio,
Cum neminem habeas cui possis imputare,
Ingentes dolores parit.

IAMBI.

Cho. Sed si conquievit furor, tunc præclare nobiscum
Minor enim sublato malo cura est. [agitur;

Tec. Utrum vero, si quis optionem det, eliges?
An afflictis amicis etiam lætari malis,

Quam

Δύο δ' ἀργίποδας κριὺς ἀνελὼν,
Τοῦ μὲν κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν ἄκραν
Ῥιπτεῖ θερίσας, τὸν δ' ὀρθὸν ἄνω
Κίονι δήσας,
Μέγαν ἱπποδέτην ῥυτῆρα λαβὼν,
Παίει λιγυρᾷ μάστιγι διπλῇ·
Κακὰ δεννάζων ῥήμαθ', ἃ Δαίμων
Κοὐδεὶς ἀνδρῶν ἐδίδαξεν ——

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

ΧΟ. Ὥρα τιν' ἤδη κάρα κα-
λύμμασι κρυψάμενον,
Ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι,
Ἢ θοὸν εἰρεσίας
Ζυγὸν ἑζόμενον
Ποντοπόρῳ ναῒ μεθεῖναι.
Τοίας ἐρέσσουσιν ἀπειλὰς
Δικρατεῖς Ἀτρεῖδαι
Καθ' ἡμῶν· πεφόβημαι
Λιθόλευστον Ἄρη
Ξυναλγεῖν μετὰ τοῦδε τυ-
πεὶς, τὸν αἶσ' ἄπλαστος ἔχει.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΤΕ. Οὐκέτι· λαμπρᾶς γὰρ ἄτερ στεροπᾶς
Αἴξας ὀξὺς νότος ὣς, λήγει.
Καὶ νῦν φρόνιμος νέον ἄλγος ἔχει.
Τὸ γὰρ ἐσλεύσσειν οἰκεῖα πάθη,
Μηδενὸς ἄλλου παραπράξαντος,
Μεγάλας ὀδύνας ὑποτείνει ——

ΙΑΜΒΟΙ.

ΧΟ. Ἀλλ' εἰ πέπαυται, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ.
Φρούδου γὰρ ἤδη τοῦ κακοῦ μείων λόγος.
ΤΕ. Πότερα δ' ἂν, εἰ νέμοι τις αἵρεσιν, λάβοις,
Φίλους ἀνιῶν αὐτὸς ἡδονὰς ἔχειν, Ἢ

V. 257. al. ἄπλατος vel ἄπληστος inexplebilis.

Quam una cum illis affici communi dolore ſimul?
CHO. Geminum malum, ô mulier, gravius eſt.
TEC. Nos igitur abſque morbo nunc miſeri ſumus.
CHO. Quid hoc rei eſt? non enim intelligo quod dixiſti.
TEC. *Sic eſt*: cum hic vir morbo oppreſſus eſſet,
Ipſe quidem lætabatur illis malis, quibus tenebatur,
Nos vero ſanos magna triſtitia afficiebat.
Nunc ut deſiit furere, ac reſpiravit à morbo,
Ipſe totus affligitur dolore:
Et nos ſimiliter non minus quam ante:
Sunt ergo hæc duplicia ex ſimplicibus mala.
CHO. Aſſentior tibi, & metuo ne à Deo
Aliqua plaga immineat. Sed quî fit, ut laxato morbo
Non magis quam cum ægrotaret lætetur?
TEC. Oportet te ſcire, ut hæc res ſe habeat.
CHO. Quomodo igitur hoc malum incepit?
Indica nobis infortunium, non minus enim & nos dolemus.
TEC. Rem totam cognoſces, ſiquidem & tu communi dolore afficeris.
Ipſe nocte ſumma, quo tempore veſpertini
Lychni non amplius lucebant, ancipitem arripiens
Haſtam volebat temere exire.
Cumque ego increparem, ac dicerem, quam rem agis
Ajax? cur hanc injuſſus, & à nullo nuncio
Vocatus ſuſcipis explorationem? neque tubæ ſignum audiſti:
Et nunc quidem univerſus exercitus dormit.
Tunc ad me brevem hunc, ſed uſitatum ſermonem dixit:
Mulier, Silentium decus affert mulieribus.
Quo ego ſermone admonita deſtiti, ipſe autem foras erupit ſolus,
Neque quid ibi geſſerit dicere poſſum.
Intro vero rediens captivos adduxit ſimul,
Tauros, canes paſtorales, & cornutam prædam;
Ex quibus alias pecudes decollavit: alias ſurſum alligatas
Mactabat ac diſſecabat: alias ceu captivos homines

Flagris

Ἢ κοινὸς ἐν κοινοῖσι λυπεῖσθαι ξυνών;
ΧΟ. Τό τοι διπλάζον, ὦ γύναι, μεῖζον κακόν.
ΤΕ. Ἡμεῖς ἄρ' οὐ νοσοῦντες ἀτώμεσθα νῦν.
ΧΟ. Πῶς τοῦτ' ἔλεξας; οὐ κάτοιδ' ὅπως λέγεις.
ΤΕ. Ἀνὴρ ἐκεῖνος ἡνίκ' ἦν ἐν τῇ νόσῳ,
Αὐτὸς μὲν ἥδεθ' οἷσιν εἴχετ' ἐν κακοῖς,
Ἡμᾶς δὲ τοὺς φρονοῦντας ἠνία ξυνών·
Νῦν δ' ὡς ἔληξε, κἀνέπνευσε τῆς νόσου,
Κεῖνός τε λύπῃ πᾶς ἐλήλαται κακῇ,
Ἡμεῖς θ' ὁμοίως οὐδὲν ἧσσον, ἢ πάρος.
Ἆρ' ἐστὶ ταῦτα δὶς τόσ' ἐξ ἁπλῶν κακά.
ΧΟ. Ξύμφημι δή σοι, καὶ δέδοικα μὴ 'κ Θεοῦ
Πληγή τις ἥκοι· πῶς γάρ, εἰ πεπαυμένος
Μηδέν τι μᾶλλον ἢ νοσῶν εὐφραίνεται———
ΤΕ. Ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ' ἐπίστασθαί σε χρή.
ΧΟ. Τίς γάρ ποτ' ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτατο;
Δήλωσον ἡμῖν τοῖς ξυναλγοῦσιν τύχας.
ΤΕ. Ἅπαν μαθήσῃ τοὔργον, ὡς κοινωνὸς ὤν·
Κεῖνος γὰρ ἄκρας νυκτὸς, ἡνίχ' ἕσπεροι
Λαμπτῆρες οὐκέτ' ᾖθον, ἄμφηκες λαβὼν
Ἐμαίετ' ἔγχος ἐξόδους ἕρπειν κενάς·
Κἀγὼ 'πιπλήσσω, καὶ λέγω, τί χρῆμα δρᾷς
Αἴας; τί τήνδ' ἄκλητος, οὔθ' ὑπ' ἀγγέλων
Κληθεὶς, ἐφορμᾷς πεῖραν, οὔτε του κλύων
Σάλπιγγος, ἀλλὰ νῦν γε πᾶς εὕδει στρατός.
Ὁ δ' εἶπε πρός με βαί', ἀεὶ δ' ὑμνούμενα,
Γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.
Κἀγὼ μαθοῦσ', ἔληξ'· ὁ δ' ἐσύθη μόνος.
Καὶ τὰς ἐκεῖ μὲν οὐκ ἔχω λέγειν τύχας·
Ἔσω δ' ἐσῆλθε συνδέτους ἄγων ὁμοῦ
Ταύρους, κύνας βοτῆρας, εὔκερών τ' ἄγραν,
Καὶ τοὺς μὲν ηὐχένιζε, τοὺς δ' ἄνω τρέπων,
Ἔσφαζε, κἀρράχιζε· τοὺς δὲ δεσμίους

V. 281. Forte πῶς γὰρ οὔ, cum nota interrog. ad finem sententiæ.

Ἠκίζεθ'

Flagris cædebat, & sic in pecora sæviebat.
Tandem ad fores procurrens, cum umbra quadam
Sermones habuit: nunc contra Atridas,
Nunc de Ulysse loquens, magnosque risus edebat,
Commemorans quam eos ulcisceretur ob acceptam injuriam.
Deinde, cum rursum huc intro irrupisset,
Ad sese vix tandem rediit.
Atque ut cæde pecorum plenam vidit domum,
Pulsans caput exclamavit, inque cadaverum strage
Volutus, recubuit in illa ovium cæde,
Comam manibus acerrime vellens,
Et diu sic tacitus sedit.
Postea mihi atrociter comminatus est,
Nisi, ut hæc calamitas accidisset, commemorarem,
Quærens in quod negotium incidisset.
Atque ego, amici, metuens, rem ut acta erat
Exposui totam quantum quidem noram.
Ipse vero statim cœpit ejulare vociferatione tristi,
Cujusmodi lamentationes antehac nunquam ex eo audivi.
Nam viri timidi, & pusilli animi, luctus
Tales esse, semper antea solebat dicere.
Et prius cum aliquid ægre erat, temperans à claris ejulatibus
Gemebat tantum, ut taurus fremens.
Nunc vero ista calamitate tristissima oppressus,
Absque cibo potuque inter media pecora
Ferro contrucidata, tacitus jacet prolapsus:
Et manifeste præ se fert, quasi aliquid moliens mali,
Tales sermones, questusque edit.
Sed ô amici, nam ob hanc causam huc prodii,
Huc introite, & ferte opem, si quid potestis.
Ab amicis enim viri tales flecti solent.

CHO. Horribilia narras nobis, ô Tecmessa,
Quæ dicis Ajacem ex rebus adversis insanire.

Ἠκίζεθ' ὥστε φῶτας, ἐν ποίμναις πίτνων:
Τέλος δ' ἐπαΐξας διὰ θυρῶν σκιᾷ τινὶ
Λόγους ἀνέσπα, τοῦ μὲν Ἀτρειδῶν κάτα,
Τοὺς δ' ἀμφ' Ὀδυσσεῖ, συντιθεὶς γέλων πολὺν,
Ὅσην κατ' αὐτῶν ὕβριν ἐκτίσαιτ' ἰών.
Κἄπειτ' ἐπαΐξας αὖθις ἐς δόμους πάλιν
Ἔμφρων μόλις πως ξὺν χρόνῳ καθίσταται:
Καὶ πλῆρες ἄτης ὡς διοπτεύει στέγος,
Παίσας κάρα, θώϋξεν· ἐν δ' ἐρειπίοις
Νεκρῶν ἐρειφθεὶς ἕζετ' ἀρνείου φόνου,
Κόμην ἀπρὶξ ὄνυξι συλλαβὼν χερί.
Καὶ τὸν μὲν ἧστο πλεῖστον ἄφθογγος χρόνον.
Ἔπειτ' ἐμοὶ τὰ δείν' ἐπηπείλησ' ἔπη,
Εἰ μὴ φανοίην πᾶν τὸ συντυχὸν πάθος:
Κἀνήρετ' ἐν τῷ πράγματος κυροῖ ποτέ.
Κἀγὼ φίλοι δείσασα, τοὐξειργασμένον
Ἔλεξα πᾶν ὅσον περ ἐξηπιστάμην.
Ὁ δ' εὐθὺς ἐξῴμωξεν οἰμωγὰς λυγρὰς,
Ἃς οὔποτ' αὐτοῦ πρόσθεν εἰσήκουσ' ἐγώ.
Πρὸς γὰρ κακοῦ τε καὶ βαρυψύχου γόους
Τοιούσδ' ἀεί ποτ' ἀνδρὸς ἐξηγεῖτ' ἔχειν.
Ἀλλ' ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων,
Ὑπεστέναζε ταῦρος ὣς μυκώμενος.
Νῦν δ' ἐν τοιᾷδε κείμενος κακῇ τύχῃ,
Ἄσιτος ἀνὴρ, ἄποτος, ἐν μέσοις βοτοῖς
Σιδηροκμῆσιν, ἥσυχος θακεῖ πεσών.
Καὶ δῆλός ἐστιν ὥς τι δρασείων κακόν:
Τοιαῦτα γάρ πως καὶ λέγει κὠδύρεται.
Ἀλλ' ὦ φίλοι, (τούτων γὰρ οὕνεκ' ἐστάλην)
Ἀρήξατ' εἰσελθόντες, εἰ δύνασθέ τι.
Φίλων γὰρ οἱ τοιοίδε νικῶνται φίλοι.

ΧΟ. Τέκμησσα δεινὰ παῖ Τελεύταντος λέγεις
Ἡμῖν, τὸν ἄνδρα διαπεφοιβάσθαι κακοῖς.

V. 310. al. ἐρειθεὶς innixus. V. 332. Λόγοις Stobæus, rectius.

AJA. Hei mihi.

TEC. Statim acrius, ut videtur, vociferabitur. An non audîstis Ajacem, quales clamores ciet?

AJA. Hei mihi.

CHO. Hic vir videtur vel jam affligi morbo,
Vel à priore ægritudine adhuc dolore affici.

AJA. Ah Puer, Puer!

TEC. Me miseram, Eurysaces, de te clamat,
Quam rem agit? Ubi tandem es? miseram me!

AJA. Teucrum voco, ubi es Teucer? An ille perpetuo
Prædas aget? Ego vero pereo.

CHO. Hic vir jam apud se esse videtur. Sed aperite:
Fortasse enim me conspecto verebitur.

TEC. Ecce aperio, licet tibi videre
Quomodo rem gesserit, & quomodo ipse affectus sit.

ANTISTROPHICA. Strophe I.

AJA. O mihi cari Socii navales
Soli ex meis amicis, solique
Manentes in recta lege,
Videtisne, quanta tempestas
Purpureo velut è mari
Undique me oppresserit?

CHO. Hei mihi, quam nimis vera dixisti *Tecmessa*,
Res ipsa ostendit Ajacem furere.

ANTISTROPHE I.

AJA. O Gens nauticâ mihi
Auxiliatrix in arte, marinos
Qui naves ascendisti agitans remos in mari,
Vos, vos, inquam, solos video
Ex proceribus curantes me:
Sed me simul interficite.

CHO. Bona verba, quæso, nec malo malum addens
Remedium, damnum in majus accumules.

STRO-

ΑΙ. Ἰώ μοι μοι.
ΤΕ. Τάχ' ὡς ἔοικε μᾶλλον· ἢ οὐκ ἠκούσατε
Αἴαντος, οἵαν τήνδε θωΰσσει βοήν;
ΑΙ. Ἰώ μοι μοι.
ΧΟ. Ἀνὴρ ἔοικεν ἢ νοσεῖν, ἢ τοῖς πάλαι
Νοσήμασι ξυνοῦσι λυπεῖσθαι παρών.
ΑΙ. Ἰώ, παῖ, παῖ.
ΤΕ. Ὤ μοι τάλαιν', Εὐρύσακες, ἀμφὶ σοὶ βοᾷ.
Τί ποτε μενοινᾷ; ποῦ ποτ' εἶ; τάλαιν' ἐγώ.
ΑΙ. Τεῦκρον καλῶ· ποῦ Τεῦκρος; ἢ τὸν εἰσαεὶ
Λεηλατήσει χρόνον; ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι.
ΧΟ. Ἀνὴρ φρονεῖν ἔοικεν· ἀλλ' ἀνοίγετε·
Τάχ' ἄν τιν' αἰδῶ κἀπ' ἐμοὶ βλέψας λάβοι.
ΤΕ. Ἰδοὺ διοίγω· προσβλέπειν δ' ἔξεστί σοι
Τὰ τοῦδε πράγη, χαὐτὸς ὡς ἔχων κυρεῖ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ ά.

ΑΙ. Ἰώ μοι φίλοι ναυβάται,
Μόνοι ἐμῶν φίλων, μόνοι
Τ' ἐμμένοντες ὀρθῷ νόμῳ·
Ἴδεσθέ μ' οἷον ἄρτι κῦμα
Φοινίας ὑπὸ ζάλης
Ἀμφίδρομον κυκλεῖται.——
ΧΟ. Οἴ μ', ὡς ἔοικας ὀρθὰ μαρτυρεῖν ἄγαν.
Δηλοῖ δὲ τοὖργον ὡς ἀφροντίστως ἔχει.——

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ά.

ΑΙ. Ἰώ μοι γένος ναΐας
Ἀρωγὸν τέχνας, ἁλίαν
Ὃς ἐπέβας ἑλίσσων πλάταν·
Σέ τοι σέ τοι μόνον δέδορ-
κα ποιμένων ἐπαρκέσον-
τ'· ἀλλά με συνδάϊξον.——
ΧΟ. Εὔφημα φώνει· μὴ κακὸν κακῷ διδοὺς
Ἄκος, πλέον τὸ πῆμα τῆς ἄτης τίθει.——

V. 360. Forte Ἄρηγε adjuva, sic constat metrum.
V. 362. Lege δέδορκα & sequens vers. incipiat cum Ποιμένων.

STROPHE 2.

AJA. Vides hunc ferocem, hunc magnanimum,
Inque bellicis prœliis imperterritum,
Interque feras intrepidas manibus acrem?
Hei mihi! quantos risus præbebo, quanto me probro contaminavi?
TEC. Ne Ajax here, ne quæso ista dicas.
AJA. Hinc non tu *abis?* non foras effers pedem?
Heu! Heu!
CHO. Per deum oro, ut flecti te patiaris, & rectius sapias.

STROPHE 3.

AJA. O ego infelix qui ex manibus meis
Emisi illos execrabiles,
Inque nigros boves,
Et greges balantes incurrens,
Atrum sanguinem fudi.
CHO. Quid adeo doles ob facta,
Quæ jam infecta fieri non possunt?

ANTISTROPHE 2.

AJA. O qui omnia vides, & omnium qui es
Malorum organum, fili Laertis,
Sordidissime impostor exercitus,
Quam tu suaviter & cum voluptate alicubi nunc rides?
CHO. Omnes, Deo volente, vel rident, vel lugent.
AJA. Utinam videam ipsum, quamvis ita afflictus sim.
Hei mihi misero!
CHO. Ne quid elate dicas, an non vides quantum mali habeas?

ANTISTROPHE 3.

AJA. O Jupiter majorum meorum progenitor,
Utinam occiso garrulo
Veteratore, & geminis
Regibus prius perditis,
Deinde & ipse moriar.
TEC. Quando hæc imprecaris, simul & mihi mortem

Opta:

ΣΤΡΟΦΗ ϐ.

ΑΙ. Ὁρᾶς τὸν θρασὺν, τὸν εὐκάρδιον,
Τὸν ἐν δαΐαις ἄτρεστον μάχαις,
Ἐν ἀφόβοις με θηρσὶ δεινὸν χέρας;
Ὤ μοι γέλωτος, οἷον ὑβρίσθην ἄρα;——
ΤΕ. Μὴ δέσποτ' Αἴας, λίσσομαί σ', αὔδα τάδε.
ΑΙ. Οὐκ ἐκτός; οὐκ ἄψορρον ἐκνεμῇ πόδα;
Αἶ, αἶ, αἶ, αἶ.
ΧΟ. Ὦ πρὸς θεῶν ὕπεικε, καὶ φρόνησον εὖ.——

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΑΙ. Ἰὼ δύσμορος, ὃς χεροῖν
Μεθῆκα τοὺς ἀλάστορας,
Ἐν δ' ἑλίκεσσι βουσὶ καὶ
Κλυτοῖς πεσὼν αἰπολίοις,
Ἐρεμνὸν αἷμ' ἔδευσα——
ΧΟ. Τί δῆτ' ἂν ἀλγοίης ἐπ' ἐξειργασμένοις;
Οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν ταῦθ' ὅπως οὐχ ὧδ' ἔχειν——

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

ΑΙ. Ἰὼ πάνθ' ὁρῶν, ἁπάντων τ' ἀεὶ
Κακῶν ὄργανον τέκνον Λαρτίου,
Κακοπινέστατόν τ' ἄλημα στρατοῦ,
Ἦ που πολὺν γέλωθ' ὑφ' ἡδονῆς ἄγεις——
ΧΟ. Ξὺν τῷ θεῷ πᾶς καὶ γελᾷ κὠδύρεται.
ΑΙ. Ἴδοιμι δή νιν, καίπερ ὧδ' ἀτώμενος.
Ἰώ μοι, μοι.
ΧΟ. Μηδὲν μέγ' εἴπης· οὐχ ὁρᾷς ἵν' εἶ κακοῦ;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ.

ΑΙ. Ἰὼ Ζεῦ προγόνων πάτερ,
Πῶς ἂν τὸν αἱμυλώτατον,
Ἐχθρὸν ἄλημα, τούς τε δισ-
άρχας ὀλέσας βασιλῆς,
Τέλος θάνοιμι καὐτός;
ΤΕ. Ὅταν κατεύχῃ ταῦθ', ὁμοῦ κἀμοὶ θανεῖν

V. 391. Forte ποτ' ecquando, metri causâ.
V. 392. Forte δυσ- Camerat.

Opta: ad quid enim me vivere oportet te mortuo?

STROPHE 4.

AJA. O Tenebræ, lux mea, tenebræ
O quam lucidæ nunc mihi!
Tollite me dominum veſtrum,
Tollite, non enim Deorum
Genus, neque ætate brevium
Amplius dignus ſum ut intuear
Hominum, cum aliqua utilitate mea.
Sed me filia Jovis, potens Dea,
Noxium excruciat.
Nam quo quis effugerit?
Quo curram? aut ubi manebo?
Siquidem prior gloria & fama periit, O Amici.
Et jam ſimul alia inſtant,
Egoque in iſta infami venatione jaceo,
Totuſque exercitus jam ambabus manibus,
Ut me interficiat, concurret.
TEC. Me miſeram! hunc tantum virum
Iſta loqui, quæ ante hoc tempus non ſuſtinuiſſet?

ANTISTROPHE 4.

AJA. O fluvii in mare labentes, & antra maritima,
Ac nemus littorale,
Longo, longo tempore, diuque me
Tenuiſtis ad Trojam,
Sed non amplius me; non amplius
Habentem ſpiritum *tenebitis*.
Hoc ſciat, qui iſta intelligit.
O Scamandri vicinæ undæ,
Faventes Græcis,
Non amplius virum
Hunc videbitis, (verbum
Dicam magnum qualem non alium

Εὔχου· τί γὰρ δεῖ ζῆν με σοῦ τεθνηκότος;

ΣΤΡΟΦΗ δ'.

ΑΙ. Ἰὼ σκότος, ἐμὸν φάος, ἔρεβος
Ὦ φαεννὸν ὡς ἐμοί,
Ἕλεσθ' ἕλεσθ' οἰκήτορα,
Ἕλεσθέ μ'. οὔτε γὰρ Θεῶν
Γένος, οὔθ' ἁμερίων
Ἔτ' ἄξιος βλέπειν τιν'
Εἰς ὄνησιν ἀνθρώπων.
Ἀλλά μ' ἁ Διός γ' ἀλκίμα Θεὸς
Ὀλέθριον αἰκίζει.
Ποῖ τις οὖν φύγῃ;
Ποῖ μολὼν μενῶ;
Εἰ τὰ μὲν φθίνει, φίλοι,
Τοῖς δ' ὁμοῦ πέλας,
Μωραῖς δ' ἄγραις προσκείμεθα.
Πᾶς δὲ στρατὸς δίπαλτος
Ἄν με χειρὶ φονεύοι——

ΤΕ. Ὦ δυστάλαινα, τοιάδ' ἄνδρα χρήσιμον
Φωνεῖν, ἃ πρόσθεν οὗτος οὐκ ἔτλη ποτ' ἄν;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ δ'.

ΑΙ. Πόροι ἁλίρροθοι, πάραλά τ' ἄντρα,
Καὶ νέμος ἐπάκτιον,
Πολὺν πολύν δαρόν τε με
Κατείχετ' ἀμφὶ Τροίαν
Χρόνον, ἀλλ' οὐκέτι μ' οὐ-
κέτ' ἀμπνοὰς ἔχοντα·
Τοῦτό τις φρονῶν ἴστω.
Ὦ Σκαμάνδριοι γείτονες ῥοαὶ
Εὔφρονες Ἀργείοις,
Οὐκέτ' ἄνδρα μὴ
Τόνδ' ἴδητ' (ἔπος
Ἐξερέω μέγ') οἷον οὔ-

V. 410. Lege προσκείμεθα metri causâ.

Troja in exercitu
Vidit à terra profectum
Græca: ſed nunc ita inglorius
Contemptuſque hic jacet.

IAMBI.

CHO. Neque quomodo prohibeam, neque ut ſinam te iſta
Invenio, cum in tanta incideris mala. [dicere

AJA. Ah, ah, quis unquam putaſſet ſic conſentiens
Meum convenire nomen malis meis?
Nunc enim tempus eſt, quo bis lugere me
Et ter oporteat, in tantis demerſum malis.
Cujus pater ex hac ipſa Idæa terra,
Re præclare geſta, primos honores in exercitu
Domum retulit, parta ingenti gloria:
Ego verò illius filius in eundem locum
Veni non minore virtute præditus,
Neque minoribus rebus manu geſtis,
Infamis inter Græcos ita pereo.
Sed & hoc ſatis certo ſcio,
Si vivus Achilles de ſuis armis
Et de virtutis primatu ſententiam dicturus eſſet,
Non aliquis ea mihi *ornamenta* præripuiſſet.
Nunc vero illa Atridæ homini impoſtori,
Tribuerunt, neglecta mea virtute.
Et niſi oculi mei atque mens alio verſa
A meo propoſito me avertiſſent, non illi amplius
Poſthac ſententiam contra quenquam talem ferrent.
Sed Pallas terrifica & invicta Dea
Me jam illis manum intentantem
Fefellit, objiciens rabioſum morbum,
Ut horum pecudum cæde manus contaminarem.
Illi vero nunc irrident, elapſi
Me invito. Sed cum Deus

τινα Τροίᾳ στρατοῦ
Δέρχθη χθονὸς μολόντ' ἀπὸ
Ἑλλανίδος· τανῦν δ' ἄ-
τιμος ὧδε πρόκειται.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΧΟ. Οὔτοι σ' ἀπείργειν, οὔθ' ὅπως ἐῶ λέγειν
Ἔχω, κακοῖς τοιοῖσδε συμπεπτωκότα—
ΑΙ. Αἰ, αἴ· τίς ἄν ποτ' ᾤεθ' ὧδ' ἐπώνυμον
Τοὐμὸν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἐμοῖς κακοῖς;
Νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοὶ,
Καὶ τρίς· τοιούτοις γὰρ κακοῖς ἐντυγχάνω.
Ὅτου πατὴρ μὲν τῆσδ' ἀπ' Ἰδαίας χθονὸς
Τὰ πρῶτα καλλιστεῖ' ἀριστεύσας στρατοῦ,
Πρὸς οἶκον ἦλθε πᾶσαν εὔκλειαν φέρων·
Ἐγὼ δ' ὁ κείνου παῖς τὸν αὐτὸν εἰς τόπον
Τροίας ἐπελθὼν οὐκ ἐλάσσονι σθένει,
Οὐδ' ἔργα μείω χειρὸς ἀρκέσας ἐμῆς,
Ἄτιμος Ἀργείοισιν ὧδ' ἀπόλλυμαι.
Καίτοι τοσοῦτόν γ' ἐξεπίστασθαι δοκῶ,
Εἰ ζῶν Ἀχιλλεὺς τῶν ὅπλων τῶν ὧν πέρι
Κρίνειν ἔμελλε κάρτος ἀριστείας τινὶ,
Οὐκ ἄν τις αὔτ' ἔμαρψεν ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ·
Νῦν δ' αὔτ' Ἀτρεῖδαι φωτὶ παντουργῷ φρένας
Ἔπραξαν, ἀνδρὸς τοῦδ' ἀπώσαντες κράτη·
Κεἰ μὴ τόδ' ὄμμα καὶ φρένες διάστροφοι
Γνώμης ἀπῇξαν τῆς ἐμῆς, οὐκ ἄν ποτε
Δίκην κατ' ἄλλου φωτὸς ὧδ' ἐψήφισαν.
Νῦν δ' ἡ Διὸς γοργῶπις ἀδάμαστος θεὰ
Ἤδη μ' ἐπ' αὐτοῖς χεῖρ' ἐπευθύνοντ' ἐμὴν
Ἔσφηλεν, ἐμβαλοῦσα λυσσώδη νόσον,
Ὥστ' ἐν τοιοῖσδε χεῖρας αἱμάξαι βοτοῖς.
Κεῖνοι δ' ἐπεγγελῶσιν ἐκπεφευγότες,
Ἐμοῦ μὲν οὐχ ἑκόντος· εἰ δέ τις θεῶν
Βλάπτοι

V. 446. Melius κράτος, metri causâ. V. 447--8. Lege αὔτ' pro αὐτὰ scil. ὅπλα. V. 451. Vel ἀπεῖρξαν cohibuerunt.

Adverſatur, tunc etiam ignavi effugiunt è manibus virorum [fortium.
Nunc igitur quid oportet me facere, cum manifeſte Diis
Inviſus ſim? Oditque me Græcorum exercitus,
Odit & univerſa Troja, atque hi campi.
Utrum patriam petens, relictis his nauticis caſtris,
Et relictis ſolis Atridis Ægæum mare trajiciam?
At quo vultu ad patrem redibo
Telamonem? Quomodo me ſuſtinebit aſpicere,
Si nudus, & abſque primis præmiis virtutis ad illum venero,
Quorum ipſe obtinuit coronam gloriæ magnam?
Non poſſum iſta perpeti. Sed quid ſi irruens
Ad ſtationes hoſtium, & ſolus cum illis conſerta manu
Aliquid præclare geram, atque ita tandem & ipſe moriar?
Sed hoc ſi fecero, gratificabor Atridis.
Non igitur faciam. Verum aliquid tentandum eſt
Tale, quo ſeni oſtendam patri
Me ex illo neutiquam degenerem natum eſſe:
Turpe enim eſt homini longam expetere vitam,
Qui non liberatur à calamitatibus & malis.
Quid enim dies ad diem juvare poteſt
Addita, quæ differt mortem?
Pro nihilo enim hominem puto,
Qui inani ſpe concepta incaleſcit:
Sed vel honeſte vivere, vel honeſte mori
Generoſum oportet: Hæc ſumma eſt ſermonum meorum.
CHO. Nemo hoc dixerit, quod indigna
Locutus ſis Ajax. Attamen iſtum animi tui impetum
Reprime quæſo, & da hoc amicis,
Ut ipſorum ſententia vincat, atque hanc curam omitte.
TEC. O Here, neceſſitate fortunæ
Non eſt aliud majus hominibus malum.
Ego ex patre nata ſum libero,
Iſque opibus affluebat, ut quiſquam alius inter Phrygas.

Nunc

Βλάπτοι, φύγοι γ' ἂν χὼ κακὸς τὸν κρείσσονα.
Καὶ νῦν τί χρὴ δρᾷν, ὅστις ἐμφανῶς Θεοῖς
Ἐχθαίρομαι· μισεῖ δέ μ' Ἑλλήνων στρατὸς·
Ἔχθει δὲ Τροία πᾶσα, καὶ πεδία τάδε.
Πότερα πρὸς οἴκους, ναυλόχους λιπὼν ἕδρας,
Μόνους τ' Ἀτρείδας, πέλαγος Αἰγαῖον περῶ;
Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς
Τελαμῶνι; πῶς με τλήσεταί ποτ' εἰσιδεῖν
Γυμνὸν φανέντα τῶν ἀριστείων ἄτερ,
Ὧν αὐτὸς ἔσχε στέφανον εὐκλείας μέγαν;
Οὐκ ἔστι τοὔργον τλητόν· ἀλλὰ δῆτ' ἰὼν
Πρὸς ἔρυμα Τρώων, ξυμπεσὼν μόνος μόνοις,
Καὶ δρῶν τι χρηστὸν, εἶτα λοίσθιον θάνω;
Ἀλλ' ὧδέ γ' Ἀτρείδας ἂν εὐφράναιμί που.
Οὐκ ἔστι ταῦτα· πεῖρά τις ζητητέα
Τοιάδ', ἀφ' ἧς γέροντι δηλώσω πατρὶ,
Μήτοι φύσιν γ' ἄσπλαγχνος ἐκ κείνου γεγώς.
Αἰσχρὸν γὰρ ἄνδρα τοῦ μακροῦ χρῄζειν βίου,
Κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται.
Τί γὰρ παρ' ἦμαρ ἡμέρα τέρπειν ἔχει,
Προσθεῖσα κἀναθεῖσα τοῦ γε κατθανεῖν;
Οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου βροτὸν,
Ὅστις κεναῖσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται.
Ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς τεθνηκέναι
Τὸν εὐγενῆ χρή· πάντ' ἀκήκοας λόγον.
ΧΟ. Οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ', ὡς ὑπόβλητον λόγον
Αἴας ἔλεξας, ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός·
Παῦσαί γε μέντοι, καὶ δὸς ἀνδράσιν φίλοις
Γνώμης κρατῆσαι, τάσδε φροντίδας μεθείς.
ΤΕ. Ὦ δέσποτ' Αἴας, τῆς ἀναγκαίας τύχης
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν μεῖζον ἀνθρώποις κακόν.
Ἐγὼ δ' ἐλευθέρου μὲν ἐξέφυν πατρὸς,
Εἴπερ τινὸς, σθένοντος ἐν πλούτῳ Φρυγῶν·

V. 479. Forte κἀνεθεῖσα. Sic Scholiastes *Bodleianus* legisse videtur ita vocem exponens, ἀπολυθεῖσα, καὶ ἐλευθερωθεῖσα τοῦ θανάτου.

Nunc serva sum, sic fortè Deo visum est,
Et tuæ virtuti. Sed postquam
Veni ad lectum tuum, te unice amo.
Quapropter te obtestor per Jovem Ephestium,
Et per connubium, quo junctus es mihi,
Ne me sinas tristem fabulam fieri,
Cùm alicui inimicorum captivam relinques.
Nam si te mortuo relicta fuero,
Hoc certe statuas, quod illo ipso die
Me Græci vi abripient,
Unà cum filio tuo, ac duram in servitutem tradent.
Et aliquis acerbè de nobis herus loquetur,
Talibus sermonibus perstringens: Videte Ajacis conjugem,
Qui fuit vir in exercitu præstantissimus,
In qua nunc est servitute, pro illa priore gloria.
Sic dicet aliquis: & me quidem fatum urget,
Tibi autem & tuo generi hæc indecora erunt.
Sed reverere quæso patrem tuum, quem tristi
Senio confectum relinquis: reverere matrem
Multos jam annos sortitam, quæ multiplicibus votis
Deos precatur, ut domum salvus redeas.
Misereat te, ô Rex, filii tui, qui puerili
Educatione destitutus, te patre orbatus, ac solus,
Sub iniquis tutoribus erit. Quantum miseriarum
Illi & mihi, si moriere, relinques.
Nam mihi quidem nihil est, quò respiciam,
Præter te. Tu enim mihi patriam vastasti bello,
Matrem sustulisti, mors verò patrem
Abripuit ad manes, qui apud inferos sunt.
Quæ mihi posthac pro te patria erit?
Quæ divitiæ? in te enim ego tota servor.
Sed memento quæso mei. Decet enim virum
Memorem esse, si quid illi suave accidit:

Νῦν δ' εἰμὶ δούλη· θεοῖς γὰρ ὧδ' ἔδοξέ που,
Καὶ σῇ μάλιστα χειρί· τοιγαροῦν ἐπεὶ
Τὸ σὸν λέχος ξυνῆλθον, εὖ φρονῶ τὰ σὰ,
Καί σ' ἀντιάζω πρός τ' Ἐφεστίου Διὸς,
Εὐνῆς τε τῆς σῆς ᾗ συνηλλάχθης ἐμοὶ,
Μή μ' ἀξιώσῃς βάξιν ἀλγεινὴν λαβεῖν
Τῶν σῶν ὑπ' ἐχθρῶν, χειρίαν ἀφείς τινί.
Ἢν γὰρ θάνῃς σὺ, καὶ τελευτήσας ἀφῇς,
Ταύτῃ νόμιζε κἀμὲ τῇ τόθ' ἡμέρᾳ,
Βίᾳ ξυναρπασθεῖσαν Ἀργείων ὕπο
Ξὺν παιδὶ τῷ σῷ δουλίαν ἕξειν τροφήν.
Καί τις πικρὸν πρόσφθεγμα δεσποτῶν ἐρεῖ,
Λόγοις ἰάπτων, ἴδετε τὴν ὁμευνέτιν
Αἴαντος, ὃς μέγιστον ἴσχυσε στρατοῦ,
Οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει.
Τοιαῦτ' ἐρεῖ τις· κἀμὲ μὲν δαίμων ἐλᾷ,
Σοὶ δ' αἰσχρὰ τἄπη ταῦτα, καὶ τῷ σῷ γένει.
Ἀλλ' αἴδεσαι μὲν πατέρα τὸν σὸν, ἐν λυγρῷ
Γήρᾳ προλείπων· αἴδεσαι δὲ μητέρα
Πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον, ἥ σε πολλάκις
Θεοῖς ἀρᾶται ζῶντα πρὸς δόμους μολεῖν.
Οἴκτειρε δ' ὦ 'ναξ παῖδα τὸν σὸν, εἰ νέας
Τροφῆς στερηθεὶς, σοῦ διοίσεται μόνος
Ὑπ' ὀρφανιστῶν μὴ φίλων· ὅσον κακὸν
Κείνῳ τε κἀμοὶ τοῦθ', ὅταν θάνῃς, νεμεῖς.
Ἐμοὶ γὰρ οὐκέτ' ἐστὶν εἰς ὅ, τι βλέπω
Πλὴν σοῦ. σὺ γάρ μου πατρίδ' ᾔστωσας δορὶ,
Καὶ μητέρ', ἀλλ' ἡ μοῖρα τὸν φύσαντά με
Καθεῖλεν ᾅδου θανασίμους οἰκήτορας·
Τίς δῆτ' ἐμοὶ γένοιτ' ἂν ἀντὶ σοῦ πατρίς;
Τίς πλοῦτος; ἐν σοὶ πᾶσ' ἔγωγε σώζομαι·
Ἀλλ' ἴσχε κἀμοῦ μνῆστιν· ἀνδρί τοι χρεὼν
Μνήμην προσεῖναι, τερπνὸν εἴ τί που πάθοι.

V. 520. ἰς ᾅδου forte.

Χάρις

Gratia enim semper parit gratiam.
Si cui verò excidit accepti beneficii memoria,
Is neutiquam vir generosus est.
CHO. Ajax, utinam sic affectus esses, ut ego sum,
Haud dubiè hæc istius verba laudares.
AJA. Et quidem valde laudabitur à me,
Si modo id quod jussero audebit exequi.
TEC. Chare Ajax, omnibus mandatis tuis obediam.
AJA. Adduc mihi nunc puerum meum, ut videam.
TEC. Atqui propter metum ipsum ablegaveram.
AJA. Utrum ob hanc calamitatem meam, an ob aliam causam ?
TEC. *Eò feci*, ne miser tibi occurens moreretur.
AJA. Conveniens hoc meæ fortunæ fuit.
TEC. Itaque ego intenta fui, hoc ut præstarem.
AJA. Laudo factum, & providentiam, qua usa es.
TEC. Quid igitur deinceps tibi potero gratificari ?
AJA. Concede ut puerum videam & alloquar.
TEC. Atqui prope hìc à ministris custoditur.
AJA. Quid igitur obstat, cur non præsto adsit ?
TEC. O puer, pater vocat te: Huc minister
Ipsum adduc, qui manibus nunc eum regis.
AJA. Utrum à te vocatus venit, an non audit ?
TEC. Jam vero huc prope ipsum minister adducit.
AJA. Leva puerum, leva, non enim expavescet
Intuens hanc recentem pecorum cædem,
Siquidem verè meus est à paterna origine,
Sed statim duros in mores patrios
Erudiri ipsum convenit, & similem fieri natura.
O nate, utinam patre fortunatior fias,
In aliis verò rebus similis, & eris non malus.
Sed nunc ob hoc te beatum duco,
Quòd nihil horum malorum intelligis:
In non sentiendo enim dulcissima vita est.

Χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ' ἀεί.
Ὅτου δ' ἀπορρεῖ μνῆστις εὖ πεπονθότος,
Οὐκ ἂν γένοιτό ποθ' οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ.——
ΧΟ. Αἶας, ἔχειν σ' ἂν οἶκτον ὡς κἀγὼ φρενὶ,
Θέλοιμ' ἄν· αἰνοίης γὰρ ἂν τὰ τῆσδ' ἔπη.
ΑΙ. Καὶ κάρτ' ἐπαίνου τεύξεται πρὸς γοῦν ἐμοῦ·
Ἐὰν μόνον τὸ ταχθὲν εὖ τολμᾷ τελεῖν.
ΤΕ. Ἀλλ' ὦ φίλ' Αἴας, πάντ' ἔγωγε πείσομαι.
ΑΙ. Κόμιζέ νῦν μοι παῖδα τὸν ἐμόν, ὡς ἴδω.
ΤΕ. Καὶ μὴν φόβοισί γ' αὐτὸν ἐξελυσάμην.
ΑΙ. Ἐν τοῖσδε τοῖς κακοῖσιν, ἢ τί μοι λέγεις;
ΤΕ. Μή σοι γέ που δύστηνος ἀντήσας θάνοι.
ΑΙ. Πρέπον γέ τ' ἦν ἂν δαίμονος τοὐμοῦ τόδε.
ΤΕ. Ἀλλ' οὖν ἐγὼ 'φύλαξα, τοῦτό γ' ἀρκέσαι.
ΑΙ. Ἐπῄνεσ' ἔργον, καὶ πρόνοιαν ἣν ἔθου.
ΤΕ. Τί δῆτ' ἂν ὡς ἐκ τῶνδ' ἂν ὠφελοῖμί σε;
ΑΙ. Δός μοι προσειπεῖν αὐτόν, ἐμφανῆ τ' ἰδεῖν.
ΤΕ. Καὶ μὴν πέλας γε προσπόλοις φυλάσσεται.
ΑΙ. Τί δῆτα μέλλει μὴ οὐ παρουσίαν ἔχειν;
ΤΕ. Ὦ παῖ, πατήρ καλεῖ σε. δεῦρο πρόσπολον
Ἄγ' αὐτὸν ὅσπερ χερσὶν εὐθύνων κυρεῖς.
ΑΙ. Ἕρποντι φωνεῖς, ἢ λελειμμένῳ λόγου;
ΤΕ. Καὶ δὴ κομίζει προσπόλων ὅδ' ἐγγύθεν.
ΑΙ. Αἶρ' αὐτόν, αἶρε δεῦρο· ταρβήσει γὰρ οὔ
Νεοσφαγῆ τοῦτόν γε προσλεύσσων φόνον,
Εἴπερ δικαίως ἔστ' ἐμὸς τὰ πατρόθεν.
Ἀλλ' αὐτίκ' ὠμοῖς αὐτὸν ἐν νόμοις πατρὸς
Δεῖ πωλοδαμνεῖν, κἀξομοιοῦσθαι φύσιν.
Ὦ παῖ, γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος,
Τὰ δ' ἄλλ' ὅμοιος· καὶ γένοι' ἂν οὐ κακός.
Καίτοι σε καὶ νῦν τοῦτό γε ζηλοῦν ἔχω,
Ὅθ' οὕνεκ' οὐδὲν τῶνδ' ἐπαισθάνῃ κακῶν.
Ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν ἥδιστος βίος.

Siquidem desipere malum est non dolens,
Donec gaudere ac dolere discas.
Quæ ætas cùm accesserit, tunc te oportebit
Inter hostes ostendere, quali ex patre natus sis.
Interim hunc teneris spiratibus sic alens
Puerilem animam sustentes, matríque sis gaudio.
Nemo, sat scio, Græcorum te afficiet
Odiosa contumelia, etsi ego abs te absim.
Talem custodem Teucrum tibi
Relinquam educationis tuæ sedulum curatorem, etsi nunc
Procul abest prædam agens ex agro hostili.
Sed à vobis, milites, nautica turba,
Hoc beneficium communiter peto,
Ut fratri hoc meum mandatum nuncietis,
Puerum in patriam ad domum meam deducat,
Patríque Telamoni exhibeat, & matri Eribœæ:
Qui ipsis erit senectæ præsidium semper,
Donec & ipsi ad inferos subierint.
Atque arma mea nemo, ut de illis certetur,
Proponat Græcis, neque *id faciat* Pestis mea.
Sed tu puer accipe clypeum, qui nomen tuum habet,
Eurysaces, ac tene per multiplex vertens
Lorum, septemplicem & invictum clypeum:
Cætera arma unà mecum sepeliri volo.
Sed quamprimùm puerum hunc accipe,
Ac foras educito, neque in tentorio luge,
Valde enim luctu & misericordia afficitur mulier.
Obfirma *fores* celeriter. Non est sapientis medici
Incantationes recitare in morbo, qui habet opus sectione.
CHO. Metuo cùm audio istam promptitudinem:
Non enim mihi placet lingua tua sic acuminata.
TEC. O Domine Ajax, quam rem animo moliris?
AJA. Ne judica, ne exquire. Modestia pulchra est.

Τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ, κάρτ' ἀνώδυνον κακόν,
Ἕως τὸ χαίρειν καὶ τὸ λυπεῖσθαι μάθῃς.
Ὅταν δ' ἵκῃ πρὸς τοῦτο, δεῖ σ' ὅπως πατρὸς
Δείξῃς ἐν ἐχθροῖς οἷος ἐξ οἵου 'τράφης.
Τέως δὲ, κούφοις πνεύμασιν βόσκου, νέαν
Ψυχὴν ἀτάλλων, μητρὶ τῇδε χαρμονήν.
Οὔ τοι σ' Ἀχαιῶν οἶδα μή τις ὑβρίσῃ
Στυγναῖσι λώβαις, οὐδὲ χωρὶς ὄντ' ἐμοῦ.
Τοῖον πυλωρὸν φύλακα Τεῦκρον ἀμφὶ σοὶ
Λείψω, τροφῆς ἄοκνον ἔμπαλιν, εἰ τανῦν
Τηλωπὸς οἰχνεῖ, δυσμενῶν θήραν ἔχων.
Ἀλλ' ἄνδρες ἀσπιστῆρες, ἐνάλιος λεώς,
Ὑμῖν τε κοινὴν τήνδ' ἐπισκήπτω χάριν,
Κείνῳ τ' ἐμὴν ἀγγείλατ' ἐντολὴν, ὅπως
Τὸν παῖδα τόνδε πρὸς δόμους ἐμοὺς ἄγων,
Τελαμῶνι δείξῃ, μητρί τ' Ἐριβοίᾳ λέγω,
Ὥς σφιν γένηται γηροβοσκὸς εἰσαεὶ,
Μέχρις ἂν μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω Θεοῦ.
Καὶ τἀμὰ τεύχη μήτ' ἀγωνάρχαι τινὲς
Θήσουσ' Ἀχαιοῖς, μήθ' ὁ λυμεὼν ἐμός.
Ἀλλ' αὐτό μοι σὺ παῖ λαβὼν ἐπώνυμον
Εὐρύσακες, ἴσχε διὰ πολυῤῥάφου στρέφων
Πόρπακος ἑπτάβοιον ἄῤῥηκτον σάκος.
Τὰ δ' ἄλλα τεύχη κοίν' ἐμοὶ τεθάψεται.
Ἀλλ' ὡς τάχος τὸν παῖδα τόνδ' ἤδη δέχου,
Καὶ δῶμ' ἀπάκτου· μηδ' ἐπισκήνους γόους
Δάκρυε· κάρτα τοι φιλοίκτιστον γυνή.
Πύκαζε θᾶσσον· οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ
Θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι.
ΧΟ. Δέδοικ' ἀκούων τήνδε τὴν προθυμίαν.
Οὐ γάρ μ' ἀρέσκει γλῶσσά σου τεθηγμένη.
ΤΕ. Ὦ δέσποτ' Αἴας, τί ποτε δρασείεις φρενί;
ΑΙ. Μὴ κρῖνε, μὴ 'ξέταζε· σωφρονεῖν καλόν.

V. 583. Al. δῶμα πάκτου, sic citat Eustathius.
V. 586. al. τραύματι.

TEC. Hei mihi, quàm animo angor, & te per filium,
Atque per Deos oro, ne nos perditum eas.
AJA. Valde quidem me perturbas. an non scis quòd Diis
Nihil amplius præstare debeo?
TEC. Bona verba dicas.
AJA. Loquere audienti.
TEC. Tu verò an non obtemperabis?
AJA. Multum ac nimis jam vociferaris.
TEC. Metuo enim, ô Rex.
AJA. Non *jam hanc alicubi* concludetis quàm celerrimè?
TEC. Per deum oro, ut flecti te patiaris.
AJA. Stulta mihi videris,
Quæ ingenium meum nunc mitigare cogites.

ANTISTROPHICA. *strophe* 1.

CHO. O inclyta Salamis, tu quidem
Sita in mari beata es,
Et ab omnibus celebrata semper:
Ego verò infelix.
Jam longum est tempus, ex quo
Ad montem Idam hic maneo
In pratis, ubi pecora pascuntur,
Inglorius, semper volubili
Confectus tempore,
Invisam spem fovens
Adhuc me tandem migraturum
Ad detestandum
Tenebrosum Plutonem

ANTISTROPHE 1.

Jam mihi *ad illa mala* incurabilis Ajax
Accedit successor, hei mihi!
Furori divinitus immisso assidens,
Quem tu *Salamis* emisisti
Prius bellicis

ΤΕ. Οἴ μ' ὡς ἀθυμῶ, καὶ σε πρὸς τοῦ σοῦ τέκνου,
Καὶ θεῶν ἱκνοῦμαι, μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ.
ΑΙ. Ἄγαν γε λυπεῖς· οὐ κάτοισθ' ἐγὼ θεοῖς
Ὡς οὐδὲν ἀρκεῖν εἰμ' ὀφειλέτης ἔτι;
ΤΕ. Εὔφημα φώνει.
ΑΙ. Τοῖς ἀκούουσιν λέγε.
ΤΕ. Σὺ δ' οὐχὶ πείσῃ;
ΑΙ. Πόλλ' ἄγαν ἤδη θροεῖς.
ΤΕ. Ταρβῶ γὰρ ὦ 'ναξ.
ΑΙ. Οὐ ξυνέρξεθ' ὡς τάχος;
ΤΕ. Πρὸς θεῶν μαλάσσου.
ΑΙ. Μῶρά μοι δοκεῖς φρονεῖν,
Εἰ τοὐμὸν ἦθος ἄρτι παιδεύειν νοεῖς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. στροφὴ ά.

ΧΟ. Ὦ κλεινὰ Σαλαμὶς, σὺ μέν που
Ναίεις ἁλίπλακτος εὐδαίμων,
Πᾶσιν περίφαντος αἰεί.
Ἐγὼ δ' ὁ τλάμων,
Παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος
Ἰδαίᾳ μίμνω
Λειμωνίᾳ μήλων πόᾳ
Ἀνήριθμος, αἰὲν εὐνώμᾳ
Χρόνῳ τρυχόμενος·
Κακὰν ἐλπίδ' ἔχων
Ἔτι με πότ' ἀνύσειν
Τὸν ἀπότροπον
Ἀΐδηλον ᾅδαν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ά.

Καί μοι δυσθεράπευτος Αἴας
Ξύνεστιν ἔφεδρος, ὤ μοι μοι,
Θείᾳ μανίᾳ ξύναυλος,
Ὃν ἐξεπέμψω
Πρὶν εὖ ποτὲ θουρίῳ

Victorem in præliis.
At nunc animo à commercio hominum refugiens,
Luctum magnum amicis parat.
Et priora facta manuum ipsius maxima,
Ac virtutis decora
Ingrata apud ingratos
Jacent, jacent,
Infelices Atridas.

STROPHE 2.

Quam tu vetustis
Innutrita annis
Et cano *confecta* senio,
Mater, quando ipsum ægrotum,
Et animo desipientem audieris,
Miserabiliter, miserabiliter,
Non miseræ in modum aviculæ luscinïæ,
Infœlix plorabis, sed
In magnos ejulatus
Erumpes, & manuum planctus
In pectus tuum irruent:
Et lacerationes cani capillitii fient.

ANTISTROPHE 2.

Satius enim est mori, quam incurabili morbo teneri.
Nam Ajax ex familia paterna progressus
Achæorum, qui res magnas gesserunt,
Non amplius usitatis
Moribus afficitur,
Sed versatur extra sese.
O infœlix Pater, qualem

Νικῶντ' ἐιν ἄρει.
Νῦν δ' αὖ φρενὸς γ' οἰωβότας
Φίλοις μέγα πένθος εὕρηται·
Τὰ πρὶν δ' ἔργα χεροῖν
Μεγίστας ἀρετᾶς
Ἄφιλα παρ' ἀφίλοις
Ἔπεσ' ἔπεσεν
Μελέοις Ἀτρείδαις.——

ΣΤΡΟΦΗ β.

Ἦ που παλαιᾷ μὲν
Ἔντροφος ἁμέρᾳ,
Λευκῷ τε γήρᾳ
Μάτηρ, νιν ὅταν νοσοῦντα
Φρενομόρως ἀκούσῃ,
Αἴλινον αἴλινον,
Οὐδ' οἰκτρᾶς γόον
Ὄρνιθος ἀηδοῦς
Ἥσει δύσμορος·
Ἀλλ' ὀξυτόνους μὲν ᾠδὰς
Θρηνήσει· χερόπληκτοι
Δ' ἐν στέρνοισι πεσοῦνται
Δοῦποι, καὶ πολιᾶς
Ἀμύγματα χαίτας.——

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Κρείσσων γὰρ ᾄδα κεύ-
θων, ὁ νοσῶν μάταν,
Ὃς ἐκ πατρῴας
Ἥκων γενεᾶς ἄριστος,
Πολυπόνων Ἀχαιῶν,
Οὐκέτι συντρόφοις
Ὀργαῖς ἔμπεδος,
Ἀλλ' ἐκτὸς ὁμιλεῖ.
Ὦ τλᾶμον πάτερ,

Οἷαν

Auditurus es
De filio tristissimam calamitatem,
Qualem nulla unquam tulit
Ætas in familia Æacidarum,
Excepto hoc unico.

AJAX, TECMESSA, NUNCIUS, CHORUS.

IAMBI.

AJA. OMnia longum & infinitum tempus
Occulta in lucem producit, & abolet præsentia,
Nec quidquam est insperatum: omnia vincuntur
Etiam grave jusjurandum, & obstinatæ mentes.
Ita ego qui dudum vehementer obdurueram,
Ut ferrum tinctum, nunc mollius loqui coactus sum
Ab ista muliere. Miseret enim me ejus,
Ipsam viduam inter hostes, & filium orphanum relinquentem.
Sed eo ad undam, & littoralia
Prata, ut cædem qua contaminatus sum abluens
Gravem iram Deæ effugiam.
Et ibo donec inveniam aliquem solum locum,
Ubi hunc meum gladium occultabo, quem ex omnibus telis
In effossa terra, ne quis videat, [maximè odi,
Sed nox atque inferi sub terra ipsum servent.
Ego enim ab illo die, quo hunc accepi gladium
Dono ab Hectore viro inimicissimo,
Omnem apud Achivos effudi gratiam.
Sed verum est, quod vulgo fertur proverbium,
Hostium dona non dona, nec utilia sunt.
Nos igitur posthac sciemus Diis

Cedere,

Οἵαν σε μένει πυθέσθαι
Παιδὸς δύσφορον ἄταν,
Ἂν οὔπω τὶς ἔθρεψεν
Αἰὼν Αἰακιδᾶν,
Ἄτερθέ γε τοῦδε.

ΑΙΑΣ, ΤΕΚΜΗΣΣΑ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΙ. Ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος
Φύει τ' ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτεται.
Κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδὲν, ἀλλ' ἁλίσκεται
Χὠ δεινὸς ὅρκος, καὶ περισκελεῖς φρένες.
Κἀγὼ γὰρ, ὃς τὰ δείν' ἐκαρτέρουν τότε,
Βαφῇ σίδηρος ὥς, ἐθηλύνθην στόμα
Πρὸς τῆσδε τῆς γυναικός· οἰκτείρω δέ νιν
Χήραν παρ' ἐχθροῖς, παῖδά τ' ὀρφανὸν λιπεῖν.
Ἀλλ' εἶμι πρός τε λουτρὰ καὶ παρακτίους
Λειμῶνας, ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας ἐμὰ,
Μῆνιν βαρεῖαν ἐξαλεύσωμαι Θεᾶς.
Μολὼν δὲ χῶρον ἔνθ' ἂν ἀστιβῆ κίχω,
Κρύψω τόδ' ἔγχος τοὐμὸν ἔχθιστον βελῶν,
Γαίας ὀρύξας ἔνθα μή τις ὄψεται,
Ἀλλ' αὐτὸ νὺξ ᾅδης τε σωζόντων κάτω.
Ἐγὼ γὰρ ἐξ οὗ χειρὶ τοῦτ' ἐδεξάμην
Παρ' Ἕκτορος δώρημα δυσμενεστάτου,
Οὔπω τι κεδνὸν ἔσχον Ἀργείων πάρα.
Ἀλλ' ἔστ' ἀληθὴς ἡ βροτῶν παροιμία,
Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, κοὐκ ὀνήσιμα.
Τοὶ γὰρ τολοιπὸν εἰσόμεσθα μὲν Θεοῖς

Εἴκειν,

Cedere, ac discemus Atridas venerari.
Duces sunt, quare illis obtemperandum est: quid ni?
Nam & quæ firmissima ac potentissima sunt
Magistratibus cedere solent: *faciunt* hoc nivosæ
Hyemes: nam frugiferæ æstati cedunt.
Cedit & noctis obscuræ circulus,
Cùm lucida dies orbem illuminat.
Et sævorum Nimborum flatus aliquando sopiunt
Frementem Pontum: atque ipse validus somnus
Nunc membra ligat, nunc eadem rursum dimittit.
Cur igitur & nos non discamus esse modestiores?
Ego verò scio nunc, quòd
Cùm hostis essem, ita eram odio habendus,
Ut qui rursus amicus fieri possem, amicumque
Tantum operâ juvare censeo,
Quantum non semper mansurum: nam multi
Non fidelem amicitiæ portum experti sunt,
Sed hæc rectè se habebunt. Tu verò
Mulier intro abi, atque Deos sedulo
Comprecare, ut conficiant ea quæ cupio.
At vos socii eundem mihi cum hâc honorem
Habete, & Teucro ubi venerit significate,
Nos ut curet, & vobis sit benevolus.
Ego enim eò vado, quò eundum est mihi.
Vos verò quæ dico facite: & fortè paulò post
Cognoscetis, & si nunc miser sum, me esse liberatum.

ANTISTROPHICA. Strophe.

CHO. Commotus sum amore, quàm lætus exilui.
Io Pan, Pan.
O Pan marine, à Cyllenio,
Nivibus consperso
Vertice nobis adpareas,
Chorearum dux, ut mihi

Quales

Εἴκειν, μαθησόμεσθα δ' Ἀτρείδας σέβειν.
Ἄρχοντές εἰσιν, ὥσθ' ὑπεικτέον· τί μή;
Καὶ γὰρ τὰ δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα
Τιμαῖς ὑπείκει. τοῦτο μὲν νιφοστιβεῖς
Χειμῶνες ἐκχωροῦσιν εὐκάρπῳ θέρει.
Ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰανῆς κύκλος,
Τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρᾳ φλέγειν·
Δεινῶν τ' ἄημα πνευμάτων ἐκοίμισε
Στένοντα πόντον· ἐν δ' ὁ παγκρατὴς ὕπνος
Λύει πεδήσας, οὐδ' ἀεὶ λαβὼν ἔχει.
Ἡμεῖς δὲ πῶς οὐ γνωσόμεσθα σωφρονεῖν;
Ἐγὼ δ' ἐπίσαμαι γὰρ ἀρτίως ὅτι,
Ὅτ' ἐχθρὸς ἡμῖν, ἐς τοσόνδ' ἐχθαρτέος
Ὡς καὶ φιλήσων αὖθις· ἔς τε τὸν φίλον
Τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι,
Ὡς αἰὲν οὐ μενοῦντα. τοῖς πολλοῖσι γὰρ
Βροτῶν ἄπιστός ἐσθ' ἑταιρείας λιμήν.
Ἀλλ' ἀμφὶ μὲν τούτοισιν εὖ σχήσει· σὺ δὲ
Ἔσω θεοῖς ἐλθοῦσα, διατέλους γύναι
Εὔχου τελεῖσθαι τοὐμὸν ὧν ἐρᾷ κέαρ.
Ὑμεῖς θ' ἑταῖροι ταὐτὰ τῇδέ μοι τάδε
Τιμᾶτε· Τεύκρῳ τ' ἢν μόλῃ σημήνατε,
Μέλειν μὲν ἡμῶν, εὐνοεῖν δ' ὑμῖν ἅμα.
Ἐγὼ γὰρ εἶμ' ἐκεῖσ' ὅποι πορευτέον.
Ὑμεῖς δ' ἃ φράζω δρᾶτε, καὶ τάχ' ἄν μ' ἴσως
Πύθοισθε, κεἰ νῦν δυστυχῶ, σεσωσμένον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφή.

ΧΟ. Ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτάμην.
Ἰὼ, ἰὼ, Πὰν, Πάν. ὦ
Πὰν, Πὰν ἁλίπλαγκτε,
Κυλλανίας χιονοκτύπου
Πετραίας ἀπὸ δειράδος φάνηθ', ὦ
Θεῶν χοροποί' ἄναξ, ὅπως μοι Νύσια

V. 682. al. τιμῇ honore, deleto puncto post vocem ὑπεικτέον.

Quales saltationes in Nyssa,
In Cnosso fiunt spontaneæ,
Tales immittas.
Nunc enim me choreas ducere juvat.
Tuque per mare Icarium
Qui ambulas, Rex Apollo,
Delie mihi dexter adsis,
Ad omnia benevolus.

ANTISTROPHE.

Nam tristis dolor furorque mitigatus est.
Io, io, nunc rursum,
Nunc ô Jupiter adest lux candida,
Diesque tranquilla, qua nobis licet
Rursus ad naves Græcorum accedere. Nam ipse Ajax
Sui oblitus doloris, Deorum rursum
Ritè jura servans, pietate
Colit ea maxima.
Omnia longum tempus consumit atque accendit,
Et nihil insperandum amplius dixero,
Siquidem præter spem & expectationem
Ajax mutatus est
Animo erga Atridas, ex ingenti contentione atque jurgiis.

IAMBI.

Nun. Amici, hoc primum nunciare volo.
Teucer jam recens advenit à Mysiis
Rupibus, & media vadens per castra,
Conviciis urgetur ab omnibus Argivis simul.
Procedentem enim eum ulterius undique
Circumsteterunt, ubi ipsum agnoverunt, atque maledictis
Proscindebant ab omni parte, neque quisquam erat, qui non
Ipsum furentis & insidiantis exercitui
Fratrem adpellaret, ut parum abesset,

Νύσια Κνώσια
Ὀρχήματα αὐτοδαῆ
Ξυνὼν ἰάψῃς.
Νῦν γὰρ ἐμοὶ μέλει χορεῦσαι.
Ἰκαρίων δ' ὑπὲρ πελαγίων
Μολὼν ἄναξ Ἀπόλλων
Ὁ Δάλιος, εὔγνωστος
Ἐμοὶ ξυνείη διὰ παντὸς εὔφρων.——

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Ἔλυσε γὰρ αἰνὸν ἄχος ἀπ' ὀμμάτων Ἄρης.
Ἰώ, Ἰώ· νῦν αὖ νῦν,
Ὦ Ζεῦ, πάρα λευκὸν
Εὐάμερον πελάσαι φάος
Θοῶν ὠκυάλων νεῶν, ὅτ' Αἴας
Λαθίπονος πάλιν. θεῶν δ' αὖ
Πάνθυτα θέσμια
Ἐξήνυσεν, εὐνομίᾳ
Σέβων μεγίστα.
Πάνθ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει
Τε καὶ φλέγει· καὶ οὐδὲν ἀναύδη-
τον, εὖτέ γ' ἐξ ἀέλπτων
Αἴας μετανεγνώσθη
Θυμῶν Ἀτρείδαις μεγάλων τε νεικέων.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΓ. Ἄνδρες φίλοι, τὸ πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω·
Τεῦκρος πάρεστιν ἄρτι Μυσίων ἄπο
Κρημνῶν· μέσον δὲ προσμολὼν στρατήγιον,
Κυδάζεται τοῖς πᾶσιν Ἀργείοις ὁμοῦ.
Στείχοντα γὰρ πρόσωθεν αὐτὸν ἐν κύκλῳ
Μαθόντες, ἀμφέστησαν, εἶτ' ὀνείδεσιν
Ἤρασσον ἔνθεν κἄνθεν οὔτις ἔσθ' ὃς οὐ
Τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατοῦ
Ξύναιμον ἀποκαλοῦντες, ὡς οὐκ ἀρκέσοι
Τὸ

V. 717. al. Πελαγίων Recte, metri causâ.

Quin saxis totus laceratus occumberet:
Eóque res processerat, ut jam manibus
E vaginis stricti educerentur gladii.
Conquievit tamen contentio, cum vehementer exarsisset
In commutatione sermonum inter Seniores.
Verùm ubi est Ajax? ut quæ mihi dicenda sunt dicam.
Nam Dominis oportet rem omnem narrare.
CHO. Non est intus, sed jam abiit nova
Consilia novis componens moribus.
NUN. Heu, heu.
Tardè ne ergo hac via
Teucer huc me misit? an ego tardius veni?
CHO. Quid igitur commodi interceptum est?
NUN. Teucer edixit, ut hic vir intra tectum
Retineretur, nec prius exiret foras, quam ipse veniret.
CHO. Sed abiit jam conversus ad meliorem mentem,
Deorum ut iram expiaret.
NUN. Hic est sermo dementiæ multæ plenus,
Siquidem Calchas vera vaticinatur.
CHO. Quod hoc est? aut quid ille hac de re scit?
NUN. Tantum scio, & præsens adfui:
Ex consilio enim & consessu Regum
Calchas secedens, relictis Atridis,
Dextra Teucrum amanter
Excipiens dixit, & mandavit, omnibus artibus
Cohibere per hunc præsentem diem
Ajacem intra tentorium, neque foras dimittere,
Si vivum ipsum videre unquam vellet.
Agitat enim hac die sola eum
Inclytæ Minervæ ira, ut ille ait.
Nam homines magni & immodesti
Incidunt in graves pœnas Deorum:
Sic inquit vates: Si quis conditione mortali

Τὸ μὴ οὐ πέτροισι πᾶς καταξανθεὶς θανεῖν·
Ὥσ' εἰς τοσοῦτον ἦλθον, ὥστε καὶ χεροῖν
Κολεῶν ἐρυστὰ διαπεραιώθη ξίφη.
Λήγει δ' ἔρις δραμοῦσα τοῦ προσωτάτου,
Ἀνδρῶν γερόντων ἐν ξυναλλαγῇ λόγου.
Ἀλλ' ἡμὶν Αἴας ποῦ 'στιν, ὡς φράσω τάδε;
Τοῖς κυρίοις γὰρ πάντα χρὴ δηλοῦν λόγον.
ΧΟ. Οὐκ ἔνδον. ἀλλὰ φροῦδος ἀρτίως, νέας
Βουλὰς νέοισιν ἐγκαταζεύξας τρόποις.
ΑΓ. Ἰοὺ, ἰού.
Βραδεῖαν ἡμᾶς ἄρ' ὁ τήνδε τὴν ὁδὸν
Πέμπων ἔπεμψεν, ἢ 'φάνην ἐγὼ βραδύς;
ΧΟ. Τί δ' ἐστὶ χρείας τῆσδ' ὑπεσπανισμένον;
ΑΓ. Τὸν ἄνδρ' ἀπηύδα Τεῦκρος ἔνδοθεν στέγης
Μὴ 'ξω παρήκειν, πρὶν παρὼν αὐτὸς τύχῃ.
ΧΟ. Ἀλλ' οἴχεταί τοι πρὸς τὸ κέρδιστον τραπεὶς
Γνώμης, θεοῖσιν ὡς καταλλαχθῇ χόλου.
ΑΓ. Ταῦτ' ἐστὶ τἄπη μωρίας πολλῆς πλέα,
Εἴπερ τι Κάλχας εὖ φρονῶν μαντεύεται.
ΧΟ. Ποῖον; τί δ' εἰδὼς τοῦδε πράγματος πάρει;
ΑΓ. Τοσοῦτον οἶδα, καὶ παρὼν ἐτύγχανον.
Ἐκ γὰρ συνέδρου καὶ τυραννικοῦ κύκλου
Κάλχας μεταστὰς οἶος Ἀτρειδῶν δίχα,
Εἰς χεῖρα Τεύκρου δεξιὰν φιλοφρόνως
Θεὶς, εἶπε, κἀπέσκηψε παντοίᾳ τέχνῃ
Εἶρξαι κατ' ἦμαρ τοὐμφανὲς τὸ νῦν τόδε
Αἴανθ' ὑπὸ σκηναῖσι μηδ' ἀφέντ' ἐᾷν,
Εἰ ζῶντ' ἐκεῖνον εἰσιδεῖν θέλοι ποτέ.
Ἐλᾷ γὰρ αὐτὸν τῇδέ θ' ἡμέρᾳ μόνῃ
Δίας Ἀθάνας μῆνις, ὡς ἔφη λέγων.
Τὰ γὰρ περισσὰ κἀνόνητα σώματα
Πίπτειν βαρείαις πρὸς θεῶν δυσπραξίαις
Ἔφασχ' ὁ μάντις, ὅστις ἀνθρώπου φύσιν

V. 750. al. δῆλον λέγειν.

Natus est, nec juxta humanum morem sapit.
Ajax verò statim initio cum à domo proficisceretur,
Demens, ut recte dicebat Pater, inventus est.
Pater enim, mi fili, inquit, Virtute
Velis vincere, sed, auxiliante Deo, semper vincere.
Ipse verò superbè ac stultè respondebat:
Adjuvante Deo, inquit, etiam homo nihili
Vincere possit, Ego vero vel absque
Auxilio divino, confido me istam attracturum esse gloriam.
Tam superbos jactabat sermones. Atque deinde iterum,
Cùm Minerva ipsum hortaretur,
Jubens, ut contra hostes manum cruentam verteret,
Tunc atrocem & infandam vocem emisit:
Domina, inquit, aliis Græcis auxilio
Adsistas, nostro loco non unquam perrumpent hostes.
Talibus sermonibus implacabilem
Deæ in se concitavit iram, non ut hominem decet sapiens.
Sed si per hunc diem vivet, tum fortè
Auxiliante Deo poterimus ipsum servare incolumem.
Sic vates ait: Ille verò statim ex eo loco
Mittit me, ut tibi hæc mandata feram,
Teucer, *nempe* ut adserves *Ajacem*. Si verò jam frustrati sumus,
Non amplius vivit vir ille, si sapit Calchas.
CHO. O misera Tecmessa, infelix genus,
Prodi ac vide, quos iste sermones affert:
Prope enim & in ipso articulo oppressit nos tristissima calamitas.
TEC. Quid me miseram jam quietam
Malis ab assiduis, ex sede rursum excitatis?
CHO. Hunc audi virum, qui venit nuncians,
Ut cum Ajace agatur, quod me dolore afficit.
TEC. Hei mihi, quid narras? num nam periimus?
NUN. De te quid fiat, non scio, verùm de Ajace,
Si jam foras egressus est, spem habeo non bonam.

Βλαστών, ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ.
Κεῖνος δ' ἀπ' οἴκων εὐθὺς ἐξορμώμενος,
Ἄνους καλῶς λέγοντος εὑρέθη πατρός.
Ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐννέπει, τέκνον, δορὶ
Βούλου κρατεῖν μέν, σὺν Θεῷ δ' ἀεὶ κρατεῖν.
Ὁ δ' ὑψικόμπως κἀφρόνως ἠμείψατο,
Πάτερ, Θεοῖς μέν, κἂν ὁ μηδὲν ὤν, ὁμοῦ,
Κράτος καταχτήσαιτ'· ἐγὼ δὲ καὶ δίχα
Κείνων, πέποιθα τοῦτ' ἐπισπάσειν κλέος.
Τοσόνδ' ἐκόμπει μῦθον· εἶτα δεύτερον
Δίας Ἀθάνας, ἡνίκ' ὀτρύνουσά νιν
Ηὔδατ' ἐπ' ἐχθροῖς χεῖρα φοινίαν τρέπειν,
Τότ' ἀντιφωνεῖ δεινὸν ἄρρητόν τ' ἔπος,
Ἄνασσα, τοῖς ἄλλοισιν Ἀργείων πέλας
Ἵστω, καθ' ἡμᾶς δ' οὔποτ' ἐκρήξει μάχη.
Τοιοῖσδέ τοι λόγοισιν ἀστεργῆ Θεᾶς
Ἐκτήσατ' ὀργήν, οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονῶν.
Ἀλλ' εἴπερ ἔστι τῇδέ θ' ἡμέρᾳ, τάχ' ἂν
Γενοίμεθ' αὐτοῦ σὺν Θεῷ σωτήριοι.
Τοσαῦθ' ὁ μάντις εἶφ'· ὁ δ' εὐθὺς ἐξ ἕδρας
Πέμπει με σοὶ φέροντα τάσδ' ἐπιστολὰς
Τεῦκρος φυλάσσειν· εἰ δ' ἀπεστερήμεθα,
Οὐκ ἔστιν ἀνὴρ κεῖνος, εἰ Κάλχας σοφός.
ΧΟ. Ὦ δαΐα Τέκμησσα, δύσμορον γένος,
Ὅρα μολοῦσα τόνδ', ὁποῖ' ἔπη θροεῖ·
Ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ τοῦτο μὴ χαίρειν τινά.
ΤΕ. Τί μ' αὖ τάλαιναν, ἀρτίως πεπαυμένην
Κακῶν ἀτρύτων, ἐξ ἕδρας ἀνίστατε;
ΧΟ. Τοῦδ' εἰσάκουε τἀνδρός, ὡς ἥκει φέρων
Αἴαντος ἡμῖν πρᾶξιν, ἣν ἤλγησ' ἐγώ.
ΤΕ. Οἴμοι, τί φῂς ἄνθρωπε; μῶν ὀλώλαμεν;
ΑΓ. Οὐκ οἶδα τὴν σὴν πρᾶξιν· Αἴαντος δ' ὅτι
Θυραῖος εἴπερ ἐστίν, οὐ θαρσῶ πέρι.

V. 789. Forte ἀντιφωνεῖ. V. 795. al. Θεοῖς.
V. 796. al. τοιαῦθ'. V. 807. al. ἄ 'νθρωπε.

TEC. Est ille quidem jam foris, quam verò doleo, quid narras?
NUN. Illum cohibere mandat Teucer
Intra tentorium, neque solum dimittere.
TEC. Ubi est Teucer? & quare dicit ista?
NUN. Jam inquam aderit ipse: hunc vero exitum
Exitialem Ajaci existimat fore.
TEC. O me miseram, à quo id homine cognovit?
NUN. A *Calchante Thestoride* audivit, Quòd hæc dies
Ajaci vel mortem esset allatura, vel vitam.
TEC. Hei mihi, amici, opem ferte in hac inevitabili fortuna,
Et ex vobis alii properent Teucrum celeriter advocare:
Alii ad occidentalia montium juga, alii ad orientalia
Currentes, quærant infœlicem exitum viri.
Animadverto enim me ab eo deceptam esse,
Et à veteri apud ipsum gratia excidisse.
Me miseram, quid ago, fili, non nunc tempus est quiescendi,
Sed curram & ego isthuc quocunque potero:
Eamus, properemus, non est nunc opportunum sedere,
Qui servare cupimus ad mortem festinantem virum.
CHO. Pergere paratus sum, neque verbis id ostendam solum,
Verùm celeritas facti & pedum simul aderit.

AJAX, TECMESSA, TEUCER, MENELAUS, CHORUS.

AJA. OCcisor ensis stat quidem, qua parte maxime
Penetrare valeat, si cui & hoc considerare vacat.
Donum quidem Hectoris, viri ex peregrinis mihi
Maxime exosi, mihique invisissimi ad intuendum:
Fixus vero est in hac terra hostili Troade
Ferrivora cote *modo* subactus.

ΤΕ. Καὶ μὴν θυραῖος, ὥστε μ' ὠδίνειν, τί φής;
ΑΓ. Ἐκεῖνον εἴργειν Τεῦκρος ἐξεφίεται
Σκηνῆς ὕπαυλον, μηδ' ἀφιέναι μόνον.
ΤΕ. Ποῦ δ' ἐστὶ Τεῦκρος, κἀπὶ τῷ λέγει τάδε;
ΑΓ. Πάρεστι κεῖνος ἄρτι. τήνδε δ' ἔξοδον
Ὀλεθρίαν Αἴαντος ἐλπίζει φέρειν.
ΤΕ. Οἴμοι τάλαινα, τοῦ ποτ' ἀνθρώπων μαθών;
ΑΓ. Τοῦ Θεστορείου μάντεως καθ' ἡμέραν
Τὴν νῦν, ὅτ' αὐτῷ θάνατον ἢ βίον φέρει.
ΤΕ. Οἳ ἐγώ, φίλοι πρόστητ' ἀναγκαίας τύχης·
Καὶ σπεύσαθ' οἱ μὲν, Τεῦκρον ἐν τάχει μολεῖν·
Οἱ δ', ἑσπέρους ἀγκῶνας, οἱ δ', ἀντηλίους
Ζητεῖτ' ἰόντες τἀνδρὸς ἔξοδον κακήν.
Ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτὸς ἠπατημένη,
Καὶ τῆς παλαιᾶς χάριτος ἐκβεβλημένη.
Οἴμοι τί δράσω τέκνον; οὐχ ἱδρυτέον.
Ἀλλ' εἶμι κἀγὼ κεῖσ' ὅποι περ ἂν σθένω.
Χωρῶμεν, ἐγκονῶμεν, οὐχ ἕδρας ἀκμή,
Σώζειν θέλοντες ἄνδρα γ' ὃς σπεύδει θανεῖν.
ΧΟ. Χωρεῖν ἕτοιμος, κοὐ λόγῳ δείξω μόνον·
Τάχος γὰρ ἔργου καὶ ποδῶν ἅμ' ἕψεται.

ΑΙΑΣ, ΤΕΚΜΗΣΣΑ, ΤΕΥΚΡΟΣ, ΜΕΝΕΛΑΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΑΙ. Ὁ ΜΕΝ σφαγεὺς ἕστηκεν ᾗ τομώτατος
Γένοιτ' ἄν, εἴ τῳ καὶ λογίζεσθαι σχολή.
Δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἕκτορος, ξένων ἐμοὶ
Μάλιστα μισηθέντος ἐχθίστου θ' ὁρᾶν·
Πέπηγε δ' ἐν γῇ πολεμίᾳ τῇ Τρῳάδι,
Σιδηροβρῶτι θηγάνῃ νεηκονής.

V. 821. al. ἀντηλίους.

Ἔπηξα

Ego ipse vero fui cum adornatum probe,
Benevolentissimum huic viro, ut protinus moriatur.
Ita quidem bene instructi sumus. post illa vero me
Tu primus, O Jupiter, sic enim decet, juva:
Petam vero a te non adeo magnum beneficium ut assequar,
Mitte aliquem nobis nuncium, qui hanc tristem famam
Teucro ferat, ut ille me primus tollat
Collapsum in hunc recens imbutum gladium,
Et ne ab aliquo ex inimicis conspectus prius
Projiciar canibus, alitibusque præda.
Hæc te, O Jupiter, peto, invocoque simul
Mercurium terrestrem, *animarum* deductorem, ut me suaviter sopiat,
Cum facili celerique saltu,
Ubi latus hoc gladio perrupero.
Quin advoco in auxilium illas & semper virgines,
Semperque cernentes omnes mortalium casus acerbos,
Venerandas Erinnyas celerrimas, ut discant
Quomodo ab Atridis pereo miser.
Et ipsos malos pessimis *exemplis*, omnibusque cladem inferentes
Corripiant: quemadmodum aspiciunt me
Manu mea, mactatum cadere, ita cæsi à suis
Manibus carissimorum pignorum intereant.
Ite, O veloces ultricesque Erinnyes, gustate
Nec parcite universo exercitui.
Tuque O, per altum coelum qui currum agis
Sol, cum terram meam paternam videris,
Paulisper cohibens habenas,
Nuncia calamitates meas fatumque meum
Grandævo patri, miseræque matri.
Quæ certe infelix ubi hanc audierit famam,
Edet ingentem ejulatum totam per urbem.
Sed nihil attinet hæc frustra deplorare:
Sed aggredi negotium oportet ocyus.

O

Ἔπηξα δ' αὐτὸν εὖ περιστείλας ἐγὼ
Εὐνούστατον τῷδ' ἀνδρὶ διὰ τάχους θανεῖν.
Οὕτω μὲν εὐσκευοῦμεν. ἐκ δὲ τῶνδέ μοι
Σὺ πρῶτος ὦ Ζεῦ (καὶ γὰρ εἰκὸς) ἄρκεσον.
Αἰτήσομαι δέ σ' οὐ μακρὸν γέρας λαβεῖν,
Πέμψον τιν' ἡμῖν ἄγγελον, κακὴν φάτιν
Τεύκρῳ φέροντα, πρῶτος ὥς με βαστάσῃ
Πεπτῶτα τῷδε περὶ νεοῤῥάντῳ ξίφει,
Καὶ μὴ πρὸς ἐχθρῶν του κατοπτευθεὶς πάρος
Ῥιφθῶ κυσὶ πρόβλητος, οἰωνοῖς θ' ἕλωρ.
Τοσαῦτά σ' ὦ Ζεῦ προστρέπω· καλῶ δ' ἅμα
Πομπαῖον Ἑρμῆν χθόνιον εὖ με κοιμίσαι,
Ξὺν ἀσφαδάστῳ καὶ ταχεῖ πηδήματι,
Πλευρὰν διαῤῥήξαντα τῷδε φασγάνῳ.
Καλῶ δ' ἀρωγοὺς τὰς ἀεί τε παρθένους,
Ἀεί θ' ὁρώσας πάντα τὰν βροτοῖς πάθη
Σεμνὰς Ἐριννῦς, τανύποδας· μαθεῖν ἐμὲ
Πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλλυμαι τάλας.
Καί σφας κακοὺς κάκιστα καὶ πανωλέθρους
Ξυναρπάσειαν· ὥσπερ εἰσορῶσ' ἐμὲ
Αὐτοσφαγῆ πίπτοντα, τὼς αὐτοσφαγεῖς
Πρὸς τῶν φιλίστων ἐκγόνων ὀλοίατο.
Ἴτ' ὦ ταχεῖαι ποίνιμοί τ' Ἐριννύες,
Γεύεσθε, μὴ φείδεσθε πανδήμου στρατοῦ.
Σὺ δ' ὦ τὸν αἰπὺν οὐρανὸν διφρηλατῶν
Ἥλιε, πατρῴαν τὴν ἐμὴν ὅταν χθόνα
Ἴδῃς, ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν,
Ἄγγειλον ἄτας τὰς ἐμὰς μόρον τ' ἐμὸν
Γέροντι πατρὶ, τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ.
Ἦ που τάλαινα τήνδ' ὅταν κλύῃ φάτιν,
Ἥσει μέγαν κωκυτὸν ἐν πάσῃ πόλει.
Ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην·
Ἀλλ' ἀρκτέον τὸ πρᾶγμα σὺν τάχει τινί.

V. 841. al. λαχεῖν. V. 847. al. προστρέπω,
V. 849. Forte πισήματι ut V. 1052.

O Mors, Mors, nunc accedens me specta.
Porro te quidem & illic, cohabitans Tibi, alloquar.
Te autem, O splendidæ diei præsens jubar,
Et solem aurigam, nunc alloquor
Postremum sane, & nunquam posthac amplius.
O lumen, O terræ sacrum patriæ solum
Salaminos, O Larium paternorum sedes,
Inclytæque Athenæ, & educatum una genus,
Fontesque, fluminaque hæc, & Trojani
Campi, *vos* appello: valete nutrices meæ,
Hanc vobis Ajax vocem postremam emittit,
Cætera apud orcum inferis dicam.

SEMICHORUS. Labor labori *additus*, laborem cumulat.
Quo quo enim non ivi ego?
Neque ullus me locus docere conscius novit.
Ecce, ecce, strepitum enim quendam audio.

SEMI. Et quidem navis nostræ socium coetum.

SEMI. Quid igitur est?

SEMI. Totum *mihi* peragratum latus occidentale est navium.

SEMI. Habesne igitur?

SEMI. Laboris quidem copiam & nihil amplius quod viderim.

SEMI. Nec mihi sane orientis in via aliquis
Occurrens usquam se vidisse dicit.

PERICOMMATA. *Strophe* 1.

CHO. Quis igitur mihi, quisnam
Ex laboriosis piscatoribus *maris*
Piscationibus intentus somni nescius,
Vel quæ Olympiadum
Dearum, vel fluentium
E Bosphoro fluminum
Gnara, sævum *Ajacem*
Sicubi errantem
Viderit, faciet palam.

Miserum

Ὦ θάνατε θάνατε νῦν μ' ἐπίσκεψαι μολών.
Καίτοι σὲ μὲν κἀκεῖ προσαυδήσω ξυνών·
Σὲ δ' ὦ φαεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας,
Καὶ τὸν διφρευτὴν ἥλιον προσεννέπω
Πανύστατον δὴ, κοὔποτ' αὖθις ὕστερον.
Ὦ φέγγος, ὦ γῆς ἱερὸν οἰκείας πέδον
Σαλαμῖνος, ὦ πατρῷον ἑστίας βάθρον,
Κλειναί τ' Ἀθῆναι, καὶ τὸ σύντροφον γένος,
Κρῆναί τε, ποταμοί θ' οἵδε, καὶ τὰ Τρωϊκὰ
Πεδία προσαυδῶ. χαίρετ' ὦ τροφεῖς ἐμοὶ,
Τοῦθ' ὑμῖν Αἴας τοὔπος ὕστατον θροεῖ·
Τὰ δ' ἄλλ' ἐν ᾅδου τοῖς κάτω μυθήσομαι.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ. Πόνος πόνῳ πόνον φέρει.
Πᾶ πᾶ γὰρ οὐκ ἔβαν ἐγώ;
Κοὐδεὶς ἐπίσταταί με συμμαθεῖν τόπος.
Ἰδοὺ, ἰδού· δοῦπον γὰρ κλύω τινά.
ΗΜ. Ἡμῶν γε ναὸς κοινόπλουν ὁμιλίαν.
ΗΜ. Τί οὖν δή;
ΗΜ. Πᾶν ἐστίβηται πλευρὸν ἕσπερον νεῶν.
ΗΜ. Ἔχεις οὖν;
ΗΜ. Πόνου γε πλῆθος, κοὐδὲν εἰς ὄψιν πλέον.
ΗΜ. Ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δὴ τὴν ἀφ' ἡλίου μολὼν
Κέλευθον ἀνὴρ οὐδαμοῦ δηλοῖ φανείς.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. Στροφὴ ά.

ΧΟ. Τίς ἄν δή μοι, τίς ἂν
Φιλοπόνων ἁλιαδᾶν,
Ἔχων ἀΰπνους ἄγρας,
Ἢ τίς Ὀλυμπιάδων
Θεῶν, ἢ ῥυτῶν
Βοσπορίων ποταμῶν
Ἴδρις, τὸν ὠμόθυμόν γε,
Εἴποθι πλάζοιτ' ἂν
Προσβλέπων ἀπύοι;

Σχέτλια

V. 885. Forte ἐπικλύω, ut constet versus. V. 895. al. ἄγρας.

Miserum est enim mihi vaganti,
Longorum laborum secundum
Non assequi cursum,
Sed & *factum* debilem non *posse tamen* cernere ubi vir sit.

SYSTEMA 1.

TEC. Hei mihi! Hei mihi!
CHO. Cujus vox e propinquo exiit saltu?
TEC. Heu miser *Ajax!*
CHO. Captivam miseram illam sponsam video
Tecmessam hoc luctu confusam.
TEC. Interii, perii, vastata sum, amici.
CHO. Quid vero est?
TEC. Ajax hic nobis recens mactatus
Jacet, occulto sese indutus gladio.

STROPHE 2.

CHO. Eheu meum reditum!
Hei mihi, occidisti Rex
Me tuum socium navalem.
O miser *ego*,
O misera animi *tu* mulier.

SYSTEMA 2.

TEC. Nunc ut res se habet, lugendi tempus est.
CHO. Cujus manu igitur *rem* infelix perpetravit?
TEC. Sua ipse, ut liquet. nam in terra ab eo
Fixus hic ensis, in quem procubuit, hoc arguit.

STROPHE 3.

CHO. Hei mei, meas *ob* hasce calamitates!
Solus ergo cruentatus es
Nullis munitus amicis.
Ego vero ille surdus ad omnia,
Atque omnium ignarus neglexi.
Ubi, *igitur* ubi,
Jacet ille intractabilis,

Ille

Σχέτλια γὰρ ἐμοί, τὴν
Μακρῶν πόνων ὑείῳ
Μὴ πελάσαι δέμας,
Ἀλλ' ἀμφίλυδον ἄνδρα μὴ λείπειν ἔτι.

ΣΥΣΤΗΜΑ ά.

ΤΕ. Ἰώ μοι μοι.
ΧΟ. Τίνος βοὴ πάραυλος ἐξέβη νάπους;
ΤΕ. Ἰὼ τλήμων.
ΧΟ. Τὴν δυσείλεπτον δύσμορον νύμφην ὁρῶ
Τέκμησσαν οἴκτῳ τῷδε συγκεκραμένην.
ΤΕ. Οἴχωκ', ὄλωλα, διαπεπόρθημαι φίλοι.
ΧΟ. Τί δ' ἔστιν;
ΤΕ. Αἴας ὅδ' ἡμῖν ἀρτίως νεοσφαγὴς
Κεῖται, κρυφαίῳ φασγάνῳ περιπτυχής.

ΣΤΡΟΦΗ β.

ΧΟ. Ὤ μοι ἐμῶν νόστων.
Ὤ μοι κατέπεφνες
Ἄναξ τόνδε τὸν συν-
ναύταν. ὦ τάλας,
Ὦ ταλαίφρον γύναι.

ΣΥΣΤΗΜΑ β'.

ΤΕ. Ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος, αἰάζειν πάρα.
ΧΟ. Τίνος ποτ' ἆρ' ἔπραξε χειρὶ δύσμορος;
ΤΕ. Αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ δῆλον. ἐν γάρ οἱ χθονὶ
Πηκτὸν τόδ' ἔγχος περιπετὲς κατηγορεῖ.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΧΟ. Ὤ μοι ἐμᾶς ἄτας.
Οἶος ἄρ' ἡμάχθης,
Ἄφρακτος τῶν φίλων.
Ἐγὼ δ' ὁ πάντα κωφός, ὁ πάν-
τ' ἄϊδρεις, κατημέλησα.
Πᾶ πᾶ
Κεῖται ὁ δυστράπελος ὁ

Δυσώ-

Ille infausti nominis Ajax?

SYSTEMA 3.

Tec. Non *est* spectandus. sed circumjecta
Veste tegam hac undique, quoniam
Nemo, qui illius quidem amicus, sustineat intueri ipsum
Spirantem in altum è naribus nigrum sanguinem,
Et ex cruento vulnere, propria manu inflicto.
Hei mihi quid faciam? quis te tollet amicorum? [gradum?
Ubi Teucer? quam tempori nunc adveniret, siquidem *huc* tulit
Ut lapsum fratrem hunc suum simul componeret.
O infelix Ajax, quantus vir, quam misere te habes!
Ut etiam apud hostes dignus sis fletum assequi!

ANTISTROPHE 1.

Cho. Destinabas ergo infelix
Propositique pertinax,
Olim nactus opportunitatem explere
Malum fatum laborum
Tuorum nunquam cessantium:
Ea mihi per totas noctes diesque
Ingemiscens edebas hostili animo
Infesto Atridis,
Diro cum affectu.
Magnum sane illud
Initium fuit tempus malorum,
Quando de Armis Achillis
Certamen præstantiæ fuit propositum.

ANTISYSTEMA 1.

Tec. Hei mihi miseræ!
Cho. Ad jecur penetrat generosum (novi) vulnus.
Tec. Hei mihi miseræ!
Cho. Facile credo, mulier, te vel bis lamentari,
Tali amico, tanto cum tuo damno, jam orbatam.
Tec. Tu hæc opinaris tantum, ego vero nimis sentio.

Αὐτώνυμος Αἴας;

ΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

ΤΕ. Οὔτοι θεατός. ἀλλά νιν περιπτυχεῖ
Φάρει καλύψω τῷδε παμπήδην, ἐπεὶ
Οὐδεὶς ἂν ὅστις καὶ φίλος τλαίη βλέπειν
Φυσῶντ' ἄνω πρὸς ῥῖνας, ἔκ τε φοινίας
Πληγῆς, μελανθὲν αἷμ' ἀπ' οἰκείας σφαγῆς.
Οἴμοι, τί δράσω· τίς σε βαστάσει φίλων;
Ποῦ Τεῦκρος; ὡς ἀκμαῖος, εἰ βαίη, μόλοι;
Πεπτῶτ' ἀδελφὸν τόνδε συγκαθαρμόσαι.
Ὦ δύσμορ' Αἴας, οἷος ὤν, οἵως ἔχεις.
Ὡς καὶ παρ' ἐχθροῖς ἄξιος θρήνων τυχεῖν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

ΧΟ. Ἔμελλες δὴ τάλας,
Ποτὲ χρόνῳ στερεόφρων
Ἆρ' ἐξανύσειν κακὰν
Μοῖραν ἀπειρεσίων
Πόνων. τοῖά μοι
Πάννυχα καὶ φαέθον-
τ' ἀνεστέναζες ὠμόφρων
Ἐχθοδόπ' Ἀτρείδαις
Οὐλίῳ σὺν πάθει.
Μέγας ἄρα γ' ἐκεῖνος
Ἆρχων χρόνος πημάτων,
Ἦμος ἀριστόχειρ
Ἀχιλλέως ὅπλων ἔπειτ' ἀγὼν πέρι.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α'.

ΤΕ. Ἰώ μοι μοι.
ΧΟ. Χωρεῖ πρὸς ἧπαρ (οἶδα) γενναία δύη.
ΤΕ. Ἰώ μοι μοι.
ΧΟ. Οὐδέν σ' ἀπιστῶ καὶ δὶς οἰμῶξαι γύναι,
Τοιοῦδ' ἀποβλαφθεῖσαν ἀρτίως φίλου.
ΤΕ. Σοὶ μὲν δοκεῖν ταῦτ' ἔστ', ἐμοὶ δ' ἄγαν φρονεῖν.

V. 954. Lege ἔκειτ'.

ΧΟ.

CHO. Assentior *tibi*.

TEC. Hei mihi nate, quod *nunc* servitutis jugum
Subimus? quales nobis imminent speculatores?

ANTISTROPHE 2.

CHO. Hei mihi infandum sane
Opus memorâsti geminorum
Atridarum, in hoc luctu
Humani sensus expertium.
Sed prohibeat Deus.

ANTISYSTEMA 2.

TEC. Ne hæc quidem sic se haberent, absq; Deis foret.

CHO. At sane onus nimis admodum grave concinnarunt.

TEC. Talis quidem damni Jovis filia, vehemens Dea,
Pallas causam dedit, Ulyssi gratificans.

ANTISTROPHE 3.

CHO. Certe multa passus Ulysses
Furiosæ
Iræ insultat;
Multumque risum ridet
Hosce dolores ob vesanos.
Heu heu!
Simul & gemini reges
Audientes Atridæ.

ANTISYSTEMA 3.

TEC. Rideant illi sane & gaudeant
Hujus viri malis, forte etsi vivum desiderarunt minus,
Mortuum lugebant in necessitate pugnæ.
Nam stulti bonum in manibus
Cum habent, non sentiunt, priusquam quis excusserit.
Mihi acerbus perit *magis*, quam illis jucundus,
Ipsi vero sibi lubens: quæ enim optavit assequi,
Adeptus est sibi; mortem nempe, qualem voluit.
Quid igitur habent quod illum irrideant?

ΧΟ. Ξυναυδῶ.

ΤΕ. Οἴμοι τέκνον, πρὸς οἷα δουλείας ζυγὰ
Χωροῦμεν. οἷοι νῷν ἐφεστᾶσι σκοποί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β.

ΧΟ. Ὤμοι ἀναλγήτων
Δισσῶν ἐθρόησας
Ἄναυδόν γ' Ἀτρειδῶν
Ἔργον τῷδ' ἄχει.
Ἀλλ' ἀπείργοι Θεός.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β'.

ΤΕ. Οὐκ ἂν τάδ' ἔστη τῇδε, μὴ Θεῶν μέτα.
ΧΟ. Καὶ μὴν ἄγαν ὑπερβριθὲς ἄχθος ἤνυσαν.
ΤΕ. Τοιόνδε μέντοι Ζηνὸς ἡ δεινὴ Θεὸς
Παλλὰς φυτεύει πῆμ' Ὀδυσσέως χάριν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ.

ΧΟ. Ἦ ῥα κελαινώπαν
Θυμὸν ἐφυβρίζει
Ὁ πολύτλας ἀνήρ,
Γελᾷ δὲ τοῖσι μαινομένοις
Ἄχεσιν πολὺν γέλωτα.
Φεῦ φεῦ,
Ξὺν διπλοῖ βασιλέες
Κλύοντες Ἀτρεῖδαι.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

ΤΕ. Οἱ δ' οὖν γελώντων, κἀπιχαιρόντων κακοῖς
Τοῖς τοῦδ'. ἴσως τοι, κεἰ βλέποντα μὴ 'πόθουν,
Θανόντ' ἂν οἰμώξειαν ἐν χρείᾳ δορός.
Οἱ γὰρ κακοὶ γνώμαισι, τἀγαθὸν χεροῖν
Ἔχοντες οὐκ ἴσασι, πρίν τις ἐκβάλῃ.
Ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν, ἢ κείνοις γλυκύς,
Αὑτῷ δὲ τερπνός. ὧν γὰρ ἠράσθη τυχεῖν,
Ἐκτήσαθ' αὑτῷ, θάνατον ὅνπερ ἤθελε.
Τί δῆτα τοῦδ' ἐπεγγελῷεν ἂν κάτα;

Dîs volentibus obiit ille, & neutiquam illis.

IAMBI.

Cho. Inſultet ergo ſuper hæc Ulyſſes, ſi libet inaniter.
Ajax enim illis non amplius eſt, ſed mihi
Relictis doloribuſque & luctibus periit.
Teu. Hei mihi, mihi!
Cho. Tace. vocem Teucri mihi videor audire
Edentis clamorem huic malo appoſitum.
Teu. O chariſſime Ajax, O ocule fraterne mi!
Nactus es ergo malum, ut fama obtinet?
Cho. Periit vir *iſte*, Teucer, hoc ſcito.
Teu. O gravem igitur meam mihi fortunam!
Cho. Rebus ita ſe habentibus.
Teu. O miſer ego, ter miſer!
Cho. Nunc lugendi adeſt tibi copia.
Teu. O caſus undique me affligens!
Cho. Nimium quidem Teucer.
Teu. Heu miſer! quid filius autem
Hujus? ubi mihi eſt terra in Troica?
Cho. Solus apud tentoria.
Teu. Non eum protinus
Huc adduces, ne quis tanquam viduæ
Catulum leænæ inimicorum rapiat?
Vade, feſtina, adjuva labore tuo:
Mortuis enim & jacentibus
Omnes illudere amant.
Cho. Atqui vir ille adhuc vivens hunc tibi curæ fore
Mandabat, quemadmodum nunc curæ eſt.
Teu. O omnium mihi ſane ſpectaculorum
Mœſtiſſimum, quæ unquam hiſce oculis ego vidi!
Viaque omnium certe viarum
Triſtiſſima meo cordi, quam modo confeci,
O chariſſime Ajax, tuam cum vidi
Necem, perſequens, & inveſtigans.

Θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείνοισιν, οὔ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΧΟ. Πρὸς ταῦτ' Ὀδυσσεὺς ἐν κενοῖς ὑβριζέτω.
Αἴας γὰρ αὐτοῖς οὐκέτ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐμοὶ
Λιπὼν ἀνίας τε καὶ γόους διοίχεται.
ΤΕΥ. Ἰώ μοι μοι.
ΧΟ. Σίγησον. αὐδὴν γὰρ δοκῶ Τεύκρου κλύειν,
Βοῶντος ἄτης τῆσδ' ἐπίσκοπον μέλος.
ΤΕΥ. Ὦ φίλτατ' Αἴας, ὦ ξύναιμον ὄμμ' ἐμοὶ,
Ἆρ' ἠμπόληκας, ὥσπερ ἡ φάτις κρατεῖ;
ΧΟ. Ὄλωλεν ἀνὴρ Τεῦκρε, τοῦτ' ἐπίστασο.
ΤΕΥ. Ὤ μοι, βαρείας ἄρα τῆς ἐμῆς τύχης.
ΧΟ. Ὡς ὧδ' ἐχόντων.
ΤΕΥ. Ὦ τάλας ἐγὼ, τάλας.
ΧΟ. Πάρα στενάζειν.
ΤΕΥ. Ὦ περισπερχὲς πάθος.
ΧΟ. Ἄγαν γε Τεῦκρε.
ΤΕΥ. Φεῦ τάλας. τί γὰρ τέκνον
Τὸ τοῦδε, ποῦ μοι γῆς κυρεῖ τῆς Τρῳάδος;
ΧΟ. Μόνος παρὰ σκηναῖσιν.
ΤΕΥ. Οὐχ' ὅσον τάχος
Δῆτ' αὐτὸν ἄξεις δεῦρο, μή τις ὡς κενῆς
Σκύμνον λεαίνης δυσμενῶν ἀναρπάσῃ;
Ἴθ', ἐγκόνει, σύγκαμνε. τοῖς θανοῦσί τοι
Φιλοῦσι πάντες κειμένοις ἐπεγγελᾷν.
ΧΟ. Καὶ μὴν ἔτι ζῶν, Τεῦκρε, τοῦδέ σοι μέλειν
Ἐφίετ' ἀνὴρ κεῖνος, ὥσπερ οὖν μέλει.
ΤΕΥ. Ὦ τῶν ἁπάντων δὴ θεαμάτων ἐμοὶ
Ἄλγιστον, ὧν προσεῖδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
Ὁδός τ' ἀνιάσασα δὴ πασῶν ὁδῶν
Μάλιστα τοὐμὸν σπλάγχνον, ἣν δὴ νῦν ἔβην,
Ὦ φίλτατ' Αἴας, τὸν σὸν ὡς ἐπῃσθόμην,
Μόρον, διώκων κἀξιχνοσκοπούμενος.

'Οξεῖα

V. 993. Dele τε, ut producatur media syllaba vocis ἀνίας. Vide v. 1018, 1029 & 1162. V. 1010. Forte κενὸν, catulum orbum leænâ (matre.) V. 1015. al. ἐκεῖνος.

Acuta enim de te fama, tanquam a Deo aliquo profecta,
Pervasit omnes Achivos, quod periisses mortuus.
Quæ ego miser, etsi procul abessem, tamen audiens
Ingemui, nunc vero intuens dispereo.
Hei mihi !
Age retege mihi, ut totum malum videam.
O dirum spectaculum, & audaciæ nimis acerbæ !
Quibus tristitiis in me prius seminatis, obis ?
Quo enim, aut ad quos homines, ire potero,
Laboribus in tuis qui nusquam juverim ?
Telamon tuus pater meusque simul
Excipiet me læto vultu, propitiusque scilicet
Venientem sine te. quidni ? cui non aderat
Ne quidem feliciter agenti ob quicquam solito lætius ridere.
Ille quid reticebit ? quid mali de me non dicet ?
Me ex matre captiva susceptum nothum
Timiditate & ignavia qui prodiderim
Te charissime Ajax, vel dolis, ut tuas
Opes emortui ac domum possiderem tuam.
Talia vir iracundus, & in senecta gravis
Dicet, nullam ob *meam culpam* ad jurgandum irritatus.
Tandemque extorris patria ejiciar,
Pro libero servus vulgo notatus.
Atque hæc quidem domi. Hic vero in Troja mihi
Multi sunt inimici, pauca vero quæ juvent.
Et hæc omnia te mortuo nactus sum.
Hei mihi quid faciam ? quî te avellam ab acerbo
Hoc acuto mucrone ? O miser ! a quali
Homicida expirasti ? nosti quod aliquando
Hector etiam mortuus te esset occisurus ?
Videte, per deos, fortunam duorum virorum.
Hector quidem, *eodem illo*, quo donatus erat ab hoc
Balteo ligatus, equestri è curru

Ὀξεῖα γάρ σου βάξις ὡς θεοῦ τινος,
Διῆλθ' Ἀχαιοὺς πάντας, ὡς οἴχει θανών.
Ἁ 'γὼ κλύων δύστηνος, ἐκποδὼν μὲν ὢν,
Ὑπεστέναζον· νῦν δ' ὁρῶν ἀπόλλυμαι.
Οἴμοι.
Ἴθ' ἐκκάλυψον, ὡς ἴδω τὸ πᾶν κακόν.
Ὦ δυσθέατον ὄμμα, καὶ τόλμης πικρᾶς,
Ὅσας ἀνίας μοι καταστείρας, φθίνεις.
Ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατὸν, εἰς ποίους βροτοὺς,
Τοῖς σοῖς ἀρήξαντ' ἐν πόνοισι μηδαμοῦ;
Ἦπου Τελαμὼν, σὸς πατὴρ ἐμός θ' ἅμα,
Δέξαιτ' ἂν εὐπρόσωπος ἵλεώς τ' ἴσως
Χωροῦντ' ἄνευ σοῦ; πῶς γάρ; οὐχ ὅτῳ πάρα
Μηδ' εὐτυχοῦντι, μηδὲν ἥδιον γελᾶν.
Οὗτος, τί κρύψει; ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακόν;
Τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον,
Τὸν δειλίᾳ προδόντα καὶ κακανδρίᾳ
Σὲ, φίλτατ' Αἴας, ἢ δόλοισιν, ὡς τὰ σὰ
Κράτη θανόντος, καὶ δόμους νέμοιμι σούς.
Τοιαῦτ' ἀνὴρ δύσοργος ἐν γήρᾳ βαρὺς
Ἐρεῖ πρὸς οὐδὲν, εἰς ἔριν θυμούμενος.
Τέλος δ' ἀπωστὸς γῆς ἀποῤῥιφθήσομαι,
Δοῦλος λόγοισιν ἀντ' ἐλευθέρου φανείς.
Τοιαῦτα μὲν κατ' οἶκον. ἐν Τροίᾳ δέ μοι
Πολλοὶ μὲν ἐχθροὶ, παῦρα δ' ὠφελήσιμοι.
Καὶ ταῦτα πάντα, σοῦ θανόντος εὑρόμην.
Οἴμοι, τί δράσω; πῶς σ' ἀποσπάσω πικροῦ
Τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος, ὦ τάλας, ὑφ' οὗ
Φονέως ἄρ' ἐξέπνευσας· εἶδες ὡς χρόνῳ
Ἔμελλέ σ' Ἕκτωρ, καὶ θανὼν, ἀποφθίσειν;
Σκέψασθε πρὸς θεῶν τύχην δυοῖν βροτοῖν·
Ἕκτωρ μὲν, ᾧ δὴ τοῦδ' ἐδωρήθη πάρα,
Ζωστῆρι πρισθεὶς, ἱππικῶν ἐξ ἀντύγων

V. 1034. Πῶς γὰρ οὐχ'; Hen. Steph. V. 1046. Forte ὠφελήσιμα.
V. 1052. al. τὴν τύχην.

Raptatus erat, usque dum exhalavit animam.
Hic vero, ab illo hunc ensem donatum habens,
Eo ipso periit mortifero insiliens impetu.
An non Erinnys ipsa hunc fabricata est gladium?
Et illum *balteum* Pluto sævus opifex?
Ego igitur & hæc, & alia omnia semper
Hominibus aio machinari deos.
Cui autem hæc non sunt cordi,
Illeque sua amet, & ego mea.
CHO. Ne tende longius, sed, ut sepulchro condas
Hunc virum, cogita, & quid mox respondebis.
Video enim virum inimicum, & forte malis nostris
Irridens venit, ut vir malignus quispiam.
TEU. Quis vero est ille vir de exercitu quem vides?
CHO. Menelaus, cujus causa hanc navigationem instituimus.
TEU. Video: nam prope existens facile agnosci potest.
ME. Heus tu, tibi dico: hoc cadaver manibus
Ne componas, sed sinas ita ut est.
TEU. Quam ob causam edictum tam durum proponis?
ME. Quia sic mihi placet, & illi qui præest exercitui.
TEU. An non & causam cur hoc fiat dices?
ME. Propterea quod cum speraremus nos ipsum ex patria
Adduxisse socium & amicum,
Invenimus experti infensiorem *ipsis* Phrygibus.
Qui exercitui simul universo machinatus necem,
Noctu *nos* hostiliter invasit, ut hasta opprimeret;
Et nisi Deorum aliquis hoc molimen extinxisset,
Nos hac ipsa, quam ipse sortitus est fortunam,
Cæsi jacuissemus passim, fœdissima morte:
Ipse vero viveret: nunc autem mutata vice *fecit* Deus
Ut hujus violentia in oves gregesque recideret.
Quapropter homo haud est tam potens
Quisquam, ut hoc sepulchro condat illius corpus:

Ἐγνάπτετ' αἰὲν, ἕως ἀπέψυξεν βίον·
Οὗτος δ' ἐκείνου τήνδε δωρεὰν ἔχων,
Πρὸς τοῦτ' ὄλωλε θανασίμῳ πεσήματι.
Ἆρ' οὐκ Ἐριννὺς τοῦτ' ἐχάλκευσε ξίφος,
Κἀκεῖνον Ἅδης δημιουργὸς ἄγριος;
Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ταῦτα καὶ τὰ πάντ' ἀεὶ
Φάσκοιμ' ἂν ἀνθρώποισι μηχανᾶν θεούς.
Ὅτῳ δὲ μὴ τάδ' ἐστὶν ἐν γνώμῃ φίλα,
Κεῖνός τ' ἐκεῖνα στεργέτω, κἀγὼ τάδε.
ΧΟ. Μὴ τεῖνε μακρὰν, ἀλλ' ὅπως κρύψεις τάφῳ
Φράζου τὸν ἄνδρα, χ' ὅ, τι μυθήσῃ τάχα.
Βλέπω γὰρ ἐχθρὸν φῶτα, καὶ τάχ' ἂν κακοῖς
Γελῶν, ἃ δὴ κακοῦργος ἐξίκοιτ' ἀνήρ.
ΤΕΥ. Τίς δ' ἐστὶν ὅντιν' ἄνδρα προσλεύσσεις στρατοῦ;
ΧΟ. Μενέλαος, ᾧ δὴ τόνδε πλοῦν ἐστείλαμεν.
ΤΕΥ. Ὁρῶ· μαθεῖν γὰρ ἐγγὺς ὢν, οὐ δυσπετής.
ΜΕ. Οὗτος, σὲ φωνῶ. τόνδε τὸν νεκρὸν χεροῖν
Μὴ συγκομίζειν, ἀλλ' ἐᾶν ὅπως ἔχει.
ΤΕΥ. Τίνος χάριν τοσόνδ' ἀνήλωσας λόγον;
ΜΕ. Δοκοῦντ' ἐμοί, δοκοῦντα δ' ὃς κραίνει στρατοῦ.
ΤΕΥ. Οὔκουν ἂν εἴποις ἥντιν' αἰτίαν προθείς;
ΜΕ. Ὅθ' οὕνεκ' αὐτὸν ἐλπίσαντες οἴκοθεν
Ἄξειν Ἀχαιοῖς ξύμμαχόν τε καὶ φίλον,
Ἐξεύρομεν ζητοῦντες ἐχθίω Φρυγῶν.
Ὅστις στρατῷ ξύμπαντι βουλεύσας φόνον,
Νύκτωρ ἐπεστράτευσεν, ὡς ἕλοι δορί.
Κεἰ μὴ θεῶν τις τήνδε πεῖραν ἔσβεσεν,
Ἡμεῖς μὲν ἂν τήνδ' ἣν ὅδ' εἴληχεν τύχην,
Θανόντες ἂν προὐκείμεθ' ἐχθίστῳ μόρῳ·
Οὗτος δ' ἂν ἔζη· νῦν δ' ἐνήλλαξεν θεὸς
Τὴν τοῦδ' ὕβριν πρὸς μῆλα καὶ ποίμνας πεσεῖν.
Ὧν οὕνεκ' αὐτὸν οὔτις ἔστ' ἀνὴρ σθένων
Τοσοῦτον ὥστε σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ·

V. 1083. Al. αἰχίστῳ.

Sed in flavam arenam projectus
Avibus marinis fiet pabulum.
Atque ob hoc ne graves tollas animos:
Nam ſi viventem reprimere non potuimus,
Mortuo certe imperabimus, etiam ſi nolis,
Manuum *vi* dirigentes. nullibi enim
Dictis parere vivus unquam voluit meis.
At *hoc* mali *eſt* hominis, æquum cenſere
Ut vir plebeius nihil magiſtratibus obediat.
Haud enim unquam, neque in civitate leges recte
Se habeant, ubi nullus eſt ſtatus timor.
Neque exercitus certe modeſte ſe ultra gerat in duces,
Omni metus & pudoris obice amoto:
Sed virum oportet, quantumvis vaſto natus ſit corpore,
Cogitare, poſſe ſe cadere parvo quamlibet malo.
Timor enim cui adeſt, pudorque ſimul.
Salutem ipſum *in ſe* habere ſcito.
Ubi vero injuriarum, faciendiq; quæ cuiq; libet datur licentia,
Illam pro certo habeas urbem brevi tandem,
Secundis latam ventis, tamen peſſum ruituram.
Sit ergo aliquis conſtitutus mihi timor utilis.
Neq; putemus, cum quæ jucunda nobis fuerunt fecerimus,
Nos non viciſſim, quæ triſtia ſunt, paſſuros eſſe.
Subeunt hæc mutua vice. Ante hic erat
Pervide injurioſus, nunc ego viciſſim magna de me ſentio,
Tibique prædico hunc ne ſepelias, ne
Hunc dum ſepelire ſtudes, ipſe in ſepulchrum cadas.
Cho. Menelae, *cave* ne cum ſententias propoſueris ſapientes,
Deinde ipſe in mortuos injurius fieres.
Teu. Non ego unquam amplius, ô viri, mirabor hominem,
Qui, cum ſit genere *prope* nullo natus, ſic peccat;
Cum qui videntur generoſa gente orti
Tantum in ſuis aberrant ſermonibus.

Ἀλλ' ἀμφὶ χλωρὰν ψάμαθον ἐκβεβλημένος,
Ὄρνισι φορβὴ παραλίοις γενήσεται.
Πρὸς ταῦτα, μηδὲν δεινὸν ἐξάρῃς μένος.
Εἰ γὰρ βλέποντος μὴ 'δυνήθημεν κρατεῖν,
Πάντως θανόντος ἄρξομεν, κἂν μὴ θέλῃς,
Χερσὶν παρευθύνοντες. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
Λόγων ἀκοῦσαι ζῶν ποτ' ἠθέλησ' ἐμῶν.
Καί τοι κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ἄνδρα δημότην
Μηδὲν δικαιοῦν τῶν ἐφεστώτων κλύειν.
Οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν ἐν πόλει νόμοι καλῶς
Φέροιντ' ἂν ἔνθα μὴ καθεστήκοι δέος,
Οὔτ' ἂν στρατός γε σωφρόνως ἄρχοιτ' ἔτι,
Μηδὲν φόβου πρόβλημα μηδ' αἰδοῦς ἔχων.
Ἀλλ' ἄνδρα χρὴ, κἂν σῶμα γεννήσῃ μέγα,
Δοκεῖν πεσεῖν ἂν, κἂν ἀπὸ σμικροῦ κακοῦ.
Δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν, αἰσχύνη θ' ὁμοῦ,
Σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο.
Ὅπου δ' ὑβρίζειν, δρᾷν θ' ἃ βούλεται παρῇ,
Ταύτην νόμιζε τὴν πόλιν χρόνῳ ποτὲ,
Ἐξ οὐρίων δραμοῦσαν εἰς βυθὸν πεσεῖν.
Ἀλλ' ἑστάτω μοι καὶ δέος τι καίριον,
Καὶ μὴ δοκῶμεν, δρῶντες ἃ 'ν ἡδώμεθα,
Οὐκ ἀντιτίσειν αὖθις, ἃ 'ν λυπώμεθα.
Ἕρπει παραλλὰξ ταῦτα. πρόσθεν οὗτος ἦν
Αἴθων ὑβριστής· νῦν δ' ἐγὼ μέγ' αὖ φρονῶ,
Καί σοι προφωνῶ τόνδε μὴ θάπτειν, ὅπως
Μὴ τόνδε θάπτων, αὐτὸς εἰς ταφὰς πέσῃς.
ΧΟ. Μενέλαε, μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφὰς
Εἶτ' αὐτὸς ἐνθανοῦσιν ὑβριστὴς γένῃ.
ΤΕΥ. Οὐκ ἄν ποτ' ἄνδρες ἄνδρα θαυμάσαιμ' ἔτι,
Ὃς μηδὲν ὢν γοναῖσιν, εἶθ' ἁμαρτάνει,
Ὅθ' οἱ δοκοῦντες εὐγενεῖς πεφυκέναι,
Τοιαῦθ' ἁμαρτάνουσιν ἐν λόγοις ἔπη.

V. 1105. Πάρῃ Stobaeus. V. 1107. Ἐξ οὐρίας Id.

Age dic ab initio rursus, num tu dicis te duxisse
Virum hunc Achivis huc socium assumptum?
Non ipse sua sponte huc enavigavit, ut sui juris?
Ubi tu hujus imperator factus es? ubi vero tibi militibus
His licet imperare, quibus hic dux fuit à domo usque?
Spartæ imperator venisti, non nobis imperans:
Neque fuit ubi tibi hunc in ordinem redigere magis
Imperii concessit jus, quam huic te.
Subditus aliis *ipse* huc navigasti, non omnium
Imperator, ut Ajaci *quoque* præesses unquam.
Sed quibus imperas impera, & severis dictis
Eos castiga: hunc vero, sive tu vetes,
Sive ille alter dux, sepulchris ego
Indam rite, non os reveritus tuum.
Neutiquam enim tuam huc profectus est militatum
Ob conjugem, ut milites conductitii;
Sed ob juramenta, quibus erat obstrictus, [pretii viros.
Tua vero causa nequaquam. non enim dignos censebat nullius
Præterea pluribus huc secum ductis præconibus,
Et duce venit: tuum vero ob strepitum
Non me verterem, quamdiu sis qui quidem es.
ME. Non admodum talem in malis linguam probo.
TEU. Dura enim, sint licet justissima, mordent.
ME. Sagittarius non humilia videtur sentire.
TEU. Non enim illiberalem ego artem edidici.
ME. Oppido fores insolens, scutum si sumeres.
TEU. Etiam nudus sufficerem tibi vel armato.
ME. Lingua tua animos certe magnos alit.
TEU. Cum justitia enim animos gerere magnos licet.
ME. Justumne est igitur eum feliciter agere, qui me occidit?
TEU. Occidit? rem sane atrocem narras, siquidem vivis
ME. Deus me servavit; quantum in illo erat, perii. [mortuus.
TEU. Ne igitur violes deos, à Diis servatus.

ME.

Ἄγ' εἴπ' ἀπ' ἀρχῆς αὖθις, ἦ σὺ φῂς ἄγειν
Τὸν ἄνδρ' Ἀχαιοῖς δεῦρο σύμμαχον λαβών;
Οὐκ αὐτὸς ἐξέπλευσεν ὡς αὑτοῦ κρατῶν;
Ποῦ σὺ στρατηγεῖς τοῦδε; ποῦ δὲ σοὶ λεὼν
Ἔξεστ' ἀνάσσειν ὧν ὅδ' ἡγεῖτ' οἴκοθεν;
Σπάρτης ἀνάσσων ἦλθες, οὐχ ἡμῶν κρατῶν.
Οὐδ' ἔσθ' ὅπου σοὶ τόνδε κοσμῆσαι πλέον
Ἀρχῆς ἔκειτο θεσμὸς, ἢ καὶ τῷδέ σε.
Ὕπαρχος ἄλλων δεῦρ' ἔπλευσας, οὐχ ὅλων
Στρατηγὸς, ὥστ' Αἴαντος ἡγεῖσθαί ποτε.
Ἀλλ' ὧνπερ ἄρχεις, ἄρχε, καὶ τὰ σέμν' ἔπη
Κόλαζ' ἐκείνους· τόνδε δ' εἴτε μὴ σὺ φῂς,
Εἴθ' ἄτερος στρατηγὸς, εἰς ταφὰς ἐγὼ
Θήσω δικαίως, οὐ τὸ σὸν δείσας στόμα.
Οὐ γάρ τι τῆς σῆς οὕνεκ' ἐστρατεύσατο
Γυναικὸς, ὥσπερ οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ·
Ἀλλ' οὕνεχ' ὅρκων οἷσιν ἦν ἐπώμοτος,
Σοῦ δ' οὐδέν. οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας.
Πρὸς ταῦτα, πλείους δεῦρο κήρυκας λαβὼν,
Καὶ τὸν στρατηγὸν, ἧκε· τοῦ δὲ σοῦ ψόφου
Οὐκ ἂν στραφείην, ὡς ἂν ῇς οἷός περ εἶ.

ΜΕ. Οὐκ αὖ τοιαύτην γλῶσσαν ἐν κακοῖς φιλῶ.
ΤΕΥ. Τὰ σκληρὰ γάρ τοι, κἂν ὑπέρδικ' ᾖ, δάκνει.
ΜΕ. Ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὰ φρονεῖν.
ΤΕΥ. Οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην.
ΜΕ. Μέγ' ἄν τι κομπάσειας, ἀσπίδ' εἰ λάβοις.
ΤΕΥ. Κἂν ψιλὸς ἀρκέσαιμι σοί γ' ὡπλισμένῳ.
ΜΕ. Ἡ γλῶσσά σου τὸν θυμὸν ὡς μέγαν τρέφει.
ΤΕΥ. Ξὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστι φρονεῖν.
ΜΕ. Δίκαια γὰρ τόνδ' εὐτυχεῖν κτείναντά με;
ΤΕΥ. Κτείναντα; δεινόν γ' εἶπας, εἰ καὶ ζῇς θανών.
ΜΕ. Θεὸς γὰρ ἐκσώζει με, τῷδε δ' οἴχομαι.
ΤΕΥ. Μὴ νῦν ἀτίμα θεοὺς, θεοῖς σεσωσμένος.

V. 1124. al. Σὺ 'στρατήγεις, rectius. V. 1148. al. δεινόν.

Me. Egone eo contemptum deorum leges?
Teu. *Imo*, si mortuos sepultura prohibes præsens.
Me. Hostes nimirum ipse meos. neque enim decuit.
Teu. Num tibi ergo hostium dux fuit Ajax unquam?
Me. Infensum sibi oderat: teque adeo hoc non latuit.
Teu. Calculos enim in eum clam subdere deprehensus es.
Me. Ea culpa judicum, non mea, fuit.
Teu. Multa male tu furtim conficere posses mala.
Me. Hæc dicta alicui cedunt dolori.
Teu. Non magis, ut videtur, quam tibi cedent.
Me. Unum hoc tibi declarabo, non est hic sepeliendus.
Teu. Tu vero hoc vicissim audies, quod sepelietur.
Me. Jam ante virum vidi ego lingua feroculum,
Qui nautas adegit hyeme instante ut navigaret,
Cujus ne vocem quidem audires cum in turbine
Tempestatis tenebatur; sed sub veste occultatus
Calcandum ultro se dabat quibuslibet navitis.
Ita quidem & te & tuum petulans os
Parva è nubecula mox quædam erumpens ingens
Tempestas restinxerit, odiososque clamores.
Teu. Ego quoque virum jam vidi stultitia plenum,
Qui socios malis obrutos injuria lædebat.
Dein ipsum intuitus quidam similis mihi,
Iraque par, hisce corripuit dictis.
O homo, ne mortuis malefeceris,
Si enim feceris, malo ipse, scito, mactaberis.
Sic stolidum illum monebat alter qui aderat.
Video jam sane illum, &, ut mihi videtur,
Non quisquam alius est quam tu ipse: num adhuc loquor ænigmata?
Me. Abeo: etenim turpe est, siquis audiat
Eum verbis punientem, cui licet cogere.
Teu. Quin te jam subduc: nam & mihi turpissimum est audire
Hominem nugatorium inania verba effutientem.

ΜΕ. Ἐγὼ γὰρ ἂν ψέξαιμι δαιμόνων νόμους;
ΤΕΥ. Εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς θάπτειν παρών.
ΜΕ. Τούς γ' αὐτὸς αὑτοῦ πολεμίους· οὐ γὰρ καλόν.
ΤΕΥ. Ἦ σοὶ γὰρ Αἴας πολέμιος προὔστη ποτέ;
ΜΕ. Μισοῦντ' ἐμίσει. καὶ σὺ τοῦτ' ἠπίστασο.
ΤΕΥ. Κλέπτης γὰρ αὐτοῦ ψηφοποιὸς εὑρέθης.
ΜΕ. Ἐν τοῖς δικασταῖς οὐκ ἐμοὶ τόδ' ἐσφάλη.
ΤΕΥ. Πόλλ' ἂν κακῶς λάθρα σὺ κλέψειας κακά.
ΜΕ. Τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοὔπος ἔρχεταί τινι.
ΤΕΥ. Οὐ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν, ἢ λυπήσομεν.
ΜΕ. Ἕν σοι φράσω, τόνδ' ἐστὶν οὐχὶ θαπτέον.
ΤΕΥ. Σὺ δ' ἀντακούσῃ τοῦτον, ὡς τεθάψεται.
ΜΕ. Ἤδη ποτ' εἶδον ἄνδρ' ἐγὼ γλώσσῃ θρασὺν,
Ναύτας ἐφορμήσαντα χειμῶνος τὸ πλεῖν.
Ὧ φθέγμ' ἂν οὐκ ἂν εὗρες ἡνίκ' ἐν κακῷ
Χειμῶνος εἴχετ', ἀλλ' ὑφ' εἵματος κρυβεὶς,
Πατεῖν παρεῖχε τῷ θέλοντι ναυτίλων·
Οὕτω δὲ καί σε καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα,
Σμικροῦ νέφους τάχ' ἄν τις ἐκπνεύσας μέγας
Χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν.
ΤΕΥ. Ἐγὼ δέ γ' ἄνδρ' ὄπωπα μωρίας πλέων,
Ὃς ἐν κακοῖς ὕβριζε τοῖσι τῶν πέλας.
Κᾆτ' αὐτὸν εἰσιδών τις ἐμφερὴς ἐμοὶ,
Ὀργήν θ' ὅμοιος, εἶπε τοιοῦτον λόγον.
Ὦ 'νθρωπε μὴ δρᾶ τοὺς τεθνηκότας κακῶς.
Εἰ γὰρ ποιήσεις, ἴσθι πημανούμενος.
Τοιαῦτ' ἄνολβον ἄνδρ' ἐνουθέτει παρών.
Ὁρῶ δέ τοι νιν, κἄστιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
Οὐδείς ποτ' ἄλλος ἢ σύ. μῶν ᾐνιξάμην;
ΜΕ. Ἄπειμι. καὶ γὰρ αἰσχρὸν εἰ πύθοιτό τις
Λόγοις κολάζειν, ᾧ βιάζεσθαι πάρα.
ΤΕΥ. Ἄφερπέ νυν. κἀμοὶ γὰρ αἴσχιστον κλύειν
Ἀνδρὸς ματαίου φλαῦρ' ἔπη μυθουμένου.

ANAPÆSTI.

Cho. Instabit magnæ contentionis quoddam certamen;
Verum quantum potes Teucer properans
Festina fossam aliquam cavam procurare
Huic, ubi mortalibus semper memorabile
Habeat sepulchrum squalidum.

IAMBI.

Teu. Et quidem in ipso tempore hi prope
Adsunt, viri hujus filiusque & uxor,
Sepulchrum ornaturi infelici mortuo.
O puer huc accede & adstans prope
Supplex tange patrem, qui te genuit.
Sede autem illi adversus, in manibus tenens
Comas meas, & hujus, & tuas tertii,
Qui supplicum thesaurus est. siquis vero ex exercitu
Vi te abstraxerit hoc a funere,
Malus male insepultus excidat sua patria,
Totius generis radice demessa,
Hoc, quo nunc, modo deseco capillum.
Tene hunc, O fili, & serva, neque te
Amoveat quis, sed firmiter adhærens tene.
Vosque ne mulieres *facti* pro viris prope
Assistite, sed opitulamini, donec ego rediero,
Sepulchrum huic cum curavero, quamvis nemo sinat.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Cho. Quando ergo tandem ultimus
Annorum desinet numerus, quibus hic diu jactati fuimus,
Infinitas semper saltem mihi
Bellicorum laborum
Miserias inducens
Latas vias habentem circa Trojam,
Infelix Græcorum dedecus?

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΧΟ. Ἔσται μεγάλης ἔριδός τις ἀγών.
Ἀλλ' ὡς δύνασαι Τεῦκρε ταχύνας
Σπεῦσον κοίλην κάπετόν τιν' ἰδεῖν
Τῷδ', ἔνθα βροτοῖς τὸν ἀείμνηστον
Τάφον εὐρώεντα καθέξει.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΤΕΥ. Καὶ μὴν ἐς αὐτὸν καιρὸν οἵδε πλησίον
Πάρεισιν ἀνδρὸς τοῦδε παῖς τε καὶ γυνή,
Τάφον περιστελοῦντε δυστήνου νεκροῦ.
Ὦ παῖ, πρόσελθε δεῦρο, καὶ σταθεὶς πέλας,
Ἱκέτης ἔφαψαι πατρὸς, ὅς σ' ἐγείνατο.
Θάκει δὲ προστρόπαιος, ἐν χεροῖν ἔχων
Κόμας ἐμὰς καὶ τῆσδε καὶ σαυτοῦ τρίτου,
Ἱκτήριον θησαυρόν. εἰ δέ τις στρατοῦ
Βίᾳ σ' ἀποσπάσειε τοῦδε τοῦ νεκροῦ,
Κακὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονὸς,
Γένους ἅπαντος ῥίζαν ἐξημημένος,
Αὕτως ὅπως περ τόνδ' ἐγὼ τέμνω πλόκον.
Ἔχ' αὐτὸν ὦ παῖ, καὶ φύλασσε, μηδέ σε
Κινησάτω τις, ἀλλὰ προσπεσὼν ἔχου.
Ὑμεῖς τε μὴ γυναῖκες ἀντ' ἀνδρῶν πέλας
Παρέστατ', ἀλλ' ἀρήγετ', ἔστ' ἐγὼ μόλω,
Τάφου μεληθεὶς τῷδε, κἂν μηδεὶς ἐᾷ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α'.

ΧΟ. Τίς ἄρα νέατος ἐς πότε λήξει
Πολυπλάγκτων ἐτέων ἀριθμὸς,
Τὰν ἄπαυστον γ' αἰὲν ἐμοὶ
Δορυσσόντων μόχθων
Ἄταν ἐπάγων
Ἀνὰ τὰν εὐρώδη Τροίαν,
Δύστανον ὄνειδος Ἑλλάνων ;

V. 1252. al. ἐφάνεις.

ΑΝΤΙ

ANTISTROPHE 1.

O utinam prius æthera subiisset
Vastum, communemve omnibus orcum
Ille vir, qui tristium
Monstravit armorum Græcis
Communem usum,
Unde heu! alii alios genuere labores.
Ille enim exitio dedit homines.

STROPHE 2.

Ille neque coronarum
Neque profundorum cyathorum
Dispensavit mihi voluptatem fruendam,
Neque dulcem tibiarum cantum,
Infelix, nec inter nocturnas
Delicias amorum quiescere:
Amores autem sustulit, hei mihi!
Jaceo autem ita neglectus
Rore frequenti semper
Madens comas, infaustæ
Monimenta Trojæ.

ANTISTROPHE 2.

Prius quidem nocturni
Timoris erat mihi propugnaculum
Et telorum strenuus Ajax;
Nunc vero ipse traditur inviso
Dæmoni. Quæ mihi, quænam posthac
Voluptas aderit? utinam essem,
Ubi sylvosum imminet ponto
Promontorium undisonum, summo
Sub vertice Sunii,
Sacras ut alloquerer
Athenas.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ά.

Ὄφελε πρότερον αἰθέρα δῦναι
Μέγαν, ἢ τὸν πολύκοινον ᾅδαν
Κεῖνος ἀνὴρ, ὃς στυγερῶν
Ἔδειξ' ὅπλων Ἕλλα-
σι κοινὸν ἄρην.
Ὦ πόνοι πρόγονοι πόνων.
Κεῖνος γὰρ ἔπερσεν ἀνθρώπους.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Κεῖνος οὔτε στεφάνων,
Οὔτε βαθειᾶν κυλίκων
Νεῖμεν ἐμοὶ τέρψιν ὁμιλεῖν,
Οὔτε γλυκὺν αὐλῶν ὄτοβον,
Δύσμορος, οὔτ' ἐννυχίαν
Τέρψιν ἰαύειν ἐρώτων.
Ἐρώτων δ' ἀπέπαυσεν, ὤ μοι.
Κεῖμαι δ' ἀμέριμνος οὕτως,
Ἀεὶ πυκιναῖς δρόσοις
Τεγγόμενος κόμας λυγραῖς,
Μνήματα Τροίας.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β.

Πρὶν μὲν οὖν ἐννυχίου
Δείματος ἦν μοι προβολὰ
Καὶ βελέων θούριος Αἴας.
Νῦν δ' οὗτος ἀνεῖται στυγερῷ
Δαίμονι. τίς μοι, τίς ἔτ' οὖν
Τέρψις ἐπέσται; γενοίμαν
Ἵν' ὑλᾶεν ἔπεστι πόντου
Πρόβλημ' ἁλίκλυστον, ἄκραν
Ὑπὸ πλάκα Σουνίου,
Τὰς ἱερὰς ὅπως προσεί-
ποιμεν Ἀθάνας.

V. 1243-4. al. προσείποιμ' ἄν.

TEUCER, AGAMEMNON, ULYSSES, CHORUS.

IAMBI.

TEU. ATqui properabam, conſpicatus ducem
Agamemnonem ad nos huc ruentem :
Nec enim dubium eſt quin improbum ſit ſoluturus os.
AGA. Téne acerba dicta renunciant mihi
Audere contra mihi impune adeo profundere ?
Te quidem dico ex-captiva *natum.*
Certe ſi matre ſatus eſſes generoſa,
Quam magnifica jactares ? ſummiſque digitulis incederes ?
Quando cum ſis ipſe homo nihili, pro eo qui nihil eſt, obnixe nos
Et neq; exercitus, neq; navium duces veniſſe [oppugnaſti,
Nos Achivorum, neque tuos, dejeraſti:
Sed ipſe dux ſuus, ut ais, Ajax enavigavit.
Nonne hæc à ſervis audire ingens eſt dedecus ?
Propter qualem autem virum adeo ſuperba vociferatus es?
Ubi progreſſum ? vel ubi ſtantem, quo non & ego?
Nulline ergo Achivis ſunt viri, præter hunc?
Acerba ſane videmur de armis Achilleis
Propoſuiſſe Argivis certamina tunc temporis,
Si nullibi non declarabimur à Teucro mali.
Nec unquam libuerit vobis, ne victis quidem,
Cedere in iis, quæ pluribus placuere judicibus :
Sed ſemper nos vel maledictis petetis,
Vel doloſa nos pungetis, utcunque cauſa inferiores.
His profecto moribus nullus unquam
Ullius legis firmus erat ſtatus,
Si, qui jure vicerint, repellemus,

Et

ΤΕΥΚΡΟΣ, ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΤΕΥ. Καὶ μὴν ἰδὼν ἔσπευσα τὸν στρατηλάτην
Ἀγαμέμνον' ἡμῖν δεῦρο τόνδ' ὁρμώμενον·
Δῆλος δέ μοι 'στὶ σκαιὸν ἐκλύσων στόμα.
ΑΓΑ. Σὲ δὴ τὰ δεινὰ ῥήματ' ἀγγέλλουσί μοι
Τλῆναι καθ' ἡμῶν ὧδ' ἀνοιμωκτεὶ χανεῖν;
Σέ τοι, τὸν ἐκ τῆς αἰχμαλωτίδος λέγω.
Ἦ που τραφεὶς ἂν μητρὸς εὐγενοῦς ἄπο
Ὑψήλ' ἐκόμπεις, κἀπ' ἄκρων ὡδοιπόρεις,
Ὅτ' οὐδὲν ὢν, τοῦ μηδὲν ἀντέστης ὕπερ,
Κοὔτε στρατηγοὺς οὔτε ναυάρχους μολεῖν
Ἡμᾶς Ἀχαιῶν, οὔτε σοῦ διωμόσω,
Ἀλλ' αὐτὸς ἄρχων, ὡς σὺ φῂς, Αἴας ἔπλει.
Ταῦτ' οὐκ ἀκούειν μεγάλα πρὸς δούλων κακά;
Ποίου κέκραγας ἀνδρὸς ὧδ' ὑπέρφρονα;
Ποῖ βάντος, ἢ ποῦ στάντος, οὗπερ οὐκ ἐγώ;
Οὐκ ἆρ' Ἀχαιοῖς ἄνδρες εἰσὶ πλὴν ὅδε;
Πικροὺς ἔοιγμεν τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων
Ἀγῶνας Ἀργείοισι κηρύξαι τότε,
Εἰ πανταχοῦ φανοίμεθ' ἐκ Τεύκρου κακοί.
Κοὐκ ἀρκέσει πόθ' ὑμὶν οὐδ' ἡσσημένοις
Εἴκειν ἃ τοῖς πολλοῖσιν ἤρεσκε κριταῖς·
Ἀλλ' αἰὲν ἡμᾶς ἢ κακοῖς βαλεῖτέ που,
Ἢ σὺν δόλῳ κεντήσεθ' οἱ λελειμμένοι.
Ἐκ τῶνδε μέντοι τῶν τρόπων οὐκ ἄν ποτε
Κατάστασις γένοιτ' ἂν οὐδενὸς νόμου,
Εἰ τοὺς δίκῃ νικῶντας ἐξωθήσομεν.

V. 1252. Al. ἱφαίνει.

Καὶ

Et posteriores in priorem locum ducemus:
Sed prohibenda hæc sunt. non enim vasti
Latisque humeris viri sunt tutissimi,
Sed qui recta sapiunt, ubique vincunt.
Et magnus-latera bos ab exiguo tamen
Flagello rectus in via incedit;
Tibique adventare hòc remedium
Video protinus, nisi ad sanam redieris mentem.
Qui virum propter mortuum, & jam umbram
Fidenter convitiaris, & libero blateras ore.
Non modeste te geres? non, cum noris qualis es genere,
Alium quempiam huc adduces virum liberum,
Qui nobis pro te, quæ habes dicenda, dicat?
Te enim dicente discere non ego valeam;
Barbaram enim linguam non intelligo.

CHO. Utinam utrique vestrum foret mens sanior.
Hac enim nihil, vobis quod optem, habeo melius.

TEU. Heu mortui quam velociter apud mortales
Gratia effluit, & prodita deprehenditur!
Si tui saltem, O Ajax, hic vir ne parvos quidem ob labores
Adhuc retinet memoriam, pro quo tu sæpe
Tuam objiciens animam laborasti bello;
Sed perierunt jam cuncta hæc, abjecta & vilia.
O multa qui locutus es modo inutilia dicta,
Nihilne amplius omnino meministi, quando
Intra vallum vos hic vir olim inclusos,
Jam penitus perditos, fusosque prælio,
Liberavit adventu solus suo; cum per navium
Summos jam nauticos foros
Ignis grassaretur, jam nauticas scaphas
Hector insilıret ferox, superatis fossis?
Quis hæc propulsavit? non hic fuit qui fecit hæc,
Quem nusquam dicis congressum esse pede?

Καὶ τοῦ ὄπισθεν εἰς τὸ πρόσθεν ἄξομεν·
Ἀλλ' εἰρκτέον τάδ' ἐστίν· οὐ γὰρ οἱ πλατεῖς
Οὐδ' εὐρύνωτοι φῶτες ἀσφαλέστατοι·
Ἀλλ' οἱ φρονοῦντες εὖ, κρατοῦσι πανταχοῦ.
Μέγας δὲ πλευρὰς βοῦς ὑπὸ σμικρᾶς ὅμως
Μάστιγος ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται.
Καί σοι προσέρπον τοῦτ' ἐγὼ τὸ φάρμακον
Ὁρῶ τάχ' εἰ μὴ νοῦν κατακτήσῃ τινά·
Ὃς ἀνδρὸς οὐκέτ' ὄντος, ἀλλ' ἤδη σκιᾶς,
Θαρσῶν ὑβρίζεις, κἀξελευθεροστομεῖς.
Οὐ σωφρονήσεις; οὐ μαθὼν ὃς εἶ φύσιν,
Ἄλλον τιν' ἄξεις ἄνδρα δεῦρ' ἐλεύθερον,
Ὅστις πρὸς ἡμᾶς ἀντὶ σοῦ λέξει τὰ σά;
Σοῦ γὰρ λέγοντος οὐκέτ' ἂν μάθοιμ' ἐγώ.
Τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν οὐκ ἐπαΐω.
ΧΟ. Εἴθ' ὑμὶν ἀμφοῖν νοῦς γένοιτο σωφρονεῖν.
Τούτου γὰρ οὐδὲν σφῷιν ἔχω λῷον φράσαι.
ΤΕΥ. Φεῦ, τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς
Χάρις διαρρεῖ, καὶ προδοῦσ' ἁλίσκεται.
Εἰ σοῦ γ' ὅδ' ἀνὴρ οὐδ' ἐπὶ σμικρῶν πόνων
Αἴας, ἔτ' ἴσχει μνῆστιν, οὗ σὺ πολλάκις
Τὴν σὴν προτείνων προὔκαμες ψυχὴν δορί.
Ἀλλ' οἴχεται δὴ πάντα ταῦτ' ἐρριμμένα.
Ὦ πολλὰ λέξας ἄρτι κἀνόνητ' ἔπη.
Οὐ μνημονεύεις οὐκέτ' οὐδὲν, ἡνίκα
Ἑρκέων ποθ' ὑμᾶς οὗτος ἐγκεκλεισμένους,
Ἤδη τὸ μηδὲν ὄντας ἐν τροπῇ δορὸς
Ἐρρύσατ' ἐλθὼν μοῦνος· ἀμφὶ μὲν νεῶν
Ἄκροισιν ἤδη ναυτικοῖς ἑδωλίοις
Πυρὸς φλέγοντος, εἰς δὲ ναυτικὰ σκάφη
Πηδῶντος ἄρδην Ἕκτορος τάφρων ὕπερ;
Τίς ταῦτ' ἀπεῖρξεν; οὐχ ὅδ' ἦν ὁ δρῶν τάδε
Ὃν οὐδαμοῦ φὴς οὐδὲ συμβῆναι ποδί;

V. 1290. al. λόγων. V. 1296. al. ἐντὸς.

Ἆρ'

Hic ergo vobis hæc contulit beneficia.
Et cum rursus ipse solus Hectori soli
Sortitusque & injussus ibat obviam adversarius,
Non fugitiva sorte in medium immissa,
Udæ nimirum telluris gleba, sed quæ cristata
E galea prima saltum erat levem factura.
Hic erat qui ea fecit, simulque ego præsens
Ille servus, ille è barbara matre natus.
Miser, quo tandem respiciens & hæc audes fari?
Num ignoras, qui tui patris olim extitit pater,
Antiquum illum Pelopa, barbarum Phrygem?
Num & Atrea, qui te porro genuit, impiissimum?
Qui fratri apposuit suos in cœnam filios?
Tu autem ipse matre natus eras Cressa, quam
Ubi cum adultero deprehendisset pater tuus,
In mare immisit mutis piscibus laniandum.
Talis cum sis, mihi tali exprobras genus?
Qui patre quidem sum Telamone natus,
Qui ob egregiam præ cæteris virtutem in bello, meam
Tenet tori sociam matrem, quæ stirpe quidem erat
Regina, Laomedontis *filia:* eximium vero ipsam
Ut munus, illi dedit Alcmenæ proles.
An hoc modo optimus, ex duobus optimis
Genitus, dedecorarem mihi sanguine junctos,
Quos tu nunc in his ærumnis jacentes
Insepultos projicis, nec erubescis istud dicere?
At hoc jam certo scias velim, si quo hunc abjicietis,
Abjicietis & nos tres simul sitos.
Quoniam honestius est mihi pro illo viriliter pugnanti
Mori præclare, quam tua pro conjuge,
Imo vel fratris istius tui.
Proinde, vide non meum quod sit modo, sed & tuum *commodum.*
Nam siquid me læseris, optabis aliquando

Ἆρ' ὑμὶν οὗτος ταῦτ' ἔδρασεν ἔνδικα;
Χὤτ' αὖθις αὐτὸς Ἕκτορος μόνος μόνου
Λαχών τε κἀκέλευστος ἦλθεν ἀντίος,
Οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον εἰς μέσον καθεὶς
Ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον, ἀλλ' ὃς εὐλόφου
Κυνῆς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν;
Ὅδ' ἦν ὁ πράσσων ταῦτα· σὺν δ' ἐγὼ παρὼν
Ὁ δοῦλος, οὑκ τῆς βαρβάρου μητρὸς γεγώς.
Δύστηνε, ποῖ βλέπων ποτ' αὐτὰ καὶ θροεῖς;
Οὐκ οἶσθα, σοῦ πατρὸς μὲν ὃς προὔφυ πατήρ,
Ἀρχαῖον ὄντα Πέλοπα βάρβαρον Φρύγα;
Ἀτρέα δ' ὃς αὖ σ' ἔσπειρε, δυσσεβέστατον,
Προθέντ' ἀδελφῷ δεῖπνον οἰκείων τέκνων;
Αὐτὸς δὲ μητρὸς ἐξέφυς Κρήσσης, ἐφ' ᾗ
Λαβὼν ἐπακτὸν ἄνδρ' ὁ φυτεύσας πατήρ,
Ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν.
Τοιοῦτος ὤν, τοιῷδ' ὀνειδίζεις σποράν;
Ὃς ἐκ πατρὸς μέν εἰμι Τελαμῶνος γεγώς,
Ὅστις στρατοῦ τὰ πρῶτ' ἀριστεύσας, ἐμὴν
Ἴσχει ξύνευνον μητέρ'· ἣ φύσει μὲν ἦν
Βασίλεια, Λαομέδοντος. ἔκκριτον δέ νιν
Δώρημα κείνῳ δῶκεν Ἀλκμήνης τόκος.
Ἆρ' ὧδ' ἄριστος ἐξ ἀριστέοιν δυοῖν
Βλαστὼν ἂν αἰσχύνοιμι τοὺς πρὸς αἵματος;
Οὓς νῦν σὺ τοιοῖσδ' ἐν πόνοισι κειμένους
Ὠθεῖς ἀθάπτους, οὐδ' ἐπαισχύνῃ λέγων;
Εὖ νυν τόδ' ἴσθι, τοῦτον εἰ βαλεῖτέ που,
Βαλεῖτε χ' ἡμᾶς τρεῖς ὁμοῦ συγκειμένους.
Ἐπεὶ καλόν μοι τοῦδ' ὑπερπονουμένῳ
Θανεῖν προδήλως μᾶλλον, ἢ τῆς σῆς ὕπερ
Γυναικός, ἢ τοῦ σοῦ θ' ὁμαίμονος λέγω.
Πρὸς ταῦθ', ὅρα μὴ τοὐμὸν ἀλλὰ καὶ τὸ σόν·
Ὡς εἴ με πημανεῖς τι, βουλήσῃ ποτὲ

V. 1318. al. φιτύσας. Recte, metri causa.

Καὶ

Te vel timidum fuisse potius, quam in me ferocem.
Cho. O Rex Ulysse, te tempori venisse scito,
Si non commissurus hos, sed litem dirempturus ades.
Ul. Quid rei est, viri? eminus enim audivi
Clamorem Atridarum super hoc forti cadavere.
Ag. Non enim audimus turpissima verba,
O Rex Ulysse, istoc à viro jamdudum?
Ul. Qualia? ego enim viro ignosco
Audienti turpia, si maledicta commiserit maledictis.
Ag. Audiit turpia *quidem*: facturus enim erat similia mihi.
Ul. Quid fecit autem quod pro injuria habeas?
Ag. Ait se non passurum hoc cadaver sepulturæ
Expers *esse*; sed me invito sepulturum.
Ul. Licetne igitur vera dicenti amico
Tuo, non minus quam ante, manere in concordia?
Ag. Dic: aliter enim forem mentis non sanæ, quoniam
Te amicum ego maximum ex Argivis duco.
Ul. Audi igitur: virum huncce per Deos
Ne sustineas insepultum adeo inhumaniter abjici:
Neque violentia te ullo modo vincat
Usque adeo odisse, ut ipsum Jus calces,
Etenim mihi erat olim ille inimicissimus omnium,
Ex quo *judicum sententia* obtinui Achillis arma:
Hunc tamen ego, talis in me licet fuerit,
Non irem læsum aliqua ignominia, ne quidem tacendo
Unum hunc virum vidisse me fortissimum Argivorum, quotquot
Ad Trojam pervenimus, excepto Achille.
Proinde neutiquam jure eum debito privaveris honore.
Nullo enim hunc modo, sed Deorum leges
Violaveris. virum autem strenuum nefas est post mortem
Lædere, ne quidem si prius oderis admodum.
Ag. Tune in his, Ulysses, pro isto mecum pugnas?
Ul. Ego sane: oderam vero, quamdiu fuit odisse honestum.

Καὶ δοῦλος εἶναι μᾶλλον, ἢ 'ν ἐμοὶ θρασύς.
ΧΟ. Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, καιρὸν ἴσθ' ἐληλυθὼς,
Εἰ μὴ ξυνάψων ἀλλὰ συλλύσων πάρει.
ΟΔ. Τί δ' ἔστιν ἄνδρες; τηλόθεν γὰρ ᾐσθόμην
Βοὴν Ἀτρειδῶν τῷδ' ἐπ' ἀλκίμῳ νεκρῷ.
ΑΓΑ. Οὐ γὰρ κλύοντες ἐσμὲν αἰσχίστους λόγους
Ἄναξ Ὀδυσσεῦ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως;
ΟΔ. Ποίους; ἐγὼ γὰρ ἀνδρὶ συγγνώμην ἔχω
Κλύοντι φλαῦρα, συμβαλεῖν ἔπη κακά.
ΑΓΑ. Ἤκουσεν αἰσχρά. δρῶν γὰρ ἦν τοιαῦτά με.
ΟΔ. Τί γάρ σ' ἔδρασεν ὥστε καὶ βλάβην ἔχειν;
ΑΓΑ. Οὔ φησ' ἐάσειν τόνδε τὸν νεκρὸν ταφῆς
Ἄμοιρον, ἀλλὰ πρὸς βίαν θάψειν ἐμοῦ.
ΟΔ. Ἔξεστιν οὖν εἰπόντι τἀληθῆ φίλῳ
Σοὶ μηδὲν ἧσσον ἢ πάρος ξυνηρεμεῖν;
ΑΓΑ. Εἴπ'· ἦ γὰρ εἴην οὐκ ἂν εὖ φρονῶν, ἐπεὶ
Φίλον σ' ἐγὼ μέγιστον Ἀργείων νέμω.
ΟΔ. Ἄκουέ νυν. τὸν ἄνδρα τόνδε πρὸς θεῶν
Μὴ τλῇς ἄθαπτον ὧδ' ἀναλγήτως βαλεῖν.
Μηδ' ἡ βία σε μηδαμῶς νικησάτω
Τοσόνδε μισεῖν ὥστε τὴν δίκην πατεῖν.
Κἀμοὶ γὰρ ἦν ποθ' οὗτος ἔχθιστος στρατοῦ,
Ἐξ οὗ κράτησα τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων·
Ἀλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἐγὼ τοιόνδ' ἐμοὶ,
Οὐκ ἂν γ' ἀτιμάσαιμ' ἂν, ὥστε μὴ λέγειν
Ἕν' ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον Ἀργείων ὅσοι
Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν Ἀχιλλέως.
Ὥστ' οὐκ ἂν ἐνδίκως ἀτιμάζοιτό σοι.
Οὐ γάρ τι τοῦτον, ἀλλὰ τοὺς θεῶν νόμους
Φθείροις ἄν· ἄνδρα δ' οὐ δίκαιον, εἰ θάνοι,
Βλάπτειν τὸν ἐσθλὸν, οὐδ' ἐὰν μισῶν κυρῇς.
ΑΓΑ. Σὺ ταῦτ' Ὀδυσσεῦ τοῦδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί;
ΟΔ. Ἔγωγ'· ἐμίσουν δ' ἡνίκ' ἦν μισεῖν καλόν.

V. 1351. Rectius ξυνηρετμεῖν.

ΑΓΑ.

AG. Non itaque & mortuum insultare te convenit?
UL. Ne gaudeas Atrida lucris non bonis.
AG. Haud facile est ut tyrannus sit pius.
UL. At facile ut amicis bene monentibus honorem tribuat.
AG. Obedire tamen virum bonum decet magistratibus.
UL. Desine: victus enim hac in re ab amicis, victor es.
AG. Memento in quem virum hanc confers gratiam.
UL. Inimicus hic quidem, at erat olim strenuus.
AG. Quidnam facturus es? inimicum adeo revereris mortuum?
UL. Virtus nempe apud me plus quam odium valet.
AG. Hujusmodi homines sunt fere stupidi.
UL. Certe admodum multi nunc amici, qui postea fiunt acerbi.
AG. Tales tu probas igitur parare amicos?
UL. Præduros laudare animos ego non amo.
AG. Nos tu ignavos hac ipsa die ostendes.
UL. Imo viros Græcis omnibus justos *ostendam potius*.
AG. Suades ergo ut mortuum hunc sepeliri sinam?
UL. Equidem. nam & ipse huc venturus sum.
AG. Profecto omnia *sunt* similia, quisque sibi studet.
UL. Cui enim me magis convenit, quam mihi studere?
AG. Tuum igitur opus hoc, non meum vocabitur.
UL. Ut feceris, *ita* bonus habeberis ubique.
AT. At tamen hoc certo scias, me
Tibi quidem majorem vel hac gratiam facturum:
Hic vero, seu ubi, tu vis *sepultus* seu hic *insepultus*, mihi tamen
Invisissimus erit; tibi autem facere licet quæ visum est.
CHO. Quicunque te, Ulysse, non sapientem prædicat
Mente hac præditum, *næ ille* stultus est homo.
UL. Et nunc sane Teucro id in posterum denuntio,
Me, quam tunc inimicus fuerim, tam nunc amicum esse.
Et mortuum hunc simul sepelire volo,
Una & laborem capere, nihil & omittere
Quod homines decet impendere viris optimis.

ΑΓΑ. Οὐ γὰρ θανόντι καὶ προσεμβῆναί σε χρή;
ΟΔ. Μὴ χαῖρ᾽ Ἀτρείδη κέρδεσιν τοῖς μὴ καλοῖς.
ΑΓΑ. Τόν τοι τύραννον εὐσεβεῖν οὐ ῥᾴδιον.
ΟΔ. Ἀλλ᾽ εὖ λέγουσι τοῖς φίλοις τιμὰς νέμειν.
ΑΓΑ. Κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει.
ΟΔ. Παῦσαι· κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος.
ΑΓΑ. Μέμνησ᾽ ὁποίῳ φωτὶ τὴν χάριν δίδως.
ΟΔ. Ὅδ᾽ ἐχθρὸς ἀνήρ, ἀλλὰ γενναῖός ποτ᾽ ἦν.
ΑΓΑ. Τί ποτε ποιήσεις; ἐχθρὸν ὧδ᾽ αἰδῇ νέκυν;
ΟΔ. Νικᾷ γὰρ ἡ ᾽ρετή με τῆς ἔχθρας πολύ.
ΑΓΑ. Τοιοίδε μέντοι φῶτες ἔμπληκτοι βροτῶν.
ΟΔ. Ἦ κάρτα πολλοὶ νῦν φίλοι, καῦθις πικροί.
ΑΓΑ. Τοιούσδ᾽ ἐπαινεῖς δῆτα σὺ κτᾶσθαι φίλους;
ΟΔ. Σκληρὰν ἐπαινεῖν οὐ φιλῶ ψυχὴν ἐγώ.
ΑΓΑ. Ἡμᾶς σὺ δειλοὺς τῇδε θ᾽ ἡμέρᾳ φανεῖς.
ΟΔ. Ἄνδρας μὲν οὖν Ἕλλησι πᾶσιν ἐνδίκους.
ΑΓΑ. Ἄνωγας οὖν με τὸν νεκρὸν θάπτειν ἐᾶν;
ΟΔ. Ἔγωγε. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνθάδ᾽ ἵξομαι.
ΑΓΑ. Ἦ πάνθ᾽ ὅμοια πᾶς ἀνὴρ αὑτῷ πονεῖ.
ΟΔ. Τῷ γάρ με μᾶλλον εἰκὸς ἢ ᾽μαυτῷ πονεῖν;
ΑΓΑ. Σὸν ἆρα τοὔργον οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται.
ΟΔ. Ὡς ἂν ποιήσῃς, πανταχοῦ χρηστός γ᾽ ἔσῃ.
ΑΓΑ. Ἀλλ᾽ εὖ γε μέντοι τοῦτ᾽ ἐπίστασ᾽, ὡς ἐγὼ
Σοὶ μὲν νέμοιμ᾽ ἂν τῆσδε καὶ μείζω χάριν·
Οὗτος δὲ κἀκεῖ κἀνθάδ᾽ ὢν, ἔμοιγ᾽ ὅμως
Ἔχθιστος ἔσται. σοὶ δὲ δρᾶν ἔξεσθ᾽ ἃ χρή.
ΧΟ. Ὅστις σ᾽ Ὀδυσσεῦ μὴ λέγει γνώμῃ σοφὸν
Φῦναι τοιοῦτον ὄντα, μῶρός ἐστ᾽ ἀνήρ.
ΟΔ. Καὶ νῦν γε Τεύκρῳ τἀπὸ τοῦδ᾽ ἀγγέλλομαι,
Ὅσον τότ᾽ ἐχθρὸς ἦν, τοσόνδ᾽ εἶναι φίλος.
Καὶ τὸν θανόντα τόνδε συνθάπτειν θέλω,
Καὶ ξυμπονεῖν, καὶ μηδὲν ἐλλείπειν ὅσον
Χρὴ τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν πονεῖν βροτούς.

V. 5380. al. βροτοῖς

TEU. Optime Ulysse, *nunc* te in omnibus laudare possum,
Factoque hoc longe meam fefellisti spem.
Huic enim cum ante fueris Argivorum inimicissimus,
Solus tamen astitisti manu, nec passus es præsens
Ut à vivente fiat mortuo gravis injuria.
Ut attonitus ille imperator *huc* profectus,
Ipseque & *suus* frater voluerunt
Cum contumelia hunc abjicere insepultum.
Quare hos, hunc qui Olympum regit Jupiter,
Furiæque memores, cunctisque sua tribuens Justitia,
Malos male perdant, sicut voluerunt
Hunc virum contumeliis objicere indigne.
Te vero, O longævi proles Laertæ patris,
Hoc funus ut attingas, vereor pati,
Ne faciam quod mortuo ingratum sit.
Cætera vero nos adjuva; & si quem de exercitu
Vis huc mittere, non graviter feram.
Ego vero reliqua omnia administrabo; tu autem te
Viri in nos boni officio functum esse scito.

UL. *Curare* sane *una* volebam: si vero non est tibi gratum,
Nos hæc facere, abeo tuam laudans sententiam.

ANAPÆSTI.

TEU. Satis *est*: jam enim multum elapsum est
Temporis: at *vos*, hi quidem cavam fossam
Manibus ocyus apparate, illi vero sublimem
Tripodem in ignem ponite, lavacris sacris
Idoneum: at una ex tentorio
Virorum turma armorum
Ornatum afferat.
Tu vero, fili, patris, quantum vales,
Amore, prehensans latera simul mecum
Hæc alleva: adhuc enim calidæ
Fistulæ sursum efflant nigrum

Cruorem:

ΤΕΥ. Ἄριστ' Ὀδυσσεῦ, πάντ' ἔχω σ' ἐπαινέσαι
Λόγοισι· καί μ' ἔψευσας ἐλπίδος πολύ.
Τούτῳ γὰρ ὢν ἔχθιστος Ἀργείων ἀνὴρ,
Μόνος παρέστης χερσὶν, οὐδ' ἔτλης παρὼν
Θανόντι τῷδε ζῶν ἐφυβρίσαι μέγα.
Ὡς ὁ στρατηγὸς οὑπιβρόντητος μολὼν,
Αὐτός τε χὠ ξύναιμος ἠθελησάτην
Λωβητὸν αὐτὸν ἐκβαλεῖν, ταφῆς ἄτερ,
Τοιγάρ σφ' Ὀλύμπου τοῦδ' ὁ πρεσβεύων Πατὴρ,
Μνήμων τ' Ἐριννὺς, καὶ τελεσφόρος Δίκη
Κακοὺς κακῶς φθείρειαν, ὥσπερ ἤθελον
Τὸν ἄνδρα λώβαις ἐκβαλεῖν ἀναξίως.
Σὲ δ' ὦ γεραιοῦ σπέρμα Λαρτίου πατρὸς,
Τάφου μὲν ὀκνῶ τοῦδ' ἐπιψαύειν ἐᾷν,
Μὴ τῷ θανόντι τοῦτο δυσχερὲς ποιῶ·
Τὰ δ' ἄλλα καὶ ξύμπραττε· κεἴ τινα στρατοῦ
Θέλεις κομίζειν, οὐδὲν ἄλγος ἕξομεν.
Ἐγὼ δὲ τἄλλα πάντα πορσυνῶ· σὺ δὲ
Ἀνὴρ καθ' ἡμᾶς ἐσθλὸς ὢν ἐπίστασο.
ΟΔ. Ἀλλ' ἤθελον μέν· εἰ δὲ μή 'στί σοι φίλον
Πράσσειν τάδ' ἡμᾶς, εἶμ' ἐπαινέσας τὸ σόν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΤΕΥ. Ἅλις· ἤδη γὰρ πολὺς ἐκτέταται
Χρόνος· ἀλλ' οἱ μὲν κοίλην κάπετον
Χερσὶ ταχύνατε, τοὶ δ' ὑψίβατον
Τρίποδ' ἀμφίπυρον λουτρῶν ὁσίων
Θέσθ' ἐπίκαιρον· μία δ' ἐκ κλισίας
Ἀνδρῶν ἴλη τὸν ὑπασπίδιον
Κόσμον φερέτω.
Σὺ δὲ παῖ τοῦ πατρὸς ὅσον ἰσχύεις,
Φιλότητι θίγων, πλευρὰς σὺν ἐμοὶ
Τάσδ' ἐπικούφιζ'. ἔτι γὰρ θερμαὶ
Σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν

1426. al. ταχύνετε.

Cruorem: verum age, omnis, quicunque se amicum
Ait adesse, moveat, eat
Huic viro operam dans in omnibus bono;
Nullique unquam mortalium meliori
Ajace: quamdiu superfuit, hoc dico.

CHO. Profecto hominibus plurima, ubi viderint,
Nosse datúr; prius vero quam videant, nullus *adeo* vates
Futurorum *est, ut sciat* quid faciet.

Μένος· ἀλλ' ἄγε πᾶς φίλος ὅστις ἀνὴρ
Φησὶ παρεῖναι, σούσθω, βάτω,
Τῷδ' ἀνδρὶ πονῶν τῷ πάντ' ἀγαθῷ.
Καὶ οὐδενί πω λῴονι θνητῶν
Αἴαντος· ὅτ' ἦν, τότε φωνῶ.
ΧΟ. Ἦ πολλὰ βροτοῖς ἐστὶν ἰδοῦσι
Γνῶναι· πρὶν ἰδεῖν δ', οὐδεὶς μάντις
Τῶν μελλόντων ὅ, τι πράξει.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΗΛΕΚΤRΑ.

ARGUMENTUM.

HAC fabula senex educator sive pædagogus proponitur, qui, quæ Argis patrata fuerant, Oresti aperit. Electra enim generosi animi virgo fratrem Orestem etiamdum infantem clàm surrẽptum, educatori traditum, ne cum patre interficeretur, in Phocidem ad Strophium ablegat. Vigesimo tandem post interemptum patrem anno, Argos reversus, patris mortem ulciscitur.

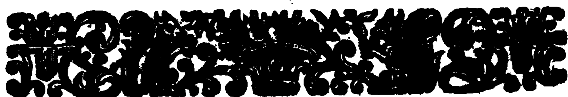
Fabulæ actio Argis fingitur. Chorus ex Indigenis virginibus constat, præloquitur pædagogus.

PERSONÆ FABULÆ.

PÆDAGOGUS.
ORESTES.
ELECTRA.
CHORUS *ex Virginibus Indigenis.*
CHRYSOTHEMIS.
CLYTÆMNESTRA.
ÆGISTHUS.

ELEC-

῾ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΥΠόκειται δὲ τροφεὺς πρεσβύτης, ἤτοι παιδαγωγὸς, δεικνὺς τῷ Ὀρέστῃ, τὰ ἐν Ἄργει. μικρὸν γὰρ αὐτὸν ὄντα κλέψασα ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ Ἠλέκτρα, ἡνίκα ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐσφάζετο, δέδωκε τῷ τροφεῖ, φοβουμένη μὴ καὶ αὐτὸν φονεύσωσι σὺν τῷ πατρί. ὁ δὲ τροφεὺς ὑπεξέθετο τὸν Ὀρέστην εἰς τὴν Φωκίδα πρὸς τὸν Στρόφιον, καὶ δι᾽ εἴκοσιν ἐτῶν ἐπανελθὼν εἰς τὸ Ἄργος μετ᾽ αὐτοῦ, δείκνυσιν αὐτῷ (ὡς εἴρηται) τὰ ἐν αὐτῷ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Ἄργει· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων παρθένων. προλογίζει δὲ ὁ παιδαγωγὸς Ὀρέστου.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ τροφεύς.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΧΟΡΟΣ ἐξ ἐπιχωρίων παρθένων.
ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

E L E C T R A.

PÆDAGOGUS, ORESTES, ELECTRA, CHRYSOTHEMIS, CHORUS.

I A M B I.

PÆD.

O Agminum ductoris ad Trojam olim
Agamemnonis fili, nunc ea licet tibi
Præsenti cernere, quorum fuisti semper cupidus.
Vetus enim illud Argos, quod desiderabas, hocce,
Oestro percitæ nemus Inachi filiæ:
Hoc autem, mi Orestes, Lupicidæ Dei
Forum Lyceum: at illud à læva
Junonis celebre templum; quò vero pervenimus,
Dic *te* Mycenas opulentas cernere,
Plenamque cædium Pelopidarum domum:
Unde te, cæso jam patre, ego olim
A consanguinea tua, & sorore, acceptum
Abstuli, & servavi, & enutrii
Huc usque ætatis, paternæ vindicem cædis.
Nunc igitur, Orestes, & tu charissime hospitum
Pylades, quid facto opus est ocius deliberandum:
Namque jam nobis lucidum solis jubar

Matu-

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ, ΧΟΡΟΣ.

ἸΑΜΒΟΙ.

ΠΑΙ.

Ὦ ΤΟΥ στρατηγήσαντος ἐν Τροίᾳ ποτὲ
Ἀγαμέμνονος παῖ, νῦν ἐκεῖν' ἔξεστί σοι
Παρόντι λεύσσειν, ὧν πρόθυμος ἦσθ' ἀεί.
Τὸ γὰρ παλαιὸν Ἄργος, οὗ 'πόθεις, τόδε,
Τῆς οἰστροπλῆγος ἄλσος Ἰνάχου κόρης·
Αὕτη δ', Ὀρέστα, τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ
Ἀγορὰ Λύκειος· οὑξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε,
Ἥρας ὁ κλεινὸς ναός· οἷ δ' ἱκάνομεν,
Φάσκειν Μυκήνας τὰς πολυχρύσους ὁρᾶν,
Πολύφθορόν τε δῶμα Πελοπιδῶν τόδε·
Ὅθεν σε πατρὸς ἐκ φόνων ἐγώ ποτε
Πρὸς σῆς ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης λαβὼν,
Ἤνεγκα, κἀξέσωσα, κἀξεθρεψάμην
Τοσόνδ' ἐς ἥβης, πατρὶ τιμωρὸν φόνου.
Νῦν οὖν Ὀρέστα, καὶ σὺ φίλτατε ξένων
Πυλάδη, τί χρὴ δρᾶν ἐν τάχει βουλευτέον·
Ὡς ἡμῖν ἤδη λαμπρὸν ἡλίου σέλας

Matutinos movet avium cantus claros,
Atraque stellis defecit Nox.
Priusquam igitur quisquam hominum exeat tecto,
Conferte consilia : ibi enim sumus
Ubi non amplius segnitiæ *datur* locus, sed *instat ipse* agendi articulus.
OR. O charissime famulorum, quam certa mihi
Indicia exhibes *viri* in nos benevoli natura!
Sicut enim equus generosus, licet sit senex,
Rebus in trepidis non animos amittit,
Sed aures arrigit; similiter & tu
Nosque incitas, & inter primos ipse sequeris.
Proinde consilia *tibi* exponam *mea*, tu vero
Acutas aures meis dictis præbens,
Si quid à re aberro, corrige.
Ego enim postquam Delphicum adii
Oraculum, ut discerem quonam modo
Pœnas sumerem patris ab occisoribus,
Respondit mihi Phœbus hæc, quæ audies mox:
Ipsum *me nempe jussit* imparatum ab armisque, & exercitu,
Clam dolis meritas inferre manu cædes.
Quoniam igitur tale oraculum audivimus,
Tu quidem subiens (cum opportunitas te duxerit)
Ædes in hasce, scias fac omnia quæ fiunt intus,
Ut edoctus nobis queas annunciare certa.
Neutiquam enim te præ senio longoq; *quod abfuisti* tempore
Noscere valebunt, neque suspectum habebunt *te* ita concinne instructum.
Sermone autem tali utere, quod hospes quidem sis
Phocensis, à viro Phanoteo missus: is enim
Maximus est illis belli socius, & amicus.
Nuncia autem jurejurando addito,
Mortuum esse Orestem violento fato,
Ludis in Pythicis, ex pernicibus
Curribus devolutum. Totius sermonis hæc constet summa:

Ἑῷα κινεῖ φθέγματ' ὀρνίθων σαφῆ,
Μέλαινά τ' ἄστρων ἐκλέλοιπεν εὐφρόνη.
Πρὶν οὖν τιν' ἀνδρῶν ἐξοδοιπορεῖν στέγης,
Ξυνάπτετον λόγοισιν· ὡς ἐνταῦθ' ἐμὲν
Ἵν' οὐκέτ' ὀκνεῖν καιρὸς, ἀλλ' ἔργων ἀκμή.
ΟΡ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν προσπόλων, ὥς μοι σαφῆ
Σημεῖα φαίνεις ἐσθλὸς εἰς ἡμᾶς γεγώς.
Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων,
Ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν,
Ἀλλ' ὀρθὸν οὖς ἵστησιν, ὡσαύτως δὲ σὺ
Ἡμᾶς τ' ὀτρύνεις, καὐτὸς ἐν πρώτοις ἕπῃ.
Τοιγὰρ, τὰ μὲν δόξαντα δηλώσω· σὺ δὲ
Ὀξεῖαν ἀκοὴν τοῖς ἐμοῖς λόγοις διδοὺς,
Εἰ μή τι καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον.
Ἐγὼ γὰρ ἡνίχ' ἱκόμην τὸ Πυθικὸν
Μαντεῖον, ὡς μάθοιμ' ὅτῳ τρόπῳ πατρὶ
Δίκας ἀροίμην τῶν φονευσάντων πάρα,
Χρῇ μοι τοιαῦθ' ὁ Φοῖβος, ὧν πεύσῃ τάχα·
Ἄσκευον αὐτὸν ἀσπίδων τε καὶ στρατοῦ,
Δόλοισι κλέψαι χειρὸς ἐνδίκους σφαγάς.
Ὅτ' οὖν τοιόνδε χρησμὸν εἰσηκούσαμεν,
Σὺ μὲν μολὼν, ὅταν σε καιρὸς εἰσάγῃ,
Δόμων ἔσω τῶνδ', ἴσθι πᾶν τὸ δρώμενον,
Ὅπως ἂν εἰδὼς, ἡμῖν ἀγγείλῃς σαφῆ.
Οὐ γάρ σε μὴ γήρᾳ τε καὶ χρόνῳ μακρῷ
Γνῶσ', οὐδ' ὑποπτεύσωσιν ὧδ' ἠνθισμένον.
Λόγῳ δὲ χρῶ τοιῷδ', ὅτι ξένος μὲν εἶ
Φωκεὺς, παρ' ἀνδρὸς Φανοτέως ἥκων· ὁ γὰρ
Μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων.
Ἄγγελλε δ' ὅρκον προστιθεὶς, ὁθούνεκα
Τέθνηκ' Ὀρέστης ἐξ ἀναγκαίας τύχης,
Ἄθλοισι Πυθικοῖσιν ἐκ τροχηλάτων
Δίφρων κυλισθείς· ὧδ' ὁ μῦθος ἑστάτω.

V. 42. al. μακρῷ χρόνῳ.

Ἡμεῖς

Nos vero patris tumulum (ut *Apollo* praecepit)
Libationibus prius, capiteque sectis mollibus comis
Cum coronaverimus, deinde redibimus huc retro
Urnam aeream ferentes manibus,
Quam nosti in virgultis alicubi & ipse conditam.
Ut verbis dolum struentes, jucundum eis
Nuncium adferamus, meum ut periit corpus
Crematum jam, & in cineres redactum.
Quid enim hoc me angat, quod sermone mortuus
Reipsa vixero, & famam reportavero?
Censeo enim nullum dictum, cum lucro *junctum*, malum *esse*:
Jam enim saepius vidi & sapientes
Rumore falso mortuos: qui cum domum
Redierint *vivi*, majorem inde gloriam nacti sunt.
Ita & me confido fama ab hac
Conspectum hostibus, sidus quasi fulsurum brevi.
At, O patria terra, Diique indigenae,
Excipite me fausto omine hoc iter ingressum,
Tuque, O paterna domus: tui enim venio
Merito purgator à Diis impulsus:
Neque me cum infamia dimittite hac ex terra,
Sed date ut opibus potiar paternis, & constituam domum.
Et haec quidem hactenus. Tibi vero jam, senex,
Curae sit eunti, tuum ut exequaris munus.
Nos autem eximus. Occasio enim *jubet*, quae hominibus
Maxima omni in opere est magistra.
El. Hei mihi miserae!
P. At at visus sum famularum aliquam
Suspirantem intra aedes audire, O fili.
Or. Num misera est Electra? vis
Hic maneamus, & iterum audiamus lamenta *clarius*?
P. Minime: nihil, priusquam Apollinis *jussa*,
Conemur exequi, & ab hisce auspicari *decet*,

Patri

Ἡμεῖς δὲ πατρὸς τύμβον, ὡς ἐφίετο,
Λοιβαῖσι πρῶτον καὶ καρατόμοις χλιδαῖς
Στέψαντες, εἶτ' ἄψορρον ἥξομεν πάλιν
Τύπωμα χαλκόπλευρον ἠρμένοι χεροῖν,
Ὃ καὶ σὺ θάμνοις οἶσθά που κεκρυμμένον·
Ὅπως λόγῳ κλέπτοντες, ἡδεῖαν φάτιν
Φέρωμεν αὐτοῖς, τοὐμὸν ὡς ἔρρει δέμας
Φλογιστὸν ἤδη, καὶ κατηνθρακωμένον.
Τί γάρ με λυπεῖ τοῦθ', ὅταν λόγῳ θανὼν
Ἔργοισι σωθῶ κἀξενέγκωμαι κλέος;
Δοκῶ μὲν οὐδὲν ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν.
Ἤδη γὰρ εἶδον πολλάκις καὶ τοὺς σοφοὺς
Λόγῳ μάτην θνήσκοντας, εἶθ' ὅταν δόμους
Ἔλθωσιν, αὖθις ἐκτετίμηνται πλέον·
Ὡς κἄμ' ἐπαυχῶ τῆσδε τῆς φήμης ἄπο
Δεδορκότ' ἐχθροῖς ἄστρον ὣς λάμψειν ἔτι.
Ἀλλ' ὦ πατρῴα γῆ, Θεοί τ' ἐγχώριοι,
Δέξασθέ μ' εὐτυχοῦντα ταῖσδε ταῖς ὁδοῖς,
Σύ τ' ὦ πατρῷον δῶμα· σοῦ γὰρ ἔρχομαι
Δίκῃ καθαρτὴς πρὸς θεῶν ὡρμημένος·
Καὶ μή μ' ἄτιμον τῆσδ' ἀποστείλητε γῆς,
Ἀλλ' ἀρχέπλουτον, καὶ καταστάτην δόμων.
Εἴρηκα μὲν νῦν ταῦτα· σοὶ δ' ἤδη γέρων
Τὸ σὸν μελέσθω βάντι φρουρῆσαι χρέος·
Νὼ δ' ἔξιμεν. καιρὸς γὰρ, ὅσπερ ἀνδράσι
Μέγιστος ἔργου παντός ἐστ' ἐπιστάτης.
ΗΛ. Ἰώ μοι μοι δύστηνος.
ΠΑΙ. Καὶ μὴν θυρῶν ἔδοξα προσπόλων τινὸς
Ὑποστενούσης ἔνδον αἰσθέσθαι τέκνον.
ΟΡ. Ἆρ' ἐστιν ἡ δύστηνος Ἠλέκτρα; θέλεις
Μείνωμεν αὐτοῦ, κἀνακούσωμεν γόων;
ΠΑΙ. Ἥκιστα· μηδὲν πρόσθεν ἢ τὰ Λοξίου
Πειρώμεθ' ἔρδειν, κἀπὸ τῶνδ' ἀρχηγετεῖν,

V. 56. al. θνήσκοντες. V. 73. al. γέρον.

Πατρὸς

Patri fundentes lavacra: hæc enim adferent
Victoriamque nobis, *& in rebus his gerendis robur.*

ANAPÆSTI.

El. O Lux alma, & cum terra
Parem sortite extensionem Aer, quam multos
Sensisti meos lamentorum lessus,
Multosque adversos pectorum
Planctus cruentatorum,
Simulac tenebrosa nox recesserit!
Quod ad mea autem pervigilia jam invisas
Novit torus luctuosæ domus,
Quantopere miserum meum lugeo
Patrem, quem in barbara terra
Non Mars cruento excepit hospitio,
Sed mater illa mea, & particeps tori
Ægisthus, ut quercum *solent* qui ligna cædunt,
Diffindunt caput cruenta bipenni.
Neque propter hæc aliam quampiam, me præter,
Tangit misericordia; cum tu, pater,
Inique adeo & misere peremptus jaces.
Quin desinam nunquam plorare,
Acerbosque fletus edere, donec video
Præfulgidos siderum
Ictus, videoque hanc diem;
Non, *inquam, desinam,* sed ut luscinia, quæ *suos* amisit pullos
Ante hæc patris limina cum ejulatu
Omnibus Echo profundam.
O domus Plutonis, & Proserpinæ,
O terrestris Mercuri, & verenda Maledictio,
Vosque severæ Deorum filiæ Erinnyes,
Quæ injuste morientes respicitis,
Furtoque thalamos qui *alienos* invadunt,
Adeste, opem ferte, vindicate patris

Cædem

Πατρὸς χέοντες λουτρά· ταῦτα γὰρ φέρει
Νίκην τ' ἐφ' ἡμῖν καὶ κράτος τῶν δρωμένων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΗΛ. Ὦ φάος ἁγνὸν, καὶ γῆς
Ἰσόμοιρος ἀὴρ, ὥς μοι
Πολλὰς μὲν θρήνων ᾠδὰς,
Πολλὰς δ' ἀντήρεις ᾔσθου
Στέρνων πλαγὰς αἱμασσομένων,
Ὁπόταν δνοφερὰ νὺξ ὑπολειφθῇ·
Τὰ δὲ παννυχίδων ἤδη στυγεραὶ
Ξυνίσασ' εὐναὶ μογερῶν οἴκων,
Ὅσα τὸν δύστηνον ἐμὸν θρηνῶ
Πατέρ', ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν
Φοίνιος Ἄρης οὐκ-ἐξένισε,
Μήτηρ δ' ἡ 'μὴ, χὠ κοινολεχὴς
Αἴγισθος, ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι,
Σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει.
Κοὐδεὶς τούτων οἶκτος ἀπ' ἄλλης
Ἢ 'μοῦ φέρεται, σοῦ, πάτερ, οὕτως
Ἀδίκως οἰκτρῶς τε θανόντος.
Ἀλλ' οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων
Στυγερῶν τε γόων, ἔστ' ἂν
Λεύσσω παμφεγγεῖς ἄστρων
Ῥιπὰς, λεύσσω δὲ τόδ' ἦμαρ, μὴ
Οὐ τεκνολέτειρ' ὥς τις ἀηδὼν
Ἐπὶ κωκυτῷ τῶνδε πατρῴων
Πρὸ θυρῶν ἠχὼ πᾶσι προφωνεῖν.
Ὦ δῶμ' Ἀΐδου καὶ Περσεφόνης,
Ὦ χθόνι' Ἑρμῆ, καὶ πότνι' Ἀρὰ,
Σεμναί τε θεῶν παῖδες Ἐριννύες,
Τοὺς ἀδίκως θνήσκοντας ὁρᾶτε,
Τοὺς τὰς εὐνὰς ὑποκλεπτομένους.
Ἔλθετ', ἀρήξατε, τίσασθε πατρὸς

ψ. 96. Forte ἐξένισε confecit.

Φόνον

Cædem nostri :
Et mihi meum mittite fratrem :
Sola enim non amplius ferre valeo
Mœroris onus, lance altera impellens.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

CHO. Heu filia, filia perditissimæ
Electra matris, quid te semper ita
Maceras inexplebili luctu,
Ob illum olim à fraudulenta impiissima
Matre oppressum dolis Agamemnonem,
Malæque manui proditum ?
Utinam qui ista patravit
Male pereat ; si mihi fas *sit* hoc loqui.

STROPHE 2.

EL. O nobilium patrum soboles,
Venitis *ut* meis laboribus *sitis* solatio :
Novique & intelligo ista, nihil *horum* me
Fugit, neque *tamen* volo omittere hoc,
Quin meum lugeam patrem miserum.
At, O amicitiæ omnigenam
Quæ rependitis gratiam,
Sinite me sic luctui indulgere,
Heu, heu, *sinite me* obsecro.

ANTISTROPHE 3.

CH. Attamen non hunc ex orci
Palude omnibus communi patrem
Resuscitaveris, neque lamentis, neque precibus :
Malis sed ex mediocribus in insanabilem
Delapsa luctum, perenni gemitu peris.
Quibus in *gemitibus* solutio *tamen*
Nulla est malorum.
Cur non-ferenda adeo cupis ?

Φόνον ἡμετέρου·
Καί μοι τὸν ἐμὸν πέμψατ' ἀδελφόν·
Μούνη γὰρ ἄγειν οὐκέτι σωκῶ
Λύπης ἀντίῤῥοπον ἄχθος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α΄.

ΧΟ. Ὦ παῖ παῖ δυστανοτάτας
Ἠλέκτρα ματρὸς, τίν' ἀεὶ
Τάκεις ὧδ' ἀκόρεστον οἰμωγὰν,
Τὸν πάλαι ἐκ δολερᾶς ἀθεωτάτας
Ματρὸς ἁλόντ' ἀπάταις Ἀγαμέμνονα,
Κακᾷ τε χειρὶ πρόδοτον;
Ὡς ὁ τάδε πορὼν
Ὄλοιτ', εἴ μοι θέμις τάδ' αὐδᾷν.

ΣΤΡΟΦΗ β΄.

ΗΛ. Ὦ γενέθλα γενναίων πατέρων,
Ἥκετ' ἐμῶν καμάτων παραμύθιον.
Οἶδά τε καὶ ξυνίημι τάδ', οὔτι με
Φυγγάνει, οὐδ' ἐθέλω προλιπεῖν τόδε,
Μὴ οὐ τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον.
Ἀλλ' ὦ παντοίας
Φιλότητος ἀμειβόμεναι χάριν,
Ἐᾶτέ μ' ὧδ' ἀλύειν·
Αἲ αἶ ἱκνοῦμαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α΄.

ΧΟ. Ἀλλ' οὔτοι τόν γ' ἐξ ἀΐδα
Παγκοίνου λίμνας πατέρ' ἀν-
στάσεις, οὔτε γόοισιν, οὐ λιταῖς.
Ἀλλ' ἀπὸ τῶν μετρίων, ἐπ' ἀμήχανον
Ἄλγος ἀεὶ στενάχουσα διόλλυσαι,
Ἐν οἷς ἀνάλυσίς ἐστιν
Οὐδεμία κακῶν.
Τί μοι τῶν δυσφόρων ἐφίῃ;

V. 137. al. ἀΐδε.

ANTI-

ANTISTROPHE 2.

El. Non mentis est sanæ, qui misere
Pereuntium parentum obliviscitur:
At meo utique gemibunda placet animo
Quæ Ityn, semper Ityn luget
Mœsta avis, Jovis nuncia.
O omnibus modis miserrima
Niobe, te tamen *ut* Deam colo,
Quæ in sepulchro saxeo
Heu, heu, *adhuc* lacrymaris.

MONOSTROPHICA.

Cho. Haud sane tibi soli, filia, mortalium
Dolor accidit;
Quo tu supra alios in domo te maceras,
Quibus eodem sanguinis gradu juncta es:
Ut nempe Chrysothemis
Agit, & Iphianassa,
Quique in juventute abdita tristatur *Orestes*.

El. Beatus Orestes, quem celebris
Tellus olim Mycenarum
Excipiet nobilem, propitio Jovis
Ductu reversum ad hanc terram;
Quemque ego indesinenter
Expectans, sine liberis,
Misera, innupta perpetim vagor,
Lacrymis madens, interminabilem
Habens sortem malorum. Ille vero obliviscitur {non mihi
Et beneficiorum meorum, *& per literas* mandatorum: quid enim
Venit falsi *de eo* nuncii?
Semper quidem cupit,
Cupiens vero non dignatur venire in conspectum.

Cho. Confide mihi, confide filia,
Est magnus in cœlo

Jupiter

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β΄.

ΗΛ. Νήπιος ὅστις τῶν οἰκτρῶς
Οἰχομένων γονέων ἐπιλάθεται.
Ἀλλ' ἐμέ γ' ἁ στονόεσσ' ἄραρε φρένας
Ἃ Ἴτυν, αἰὲν Ἴτυν γ' ὀλοφύρεται
Ὄρνις ἀτυζομένη, Διὸς ἄγγελος.
Ἰὼ παντλάμων
Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω Θεὸν,
Ἅτ' ἐν τάφῳ πετραίῳ
Αἶ αἶ δακρύεις.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΧΟ. Οὔτοι σοὶ μούνᾳ, τέκνον,
Ἄχος ἐφάνη βροτῶν,
Πρὸς ὅ, τι σὺ τῶν ἔνδον εἶ περισσὰ,
Οἷς ὁμόθεν εἶ, καὶ γονᾷ ξύναιμος·
Οἵα Χρυσόθεμις
Ζώει, καὶ Ἰφιάνασσα,
Κρυπτᾷ τ' ἀχέων ἐν ἥβᾳ.
ΗΛ. Ὄλβιος ὃν ἁ κλεινὰ
Γᾶ ποτὲ Μυκηναίων
Δέξεται εὐπατρίδαν, Διὸς εὔφρονι
Βήματι μολόντα τάνδε γᾶν
Ὀρέσταν, ὃν ἔγωγ' ἀκάματα
Προσμένουσ', ἄτεκνος,
Τάλαιν', ἀνύμφευτος αἰὲν οἰχνῶ,
Δάκρυσι μυδαλέα, τὸν ἀνήνυτον
Οἶτον ἔχουσα κακῶν· ὁ δὲ λάθεται
Ὧν τ' ἔπαθ', ὧν τ' ἐδάη· τί γὰρ οὐκ ἐμοὶ
Ἔρχεται ἀγγελίας ἀπατώμενον;
Αἰεὶ μὲν γὰρ ποθεῖ,
Ποθῶν δ' οὐκ ἀξιοῖ φανῆναι.
ΧΟ. Θάρσει μοι, θάρσει τέκνον·
Ἔστι μέγας ἐν οὐρανῷ

V. 150. al. παντλᾶμον.

Jupiter, qui inspicit omnia, & gubernat.
Cui nimis gravem iram *hanc* submittens
Neque quos oderis
Nimium succenseas, neque penitus obliviscaris.
Nam Tempus *est* facilis Deus.
Neque enim ille (qui Crisam tenet
Littore sitam pascuo)
Filius Agamemnonis,
Neque Deus apud Acherontem imperans,
Nunquam redibunt *cædem patris tui ulturi*.
El. At mihi multùm
Abiit jam
Vitæ sine fructu spei actæ;
Neque amplius queo sufficere:
Quæ parentibus orbata contabesco,
Quamque haud protegit amicus ullus.
Sed, velut inquilinus aliquis, indignis modis
Vitam ago in thalamis patris, sic quidem
Fœda amicta veste,
Vacuis autem assisto mensis.

ANTISTROPHICA. Strophe 1.

Ch. Luctuosus sane de reditu *patris* nuncius,
Luctuosus & in lecto paterno *de matre*,
Quando tibi æreæ adversa
Securis irruit plaga.
Dolus id suasit, libido interfecit,
Horrendum horrende cum prius concepissent
Monstrum; sive Deus, sive mortalium
Quis erat qui hæc patravit.

STROPHE 2.

El. O omnium illa dies
Longe acerbissima mihi certe, quæ *adhuc* venit!
O nox, O cœnæ nefandæ
Dira calamitas!

Ζεὺς ὃς ἐφορᾷ πάντα, καὶ κρατύνει·
Ὧι τὸν ὑπεραλγῆ χόλον νέμουσα,
Μήθ' οἷς ἐχθαίρεις
Ὑπεράχθεο, μήτ' ἐπιλάθου·
Χρόνος γὰρ εὐμαρὴς Θεός.
Οὔτε γὰρ ὁ τὰν Κρίσαν
Βουνόμαν ἔχων ἀκτὰν
Παῖς Ἀγαμεμνονίδας ἀπερίτροπος,
Οὔθ' ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα Θεὸς ἀνάσσων.
ΗΛ. Ἀλλ' ἐμὲ μὲν ὁ πολὺς
Ἀπολέλοιπεν ἤδη
Βίοτος ἀνέλπιστος,
Οὐδ' ἔτ' ἀρκῶ·
Ἅτις ἄνευ τοκέων κατατάκομαι,
Ἇς φίλος οὔτις ἀνὴρ ὑπερίσταται.
Ἀλλ' ἅπερ εἴτις ἔποικος, ἀναξία
Οἰκονομῶ θαλάμους πατρὸς, ὧδε μὲν
Ἀεικεῖ σὺν στολᾷ,
Κεναῖς δ' ἐφίσαμαι τραπέζαις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α'.

ΧΟ. Οἰκτρὰ μὲν νόστοις αὐδὰ,
Οἰκτρὰ δ' ἐν κοίταις πατρῴαις,
Ὅτε σοὶ παγχάλκων ἀνταία
Γενύων ὡρμάθη πλαγά.
Δόλος ἦν ὁ φράσας, ἔρος ὁ κτείνας,
Δεινὰν δεινῶς προφυτεύσαντες
Μορφὰν, εἴτ' οὖν Θεὸς, εἴτε βροτῶν
Ἦν ὁ ταῦτα πράσσων.

ΣΤΡΟΦΗ β.

ΗΛ. Ὦ πασᾶν κείνα πλέον ἁμέ-
ρ' ἐλθοῦσ' ἐχθίστα δή μοι·
Ὦ νύξ, ὦ δείπνων ἀρρήτων
Ἔκπαγλ' ἄχθη·

V. 191. ἀπειρέτις H. Steph.

Quæ cæna meus pater vidit
Indignas mortes à duorum manibus,
Quæ *manus* meam *quoque* vitam cepere
Proditam, quæ me funditus perdiderunt:
Quibus magnus ille Deus Olympius
Ultrices sceleris pœnas pati præbeat *affatim*.
Nulla unquam lætitia fruantur,
Qui talia perpetrarunt facinora.

ANTISTROPHE 1.

CHO. Considera, parce ultra loqui:
Non memoria retines quali ex statu
In præsentia proprias ærumnas
In te accersis adeo indigne?
Magnam enim malorum copiam abunde parasti;
Tuo mœsto dum paris semper
Prælia corde. Hisce vero *in rebus*, cum potentibus
Congredi vana est contentio.

ANTISTROPHE 2.

EL. Malorum acerbitate coacta fui sane.
Bene novi, non me *mea* latet ira:
Attamen in *rebus his* atrocibus non temperabo
Ab his imprecationibus,
Dum vita nobis suppetat.
A quo enim unquam (O charum genus)
Audire *possem* commodam orationem?
A quo qui recta sapiat?
Dimitte me, dimittite consolatrices.
Hæc enim nullo dissolventur die:
Nunquam à doloribus cessabo,
Innumeros sic edens fletus.

ANAPÆSTI.

CHO. At *quæ dico*, præ benevolentia tantum dico,
Mater veluti fida,

Τοὺς ἐμὸς εἶδε πατὴρ
Θανάτους αἰκεῖς διδύμαιν χειροῖν,
Αἳ τὸν ἐμὸν εἷλον βίον
Πρόδοτον, αἵ μ' ἀπώλεσαν.
Οἷς ὁ μέγας Θεὸς Ὀλύμπιος
Ποίνιμα πάθεα παθεῖν πόροι.
Μηδέ ποτ' ἀγλαΐας ἀποναίατο,
Τοιάδ' ἀνύσαντες ἔργα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

ΧΟ. Φράζου, μὴ πόρσω φονεῖν.
Οὐ γνώμαν ἴσχεις ἐξ οἵων
Τὰ παρόντ', οἰκείας εἰς ἄτας
Ἐμπίπτεις οὕτως αἰκῶς;
Πολὺ γάρ τι κακῶν ὑπερεκτήσω,
Σᾷ δυσθύμῳ τίκτουσ' αἰεὶ
Ψυχᾷ πολέμους. τὰ δὲ, τοῖς δυνατοῖς
Οὐκ ἐριστὰ πλάθειν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

ΗΛ. Ἐν δεινοῖς ἠναγκάσθην δή,
Ἔξοιδ'· οὐ λάθει μ' ὀργά.
Ἀλλ' ἐν γὰρ δεινοῖς οὐ σχήσω
Ταύτας ἄτας,
Ὄφρα μ' ἔχῃ βίοτος·
Τίνι γάρ ποτ' ἂν ὦ φίλα γενέθλα,
Πρόσφορον ἀκούσαιμ' ἔπος;
Τίνι φρονοῦντι καίρια;
Ἄνετέ μ', ἄνετε παράγοροι·
Ταῦτα γὰρ ἄλυτα κεκλήσεται,
Οὐδέποτ' ἐκ καμάτων ἀποπαύσομαι,
Ἀνάριθμος ὧδε θρήνων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΧΟ. Ἀλλ' οὖν εὐνοίᾳ γ' αὐδῶ,
Μάτηρ ὡσεί τις πιστά,

Μὴ

Ne parias malum malis.
 EL. At quis, quæſo, modus meæ afflictionis?
Quî poſſum mortuos negligere cum laude?
Cui hoc hominum ingenitum eſt?
Neque ſim apud illos honorata:
Nec, ſicui adjuncta forem *viro* benigno,
Silentium agerem cohabitans, parentibus
Impias ſiſtens alas
Acute-ſonantium luctuum.
Nam ille ſi ſic mortuus
Jacebit miſer in terram
Et in nihilum redactus:
Illique non viciſſim
Dabunt meritas pro cæde pœnas,
Valeat pudor, & omnium
Pietas ſimul mortalium.

IAMBI.

 CHO. Ego quidem, Ó filia, & tuam rem ſedulo agens ſimul,
Et meam ipſius huc veni: ſi vero minus recte
Loquor, tu viceris: te enim ſequemur ſimul.
 EL. Pudet me quidem, O mulieres, ſi videor vobis
Nimis impotenter ferre hæc immoderato luctu.
At enim vis me cogit hæc facere.
Ignoſcite: quomodo enim generoſa quæ ſit mulier
Paterna cernens infortunia non lugeat hæc?
Quæ ego diebus & noctibus ſemper
Vivere plus quam decreſcere cerno:
Cui primo quidem à parte matris, quæ me genuit,
Omnia inimiciſſima contigerunt: deinde ædibus
In meis ipſius, cum occiſoribus patris
Verſor, & ab his imperor, & ab hiſce mihi
Accipere ſimul *quorum egeo*, vel carere cogor.
Quales igitur dies putas me agere

Μὴ τίκτειν σ' ἄταν ἄταις.

ΗΛ. Καὶ τί μέτρον κακότητος ἔφυ; φέρε,
Πῶς ἐπὶ τοῖς φθιμένοις ἀμελεῖν καλόν;
Ἐν τίνι τοῦτ' ἔβλαστ' ἀνθρώπων;
Μήτ' εἴην ἔντιμος τούτοις.
Μήτ' εἴτῳ πρόσκειμαι χρηστῷ
Ξυνναίοιμ' εὔκηλος, γονέων
Ἐκτίμους ἴσχουσα πτέρυγας
Ὀξυτόνων γόων.
Εἰ γὰρ ὁ μὲν θανὼν
Γᾶ τε καὶ οὐδὲν ὤν,
Κείσεται τάλας·
Οἱ δὲ μὴ πάλιν
Δώσουσ' ἀντιφόνους δίκας,
Ἔρροι τ' ἂν αἰδὼς, ἁπάντων
τ' εὐσέβεια θνητῶν.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΧΟ. Ἐγὼ μὲν, ὦ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα,
Καὶ τοὐμὸν αὐτῆς, ἦλθον· εἰ δὲ μὴ καλῶς
Λέγω, σὺ νίκα· σοὶ γὰρ ἑψόμεσθ' ἅμα.

ΗΛ. Αἰσχύνομαι μὲν, ὦ γυναῖκες, εἰ δοκῶ
Πολλοῖσι θρήνοις δυσφορεῖν ὑμῖν ἄγαν.
Ἀλλ' ἡ βία γὰρ ταῦτ' ἀναγκάζει με δρᾷν.
Σύγγνωτε. πῶς γὰρ ἥτις εὐγενὴς γυνὴ,
Πατρῷ' ὁρῶσα πήματ', οὐ δρῴη τάδ' ἄν;
Ἃ 'γὼ κατ' ἦμαρ καὶ κατ' εὐφρόνην ἀεὶ
Θάλλοντα μᾶλλον ἢ καταφθίνονθ' ὁρῶ.
Ἧ πρῶτα μὲν τὰ μητρὸς, ἥ μ' ἐγείνατο,
Ἔχθιστα συμβέβηκεν· εἶτα δώμασιν
Ἐν τοῖς ἐμαυτῆς, τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς
Ξύνειμι, κἀκ τῶνδ' ἄρχομαι, κἀκ τῶνδέ μοι
Λαβεῖν θ' ὁμοίως καὶ τὸ τητᾶσθαι πέλει.
Ἔπειτα ποίας ἡμέρας δοκεῖς μ' ἄγειν,

Cum thronis Ægisthum insidentem video
Paternis? aspicioque vestes
Gerentem easdem, quas ille *olim*, & domestica
Fundentem libamina eo *in loco* ubi eum trucidavit.
Video denique horum extremam contumeliam,
Parricidam nobis in lecto patris
Cum perdita matre: matrem si fas *est*
Eam dicere, quæ cum isto cubet.
Illa vero adeo perpeti est audax, ut cum piaculari viro
Cohabitet, Furiam nullam reformidans:
Quin, ut patratis facinoribus arridens,
Nacta quæsitum illum diem, quo olim
Patrem meum dolo interfecit,
Hoc ipso choreas instituit, & oves mactat
Diis scilicet servatoribus menstrua sacra.
Ast *hæc* ego misera conspicans in tectis
Ploro, tabesco *tota*, & lamentor patris
Epulas infelices Agamemnonias dictas
Mecum sola: neque enim lugere licet
Tantum, quantum voluptati foret animo meo.
Ipsa enim, dictis tenus generosa, mater
Clamans malis convitiatur talibus:
O infensi numinis odium, tibi soli pater
Mortuus est? mortaliumque nullus in luctu alius?
Pereas male: neque te ex ploratibus unquam
Præsentibus liberent *vel* Dii inferni.
Hæc convitiatur improbra: at cum audit ab aliquo,
Venturum Orestem, tum sane furibunda
Inclamat astans: non tu mihi horum causa *es*?
Nonne tuum hoc est factum? Quæ manibus ex meis
Subductum Orestem clam exposuisti alendum?
At scito quidem te daturam saltem dignas pœnas.
Talia latrat: simulque instigat prope astans ei

Ad

Ὅταν θρόνοις Αἴγισθον ἐνθακοῦντ' ἴδω
Τοῖσιν πατρῴοις; εἰσίδω δ' ἐσθήματα
Φοροῦντ' ἐκείνῳ ταὐτά, καὶ παρεστίους
Σπένδοντα λοιβὰς ἔνθ' ἐκεῖνον ὤλεσεν·
Ἴδω δὲ τούτων τὴν τελευταίαν ὕβριν,
Τὸν αὐτοφόντην ἡμὶν ἐν κοίτῃ πατρὸς
Ξὺν τῇ ταλαίνῃ μητρί· μητέρ' εἰ χρεὼν
Ταύτην προσαυδᾷν τῷδε συγκοιμωμένην.
Ἡ δ' ὧδε τλήμων, ὥστε τῷ μιάστορι
Ξύνεστ', Ἐριννὺν οὔτιν' ἐκφοβουμένη·
Ἀλλ' ὥσπερ ἐγγελῶσα τοῖς ποιουμένοις,
Εὑροῦσ' ἐκείνην ἡμέραν ἐν ᾗ τότε
Πατέρα τὸν ἀμὸν ἐκ δόλου κατέκτανε,
Ταύτῃ χοροὺς ἵστησι, καὶ μηλοσφαγεῖ
Θεοῖσιν ἔμμην' ἱερὰ τοῖς σωτηρίοις·
Ἐγὼ δ' ὁρῶσ' ἡ δύσμορος κατὰ στέγας
Κλαίω, τέτηκα, κἀπικωκύω πατρὸς
Τὴν δυστάλαιναν δαῖτ' ἐπωνομασμένην,
Αὐτὴ πρὸς αὐτήν· οὐδὲ γὰρ κλαῦσαι πάρα
Τοσόνδ' ὅσον μοι θυμὸς ἡδονὴν φέρει.
Αὕτη γὰρ ἡ λόγοισι γενναία γυνὴ
Φωνοῦσα, τοιάδ' ἐξονειδίζει κακά·
Ὦ δύσθεον μίσημα, σοὶ μόνῃ πατὴρ
Τέθνηκεν, ἄλλος δ' οὔτις ἐν πένθει βροτῶν;
Κακῶς ὄλοιο· μηδέ σ' ἐκ γόων ποτὲ
Τῶν νῦν ἀπαλλάξειαν οἱ κάτω θεοί.
Τάδ' ἐξυβρίζει· πλὴν ὅταν κλύῃ τινὸς
Ἥξοντ' Ὀρέστην, τηνικαῦτα δ' ἐμμανὴς
Βοᾷ παραστᾶσ' οὐ σύ μοι τῶνδ' αἰτία;
Οὐ σὸν τόδ' ἐστὶ τοὔργον, ἥτις ἐκ χερῶν
Κλέψασ' Ὀρέστην τῶν ἐμῶν ὑπεξέθου;
Ἀλλ' ἴσθι τοι τίσουσά γ' ἀξίαν δίκην.
Τοιαῦθ' ὑλακτεῖ· σὺν δ' ἐποτρύνει πέλας

Ad hæc inclytus ille sponsus.
Ille, *inquam*, prorsus imbellis, mera illa noxa,
Qui ope mulierum pugnas inire *audet*.
Ego vero Orestem expectans semper, ut hæc *mala*
Adventu suo restinguat, misera *interim* pereo.
Dum enim aliquid aggredi usque differt, præsentesque mihi
Et futuras spes corripuit.
In talibus igitur *ærumnis* neque modeste agere, amicæ,
Neque pietatem colere penes nos est: sed in malis *hujusmodi*
Magna sane *urget* necessitas studiis nosmet tradendi malis.
CHO. Age dic, utrum Ægistho alicubi hic stante
Hæc nobis loqueris, an absente à domo?
EL. Omnino *abest*: ne puta me, si domi esset prope,
Foras prodire posse: jam vero ruri abest.
CHO. Equidem & ego audacius tecum loquerer,
Siquidem hæc se ita habent.
EL. Abesse crede, proinde quære quid tibi lubet.
CHO. Hoc ergo abs te quæro; de fratris adventu
Aut mora (quid dicis?) scire cupio.
EL. Pollicetur quidem; sed nihil eorum quæ dicit præstat.
CHO. Solet enim vir quisque cunctari magnum moliens fa-[cinus.
EL. Atqui ego servavi illum absque mora.
CHO. Confide: natus est bonus, adeoq; amicis opem feret.
EL. Confisa sum: alioqui ego non huc usq; tam diu vixissem.
CHO. Nihil nunc amplius dicas: ex ædibus enim video
Tuam sororem, patre eodem natam,
Chrysothemin, matreque *eadem*, inferias manibus
Ferentem, quæ solent dari inferis.
CHR. Quem tu rursus ante vestibuli fores
Progressa, O soror, excitas clamorem?
Et ne longo quidem tempore perdoceri vis
Animo impotenti non gratificari in vanis.
Sane in tantum novi & me ipsam, quod

Ὁ κλεινὸς αὐτῇ ταῦτα νυμφίος παρὼν,
Ὁ πάντ' ἄναλκις οὗτος, ἡ πᾶσα βλάβη,
Ὁ σὺν γυναιξὶ τὰς μάχας ποιούμενος.
Ἐγὼ δ' Ὀρέστην τῶνδε προσμένουσ' ἀεὶ
Παυστῆρ' ἐφήξειν ἡ τάλαιν' ἀπόλλυμαι.
Μέλλων γὰρ αἰεὶ δρᾶν τι, τὰς οὔσας τέ μου
Καὶ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορεν.
Ἐν οὖν τοιούτοις, οὔτε σωφρονεῖν, φίλαι,
Οὔτ' εὐσεβεῖν πάρεστιν· ἀλλ' ἐν τοῖς κακοῖς
Πολλή γ' ἀνάγκη κἀπιτηδεύειν κακά.
ΧΟ. Φέρ' εἰπὲ, πότερον ὄντος Αἰγίσθου πέλας
Λέγεις τάδ' ἡμῖν, ἢ βεβῶτος ἐκ δόμων;
ΗΛ. Ἦ κάρτα· μὴ δόκει μ' ἂν, εἴπερ ἦν πέλας,
Θυραῖον οἰχνεῖν· νῦν δ' ἀγροῖσι τυγχάνει.
ΧΟ. Ἦ κἂν ἐγὼ θαρσοῦσα μᾶλλον ἐς λόγους
Τοὺς σοὺς ἱκοίμην, εἴπερ ὧδε ταῦτ' ἔχει.
ΗΛ. Ὡς νῦν ἀπόντος, ἱστόρει τί σοι φίλον.
ΧΟ. Καὶ δή σ' ἐρωτῶ τοῦ κασιγνήτου (τί φὴς)
Ἥξοντος, ἢ μέλλοντος, εἰδέναι θέλω.
ΗΛ. Φησίν γε· φάσκων δ', οὐδὲν ὧν λέγει ποιεῖ.
ΧΟ. Φιλεῖ γὰρ ὀκνεῖν πρᾶγμ' ἀνὴρ πράσσων μέγα.
ΗΛ. Καὶ μὴν ἔγωγ' ἔσωσ' ἐκεῖνον οὐκ ὄκνῳ.
ΧΟ. Θάρσει, πέφυκεν ἐσθλὸς, ὥστ' ἀρκεῖν φίλοις.
ΗΛ. Πέποιθ'· ἐπεί τ' ἂν οὐ μακρὰν ἔζων ἐγώ.
ΧΟ. Μὴ νῦν ἔτ' εἴπῃς μηδέν· ὡς δόμων ὁρῶ
Τὴν σὴν ὅμαιμον ἐκ πατρὸς ταὐτοῦ φύσιν
Χρυσόθεμιν, ἔκ τε μητρὸς, ἐντάφια χεροῖν
Φέρουσαν, οἷα τοῖς κάτω νομίζεται.
ΧΡ. Τίν αὖ σὺ τήνδε πρὸς θυρῶνος ἐξόδοις
Ἐλθοῦσα φωνεῖς, ὦ κασιγνήτη, φάτιν;
Κοὐδ' ἐν χρόνῳ μακρῷ διδαχθῆναι θέλεις
Θυμῷ ματαίῳ μὴ χαρίζεσθαι κενά.
Καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα κἀμαυτὴν, ὅτι

V. 325. al. ἐπεί γ' ἄν.

Doleo rebus præſentibus; adeo ut, ſi vires
Alicunde acciperem, oſtenderem quo eſſem in eos animo.
Nunc vero in malis *poſitam* me oportet demiſſiori *velo* navigare,
Nec putare me magnum quid facere, cum ne lædam quidem.
Sic autem & te volo facere.
Quanquam ſane jus non eſt in eo, quod ego ſuadeo,
Sed quod tu judicas: tamen ſi liberam me oportet
Vivere, dominantibus omnia parendum eſt.
EL. Indignum ſane eſt te natam patre, quali es nata,
Illius eſſe oblitam, hujus autem matris curam habere.
Omnes enim tuæ quas mihi das monitiones
Illius ſunt dictata, & nihil ex te ipſa dicis.
Quare elige ſaltem alterutrum, vel *ut credaris* deſipere,
Aut mente ſanam, amicorum memoriam nullam habere.
Quæ modo dixeris, ſi valeres viribus,
Odium utique tuum contra eos oſtenderes;
Me vero patrem in omnibus vindicantem
Neque adjuvas, quinimo agentem dehortaris.
Annon hæc præter mala timiditatem *tuam* arguunt?
Quamobrem doce *me*, vel diſce *ipſa* ex me, quidnam
Sum lucri factura, deſinens hiſce ab luctibus.
Nonne vivo? male quidem, ſcio; ita tamen, ut contenta ſim.
Moleſta autem ſum iſtis, quod mortuum
Honore afficiam, ſi qua gratia *horum* apud inferos eſt.
Tu vero, quæ te odiſſe ais, verbis quidem odiſti,
Re ipſa autem occiſoribus patris faves.
At ego ne unquam quidem, (ne ſi tua mihi
Quis adferat dona, quibus nunc delicate vivis)
His me ſubderem. tibi lauta
Apponatur menſa, victuſque abunde affluat;
Mihi ſit tenue, modo non moleſtum, pabulum.
Tuos vero non ambio honores conſequi,
Neque tu *cuperes*, ſi ſobrie velles agere. nunc autem cum liceat [patris

Ἀλγῶ 'πὶ τοῖς παροῦσιν· ὥστ' ἄν, εἰ σθένος
Λάβοιμι, δηλώσαιμ' ἂν οἷ' αὐτοῖς φρονῶ.
Νῦν δ' ἐν κακοῖς μοι πλεῖν ὑφειμένῃ δοκεῖ·
Καὶ μὴ δοκεῖν μὲν δρᾶν τι, πημαίνειν δὲ μή.
Τοιαῦτο δ' ἀλλὰ καὶ σὲ βούλομαι ποιεῖν·
Καίτοι τὸ μὲν δίκαιον, οὐχ ᾗ 'γὼ λέγω,
Ἀλλ' ᾗ σὺ κρίνεις· εἰ δ' ἐλευθέραν με δεῖ
Ζῆν, τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ' ἀκουστέα.
ΗΛ. Δεινόν γε σ' οὖσαν πατρὸς οὗ σὺ παῖς ἔφυς,
Κείνου λελῆσθαι, τῆς δὲ τικτούσης μέλειν.
Ἅπαντα γάρ σοι τἀμὰ νουθετήματα,
Κείνης διδακτά, κοὐδὲν ἐκ σαυτῆς λέγεις.
Ἐπεί θ' ἑλοῦ γε θάτερον, ἢ φρονεῖν κακῶς,
Ἢ τῶν φίλων φρονοῦσα μὴ μνήμην ἔχειν.
Ἥτις λέγεις μὲν ἀρτίως, ὡς εἰ λάβοις
Σθένος, τὸ τούτων μῖσος ἐκδείξειας ἄν.
Ἐμοῦ δὲ πατρὶ πάντα τιμωρουμένης,
Οὔτε ξυνέρδεις, τήν τε δρῶσαν ἐκτρέπεις;
Οὐ ταῦτα πρὸς κακοῖσι δειλίαν ἔχει;
Ἐπεὶ δίδαξον, ἢ μάθ' ἐξ ἐμοῦ, τί μοι
Κέρδος γένοιτ' ἂν τῶνδε ληξάσῃ γόων·
Οὐ ζῶ; κακῶς μέν, οἶδ', ἐπαρκούντως δέ μοι.
Λυπῶ δὲ τούτους, ὥστε τῷ τεθνηκότι
Τιμὰς προσάπτειν, εἴτις ἔστ' ἐκεῖ χάρις.
Σὺ δ' ἡμῖν ἡ μισοῦσα, μισεῖς μὲν λόγῳ,
Ἔργῳ δὲ τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς ξύνει·
Ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἄν ποτ', οὐδ' εἴ μοι τὰ σὰ
Μήλλοι τις οἴσειν δῶρ', ἐφ' οἷσι νῦν χλιδᾷς,
Τούτοις ὑπεικάθοιμι· σοὶ δὲ πλουσία
Τράπεζα κείσθω, καὶ περιρρείτω βίος.
Ἐμοὶ γὰρ ἔστω τοὐμὲ μὴ λυπεῖν μόνον
Βόσκημα· τῆς σῆς δ' οὐκ ἐρῶ τιμῆς τυχεῖν.
Οὐδ' ἂν σύ, σώφρων γ' οὖσα· νῦν δ' ἐξὸν πατρὸς

V. 365 Forte μὴ λιπεῖν, ut non deficiam.

Omnium optimi filiam dici, *age* dicitor
Matris; ita plurimis videberis mala,
Quæ mortuum patrem, & amicos prodis tuos. 370

C h o. Ne quid iracundius, per Deos *oro*: nam sermonibus
Inest utriusque fructus, si tu quidem disceres
Istius uti recte, & hæc contra tuis.

C h r. Equidem, O Fœminæ, familiaris sum quodammodo
Hujus dictis; & ne meminissem quidem *de his* unquam,
Si non maximum malum ei imminere 376
Audissem, quod eam perpetuis his reprimet ab luctibus.

E l. Age igitur dic illud grave *malum*: nam si mihi
Majus quid hisce dixeris, non amplius repugnabo.

C h r. At enarrabo tibi rem omnem, quantum ego novi.
Te enim, nisi hisce destiteris luctibus, 381
Illuc ablegare statuunt, ubi non amplius Solis
Jubar aspicies; viva enim in undique tecto
Carcere terra procul hac tua occines mala.
Propterea considera; & ne me unquam posthac 385
Malo accepto culpaveris: nunc enim tempus est sapere.

E l. Serione decrevere, ut hæc faciant mihi?

C h r. Omnino, simulac Ægisthus domum venerit.

E l. Utinam hac saltem de causa redeat ocyus.

C h r. Quas, misera, tibi imprecaris imprecationes? 390

E l. Ut veniat ille, siquid hujusmodi *mihi* agere cogitat.

C h r. Numquid mali ut feras? ubi est, rogo, mens tua?

E l. Ut à vobis fugiam quam longissime.

C h r. Vitæ autem præsentis nonne memoriam tenes?

E l. Lauta est hercle (quidni?) mea vita, mirum ut sit. 395

C h r. At lauta esset, si tu utique recte sapere nosses.

E l. Ne me edoceas amicis esse perfidam.

C h r. Ego vero id non doceo; sed ut dominantibus cedas.

E l. Tu illis assentare: non meum narras ingenium. 399

C h r. Atqui pulchrum est tamen non præ temeritate cadere.

Πάντων ἀρίστου παῖδα κεκλῆσθαι, καλοῦ
Τῆς μητρός· οὕτω γὰρ φανῇ πλείστοις κακή,
Θανόντα πατέρα καὶ φίλους προδοῦσα σούς.
ΧΟ. Μηδὲν πρὸς ὀργήν, πρὸς θεῶν· ὡς τοῖς λόγοις
Ἔνεστιν ἀμφοῖν κέρδος, εἰ σὺ μὲν μάθοις
Τοῖς τῆσδε χρῆσθαι, τοῖς δὲ σοῖς αὕτη πάλιν.
ΧΡ. Ἐγὼ μέν, ὦ γυναῖκες, ἠθάς εἰμί πως
Τῶν τῆσδε μύθων· οὐδ' ἂν ἐμνήσθην ποτέ,
Εἰ μὴ κακὸν μέγιστον εἰς αὐτὴν ἰὸν
Ἤκουσ', ὃ ταύτην τῶν μακρῶν σχήσει γόων.
ΗΛ. Φέρ' εἰπὲ δὴ τὸ δεινόν. εἰ γὰρ τῶνδέ μοι
Μεῖζόν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀντείποιμ' ἔτι.
ΧΡ. Ἀλλ' ἐξερῶ σοι πᾶν ὅσον κάτοιδ' ἐγώ.
Μέλλουσι γάρ σ', εἰ τῶνδε μὴ λήξοις γόων,
Ἐνταῦθα πέμψειν ἔνθα μήποθ' ἡλίου
Φέγγος προσόψει· ζῶσα δ' ἐν κατηρεφεῖ
Στέγῃ, χθονὸς τῆσδ' ἐκτὸς ὑμνήσεις κακά·
Πρὸς ταῦτα φράζου, καί με μήποθ' ὕστερον
Παθοῦσα μέμψῃ· νῦν γὰρ ἐν καλῷ φρονεῖν.
ΗΛ. Ἦ ταῦτα δή μοι καὶ βεβούλευνται ποιεῖν;
ΧΡ. Μάλισθ'· ὅταν περ οἴκαδ' Αἴγισθος μόλῃ.
ΗΛ. Ἀλλ' ἐξίκοιτο τοῦδέ γ' οὕνεκ' ἐν τάχει.
ΧΡ. Τίν', ὦ τάλαινα, τόνδ' ἐπηράσω λόγον;
ΗΛ. Ἐλθεῖν ἐκεῖνον, εἴ τι τῶνδε δρᾶν νοεῖ.
ΧΡ. Ὅπως πάθῃς τί χρῆμα; ποῖ ποτ' εἶ φρενῶν;
ΗΛ. Ὅπως ἀφ' ὑμῶν ὡς προσωτάτ' ἐκφύγω.
ΧΡ. Βίου δὲ τοῦ παρόντος οὐ μνείαν ἔχεις;
ΗΛ. Καλὸς γὰρ οὑμὸς βίοτος, ὥστε θαυμάσαι.
ΧΡ. Ἀλλ' ἦν ἄν, εἰ σύ γ' εὖ φρονεῖν ἠπίστασο.
ΗΛ. Μή μ' ἐκδίδασκε τοῖς φίλοις εἶναι κακήν.
ΧΡ. Ἀλλ' οὐ διδάσκω· τοῖς κρατοῦσι δ' εἰκάθειν.
ΗΛ. Σὺ ταῦτα θώπευ'· οὐκ ἐμοὺς τρόπους λέγεις.
ΧΡ. Καλόν γε μέντοι μὴ 'ξ ἀβουλίας πεσεῖν.

El. Cademus tamen, si *sic* oportet, patrem vindicantes.
Chr. At pater *ipse* (novi) horum tibi veniam dabit.
El. Ignavorum est hujusmodi dicta probare.
Chr. Tu vero non parebis neque consenties mihi?
El. Minime sane: nequaquam, *precor*, sim adeo mentis inops.
Chr. Pergam igitur quo missa sum viæ.
El. Quo vadis autem? & ista cui perfers sacra?
Chr. Mater me mittit, ut patri inferias feram ad tumulum.
El. Quid dicis? an mortalium invisissimo?
Chr. Quem ipsa occidit: hoc enim vis dicere.
El. Quonam amicorum persuasa? cui hoc placuit?
Chr. Ex pavore quodam nocturno, ut mihi videtur.
El. O Dii patrii, succurrite saltem nunc *oro*.
Chr. Quamnam habes fiduciam, hoc ex pavore?
El. Si visionem mihi dixeris, dicam tibi tunc.
Chr. At nihil novi quod eloquar, præter paucula.
El. Dic illa saltem, sæpe sane dicta paucula
Everterunt olim, & constituerunt viros.
Chr. Rumor quidem est ipsam vidisse patris,
Tuique & mei, secundum congressum,
Reversi in hanc lucem; deinde illum in domo
Fixisse prehensum sceptrum (quod gerebat olim
Ipse, nunc autem Ægisthus gerit) atque ex eo sursum
Succrevisse florentem ramum, quo umbrata
Omnis fuit Mycenensium regio.
Talia à quodam (qui præsens aderat, cum ipsa Soli
Referret somnium) audiebam recitari.
Plura vero his non novi, nisi quod
Eo ipsa me mittit hunc ob timorem.
El. Per nunc Deos *ergo* te obsecro patrios,
Ut mihi pereas, neque per imprudentiam cadas:
Nam si repuleris me, malo accepto post ad me recurres.
At, O chara *soror*, horum quidem quæ manibus portas,

ΗΛ. Πεσούμεθ', εἰ χρὴ, πατρὶ τιμωρούμεναι.
ΧΡ. Πατὴρ δὲ τούτων (οἶδα) συγγνώμην ἔχει.
ΗΛ. Ταῦτ' ἐστὶ τἄπη πρὸς κακῶν ἐπαινέσαι.
ΧΡ. Σὺ δ' οὐχὶ πείσῃ, καὶ συναινέσεις ἐμοί;
ΗΛ. Οὐ δῆτα. μήπω νοῦ τοσόνδ' εἴην κενή.
ΧΡ. Χωρήσομαί τ' ἄρ' οἶπερ ἐστάλην ὁδοῦ.
ΗΛ. Ποῖ δ' ἐμπορεύῃ; τῷ φέρεις τάδ' ἔμπυρα;
ΧΡ. Μήτηρ με πέμπει πατρὶ τυμβεῦσαι χοάς.
ΗΛ. Πῶς εἶπας; ἦ τῷ δυσμενεστάτῳ βροτῶν;
ΧΡ. Ὃν ἔκταν' αὐτή. τοῦτο γὰρ λέξαι θέλεις.
ΗΛ. Ἐκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα; τῷ τοῦτ' ἤρεσεν;
ΧΡ. Ἐκ δείματός του νυκτέρου, δοκεῖν ἐμοί.
ΗΛ. Ὦ Θεοὶ πατρῷοι, συγγένεσθέ γ' ἀλλὰ νῦν.
ΧΡ. Ἔχεις τί θάρσος τοῦδε τοῦ τάρβους πέρι;
ΗΛ. Εἴ μοι λέγοις τὴν ὄψιν, εἴποιμ' ἂν τότε.
ΧΡ. Ἀλλ' οὐ κάτοιδα, πλὴν ἐπὶ σμικρὸν φράσαι.
ΗΛ. Λέγ' ἀλλὰ τοῦτο. πολλά τοι σμικροὶ λόγοι
Ἔσφηλαν ἤδη καὶ κατώρθωσαν βροτούς.
ΧΡ. Λόγος τις αὐτήν ἐστιν εἰσιδεῖν πατρὸς
Τοῦ σοῦ τε κἀμοῦ δευτέραν ὁμιλίαν,
Ἐλθόντος ἐς φῶς· εἶτα τόνδ' ἐφέστιον
Πῆξαι λαβόντα σκῆπτρον, οὗ 'φόρει ποτὲ
Αὐτὸς, τανῦν δ' Αἴγισθος· ἔκ τε τοῦδ' ἄνω
Βλαστεῖν βρύοντα θαλλὸν, ᾧ κατάσκιον
Πᾶσαν γενέσθαι τὴν Μυκηναίων χθόνα.
Τοιαῦτά του παρόντος, ἡνίχ' ἡλίῳ
Δείκνυσι τοὔναρ, ἔκλυον ἐξηγουμένου·
Πλείω δὲ τούτων οὐ κάτοιδα, πλὴν ὅτι
Πέμπει με κείνη τοῦδε τοῦ φόβου χάριν.
ΗΛ. Πρὸς νῦν θεῶν σε λίσσομαι τῶν ἐγγενῶν,
Ἐμοὶ πιθέσθαι, μηδ' ἀβουλίᾳ πεσεῖν·
Εἰ γάρ μ' ἀπώσῃ, σὺν κακῷ μέτει πάλιν.
Ἀλλ' ὦ φίλη, τούτων μὲν ὧν ἔχεις χεροῖν

V. 416. al. σμικρῷ.

Τύμβῳ

Tumulo admoveris nihil; non enim tibi fas,
Nec pium, à muliere adeo inimica, statuere
Inferias, aut lavacra offerre patri:
At vel ventis trade, vel profundo in pulvere
Conde ea, unde nunquam ad tumulum patris
Horum accedat quicquam; at donec moriatur,
Thesaurus ei hic servetur sub terra intactus.
Omnino enim, nisi hæc audacissima mulier
Omnium nata foret, hæc inimica libamina
Nunquam ei, quem interfecit adornasset.
Considera modo si tibi amice videtur
Hæc dona accepturus, qui in tumulo jacet mortuus,
Ab ipsa, à qua cæsus turpiter primum, dein, ut hostis
Truncatus membris est, & aqua lustrali *in illius* caput
Maculas detersit. Num tu igitur putas
Hæc à reatu cædis illam solutura?
Non sunt: sed hæc omitte. Tu vero
Præcide de capite tuo cincinnorum summas comas,
Meique miseræ (parva quidem hæc sunt, quæ tamen
Habeo omnia) & patri da squalidum hunc capillum,
Meamque zonam, utcunque nullis politam ornamentis.
Pete autem accedens ad genua, è terra propitius
Nobis ut auxiliator ipse in hostes adsit,
Et filius Orestes potentiori manu *fretus*
Illius hostes vivus insultet pede.
Ut in posterum ipsius tumulum ditioribus
Ornemus manibus, quam in præsentia donamus.
Puto enim, puto hanc rem & ipsi curæ esse,
Adeoque misisse hæc illi visu odiosa somnia.
Quapropter, soror, tibi hac in re servi,
Meque adjuva, charissimumque mortalium
Omnium, qui apud inferos nunc est, communem nobis patrem.

Τύμβῳ προσάψῃς μηδέν· οὐ γάρ σοι θέμις,
Οὐδ' ὅσιον, ἐχθρᾶς ἀπὸ γυναικὸς ἱστάναι
Κτερίσματ', οὐδὲ λουτρὰ προσφέρειν πατρί.
Ἀλλ' ἢ πνοαῖσιν, ἢ βαθυσκαφεῖ κόνει
Κρύψον νιν, ἔνθα μή ποτ' εἰς εὐνὴν πατρὸς
Τούτων προσέρψει μηδέν· ἀλλ' ὅταν θάνῃ,
Κειμήλι' αὐτῇ ταῦτα σωζέσθω κάτω.
Ἀρχὴν γὰρ, εἰ μὴ τλημονεστάτη γυνὴ
Πασῶν ἔβλαστε, τάσδε δυσμενεῖς χοὰς
Οὐκ ἄν ποθ' ὅν γ' ἔκτεινε, τῷδ' ἐπέστεφε.
Σκέψαι γὰρ εἴ σοι προσφιλῶς αὐτῇ δοκεῖ
Γέρα τάδ' οὑν τάφοισι δέξασθαι νέκυς,
Ὑφ' ἧς θανὼν ἄτιμος, ὥστε δυσμενὴς,
Ἐμασχαλίσθη, κἀπὶ λουτροῖσιν κάρα
Κηλῖδας ἐξέμαξεν. ἆρα μὴ δοκεῖς
Λυτήρι' αὐτῇ ταῦτα τοῦ φόνου φέρειν;
Οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν μέθες· σὺ δὲ
Τεμοῦσα κρατὸς βοστρύχων ἄκρας φόβας,
Κἀμοῦ ταλαίνης, σμικρὰ μὲν τάδ', ἀλλ' ὅμως
Ἄχω, δὸς αὐτῷ τήνδ' ἀλιπαρῆ τρίχα,
Καὶ ζῶμα τοὐμὸν, οὐ χλιδαῖς ἠσκημένον.
Αἰτοῦ δὲ προσπιτνοῦσα, γῆθεν εὐμενῆ
Ἡμῖν ἀρωγὸν αὐτὸν εἰς ἐχθροὺς μολεῖν·
Καὶ παῖδ' Ὀρέστην ἐξ ὑπερτέρας χερὸς
Ἐχθροῖσιν αὐτοῦ ζῶντ' ἐπεμβῆναι ποδὶ,
Ὅπως τολοιπὸν αὐτὸν ἀφνεωτέραις
Χερσὶ στέφωμεν ἢ τανῦν δωρούμεθα.
Οἶμαι μὲν οὖν, οἶμαί τι κἀκείνῳ μέλον
Πέμψαι τάδ' αὐτῇ δυσπρόσοπτ' ὀνείρατα.
Ὅμως δ' ἀδελφὴ, σοί θ' ὑπούργησον τάδε,
Κἀμοί τ' ἀρωγὰ, τῷ τε φιλτάτῳ βροτῶν
Πάντων ἐν ᾅδου κειμένῳ κοινῷ πατρί.

V. 437. Forte ποαῖσιν herbis. V. 464. al. Ἐμοί τ' recte, nisi velis κἀμοὶ 'παρωγά.

CHO. Pie virgo loquitur; & tu
Si sapies, O chara *mihi*, facies hæc quæ jubet.

CHR. Faciam; res enim justa non habet rationem competitoris,
Ut *de ea* inter duos disceptetur, sed maturare factum *opus est*.
Aggredienti autem hæc opera mihi
Silentium, per vos, per Deos, præstetur, amicæ.
Nam si hæc mater mea resciverit, acerbum mihi
Credo me hoc ausum ausuram in posterum.

EPODICA. Strophe.

CHO. Nisi ego insipiens
Vates sum, & mente
Destituta prudenti,
Venit prænuncia *sui*
Ultio, justas ferens
Manibus vires: adest ultura
O filia, jam brevi spatio.
Ea subest mihi fiducia
Blande aspirantia audienti
Modo somnia:
Non enim unquam immemor est genitor saltem tuus,
Græcorum rex,
Neque vetus illa ferro cusa
Anceps bipennis,
Quæ ipsum occidit
Fœdissimis affectum injuriis.

ANTISTROPHE.

Veniet quoque multis cum pedibus,
Et multis cum manibus *illa*, quæ horrendis
Nunc latet insidiis,
Æripes Erinnys.
Nam thalamum & sponsalia incessantes
Sanguine fœdatarum nuptiarum invaserunt
Eos quos non erat fas invadere.

Propter

ΧΟ. Πρὸς εὐσέβειαν ἡ κόρη λέγει· σὺ δὲ
Εἰ σωφρονήσεις ὦ φίλη, δράσεις τάδε.
ΧΡ. Δράσω· τὸ γὰρ δίκαιον οὐκ ἔχει λόγον
Δυοῖν ἐρίζειν, ἀλλ' ἐπισπεύδει τὸ δρᾶν.
Πειρωμένῃ δὲ τῶνδε τῶν ἔργων ἐμοὶ
Σιγὴ παρ' ὑμῶν πρὸς θεῶν ἔστω φίλαι.
Ὡς εἰ τάδ' ἡ τεκοῦσα πεύσεται, πικρὰν
Δοκῶ με πεῖραν τήνδε τολμήσειν ἔτι.

ΕΠΩΔΙΚΑ. Στροφή.

ΧΟ. Εἰ μὴ 'γὼ παράφρων
Μάντις ἔφυν, καὶ γνώμας
Λειπομένα σοφᾶς,
Εἶσιν ἁ πρόμαντις
Δίκα, δίκαια φερομένα
Χεροῖν κράτη· μέτεισιν ὦ
Τέκνον οὐ μακροῦ χρόνου.
Ὕπεστί μοι θράσος,
Ἁδυπνόων κλυούσαν
Ἀρτίως ὀνειράτων·
Οὐ γάρ ποτ' ἀμναστεῖ γ' ὁ φύσας
Ἑλλάνων ἄναξ,
Οὐδ' ἁ παλαιὰ χαλκόπληκτος
Ἀμφήκης γένυς,
Ἅ νιν κατέπεφνεν αἰ-
σχίσταις ἐν αἰκίαις.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Ἥξει καὶ πολύπους
Καὶ πολύχειρ, ἁ δεινοῖς
Κρυπτομένα λόχοις,
Χαλκόπους Ἐρινύς.
Ἄλεκτρ', ἄνυμφα γὰρ ἐπέβα
Μιαιφόνων γάμων ἁμιλ-
λήμαθ' οἷσιν οὐ θέμις.

V. 489. Forte -κίαις ἐν αἰχίσταις, ut congruat cum Antistrophico suo.

Πρὸ

Propter hæc adeo mihi sedet,
Nullo, nullo modo nobis
Innoxium advenire hoc prodigium
Auctoribus scelerisque sociis.
Certe divinatio mortalium
Nulla est in diris per somnum visis,
Nec in Oraculis,
Nisi spectrum hoc nocturnum
Bene nobis evenerit.

EPODOS.

O Pelopis olim
Aurigatio plena laborum,
Quam venisti luctuosa
Huic quidem terræ?
Ex quo enim in mare pessum datus
Myrtilus interiit,
Aureis è curribus
Miseras per injurias
Radicitus ejectus;
Nulla unquam
Reliquit exinde domum hanc
Ærumnarum plena calamitas.

CLYTÆMNESTRA, ELECTRA, PÆDAGOGUS, CHORUS.

IAMBI.

CLY. SOluta (ut videtur tibi) nunc iterum vagaris:
Non enim adest Ægisthus, qui te cohibuit semper,
Ne utique foras prodiens tuos dedecores amicos:
Nunc quoque quoniam ille abest, nihil revereris.

Πρὸ τῶνδέ τοι μ' ἔχει,
Μήποτε, μήποθ' ἡμῖν
Ἀψεγὲς πελᾶν τέρας
Τοῖς δρῶσι καὶ συνδρῶσιν.
Ἤτοι μαντεῖαι βροτῶν
Οὐκ εἰσὶν ἐν δεινοῖς ὀνείροις
Οὐδ' ἐν θεσφάτοις,
Εἰ μὴ τόδε φάσμα νυ-
κτὸς εὖ κατασχήσει.

ΕΠΩΔΟΣ.

Ὦ Πέλοπος ἁ πρόσθεν
Πολύπονος ἱππεία,
Ὡς ἔμολες αἰανὴ
Τᾷδε γᾷ.
Εὖτε γὰρ ὁ ποντισθεὶς
Μυρτίλος ἐκοιμάθη
Παγχρύσων δίφρων
Δυστάνοισιν αἰκίαις
Πρόρριζος ἐκριφθείς,
Οὔτις πω
Ἔλειπεν ἐκ τοῦδ' οἴκου
Πολύπονος αἰκία.

ΚΛΥΤΑΙΜΝΕΣΤΡΑ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΚΛΥ. Ἀνειμένη μὲν (ὡς ἔοικας) αὖ στρέφῃ·
Οὐ γὰρ πάρεστ' Αἴγισθος, ὅς σ' ἐπεῖχ' ἀεὶ
Μή τοι θυραίαν γ' οὖσαν αἰσχύνειν φίλους.
Νῦν δ' ὡς ἄπεστ' ἐκεῖνος, οὐδὲν ἐντρέπῃ

V. 520. al. θυραίαν οὖσαν.

Ἐμοῦ

Me *matrem*. Et multa ſane multis de me
Libera locuta es, quam ferociter & præter æquum
Imperem, contumelia afficiens & te, & tua.
Ego vero contumelioſo non ſum animo: male autem tibi
Dico, male audiens abs te ſæpius.
Pater quod ſcilicet (alius enim nullus eſt tibi prætextus)
A me occiſus eſt; *fateor* à me honeſte:
Sat novi, nec ineſt mihi hæc negare.
Juſtitia enim ſuſtulit illum, non ego ſola,
Cui oportuit te opem ferre, ſi ſaperes.
Quoniam pater iſte tuus, quem lugere non deſinis,
Tuam germanam ſororem ſolus Græcorum ſuſtinuit
Immolare Diis, non parem mihi paſſus
Dolorem cum genuit, ac ego, quæ peperi.
Eſto *parem paſſus eſſet*: tamen doce me *hoc unum*, quorum gratia
Mactavit illam? num dices Græcorum?
At nullum illis erat jus meam occidendi.
Sed propter fratrem, credo, Menelaum? occiſis
Meis, nonne debuit ob hæc mihi pœnas dare?
Non ipſi *Menelao* liberi erant gemini?
Eas, quam hanc meam, mage par erat mori, patre
Et matre genitos, cujus hæc navigatio ſuſcepta fuit de cauſa.
An meos Plutonem quædam libido liberos
Magis quam illius, cepit devorandi?
An perditiſſimo patri in liberos ex me ſuſceptos
Amor elanguit, & Menelai inerat?
Non hæc inconſulti & mala mente patris officia?
Sic cenſeo quidem, etiamſi ad meam tua non accedat ſententia:
Idem defuncta quoque diceret *filia*, ſi loqui poſſet.
Quare me ſane facinoris illius
Non pœnitet: ſi vero tibi minus recte ſapere videor,
Cum jure nitar probiſq; rationibus, *age* propinquos argue *tuos*.
EL. Non quidem, nunc ſaltem, dices, quod tibi prior ingerens
Acerba,

Ἐμοῦ γε· καί τοι πολλὰ πρὸς πολλοὺς με δὴ
Ἐξεῖπας, ὡς θρασεῖα καὶ πέρα δίκης
Ἄρχω καθυβρίζουσα καὶ σε καὶ τὰ σά.
Ἐγὼ δ᾽ ὕβριν μὲν οὐκ ἔχω· κακῶς δέ σε
Λέγω, κακῶς κλύουσα πρὸς σέθεν θαμά.
Πατὴρ γὰρ, οὐδὲν ἄλλό σοι πρόσχημ᾽ ἀεὶ,
Ὡς ἐξ ἐμοῦ τέθνηκεν. ἐξ ἐμοῦ καλῶς·
Ἔξοιδα, τῶνδ᾽ ἄρνησις οὐκ ἔνεστί μοι.
Ἡ γὰρ δίκη νιν εἷλε, κ᾽ οὐκ ἐγὼ μόνη·
Ἧ χρῆν σ᾽ ἀρήγειν, εἰ φρονοῦσ᾽ ἐτύγχανες.
Ἐπεὶ πατὴρ οὗτος σὸς ὃν θρηνεῖς ἀεὶ,
Τὴν σὴν ὅμαιμον μοῦνος Ἑλλήνων ἔτλη
Θῦσαι θεοῖσιν, οὐκ ἴσον καμὼν ἐμοὶ
Λύπης ὅτ᾽ ἔσπειρ᾽, ὥσπερ ἡ τίκτουσ᾽ ἐγώ.
Εἶεν· δίδαξον δή με του χάριν, τίνων
Ἔθυσεν αὐτήν· πότερον Ἀργείων ἐρεῖς;
Ἀλλ᾽ οὐ μετῆν αὐτοῖσι τήν γ᾽ ἐμὴν κτανεῖν.
Ἀλλ᾽ ἀντ᾽ ἀδελφοῦ δῆτα Μενέλεω κτανὼν
Τἄμ᾽, οὐκ ἔμελλε τῶνδέ μοι δώσειν δίκην;
Πότερον ἐκείνῳ παῖδες οὐκ ἦσαν διπλοῖ,
Οὓς τῆσδε μᾶλλον εἰκὸς ἦν θνήσκειν, πατρὸς
Καὶ μητρὸς ὄντας ἧς ὁ πλοῦς ὅδ᾽ ἦν χάριν;
Ἢ τῶν ἐμῶν Ἅδης τίν᾽ ἵμερον τέκνων
Ἢ τῶν ἐκείνης ἔσχε δαίσασθαι πλέον;
Ἢ τῷ πανώλει πατρὶ τῶν μὲν ἐξ ἐμοῦ
Παίδων πόθος παρεῖτο, Μενέλεω δ᾽ ἐνῆν;
Οὐ ταῦτ᾽ ἀβούλου καὶ κακοῦ γνώμην πατρός;
Δοκῶ μὲν, εἰ καὶ σῆς δίχα γνώμης λέγω·
Φαίη δ᾽ ἂν ἡ θανοῦσά γ᾽ εἰ φωνὴν λάβοι.
Ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ εἰμὶ τοῖς πεπραγμένοις
Δύσθυμος· εἰ δέ σοι δοκῶ φρονεῖν κακῶς,
Γνώμην δικαίαν σχοῦσα, τοὺς πέλας ψέγε.

ΗΛ. Ἐρεῖς μὲν οὐχὶ νῦν γέ μ᾽ ὡς ἄρξασά τι

Λυπηρὸν,

Acerba, deinde abs te hæc audivi dicta.
Sed ſi mihi permiſeris, & pro mortuo
Et pro ſorore ſimul recte dixero.

Cl. Age permitto; ſique me ſic ſemper verbis
Adorta eſſes, non fuiſſes moleſta auditu.

El. Ergo tibi dico: patrem ais te occidiſſe? atqui
Hoc ſermo poteſt eſſe turpior unquam?
Seu jure, ſive injuria? dicam autem tibi
Quod jure quidem nullo occidiſti, ſed te attraxit
Suadela viri mali, quicum nunc habitas.
I roga venatricem Dianam, quem
Ultura ventos tam diu detinuit in Aulide.
Aut ego potius dicam: non enim fas tibi ex illa diſcere.
Pater meus olim (ut ego accepi) divæ
Ludens per nemus excitavit pedibus
Maculis diſtinctum cornibuſq; inſignem cervum; cujus inter cædem
Jactabandus neſcio quod emiſit verbum.
Et inde irata Latoa virgo
Detinuit Achivos, donec pater mulctæ loco
Pro fera ſuam ipſius mactaret filiam.
Hoc illa mactata eſt modo: non enim alia patebat ſolvendi via
Exercitui, vel domum, vel ad Ilium.
Hac cauſa coactus, multum & repugnans, vix
Illam immolavit, non Menelao gratificans,
Quod ſi igitur (ut tibi verbis aſſentiar) illi volens
Prodeſſe hæc fecit; ideone mori
Eum oportuit ex te? qua lege?
Vide, ſi feras legem iſtam mortalibus,
Ne damnum tibi ipſi, & pœnitentiam *poſt* feras.
Si enim alium pro alio trucidabimus, te quidem
Primam oportebit mori, ſiquidem merita nacta fueris præmia.
At vide ne defenſionem, quæ non vera eſt, afferas.
Nam ſi vis, doce me, cujus jam gratia

Λυπηρὸν, εἶτα σοῦ τάδ' ἐξήκουσ' ὕπο·
Ἀλλ' ἢν ἐφῇς μοι, τοῦ τεθνηκότος θ' ὕπερ
Λέξαιμ' ἂν ὀρθῶς, τῆς κασιγνήτης θ' ὁμοῦ.
ΚΛ. Καὶ μὴν ἐφίημ'· εἰ δέ μ' ὧδ' ἀεὶ λόγοις
Ἐξῆρχες, οὐκ ἂν ἦσθα λυπηρὰ κλύειν·
ΗΛ. Καὶ δὴ λέγω σοί· πατέρα φῂς κτεῖναι; τίς ἂν
Τούτου λόγος γένοιτ' ἂν αἴσχιον ἔτι,
Εἴτ' οὖν δικαίως, εἴτε μή; λέξω δέ σοι
Ὡς οὐ δίκῃ γ' ἔκτεινας, ἀλλά σ' ἔσπασε
Πειθὼ κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς, ᾧ τανῦν ξύνει.
Ἐροῦ δὲ τὴν κυναγὸν Ἄρτεμιν, τίνος
Ποινῆς, τὰ πολλὰ πνεύματ' ἔσχ' ἐν Αὐλίδι·
Ἢ 'γὼ φράσω· κείνης γὰρ οὐ θέμις μαθεῖν·
Πατήρ ποθ' οὑμὸς, (ὡς ἐγὼ κλύω) θεᾶς
Παίζων κατ' ἄλσος, ἐξεκίνησεν ποδοῖν
Στικτὸν κεράστην ἔλαφον, οὗ κατὰ σφαγὰς
Ἐκκομπάσας ἔπος τι τυγχάνει βαλών·
Κἀκ τοῦδε μηνίσασα Λητῴα κόρη
Κατεῖχ' Ἀχαιοὺς, ὡς πατὴρ ἀντίσταθμον
Τοῦ θηρὸς ἐκθύσειε τὴν αὑτοῦ κόρην.
Ὧδ' ἦν τὰ κείνης θύματ'· οὐ γὰρ ἦν λύσις
Ἄλλη στρατῷ πρὸς οἶκον, οὐδ' εἰς Ἴλιον.
Ἀνθ' ὧν βιασθεὶς πολλὰ, κἀντιβὰς, μόλις
Ἔθυσεν αὐτὴν, οὐχὶ Μενέλεω χάριν.
Εἰ δ' οὖν (ἐρῶ γὰρ καὶ τὸ σὸν) κεῖνον θέλων
Ἐπωφελῆσαι, ταῦτ' ἔδρα, τούτου θανεῖν
Χρῆν αὐτὸν οὕνεκ' ἐκ σέθεν; ποίῳ νόμῳ;
Ὅρα τιθεῖσα τόνδε τὸν νόμον βροτοῖς,
Μὴ πῆμα σαυτῇ καὶ μετάγνοιαν τίθης.
Εἰ γὰρ κτενοῦμεν ἄλλον ἀντ' ἄλλου, σύ τοι
Πρώτη θάνοις ἂν, εἰ δίκης γε τυγχάνοις.
Ἀλλ' εἰσόρα μὴ σκῆψιν οὐκ οὖσαν τίθης.
Εἰ γὰρ θέλεις, δίδαξον ἀνθ' ὅτου τανῦν

Omnium turpissima facinora patrare perstas;
Quæ dormias cùm sicario, cujus ope
Patrem meum olim enecasti,
Et liberos procrees; & priores pios
Et ex piis natos, penitus extermines?
Quonam modo laudare possem talia? an & hoc dices,
Quod pro filia pœnas reposcas?
Turpe sane id, etiamsi dixeris; non enim est honestum
Inimicis nubere ob filiam.
Verum ne monere quidem licet te,
Quæ passim hoc in ore habes, quod tibi matri
Convitiamur: at te ego quidem dominam
Non minus quam matrem in nos esse judico,
Quæ vivo vitam ærumnosam, & à te malis
Quæ semper multis affligor, & à tuo contubernali.
Ille autem alter qui tuam manum vix effugit
Miser Orestes infelicem terit vitam.
Quem sæpe me tibi alere vindicem sceleris
Criminata es: & hoc sane, si valuissem,
Fecissem; id tu certo scias: atque adeo propter hoc
Prædica me apud omnes esse malam, si lubet,
Vel maledicam, vel *denique* plenam impudentiæ.
Si enim his vitiis sum obnoxia,
Propemodum tuam haud dedecoro naturam.
CHO. Video *puellam* iram spirantem: si vero cum jure
Conjuncta sit, necne, nondum video.
CL. Qualem autem istius saltem agere me curam oportet,
Quæ talibus parentem convitiis oneravit,
Idque tantula ætate? an tibi non videtur
Ad omne facinus progressura dein sine pudore?
EL. Et nunc hoc certo scias me horum pudere,
Etsi tibi secus videtur; intelligoque quam
Incongrua *meæ* ætati facio, & quæ me neutiquam decent.

Sed

Αἴσχιστα πάντων ἔργα δρῶσα τυγχάνεις,
Ἥτις ξυνεύδεις τῷ παλαμναίῳ, μεθ᾽ οὗ
Πατέρα τὸν ἀμὸν πρόσθεν ἐξαπώλεσας,
Καὶ παιδοποιεῖς· τοὺς δὲ πρόσθεν εὐσεβεῖς
Κἀξ εὐσεβῶν βλαστόντας, ἐκβαλοῦσ᾽ ἔχεις·
Πῶς ταῦτ᾽ ἐπαινέσαιμ᾽ ἄν; ἢ καὶ τοῦτ᾽ ἐρεῖς,
Ὡς τῆς θυγατρὸς ἀντίποινα λαμβάνεις;
Αἰσχρῶς δ᾽, ἐάνπερ καὶ λέγῃς. οὐ γὰρ καλὸν
Ἐχθροῖς γαμεῖσθαι τῆς θυγατρὸς οὕνεκα.
Ἀλλ᾽ οὐ γὰρ οὐδὲ νουθετεῖν ἔξεστί σε,
Ἣ πᾶσαν ἵης γλῶσσαν, ὡς τὴν μητέρα
Κακοστομοῦμεν· καί σ᾽ ἔγωγε δεσπότιν
Ἢ μητέρ᾽ οὐκ ἔλασσον εἰς ἡμᾶς νέμω,
Ἣ ζῶ βίον μοχθηρὸν, ἔκ τε σοῦ κακοῖς
Πολλοῖς ἀεὶ ξυνοῦσα, τοῦ τε συννόμου.
Ὁ δ᾽ ἄλλος ἔξω χεῖρα τὴν μόλις φυγὼν
Τλήμων Ὀρέστης δυστυχῆ τρίβει βίον.
Ὃν πολλὰ δή με σοὶ τρέφειν μιάστορα
Ἐπῃτιάσω· καὶ τόδ᾽, εἴπερ ἔσθενον,
Ἔδρων ἄν, εὖ τοῦτ᾽ ἴσθι· τοῦδέ γ᾽ οὕνεκα
Κήρυσσέ μ᾽ εἰς ἅπαντας εἴτε χρὴ κακὴν,
Εἴτε στόμαργον, εἴτ᾽ ἀναιδείας πλέαν.
Εἰ γὰρ πέφυκα τῶνδε τῶν ἔργων ἴδρις,
Σχεδόν τι τὴν σὴν οὐ καταισχύνω φύσιν·
ΧΟ. Ὁρῶ μένος πνέουσαν· εἰ δὲ σὺν δίκῃ
Ξύνεστι, τοῦδε φροντίδ᾽ οὐκέτ᾽ εἰσορῶ.
ΚΛ. Ποίας δέ μοι δεῖ πρός γε τήνδε φροντίδος,
Ἥτις τοιαῦτα τὴν τεκοῦσαν ὕβρισε,
Καὶ ταῦτα τηλικοῦτος; ἆρ᾽ οὐ σοι δοκεῖ
Χωρεῖν ἂν εἰς πᾶν ἔργον αἰσχύνης ἄτερ;
ΗΛ. Εὖ νῦν ἐπίστω τῶνδέ μ᾽ αἰσχύνην ἔχειν,
Κεἰ μὴ δοκῶ σοι· μανθάνω δ᾽ ὅθ᾽ οὕνεκα
Ἔξωρα πράσσω κοὐκ ἐμοὶ προσεικότα.

Sed tuus iste malevolus animus, tuaque
Facta cogunt vi quasi me hæc facere.
A turpibus enim res turpes docentur.
CL. O soboles impudens! an ego te, & mea dicta,
Et facta mea immodice loqui cogunt?
EL. Tu dicis hoc, non ego: namque tu patras
Facta: facta autem facile verba inveniunt.
CL. Verum non, per Dominam Dianam, hanc audaciam
Auferes impune, simul ac Ægisthus redierit.
EL. Viden'? ad iram nunc moveris, licet mihi permiseris
Dicere quæcunque vellem; nec potes audire?
CL. Non ergo me sines, ne fausto quidem omine,
Librare Diis, quoniam semel tibi permisi omnia loqui?
EL. Sino, hortor, sacra fac: neque accusa
Meum os dehinc, non enim ultra quid loquar.
CL. Tolle jam, tu quæ astas mihi, libamenta
Omnigenis referta frugibus, ut huic regi preces
Effundam, quæ terroribus me liberent, quos nunc fero.
Audi nunc Apollo, qui nostras stas ante fores,
Secretum meum sermonem: non enim inter amicos
Sermo, neque omnia revelare convenit
Ad lucem, hæc præsertim cum prope adsit mihi.
Ne per invidiamque & clamorem linguæ petulantem
Dispergat rumores inanes per universam urbem.
Sed sic accipe *silenter*; ità enim & ego loquar.
Quæ enim hac ipsa nocte vidi spectra
Geminorum somniorum, hæc mihi, Apollo Lycee Rex,
Si visa sunt prospera, fac rata;
Si vero adversa, inimicis ea transmitte retro.
Et ne, (si qui me opibus præsentibus
Dolis student ejicere) sinas ejici;
Sed sic me semper viventem vita incolumi,
Domum Atridarum, & sceptra hæc gubernare

Ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκ σοῦ δυσμένεια καὶ τὰ σὰ
Ἔργ' ἐξαναγκάζει με ταῦτα δρᾶν βίᾳ.
Αἰσχροῖς γὰρ αἰσχρὰ πράγματ' ἐκδιδάσκεται.
ΚΛ. Ὦ θρέμμ' ἀναιδές, ἦ σ' ἐγὼ, καὶ τἄμ' ἔπη,
Καὶ τἄργα τα 'μὰ πόλλ' ἄγαν λέγειν ποιεῖ;
ΗΛ. Σύ τοι λέγεις νιν, οὐκ ἐγώ· σὺ γὰρ ποιεῖς
Τοὔργον. τὰ δ' ἔργα τοὺς λόγους εὑρίσκεται.
ΚΛ. Ἀλλ' οὐ μὰ τὴν δέσποιναν Ἄρτεμιν, θράσους
Τοῦδ' οὐκ ἀλύξεις, εὖτ' ἂν Αἴγισθος μόλῃ.
ΗΛ. Ὁρᾷς; πρὸς ὀργὴν ἐκφέρῃ, μεθεῖσά μοι
Λέγειν ἃ χρῄζοιμ', οὐδ' ἐπίστασαι κλύειν;
ΚΛ. Οὔκουν ἐάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς
Θῦσαί μ', ἐπειδὴ σοί γ' ἐφῆκα πᾶν λέγειν;
ΗΛ. Ἐῶ, κελεύω· θῦε, μηδ' ἐπαιτιῶ
Τοὐμὸν στόμ'· ὡς οὐκ ἂν πέρα λέξαιμ' ἔτι.
ΚΛ. Ἔπαιρε δὴ σὺ θύμαθ' ἡ παροῦσά μοι
Πάγκαρπ', ἄνακτι τῷδ' ὅπως λυτηρίους
Εὐχὰς ἀνάσχω δειμάτων ἃ νῦν ἔχω.
Κλύοις ἂν ἤδη Φοῖβε προστατήριε
Κεκρυμμένην μου βάξιν· οὐ γὰρ ἐν φίλοις
Ὁ μῦθος, οὐδὲ πᾶν ἀναπτύξαι πρέπει
Πρὸς φῶς, παρούσης τῆσδε πλησίας ἐμοί.
Μὴ σὺν φθόνῳ τε καὶ πολυγλώσσῳ βοῇ
Σπείρῃ ματαίαν βάξιν ἐς πᾶσαν πόλιν·
Ἀλλ' ὧδ' ἄκουε· τῇδε γὰρ κἀγὼ φράσω.
Ἃ γὰρ προσεῖδον νυκτὶ τῇδε φάσματα
Διπλῶν ὀνείρων, ταῦτά μοι, Λύκει' ἄναξ,
Εἰ μὲν πέφηνεν ἐσθλά, δὸς τελεσφόρα·
Εἰ δ' ἐχθρὰ τοῖς ἐχθροῖσιν ἔμπαλιν μέθες·
Καὶ μή με πλούτου τοῦ παρόντος εἴ τινες
Δόλοισι βουλεύουσιν ἐκβαλεῖν, ἐφῇς·
Ἀλλ' ὧδέ μ' αἰεὶ ζῶσαν ἀβλαβεῖ βίῳ,
Δόμους Ἀτρειδῶν, σκῆπτρά τ' ἀμφέπειν τάδε,

V. 638. al. ἂν νῦν.

Cumque charis versantem, quibus nunc versor,
Quotidie felicem, & cum liberis, quibus in me
Nulla est malevolentia, nec molesta animi acerbitas.
Hæc, O Lycee Apollo, propitius audiens
Da nobis omnibus, ita ut exposcimus.
Cætera vero omnia etiam me tacente
Existimo te, cum Deus sis, pulchre nosse:
Jove enim natos consentaneum est omnia videre.
P. Mulieres hospites, quonam modo certe sciam
An hæc sit regis Ægisthi domus?
CH. Hæc est, O hospes; ipse conjecisti probe.
P. An & uxorem hanc illius conjectura nactus sum?
Decoro enim, ut regina, videtur vultu.
CH. Maxime, hæc ipsa tibi adest.
P. Salve regina; ferens adsum nuncium
Jucundum, à viro amico tibi, Ægisthoque simul.
CL. Accipio dictum. discere autem ex te
Primum volo, quis te misit mortalium.
P. Phanoteus ille Phocensis, rem magni momenti parans.
CL. Quidnam hospes? dic: nam ab amico missus
Huc viro, amica (sat scio) dicturus es verba.
P. Obiit Orestes. dico summatim omnia.
EL. O ego misera, perii hac ipsa die.
CL. Quid ais, quid ais, hospes? ne hanc audi.
P. Periisse Oresten dico nunc, ut & prius.
EL. Occidi misera penitus! amplius jam nulla sum.
CL. Tu tuas res age sane; mihi vero tu, hospes,
Verum dic, quo modo periit.
P. Et ad hæc missus sum, & rem omnem enarrabo.
Ille enim profectus ad celebrem Græciæ
Apparatum certaminis, Delphicos propter ludos,
Simul audivit clarum præconis vocem
Cursum indicentis, quo primum contenditur,

Ingressus

Φίλοισί τε ξυνοῦσαν οἷς ξύνειμι νῦν
Εὐημεροῦσαν, καὶ τέκνων ὅσων ἐμοὶ
Δύσνοια μὴ πρόσεστιν, ἢ λύπη πικρά·
Ταῦτ' ὦ Λύκει' Ἄπολλον ἵλεως κλύων
Δὸς πᾶσιν ἡμῖν, ὥσπερ ἐξαιτούμεθα·
Τἄδ' ἄλλα πάντα, καὶ σιωπώσης ἐμοῦ,
Ἐπαξιῶ σε δαίμον' ὄντ' ἐξειδέναι·
Τοὺς ἐκ Διὸς γὰρ εἰκός ἐστι πάνθ' ὁρᾶν.
ΠΑΙ. Ξέναι γυναῖκες, πῶς ἂν εἰδείην σαφῶς
Εἰ τοῦ τυράννου δώματ' Αἰγίσθου τάδε;
ΧΟ. Τάδ' ἐστὶν, ὦ ξέν'. αὐτὸς εἴκασας καλῶς.
ΠΑΙ. Ἦ καὶ δάμαρτα τήνδ' ἐπεικάζων κυρῶ
Κείνου; πρέπει γὰρ ὡς τύραννος εἰσορᾶν.
ΧΟ. Μάλιστα πάντων ἥδε σοι κείνη πάρα.
ΠΑΙ. Ὦ χαῖρ' Ἄνασσα. σοὶ φέρων ἥκω λόγους
Ἡδεῖς φίλου παρ' ἀνδρὸς, Αἰγίσθῳ θ' ὁμοῦ.
ΚΛ. Ἐδεξάμην τὸ ῥηθέν. εἰδέναι δέ σου
Πρώτιστα χρῄζω τίς σ' ἀπέστειλε βροτῶν.
ΠΑΙ. Φανοτεὺς ὁ Φωκεὺς, πρᾶγμα πορσύνων μέγα.
ΚΛ. Τὸ ποῖον, ὦ ξέν', εἰπέ. παρὰ φίλου γὰρ ὢν
Ἀνδρὸς, σάφ' οἶδα, προσφιλεῖς λέξεις λόγους.
ΠΑΙ. Τέθνηκ' Ὀρέστης. ἐν βραχεῖ ξυνθεὶς λέγω.
ΗΛ. Οἲ 'γὼ τάλαιν', ὄλωλα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.
ΚΛ. Τί φῄς, τί φῄς ὦ ξεῖνε; μὴ ταύτης κλύε.
ΠΑΙ. Θανόντ' Ὀρέστην νῦν τε καὶ τότ' ἐννέπω.
ΚΛ. Ἀπωλόμην δύστηνος. οὐδέν εἰμ' ἔτι.
ΚΛ. Σὺ μὲν τὰ σαυτῆς πρᾶσσ'· ἐμοὶ δὲ σὺ ξένε
Τἀληθὲς εἰπὲ, τῷ τρόπῳ διόλλυται.
ΠΑΙ. Κἀπεμπόμην πρὸς ταῦτα, καὶ τὸ πᾶν φράσω.
Κεῖνος γὰρ ἐλθὼν εἰς τὸ κλεινὸν Ἑλλάδος
Πρόσχημ' ἀγῶνος, Δελφικῶν ἄθλων χάριν,
Ὅτ' ᾔσθετ' ἀνδρὸς ὀρθίων κηρυγμάτων
Δρόμον προκηρύξαντος, οὗ πρώτη κρίσις,

V. 678. al. πάλαι λέγω Rectius, H. Steph.

Ingressus campum est splendidus, omnibusq; qui ibi aderant venerabilis.
Cum vero cursus metas præstanti sua indole attigisset,
Exivit gerens præmium victoris magnificum.
Utque ex multis, *quæ habeo dicenda*, pauca tibi dicam,
Non novi similem virum factis & robore.
Unum autem scito: quorumcunq; enim pronunciarant arbitri
Cursuum spatiosorum quinquertia, quæ lege statuta sunt,
Horum omnium auferens præmia
Beatus prædicabatur, Argivus cognomine vocatus,
Nomine Orestes, filius Agamemnonis qui inclytum Græciæ
Exercitum adgregasset olim.
Et hæc quidem ita sunt acta: cum vero quis Deorum
Nocere vult, ne fortis quidem valet effugere.
Ille enim altero die, cum equestre
Erat, solis ad ortum, velox certamen,
Ingressus est cum multis curruum rectoribus.
Unus erat Argivus, unus à Sparta, duo
Afri jugatorum curruum præsides,
Et ipse inter eos, Thessalicas habens
Equas quintus: sextus ex Ætolia
Cum equis flavis, deinde septimus Magnesius vir:
At octavus albis equis, Ænian genere erat:
Nonus ab Athenis, deorum manibus conditis,
Bœotius quidem decimum explens currum.
Stantes igitur (cum delecti ludorum præsides ipsos
Ex sorte stare jusserant cum curribus)
Ad æreæ clangorem tubæ eruperunt. illi vero simul
Equos increpitantes, habenas manibus
Quassere; totum autem completum erat stadium
Strepitu crepitantium curruum; pulvis autem in altum
Ferebatur, simulque omnes commisti
Parcebant stimulis nequaquam, ut posset superare
Alter alterius rotas, & fremitus equestres.

Εἰσῆλθε λαμπρὸς, πᾶσι τοῖς ἐκεῖ σέβας·
Δρόμου δ' ἰσώσας τῇ φύσει τὰ τέρματα,
Νίκης ἔχων ἐξῆλθε πάντιμον γέρας.
Χὤπως μὲν ἐν πολλοῖσι παῦρά σοι λέγω,
Οὐκ οἶδα τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἔργα καὶ κράτη·
Ἓν δ' ἴσθ'· ὅσων γὰρ εἰσεκήρυξαν βραβῆς
Δρόμων διαύλων πένταθλ' ἃ νομίζεται,
Τούτων ἐνεγκὼν πάντα τἀπινίκια
Ὠλβίζετ', Ἀργεῖος μὲν ἀνακαλούμενος,
Ὄνομα δ' Ὀρέστης, τοῦ τὸ κλεινὸν Ἑλλάδος
Ἀγαμέμνονος στράτευμ' ἀγείραντός ποτε.
Καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦθ'. ὅταν δέ τις θεῶν
Βλάπτῃ, δύναιτ' ἂν οὐδ' ἂν ἰσχύων φυγεῖν.
Κεῖνος γὰρ ἄλλης ἡμέρας ὅθ' ἱππικῶν
Ἦν, ἡλίου τέλλοντος, ὠκύπους ἀγὼν,
Εἰσῆλθε πολλῶν ἁρματηλατῶν μέτα·
Εἷς ἦν Ἀχαιὸς, εἷς ἀπὸ Σπάρτης, δύο
Λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπιστάται.
Κἀκεῖνος ἐν τούτοισι, Θεσσαλὰς ἔχων
Ἵππους ὁ πέμπτος· ἕκτος, ἐξ Αἰτωλίας
Ξανθαῖσι πώλοις· ἕβδομος, Μάγνης ἀνήρ·
Ὁ δ' ὄγδοος, λεύκιππος Αἰνιὰν γένος·
Ἔνατος, Ἀθηνῶν τῶν θεοδμήτων ἄπο·
Βοιωτὸς ἄλλος δέκατον ἐκπληρῶν ὄχον.
Στάντες δ' ὅτ' αὐτοὺς οἱ τεταγμένοι βραβῆς
Κλήροις ἔπηλαν, καὶ κατέστησαν δίφρους,
Χαλκῆς ὑπαὶ σάλπιγγος ἦξαν· οἱ δ' ἅμα
Ἵπποις ὁμοκλήσαντες, ἡνίας χεροῖν
Ἔσεισαν· ἐν δὲ πᾶς ἐμεστώθη δρόμος
Κτύπου κροτητῶν ἁρμάτων· κόνις δ' ἄνω
Φορεῖθ'· ὁμοῦ δὲ πάντες ἀναμεμιγμένοι,
Φείδοντο κέντρων οὐδὲν, ὡς ὑπερβάλοι
Χνόας τις αὐτῶν καὶ φρυάγμαθ' ἱππικά.

Nam circa terga ſimul, & rotarum orbitas
Spumabant, ruebant ſervidi equorum flatus.
Ille vero ultimam metam jam nactus
Admovit propius axem, eoque ſine dextrum remittens
Equum, cohibuit proximum *metæ*.
Et primo quidem erecti omnes ſteterunt currus.
Deinde vero Ænianis viri duro equi ore
Vi auferunt currum, & ex reverſione
Cum abſolverunt ſextum ſeptimumque jam curſum,
Frontes impingunt Libycis vehiculis:
Hinc uno ex malo alius alium
Fregit, & ſuperincidit; totus vero replebatur
Naufragiis Criſſæus equeſtribus campus.
Quod cum cerneret Atticus acer auriga,
Extra deflectit, & fræna inhibet, præterlapſus
Equeſtrem procellam, in medio æſtuantem.
Agebatque poſtremus quidem, ſecundas tamen habens
Equas Oreſtes, ad metam *ſimul* certam *victoriæ* ſpem ducens.
Qui ſimul vidit ipſum ſolum relictum,
Acuto aures ſtrepitu perſonans velocium
Equarum inſequitur; & æquatis jugis ambo
Ferebantur ſimul, modo hic, modo ille
Caput prætendens equeſtribus vehiculis.
Et reliquos curſus quidem omnes incolumes
Exegit infelix Oreſtes, erectis curribus:
Deinde laxans lorum ſiniſtrum
Flectentis equi, inſcius in metam extimam
Impegit; fregit autem medios rotarum modiolos,
Et e curru lapſus eſt; implicaturque
Sectilibus loris. illo autem humi cadente
Equæ ſunt diſſipatæ medium per ſtadium.
Cætus autem ut vidit illum excuſſum
Curru, ululavit ob juvenem, dicens

Quibus

Ὁμοῦ γὰρ ἀμφὶ νῶτα καὶ τροχῶν βάσεις
Ἤφριζον, εἰσέβαλλον ἱππικαὶ πνοαί.
Κεῖνος δ' ὑπ' αὐτὴν ἐσχάτην στήλην ἔχων,
Ἔχριμπτ' ἀεὶ σύριγγα· δεξιὸν τ' ἀνεὶς
Σειραῖον ἵππον, εἶργε τὸν προσκείμενον.
Καὶ πρὶν μὲν ὀρθοὶ πάντες ἕστασαν δίφροι·
Ἔπειτα δ' Αἰνιᾶνος ἀνδρὸς ἄστομοι
Πῶλοι βίᾳ φέρουσιν, ἐκ δ' ὑποστροφῆς
Τελοῦντες ἕκτον ἕβδομόν τ' ἤδη δρόμον,
Μέτωπα συμπαίουσι Βαρκαίοις ὄχοις.
Κἀντεῦθεν ἄλλος ἄλλον ἐξ ἑνὸς κακοῦ,
Ἔθραυε, κἀνέπιπτε· πᾶν δ' ἐπίμπλατο
Ναυαγίων Κρισαῖον ἱππικῶν πέδον.
Γνοὺς δ' οὑξ Ἀθηνῶν δεινὸς ἡνιοστρόφος,
Ἔξω παρασπᾷ κἀνακωχεύει, παρεὶς
Κλύδων' ἔφιππον ἐν μέσῳ κυκώμενον.
Ἤλαυνε δ' ἔσχατος μὲν, ὑστέρας δ' ἔχων
Πώλους Ὀρέστης, τῷ τέλει πίστιν φέρων.
Ὁ δ' ὡς ὁρᾷ μόνον νιν ἐλλελειμμένον.
Ὀξὺν δι' ὤτων κέλαδον ἐνσείσας θοαῖς
Πώλοις, διώκει· κἀξισώσαντες ζυγὰ
Ἠλαυνέτην, ποτ' ἄλλος, ἄλλοθ' ἅτερος
Κάρα προβάλλων ἱππικῶν ὀχημάτων.
Καὶ τοὺς μὲν ἄλλους πάντας ἀσφαλεῖς δρόμους
Ὠρθοῦθ' ὁ τλήμων ὀρθὸς ἐξ ὀρθῶν δίφρων·
Ἔπειτα, λύων ἡνίαν ἀριστερὰν
Κάμπτοντος ἵππου, λανθάνει στήλην ἄκραν
Παίσας. ἔθραυσε δ' ἄξονος μέσας χνόας,
Κἀξ ἀντύγων ὤλισθε· σὺν δ' ἑλίσσεται
Τμητοῖς ἱμᾶσι· τοῦ δὲ πίπτοντος πέδῳ,
Πῶλοι διεσπάρησαν εἰς μέσον δρόμον.
Στρατὸς δ' ὅπως ὁρᾷ νιν ἐκπεπτωκότα
Δίφρων, ἀνωλόλυξε τὸν νεανίαν,

Quibus rebus geſtis, quæ ſortitur mala
Raptatus modo per ſolum, modo in cœlum
Crura protendens! donec ipſum aurigæ
Vix cohibito equorum curſu
Solverunt cruentatum, ita ut nemo
Agnoſceret amicorum videns afflictum corpus.
Et ipſum rogo *impoſitum* cremarunt ſtatim, & in parvo
Vaſe æreo maximo de corpore miſellum cinerem
Afferunt viri Phocenſium delecti,
Ut paterno tumulum *tandem* ſortiatur in ſolo.
Hæc quidem hoc modo geſta ſunt, etiam verbis
Luctifica, ſpectantibus autem *nobis*, qui ſpectavimus,
Graviſſima omnium, quæ ego vidi, malorum.
CH. Heu, heu! totum ergo veterum dominorum
Radicitus, ut videtur, interiit genus.
CL. O Jupiter, quid hæc? utrum felicia dicam,
An atrocia quidem, lucroſa tamen? male tamen mordet
Quod meis ipſius vitam conſervo malis
P. Quid ita animo concidis, mulier, ob ea quæ modo dixi?
CL. Acerbum eſt liberos parere: neque enim injuriam licèt
Paſſæ matri odium eorum, quos peperit, accreſcit.
P. Fruſtra igitur, ut videtur, huc venimus.
CL. Minime quidem fruſtra: quomodo enim fruſtra dixeris?
Quando mihi de illius morte certa afferens indicia
Ades, qui ex mea anima prognatus,
Ab uberibus meis, & alimento meo deſciſcens, exul
Inter exteros egit vitam: neque me, poſtquam ex hac terra
Exiit, unquam vidit: accuſans autem me
Necem ob paternam, atrocia minatus eſt *mihi* facere.
Ut neque noctu ſomnus, neque interdiu
Me cooperiat dulcis: ſed procedens
Tempus ita compulit me agere vitam, ut ſemper morituram.
Jam vero hac ipſa die liberor, nihil ut metuam *poſthac*

Οἷ' ἔργα δράσας, οἷα λαγχάνει κακά,
Φορούμενος πρὸς οὖδας, ἄλλοτ' οὐρανῷ
Σκέλη προφαίνων· ἔς τε νιν διφρηλάται,
Μόλις κατασχέθοντες ἱππικὸν δρόμον,
Ἔλυσαν αἱματηρόν, ὥστε μηδένα
Γνῶναι φίλων ἰδόντ' ἂν ἄθλιον δέμας.
Καί νιν πυρᾷ κέαντες εὐθύς, ἐν βραχεῖ
Χαλκῷ μέγιστον σῶμα δειλαίας σποδοῦ
Φέρουσιν ἄνδρες Φωκέων τεταγμένοι,
Ὅπως πατρῴας τύμβον ἐκλάχοι χθονός.
Τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἐστίν, ὡς μὲν ἐν λόγοις,
Ἀλγεινά, τοῖς δ' ἰδοῦσιν οἵπερ εἴδομεν,
Μέγιστα πάντων ὧν ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.
ΧΟ. Φεῦ φεῦ, τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι
Πρόρριζον, ὡς ἔοικεν, ἔφθαρται γένος.
ΚΛ. Ὦ Ζεῦ, τί ταῦτα; πότερον εὐτυχῆ λέγω,
Ἢ δεινὰ μέν, κέρδη δέ; λυπηρῶς δ' ἔχει
Εἰ τοῖς ἐμαυτῆς τὸν βίον σώζω κακοῖς.
ΠΑΙ. Τί δ' ὧδ' ἀθυμεῖς, ὦ γύναι, τῷ νῦν λόγῳ;
ΚΛ. Δεινὸν τὸ τίκτειν ἐστίν· οὐδὲ γὰρ κακῶς
Πάσχοντι μῖσος ὧν τέκῃ προσγίνεται.
ΠΑΙ. Μάτην ἄρ' ἡμεῖς ὡς ἔοικεν ἥκομεν.
ΚΛ. Οὔτοι μάτην γε. πῶς γὰρ ἂν μάτην λέγοις;
Εἴ μοι θανόντος πίστ' ἔχων τεκμήρια
Προσῆλθες, ὅστις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γεγώς,
Μαστῶν ἀποστὰς καὶ τροφῆς ἐμῆς, φυγὰς
Ἀπεξενοῦτο· καί μ', ἐπεὶ τῆσδε χθονὸς
Ἐξῆλθεν, οὐκέτ' εἶδεν· ἐγκαλῶν δέ μοι
Φόνους πατρῴους, δείν' ἐπηπείλει τελεῖν.
Ὥστ' οὔτε νυκτὸς ὕπνον οὔτ' ἐξ ἡμέρας
Ἐμὲ στεγάζειν ἡδύν· ἀλλ' ὁ προστατῶν
Χρόνος διῆγέ μ' αἰὲν ὡς θανουμένην.
Νῦν δ' ἡμέρᾳ γὰρ τῇδ' ἀπήλλαγμαι φόβου

V. 759. al. κέαντες.

Ab ista illoque. Ista enim majus domesticumque
Erat mihi incommodum, meum exsorbens semper
Animæ meracum sanguinem: jam vero tranquille forsitan,
Quod ad istius attinet minas, vivemus.
El. Hei mihi miseræ: nunc enim lugere licet
Oresta, tuam calamitatem; quando ita te habens
Ab ista contumelia afficeris matre. num bene se habet?
Cl. Non sane tu: sed ille, ut se habet, recte habet.
El. Audi Nemesis eum qui nuper interiit.
Cl. Audiit quos oportet, & decrevit recte.
El. Insulta. nunc enim felix es.
Cl. Tune ergo & Orestes extinguere hæc cogitatis?
El. Nos quidem ipsi sumus extincti, adeoque non te extinguere valemus.
Cl. Multa venisti, O hospes, dignus consequi *præmia*,
Si hujus extinxisti petulantes clamores.
P. Discedere ergo licet, si recte hæc se habent.
Cl. Minime *abibis*: quoniam neque me dignum
Sic faceres, neque, qui misit, hospite.
At ingredere intro: istam vero foris clamare
Sine suasque ipsius, & amicorum miserias.
El. Num vobis (ut mœsta curisque mater afflicta *solet*)
Graviter lacrymare, & plorare videtur
Ob filium impia sic *miserrime* perditum?
Non, sed irridens intus se abripuit. O me miseram!
Oresta, charissime, ut me tua perdidisti morte!
Avulsa enim prius ex animo meo abis,
Quæ mihi sola aderat jam reliqua, spe:
Te *nempe* patris fore aliquando vivum ultorem
Meique miseræ. nunc vero quo me ire oportet?
Sola enim sum, teque jam privata
Et patre: serviendum est mihi denuo
Inter inimicissimos hominum mihi,
Patris *mei* sicarios. num res mea bene se habet?

At

Πρὸς τῆσδ' ἐκείνου θ'. ἥδε γὰρ μείζων βλάβη
Ξύνοικος ἦν μοι, τοὐμὸν ἐκπίνουσ' ἀεὶ
Ψυχῆς ἄκρατον αἷμα· νῦν δ' ἕκηλά που
Τῶν τῆσδ' ἀπειλῶν οὕνεχ' ἡμερεύσομεν.
ΗΛ. Οἴμοι τάλαινα. νῦν γὰρ οἰμῶξαι πάρα
Ὀρέστα τὴν σὴν ξυμφοράν, ὅθ' ὧδ' ἔχων
Πρὸς τῆσδ' ὑβρίζῃ μητρός. ἆρ' ἔχει καλῶς;
ΚΛ. Οὔτοι σύ· κεῖνος δ' ὡς ἔχει, καλῶς ἔχει.
ΗΛ. Ἄκουε Νέμεσις τοῦ θανόντος ἀρτίως.
ΚΛ. Ἤκουσεν ὧν δεῖ, κἀπεκύρωσεν καλῶς.
ΗΛ. Ὕβριζε. νῦν γὰρ εὐτυχοῦσα τυγχάνεις.
ΚΛ. Οὐκοῦν Ὀρέστης καὶ σὺ παύσετον τάδε;
ΗΛ. Πεπαύμεθ' ἡμεῖς, οὐχ ὅπως σε παύσομεν.
ΚΛ. Πολλῶν ἂν ἥκοις ὦ ξέν' ἄξιος τυχεῖν,
Εἰ τήνδ' ἔπαυσας τῆς πολυγλώσσου βοῆς.
ΠΑΙ. Οὐκοῦν ἀποστείχοιμ' ἄν, εἰ τάδ' εὖ κυρεῖ.
ΚΛ. Ἥκιστ'· ἐπείπερ οὔτ' ἐμοῦ καταξίως
Πράξειας, οὔτε τοῦ πορεύσαντος ξένου.
Ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω· τήνδε δ' ἔκτοθεν βοᾶν
Ἔα τά θ' αὑτῆς καὶ τὰ τῶν φίλων κακά.
ΗΛ. Ἆρ' ὑμῖν ὡς ἀλγοῦσα κὠδυνωμένη,
Δεινῶς δακρῦσαι κἀπικωκῦσαι δοκεῖ
Τὸν υἱὸν ἡ δύστηνος ὧδ' ὀλωλότα;
Ἀλλ' ἐγγελῶσα, φροῦδος. ὦ τάλαιν' ἐγώ,
Ὀρέστα φίλταθ' ὥς μ' ἀπώλεσας θανών.
Ἀποσπάσας γὰρ τῆς ἐμῆς οἴχῃ φρενὸς
Αἵ μοι μόναι παρῆσαν ἐλπίδων ἔτι,
Σὲ πατρὸς ἥξειν ζῶντα τιμωρόν ποτε
Κἀμοῦ ταλαίνης· νῦν δὲ ποῖ με χρὴ μολεῖν;
Μόνη γάρ εἰμι, σοῦ τ' ἀπεστερημένη
Καὶ πατρὸς ἤδη. δεῖ με δουλεύειν πάλιν
Ἐν τοῖσιν ἐχθίστοισιν ἀνθρώπων ἐμοὶ
Φονεῦσι πατρός· ἆρά μοι καλῶς ἔχει;

Ἀλλ'

At nequaquam ego quidem in posterum
Cum illis habitare sustinebo, sed has ipsas ad fores
Meipsam abjiciens, orba amicis reliquam conficiam vitam.
Propter quæ si cui ægre est eorum, qui intus sunt,
Occidat licet. nam beneficium erit, si occiderit.
Dolor vero, si vivam; vitæ quia nulla jam cupido.

ANTISTROPHICA. Strophe I.

Ch. Ubi tandem sunt fulmina, vel
Ubi splendidus Phœbus,
Si hæc intuentes
Supprimunt taciti, nec vindicant?
El. He, He, Heu, Heu.
Ch. Filia quid lachrymas?
El. Heu!
Ch. Ne altum nimis clamaveris.
El. Enecabis me.
Ch. Quomodo?
El. Si de iis, qui manifeste
Ad Orcum abierunt
Spem *importuna* suggeres, in me
Dolore jam tabidam
Magis insultabis.

ANTISTROPHE I.

Ch. *Quidni spem suggeram?* Novi enim regem Amphiaraum
Aurea propter monilia
Demersum *uxoris* fraude
Qui tamen nunc sub terra
El. (He, He, Heu, Heu.)
Ch. Immortalis imperat.
El. Heu!
Ch. Heu inquis, *apage*. perniciosa enim *mulier*.
El. Domita nempe fuit.
Ch. Imo illud volo.

El.

* Ἀλλ' ἔτι μὴν ἔγωγε τὸ λοιπὸν χρόνον
Ξύνοικος ἔσομ'· ἀλλὰ τῇδε πρὸς πύλῃ
Παρεῖσ' ἐμαυτὴν, ἄφιλος αὐανῶ βίον·
Πρὸς ταῦτα, καινέτω τις εἰ βαρύνεται,
Τῶν ἔνδον ὄντων· ὡς χάρις μὲν, ἢν κτάνῃ·
Λύπη δ', ἐὰν ζῶ· τοῦ βίου δ' οὐδεὶς πόθος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ ά.

ΧΟ. Ποῦ ποτε κεραυνοὶ Διὸς, ἢ
Ποῦ φαέθων Ἅλιος,
Εἰ ταῦτ' ἐφορῶντες
Κρύπτουσιν ἕκηλοι;
ΗΛ. Ἒ ἒ, αἶ αἶ.
ΧΟ. Ὦ παῖ, τί δακρύεις;
ΗΛ. Φεῦ.
ΧΟ. Μηδὲν μέγ' ἀΰσῃς.
ΗΛ. Ἀπολεῖς με.
ΧΟ. Πῶς;
ΗΛ. Εἰ τῶν φανερῶς οἰ-
χομένων εἰς ἀΐδαν
Ἐλπίδ' ὑποίσεις, κατ' ἐμοῦ
Τακομένας
Μᾶλλον ἐπεμβάσῃ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ά.

ΧΟ. Οἶδα γὰρ ἄνακτ' Ἀμφιάρεων
Χρυσοδέτοις ἕρκεσι
Κρυφθέντ' ἀπάταισι·
Καὶ νῦν ὑπὸ γαίας
ΗΛ. (Ἒ ἒ. ἰώ.)
ΧΟ. Πάμψυχος ἀνάσσει.
ΗΛ. Φεῦ.
ΧΟ. Φεῦ δῆτ'· ὀλοὰ γάρ.
ΗΛ. Ἐδάμη γάρ.
ΧΟ. Ναί.

* V. 817 al. Ἢ ταύτῃ

El. Novi, novi: quippe repertus est
Curator & *vindex* viri
Lugubris: mihi vero nemo amplius superest;
Qui enim superfuit,
Evanuit vi abreptus.

STROPHE 2.

Ch. Misera, miserias sustines.
El. Et ego hoc satis superque scio,
Denso ex impetu, perpetuaque serie multorum
Atrocium tristiumque malorum.
Ch. Novimus quæ ploras.
El. Ne igitur, ne nunc me amplius
Soleris, ubi nulla
Ch. Quid dicis?
El. Sunt spei
Ex germano fratre amplius
Et nobili, subsidia.

ANTISTROPHE 2.

Ch. Omnibus mortalibus natura mors est destinata.
El. An & equestribus in certaminibus
Cuique ut huic misero, destinatum est,
Loris sectilibus implicari?
Ch. Improvisa sane calamitas.
El. Quidni improvisa? si terra in peregrina
Sine meis manibus.
Ch. Papæ.
El. Conditus est, neque
Sepulchrum nactus,
Neque luctus à nobis *debitos*.

ΗΛ. Οἶδ᾽, οἶδ᾽· ἐφάνη γὰρ
Μελέτωρ ἀμφὶ τὸν ἐν
Πένθει. ἐμοὶ δ᾽ οὔτις ἔτ᾽ ἔ-
σθ᾽, ὃς γὰρ ἔτ᾽ ἦν,
Φροῦδος ἀναρπασθείς.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

ΧΟ. Δειλαία δειλαίων κυρεῖς.
ΗΛ. Κἀγὼ τοῦδ᾽ ἴστωρ, ὑπερίστωρ,
Πανσύρτῳ παμμηνίῳ πολλῶν
Δεινῶν στυγνῶν τ᾽ ἀχαιῶν.
ΧΟ. Εἴδομεν ἃ θρηνεῖς.
ΗΛ. Μή με νῦν μηκέτι
Παραγάγῃς, ἵν᾽ οὐ
ΧΟ. Τί φής;
ΗΛ. Πάρεισιν ἐλπίδων
Ἔτι κοινοτόκων
Εὐπατειδᾶν τ᾽ ἀρωγαί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

ΧΟ. Πᾶσιν θνατοῖς ἔφυ μόρος.
ΗΛ. Ἦ καὶ χαλαργοῖς ἐν ἁμίλλαις
Οὕτως ὡς κείνῳ δυστάνῳ
Τμητοῖς ὁλκοῖς ἐγκῦρσαι;
ΧΟ. Ἄσκοπος ἁ λώβα.
ΗΛ. Πῶς γὰρ οὔκ, εἰ ξένος,
Ἄτερ ἐμᾶν χεροῖν;
ΧΟ. Παπαί.
ΗΛ. Κέκευθεν οὔτε τοῦ
Τάφου ἀντιάσας,
Οὔτε γόων παρ᾽ ἡμῶν.

V. 858. al. ἀρχαίων. Sed Hesychius exponit ἀχαίας, λύπας.

ΧΡΥΣΟ-

CHRYSOTHEMIS, ELECTRA, CHORUS.

IAMBI.

CHR. PRÆ gaudio quidem, O chariſſima, compellor
Decoro omiſſo citius huc accurrere.
Affero enim voluptateſque & requiem illorum, quæ
Olim ferebas & ingemiſcebas malorum.
EL. Unde autem invenias tu meorum malorum
Levamen, quibus nullam medelam conſpicor?
CHR. Adeſt Oreſtes nobis: hoc ſcito ex me
Audiens, *tam* certum eſſe, ut *jam* intueris me.
EL. At tu profecto inſanis, O miſera, & tuis
Ipſius malis & meis irrides?
CHR. Non per patrios Deos *rideo*, nec *ulla* contumelia
Iſta dico, illum ſed eſſe præſto nobis *inquam*.
EL. Hei mihi, miſera! & ex quo mortalium rumorem
Hunc cum audieris, tam credis nimium?
CHR. Ego quidem ex me *ipſa*, non ex alio, cum certa
Signa viderem, hiſce dictis credo.
EL. Quid, miſera, conſpicata indicii? quidnam quæſo
Intuita incaluiſti tam fervida & inſanabili ſpe?
CHR. Audi ergo, per Deos, ut cum me audiveris,
Deinde vel ſapientem *me*, vel ſtultam dicas.
EL. Tu vero dic, ſiqua tibi in dicendo voluptas.
CHR. Dicam hercle tibi omnia quæ vidi.
Nam ſimulac veni patris ad vetus buſtum,
Video tumulo ex ſummo nuper fuſos
Fontes lactis, & cinctum undique
Omnibus quotquot ſunt floribus conditorium patris.
Conſpicata autem mirabar, & circumſpicio

Ne

ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΧΟΡΟΣ.

ἸΑΜΒΟΙ.

ΧΡ. Ὑφ' ἡδονῆς τοι φιλτάτη διώκομαι,
Τὸ κόσμιον μεθεῖσα σὺν τάχει μολεῖν.
Φέρω γὰρ ἡδονάς τε, κἀνάπαυλαν ὧν
Πάροιθεν εἶχες καὶ κατέστενες κακῶν.
ΗΛ. Πόθεν δ' ἂν εὕροις τῶν ἐμῶν σὺ πημάτων
Ἄρηξιν, οἷς ἴασιν οὐκ ἔνεστ' ἰδεῖν;
ΧΡ. Πάρεστ' Ὀρέστης ἡμίν· ἴσθι τοῦτ' ἐμοῦ
Κλύουσ' ἐναργῶς, ὥσπερ εἰσορᾷς ἐμέ.
ΗΛ. Ἀλλ' ἦ μέμηνας ὦ τάλαινα, κἀπὶ τοῖς
Σαυτῆς κακοῖσι, κἀπὶ τοῖς ἐμοῖς γελᾷς;
ΧΡ. Μὰ τὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἀλλ' οὐχ ὕβρει
Λέγω τάδ', ἀλλ' ἐκεῖνον ὡς παρόντα νῷν.
ΗΛ. Οἴμοι τάλαινα· καὶ τίνος βροτῶν λόγον
Τόνδ' εἰσακούσασ', ὧδε πιστεύεις ἄγαν;
ΧΡ. Ἐγὼ μὲν ἐξ ἐμοῦ τε κοὐκ ἄλλου, σαφῆ
Σημεῖ' ἰδοῦσα, τῷδε πιστεύω λόγῳ.
ΗΛ. Τίν' ὦ τάλαιν' ἰδοῦσα πίστιν, ἐς τί μοι
Βλέψασα, θάλπῃ τῷδ' ἀνηκέστῳ πυρί;
ΧΡ. Πρὸς νυν θεῶν ἄκουσον, ὡς μαθοῦσά μου
Τολοιπὸν, ἢ φρονοῦσαν ἢ μώραν λέγῃς.
ΗΛ. Σὺ δ' οὖν λέγ', εἴ σοι τῷ λόγῳ τις ἡδονή.
ΧΡ. Καὶ δὴ λέγω σοὶ πᾶν ὅσον κατειδόμην.
Ἐπεὶ γὰρ ἦλθον πατρὸς ἀρχαῖον τάφον,
Ὁρῶ κολώνης ἐξ ἄκρας νεορρύτους
Πηγὰς γάλακτος, καὶ περιστεφῆ κύκλῳ
Πάντων ὅσ' ἐστὶν ἀνθέων θήκην πατρός.
Ἰδοῦσα δ' ἔσχον θαῦμα, καὶ περισκοπῶ

Μήτε

Ne forte quis nobis prope accedat mortalium:
Ubi vero in tranquillo omnem vidi locum,
Tumulum accessi propius; in summa autem video
Pyra recentes comas desectas:
Et continuo misera ubi vidi, incutit mihi aliquid
Familiaris animo facies, carissimi mortalium
Omnium Orestæ me hocce certum videre indicium:
Et manibus tollens, mali quidem ominis nihil dico,
Lætitia vero repleo statim oculos lachrymis.
Nuncque similiter, ut tunc quoque, certo scio
A nemine hoc ornamentum, quam ab illo, profectum.
Cui enim convenit hoc præterquam mihi vel tibi?
Et ego quidem non feci (hoc novi)
Neque adeo tu: quî enim? cui quidem neque ad deos
Licet impune ab hoc tecto discedere?
Sed nec matris sane ne mens quidem amat
Talia facere; neque si fecisset, latuisset.
Verum sunt Orestæ hi proculdubio honores.
At, O cara, confide; iisdem nempe
Non idem semper Deorum adest.
Nobis quidem erat ante inimicus: præsens autem forte
Multorum erit auspicium dies bonorum.
EL. O dementia! ut te miseror jampridem?
CHR. Quidnam est? non jucunda sunt quæ dico?
EL. Nescis ubi terrarum, neque ubi sensuum sis.
CHR. Quî ergo nesciam, quæ saltem vidi clare?
EL. Mortuus est, misera; & ab illa tibi
Sperata salus periit: nihil ad illum ultra respice.
CHR. Hei mihi miseræ! ex quo hæc audisti mortalium?
EL. Ab eo, qui aderat, cum periret.
CHR. Ubinam ille est? admiratio sane me subit.
EL. Domi suavis, neque matri molestus.
CHR. Hei mihi miseræ! cujusnam ergo hominum erant

Μήπου τὶς ἡμῖν ἐγγὺς ἐγχρίμπτῃ βροτῶν·
Ὡς δ' ἐν γαλήνῃ πάντ' ἐδερκόμην τόπον,
Τύμβου προσεῖρπον ἄσσον· ἐσχάτης δ' ὁρῶ
Πυρᾶς νεωρῆ βόστρυχον τετμημένον·
Κεὐθὺς τάλαιν' ὡς εἶδον, ἐμπαίει τί μοι
Ψυχῇ σύνηθες ὄμμα, φιλτάτου βροτῶν
Πάντων Ὀρέστου. τοῦθ' ὁρᾶν τεκμήριον·
Καὶ χερσὶ βαστάσασα, δυσφημῶ μὲν οὔ,
Χαρᾷ δὲ πίμπλημ' εὐθὺς ὄμμα δακρύων·
Καὶ νῦν θ' ὁμοίως καὶ τότ' ἐξεπίσταμαι,
Μή του τόδ' ἀγλάϊσμα πλὴν κείνου μολεῖν.
Τῷ γὰρ προσήκει πλήν γ' ἐμοῦ καὶ σοῦ τόδε;
Κἀγὼ μὲν οὐκ ἔδρασα, τοῦτ' ἐπίσταμαι,
Οὐδ' αὖ σύ. πῶς γάρ; ᾗ γε μηδὲ πρὸς θεοὺς
Ἔξεστ' ἀκλαύστῳ τῆσδ' ἀποστῆναι στέγης.
Ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ μητρὸς οὔθ' ὁ νοῦς φιλεῖ
Τοιαῦτα πράσσειν, οὔτε δρῶσ' ἐλάνθανεν·
Ἀλλ' ἔστ' Ὀρέστου ταῦτα τἀπιτίμια.
Ἀλλ' ὦ φίλη θάρσυνε· τοῖς αὐτοῖσί τοι
Οὐχ αὑτὸς αἰεὶ δαιμόνων παραστατεῖ.
Νῷν δ' ἦν τὰ πρόσθεν στυγνός· ἡ δὲ νῦν ἴσως
Πολλῶν ὑπάρξει κῦρος ἡμέρα καλῶν.
ΗΛ. Φεῦ τῆς ἀνοίας· ὥς σ' ἐποικτείρω πάλαι.
ΧΡ. Τί δ' ἔστιν; οὐ πρὸς ἡδονὴν λέγω τάδε;
ΗΛ. Οὐκ οἶσθ' ὅποι γῆς, οὐδ' ὅποι γνώμης φέρῃ.
ΧΡ. Πῶς δ' οὐκ ἐγὼ κάτοιδ' ἅ γ' εἶδον ἐμφανῶς;
ΗΛ. Τέθνηκεν ὦ τάλαινα· τὰ κείνου δέ σοι
Σωτήρι' ἔρρει· μηδὲν ἐς κεῖνόν γ' ὅρα.
ΧΡ. Οἴμοι τάλαινα· τοῦ τάδ' ἤκουσας βροτῶν;
ΗΛ. Τοῦ πλησίον παρόντος ἡνίκ' ὤλλυτο.
ΧΡ. Καὶ ποῦ 'στιν οὗτος; θαῦμά τοι μ' ὑπέρχεται.
ΗΛ. Κατ' οἶκον, ἡδὺς, οὐδὲ μητρὶ δυσχερής.
ΧΡ. Οἴμοι τάλαινα. τοῦ γὰρ ἀνθρώπων ποτ' ἦν

Τὰ

Multæ illæ ad patris tumulum inferiæ?
El. Credo equidem potissimum mortui Orestæ
Monumenta hæc apposuisse quempiam *alterum*.
Chr. O infelix! ego quidem cum gaudio sermones
Hosce ferens properabam, ignara scilicet
Quibus essem in malis: nunc vero ubi veni,
Prioraque, aliaque *insuper* reperio infortunia.
El. Ita hæc se tibi habent: si vero mihi parueris,
Præsentis mali nos liberabis onere.
Chr. *Vis* igitur mortuos exsuscitem?
El. Non istud est quod dixi: non enim adeo demens sum.
Chr. Quid igitur jubes, quod ego præstare valeam?
El. Ut *nempe* sustineas quæ ego jussero.
Chr. Age, siquid ex usu erit, non detrectabo.
El. Vide: sine labore nihil prospere cedit.
Chr. Video, conferamque omnia quæcunque valeo.
El. Audi igitur jam, quæ decreverim facere.
Copiam quidem nosti & tu quoque amicorum,
Quam nulla nobis sit: at Orcus, sublatis omnibus,
Nos privavit, & solæ sumus relictæ.
Ego vero quamdiu quidem fratrem vivis *interesse*,
Florentemque inaudibam, fovi spes
Cædis aliquando eum vindicem fore patris.
At nunc, quando non est amplius, ad te respicio,
Ut autorem ipsum paternæ cædis,
Cum hac tua sorore, ne cuncteris occidere
Ægisthum. nihil enim te oportet me celare amplius.
Quo usque enim manebis segnis? quam spem
Respicis amplius firmam? cui adest quidem copia gemendi,
Opum paternarum usu orbatæ,
Adest & lugendi copia, quæ in tantum temporis spatium
Thalamique & Hymenæi expers senescis.
Et hæc sane nequaquam speraveris

Τὰ πολλὰ πατρὸς πρὸς τάφον κτερίσματα;
ΗΛ. Οἶμαι μάλιστ' ἔγωγε τοῦ τεθνηκότος
Μνημεῖ' Ὀρέστου ταῦτα προσθεῖναί τινα.
ΧΡ. Ὦ δυστυχής· ἐγὼ δὲ σὺν χαρᾷ λόγους
Τοιούσδ' ἔχουσ' ἔσπευδον, οὐκ εἰδυῖ' ἄρα
Ἵν' ἦμεν ἄτης· ἀλλὰ νῦν ὅθ' ἱκόμην,
Τά τ' ὄντα πρόσθεν, ἄλλα θ' εὑρίσκω κακά.
ΗΛ. Οὕτως ἔχει σοι ταῦτ'. ἐὰν δέ μοι πιθῇ,
Τῆς νῦν παρούσης πημονῆς λύσεις βάρος.
ΧΡ. Ἦ τοὺς θανόντας ἐξαναστήσω ποτέ;
ΗΛ. Οὐκ ἔσθ' ὅγ' εἶπον· οὐ γὰρ ὧδ' ἄφρων ἔφυν.
ΧΡ. Τί γὰρ κελεύεις ὧν ἐγὼ φερέγγυος;
ΗΛ. Τλῆναί σε δρῶσαν ἃ 'ν σ' ἐγὼ παραινέσω.
ΧΡ. Ἀλλ' εἴ τις ὠφέλειά γ', οὐκ ἀπώσομαι.
ΗΛ. Ὅρα· πόνου τοι χωρὶς οὐδὲν εὐτυχεῖ.
ΧΡ. Ὁρῶ· ξυνοίσω πᾶν ὅσονπερ ἂν σθένω.
ΗΛ. Ἄκουε δή νυν ᾗ βεβούλευμαι τελεῖν.
Παρουσίαν μὲν οἶσθα καὶ σύ που φίλων,
Ὡς οὔτις ἡμῖν ἐστιν, ἀλλ' ᾅδης λαβὼν
Ἀπεστέρηκε, καὶ μόνα λελείμμεθον.
Ἐγὼ δ' ἕως μὲν τὸν κασίγνητον βίῳ
Θάλλοντ' ἔτ' εἰσήκουον, εἶχον ἐλπίδας
Φόνου ποτ' αὐτὸν πράκτορ' ἵξεσθαι πατρός.
Νῦν δ' ἡνίκ' οὐκέτ' ἔστιν, εἰς σὲ δὴ βλέπω,
Ὅπως τὸν αὐτόχειρα πατρῴου φόνου
Ξὺν τῇδ' ἀδελφῇ μὴ κατοκνήσῃς κτανεῖν
Αἴγισθον. οὐδὲν γάρ σε δεῖ κρύπτειν μ' ἔτι.
Ποῖ γὰρ μενεῖς ῥᾴθυμος; εἰς τίν' ἐλπίδων
Βλέψασ' ἔτ' ὀρθήν; ᾗ πάρεστι μὲν στένειν
Πλούτου πατρῴου κτῆσιν ἐστερημένῃ,
Πάρεστι δ' ἀλγεῖν, ἐς τοσόνδε τοῦ χρόνου
Ἄλεκτρα γηράσκουσαν ἀνυμέναιά τε.
Καὶ τῶνδε μέντοι μηκέτ' ἐλπίσῃς ὅπως

V. 949. al. ἄ'ν ἐγώ.

Te poſt adepturam: neque enim adeo inconſultus eſt homo
Ægiſthus, ut tuum unquam vel meum genus
Creſcere ſinat, ſuum ipſius ad certum malum.
Quod ſi ſecuta fueris mea conſulta,
Primum quidem laudem pietatis à parente infra
Defuncto reportabis, fratreque ſimul:
Deinde autem, ut nata es, libera
Vocabere in poſterum, & nuptias *te* dignas
Conſequeris: amat enim quiſque *ſua* ſpectare commoda.
Ex ore quoque hominum famam nonne vides quantam
Tibique, & mihi, adjunges, ſi mihi pareas?
Quiſnam civium *omnium*, aut hoſpitum nos conſpicatus
Talibus nos laudibus non excipiet?
Videte has duas ſorores, amici,
Quæ paternam domum conſervarunt;
Quæ hoſtium modo feliciter agentium,
Animæ *ſuæ* non parcentes, duces erant cædis.
Has amare decet, has decet omnes venerari:
Has etiam & in feſtis diebus, inque civium conventu
Honorare omnes decet, propter virilem virtutem.
Talia de nobis nemo non dicet mortalium,
Viventibus, mortuiſque, adeo ut *noſtra* nunquam deficiat gloria.
At, O cara, obtempera, patri fer auxilium:
Adjuva fratrem: libera ex malis me:
Liberaque teipſam: illud ſciens quod
Turpe eſt generoſis vivere turpiter.

CHO. In hiſce eſt prudentia
Et dicenti, & audienti utilis.

CHR. Et antequam locuta eſſet, O mulieres, ſi mens
Illi non læva fuiſſet, ſervaſſet
Eam cautionem, quam non-jam ſervat.
Quo enim quæſo reſpiciens, ad tam audax facinus
Et ipſa temet armas, & me ſubſidio advocas?

Τεύξῃ ποτ'. οὐ γὰρ ὧδ' ἄβουλός ἐστ' ἀνὴρ
Αἴγισθος, ὥστε σόν ποτ' ἢ κἀμὸν γένος
Βλαστεῖν ἐᾶσαι, πημονὴν αὐτῷ σαφῆ.
Ἀλλ' ἢν ἐπίσπῃ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασι,
Πρῶτον μὲν εὐσέβειαν ἐκ πατρὸς κάτω
Θανόντος οἴσῃ, τοῦ κασιγνήτου θ' ἅμα·
Ἔπειτα δ' ὥσπερ ἐξέφυς, ἐλευθέρα
Καλῇ τολοιπὸν, καὶ γάμων ἐπαξίων
Τεύξῃ· φιλεῖ γὰρ πρὸς τὰ χρηστὰ πᾶς ὁρᾷν.
Λόγῳ γε μὴν εὔκλειαν οὐχ ὁρᾷς ὅσην
Σαυτῇ τε κἀμοὶ προσβαλεῖς πεισθεῖσ' ἐμοί;
Τίς γάρ ποτ' ἀστῶν ἢ ξένων ἡμᾶς ἰδὼν,
Τοιοῖσδ' ἐπαίνοις οὐχὶ δεξιώσεται;
Ἴδεσθε τώδε τὼ κασιγνήτω, φίλοι,
Ὢ τὸν πατρῷον οἶκον ἐξεσωσάτην·
Ὢ τοῖσιν ἐχθροῖς εὖ βεβηκόσιν ποτὲ,
Ψυχῆς ἀφειδήσαντε, προὐστήτην φόνου.
Τούτω φιλεῖν χρὴ, τώδε χρὴ πάντας σέβειν·
Τώδ' ἔν θ' ἑορταῖς ἔν τε πανδήμῳ πόλει
Τιμᾶν ἅπαντας οὕνεκ' ἀνδρείας χρεών.
Τοιαῦτά τοι νὼ πᾶς τις ἐξερεῖ βροτῶν,
Ζώσαιν, θανούσαιν θ', ὥστε μὴ 'κλιπεῖν κλέος.
Ἀλλ' ὦ φίλη πείσθητι, συμπόνει πατρί·
Σύγκαμν' ἀδελφῷ· παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ·
Παῦσον δὲ σαυτὴν, τοῦτο γινώσκουσ', ὅτι
Ζῆν αἰσχρὸν αἰσχρῶς τοῖς καλῶς πεφυκόσιν.
ΧΟ. Ἐν τοῖς τοιούτοις ἐστὶν ἡ προμηθία
Καὶ τῷ λέγοντι καὶ κλύοντι σύμμαχος.
ΧΡ. Καὶ πρίν γε φωνεῖν, ὦ γυναῖκες, εἰ φρενῶν
Ἐτύγχαν' αὕτη μὴ κακῶν, ἐσώζετ' ἂν
Τὴν εὐλάβειαν, ὥσπερ οὐχὶ σώζεται.
Ποῖ γάρ ποτ' ἐμβλέψασα, τοιοῦτον θράσος
Αὐτή θ' ὁπλίζῃ, κἄμ' ὑπηρετεῖν καλεῖς;

V. 979. al. Λόγῳ μὲν οὖν.

Οὐκ

Nonne vides? mulier quidem, non vir, es:
Vales autem minus quam hostes manuum vi.
Fortuna vero illis quidem secunda *adest* indies;
Nobis autem retro labitur, & ad nihil redit.
Quis igitur talem virum moliens perimere
Immunis à malo discesserit?
Vide ne *nos ante* mala passæ, majora mala
Nanciscamur, siquis ista audiverit dicta:
Nihi enim nos liberat, neque *adeo* adjuvat,
Si famam nactæ honestam, indigne pereamus.
Haud enim mori tristissimum *est*, at cum mori
Quis cupiat, deinde ne hoc quidem valeat assequi.
Quare te supplex oro, priusquam simul & nos omnes funditus
Pereamus, & omne vastetur genus,
Cohibe iram: & quæ jam dicta sunt
Indicta ego tibi & irrita servabo.
Ipsa vero mentem habens *sanam disce* saltem aliquando,
Cum nihil valeas, potentioribus cedere.

CHO. Obtempera: prudentia enim nihil mortalibus est
Lucri, quid percipiant, præstantius, neque mente sana.

EL. Inexpectatum nihil dixisti: pulchre enim
Novi te rejecturam mea consilia proposita.
Sed hisce manibus, mihiq; soli peragendum *restat*
Etiam hoc opus: neque enim jam irritum demittemus.

CHR. Heu! utinam tali fuisses animo, pater
Cum cæderetur: *sic* enim omnia *per te* confecisses.

EL. Eram quidem natura *talis*, sed animo tunc imbecilliore.

CHR. Da operam, ut talis animo semper perstes.

EL. Non adjutura sunt hæc monita, *scio*.

CHR. Probabile *est* enim *mala* molientem cadere in infortunium.

EL. Laudo te ob tuam prudentiam, sed ob timidatem odi.

CHR. Sustinebo audire, *venit tempus* quando & me laudabis.

EL. At ex me quidem id nunquam audies.

Οὐκ εἰσορᾷς; γυνὴ μὲν, οὐδ᾽ ἀνὴρ ἔφυς·
Σθένεις δ᾽ ἔλαττον τῶν ἐναντίων χερί.
Δαίμων δὲ τοῖς μὲν εὐτυχὴς καθ᾽ ἡμέραν,
Ἡμῖν δ᾽ ἀποῤῥεῖ, κἀπὶ μηδὲν ἔρχεται.
Τίς οὖν τοιοῦτον ἄνδρα βουλεύων ἑλεῖν,
Ἄλυπος ἄτης ἐξαπαλλαχθήσεται;
Ὅρα, κακῶς πράσσοντε, μὴ μείζω κακὰ
Κτησώμεθ᾽, εἴ τις τούσδ᾽ ἀκούσεται λόγους.
Λύει γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν, οὐδ᾽ ἐπωφελεῖ,
Βάξιν καλὴν λαβόντε, δυσκλεῶς θανεῖν,
Οὐ γὰρ θανεῖν ἔχθιστον, ἀλλ᾽ ὅταν θανεῖν
Χρῄζων τις, εἶτα μηδὲ τοῦτ᾽ ἔχῃ λαβεῖν.
Ἀλλ᾽ ἀντιάζω, πρὶν πανωλέθρους τὸ πᾶν
Ἡμᾶς τ᾽ ὀλέσθαι, κἀξερημῶσαι γένος,
Κατάσχες ὀργήν· καὶ τὰ μὲν λελεγμένα
Ἄῤῥητ᾽ ἐγώ σοι κἀτελῆ φυλάξομαι·
Αὐτὴ δὲ νοῦν σχὲς, ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτὲ,
Σθένουσα μηδὲν, τοῖς κρατοῦσιν εἰκάθειν.
ΧΟ. Πείθου· προνοίας οὐδὲν ἀνθρώποις ἔφυ
Κέρδος λαβεῖν ἄμεινον, οὐδὲ νοῦ σοφοῦ.
ΗΛ. Ἀπροσδόκητον οὐδὲν εἴρηκας· καλῶς
Δ᾽ ᾔδειν σ᾽ ἀποῤῥίψουσαν ἃ ᾽πηγγελλόμην.
Ἀλλ᾽ αὐτόχειρί μοι μόνῃ τε δραστέον
Τοὔργον τόδ᾽. οὐ γὰρ δὴ κενόν γ᾽ ἀφήσομεν.
ΧΡ. Φεῦ, εἴθ᾽ ὤφελες τοιάδε τὴν γνώμην, πατρὸς
Θνήσκοντος, εἶναι· πάντα γὰρ κατειργάσω.
ΕΛ. Ἀλλ᾽ ἦν φύσιν γε, τὸν δὲ νοῦν ἥσσων τότε.
ΧΡ. Ἄσκει τοιαύτη νοῦν δι᾽ αἰῶνος μένειν.
ΗΛ. Ὡς οὐχὶ συνδράσουσα νουθετεῖς τάδε.
ΧΡ. Εἰκὸς γὰρ ἐγχειροῦντα καὶ πράττειν κακῶς.
ΗΛ. Ζηλῶ σε τοῦ νοῦ, τῆς δὲ δειλίας στυγῶ.
ΧΡ. Ἀνέξομαι κλύουσα, χ᾽ ὤταν εὖ λέγῃς.
ΗΛ. Ἀλλ᾽ οὔποτ᾽ ἐξ ἐμοῦ γε μὴ μάθῃς τόδε.

V. 1035. al. πάθῃς.

CHR. Sat longum restat tempus, quod hæc dijudicet.
EL. Abi: in te enim nihil inest auxilii mihi.
CHR. Inest: tibi autem deest, qui discat, animus.
EL. I, matri hæc omnia enarra tuæ.
CHR. At nondum tanto in te odio accendor ego.
EL. Scis tu tamen, quo me infamiæ ducis.
CHR. Infamiæ quidem non, sed providentiæ tibi *profutura*.
EL. Ergone, quod tibi justum videtur, sequi me oportet?
CHR. Cum tu recte sapueris, & tu nobis præiveris.
EL. Malum est profecto bene dicentem, *factis* peccare.
CHR. Recte tuum, quo laboras, tetigisti morbum.
EL. Quid? annon jure tibi hæc videor dicere?
CHR. Est tamen ubi & jus dispendium affert.
EL. Has ego secundum leges nolo vivere.
CHR. At hæc si feceris, laudabis me postea.
EL. Atqui faciam equidem, neutiquam à te territa.
CHR. Etiamne hoc certum? neque *tuum* mutabis consilium [*meo?*
EL. Consilio enim nihil est odiosius malo.
CHR. Intelligere videris nihil eorum, quæ loquor.
EL. Olim decreta sunt hæc mihi, non nuper.
CHR. Abeo igitur; neque enim tu meos sermones
Sustines probare, neque ego tuos mores.
EL. Quin abi, non tecum communicabo amplius,
Neque si impensius cupias: quoniam
Ingentis est stultitiæ, vel sequi inania.
CHR. At si tibi ipsi videris omnino sapere,
Talia licet sapias: sed ubi in mala
Jam perveneris, mea probabis dicta.

ANTISTROPHICA. *Strophe* 1.

CHO. Quare quæ supra *volitant* prudentissimas
Alites intuentes
Earum victui prospicere, & à quibus
Natæ fuerint, & à quibus beneficium

ΧΡ. Μαθεῖν τὸ κεῖναι ταῦτα χ' ὠφελουμένην χρεών.
ΗΛ. Ἄπελθε· σοὶ γὰρ ὠφέλησις οὐκ ἔνι.
ΧΡ. Ἔνεστιν, ἀλλὰ σοὶ μάθησις οὐ πάρα.
ΗΛ. Ἐλθοῦσα μητρὶ ταῦτα πάντ' ἔξειπε σῇ.
ΧΡ. Οὐδ' αὖ τοσοῦτον ἔχθος ἐχθαίρω σ' ἐγώ.
ΗΛ. Ἀλλ' οὖν ἐπίσω γ' οἷ μ' ἀτιμίας ἄγεις.
ΧΡ. Ἀτιμίας μὲν οὔ, προμηθείας δὲ σοῦ.
ΗΛ. Τῷ σῷ δικαίῳ δῆτ' ἐπακολουθεῖν με δεῖ;
ΧΡ. Ὅταν γὰρ εὖ φρονῇς, τόθ' ἡγήσῃ σὺ νῷν.
ΗΛ. Ἦ δεινὸν εὖ λέγουσαν ἐξαμαρτάνειν.
ΧΡ. Εἴρηκας ὀρθῶς ᾧ σὺ πρόσκεισαι κακῷ.
ΗΛ. Τί δ'; οὐ δοκῶ σοι ταῦτα σὺν δίκῃ λέγειν;
ΧΡ. Ἀλλ' ἔστιν ἔνθα χ' ἡ δίκη βλάβην φέρει.
ΗΛ. Τούτοις ἐγὼ ζῆν τοῖς νόμοις οὐ βούλομαι.
ΧΡ. Ἀλλ' εἰ ποιήσεις ταῦτ', ἐπαινέσεις ἐμέ.
ΗΛ. Καὶ μὴν ποιήσω γ', οὐδὲν ἐκπλαγεῖσά σε.
ΧΡ. Καὶ τοῦτ' ἀληθὲς, οὐδὲ βουλεύσῃ πάλιν;
ΗΛ. Βουλῆς γὰρ οὐδέν ἐστιν ἔχθιον κακῆς.
ΧΡ. Φρονεῖν ἔοικας οὐδὲν ὧν ἐγὼ λέγω.
ΗΛ. Πάλαι δέδοκται ταῦτα, κοὐ νεωστί μοι.
ΧΡ. Ἄπειμι τοίνυν· οὔτε γὰρ σὺ τἄμ' ἔπη
Τολμᾷς ἐπαινεῖν, οὔτ' ἐγὼ τοὺς σοὺς τρόπους.
ΗΛ. Ἀλλ' εἴσιθ'. οὔ σοι μὴ μεθέψομαί ποτε,
Οὐδ' εἰ σφόδρ' ἱμείρουσα τυγχάνεις· ἐπεὶ
Πολλῆς ἀνοίας καὶ τὸ θηρᾶσθαι κενά.
ΧΡ. Ἀλλ' εἰ σεαυτῇ τυγχάνεις δοκοῦσά τι
Φρονεῖν, φρόνει τοιαῦθ'. ὅταν γὰρ ἐν κακοῖς
Ἤδη βεβήκῃς, τἄμ' ἐπαινέσεις ἔπη.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗΙΚΑ. Στροφὴ α'.

ΧΟ. Τί τοὺς ἄνωθεν φρονιμωτάτους
Οἰωνοὺς ἐσορώμενοι
Τροφᾶς κηδομένους, ἀφ' ὧν τε
Βλαστῶσιν, ἀφ' ὧν τ' ὄνησιν εὕρω-

Acceperint, *quare* non *& nos eadem* pari gratia facimus?
At non per Jovis fulgur,
Coelestemque Themin,
Diu non erimus impuniti.
O terram penetrans mortalium Fama,
Defer mihi miserabilem
Vocem *hanc* ad manes Atridarum,
Gaudii prorsus vacua nuntiantem opprobria.

ANTISTROPHE 1.

Quod jam illis res domesticæ
Ægre se habent: quod ad filias autem,
Duplex discordia nondum
Componitur amico convictu.
Prodita vero, *ac* sola fluctuat
Electra, perpetuo patris *necem*
Misera gemens, sicut
Luctu inexplebilis luscinia,
Neque de morte tantillum sollicita;
Quin & luce privari parata *est*
Postquam geminas perdiderit Furias.
Quæ sic parentum amans unquam nata fuit?

STROPHE 2.

Nemo generosus vitam agens miseram,
Nobilitatem turpare suam sustinet,
Obscurus ut fiat. O filia, filia, quare
Et tu lacrymabilem
Assidue vitam elegisti,
Inhonesta strenue oppugnans,
Ita ut una tantum ratione duo feras *præmia*,
Prudensque optimaque *simul* filia dici.

ANTISTROPHE 2.

Vivas mihi utinam, superior manu
Divitiisque hostibus, quantum

σι, τάδ' ὐκ ἐπίσης τελῦμεν;
Ἀλλ' ὐ τὰν Διὸς ἀςραπὰν,
Καὶ τὰν ὐρανίαν Θέμιν,
Δαρὸν γὰρ ὐκ ἀπόνητοι.
Ὦ χθονία βροτοῖσι φάμα,
Κατά μοι βόασον οἰκτρὰν
Ὄπα τοῖς ἔνερθ' Ἀτρείδαις,
Ἀχόρευτα φέρυσ' ὀνείδη.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ά.

Ὅτι σφὶσ' ἤδη τὰ μὲν ἐκ δόμων
Νοσεῖ δή· τὰ δὲ πρὸς τέκνων,
Διπλῆ φύλοπις ὐκέτ' ἐξι-
σῦται φιλοτασίῳ διαίτᾳ.
Πρόδοτος δὲ μόνα σαλεύει
Ἠλέκτρα, τὸν ἀεὶ πατρὸς
Δειλαία στενάχυσ', ὅπως
Ἁ πανόδυρτος ἀηδὼν,
Οὔτε τι τῦ θανεῖν προμηθὴς,
Τό, τε μὴ βλέπειν ἑτοίμα
Διδύμαν ἑλῦσ' ἐρινύν.
Τίς ἂν εὔπατρις ὧδε βλαςοῖ;

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Οὐδεὶς τῶν ἀγαθῶν ζῶν κακῶς,
Εὔκλειαν αἰσχῦναι θέλει
Νώνυμος ὦ παῖ παῖ· ὥσ-
τε καὶ σὺ πάγκλαυτον αἰ-
ῶνα κοινὸν εἵλυ,
Τὸ μὴ καλὸν καθοπλίσασα
Δύο φέρειν ἐνί γε λόγῳ,
Σοφά τ' ἀρίςα τε παῖς κεκλῆσθαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Ζώης μοι καθύπερθεν χερὶ,
Πλύτῳ τε τῶν ἐχθρῶν, ὅσον

V. 1071 al. ἀπόνητοι.

Nunc manibus *illorum* subes.
Quoniam reperi te
Sorti malæ
Obviam euntem, per tuam in Jovem pietatem
Optima primasque ferentem in iis
Quæ inter mortales florent justissima.

ORESTES, ELECTRA, PÆDAGOGUS, CHORUS.

IAMBI.

OR. NUM, O mulieres, rectaque audivimus,
Recteque *eo*, quo volumus, ingredimur via?
CHO. Quid sciscitaris? cujus & causa venis?
OR. Ægisthum, ubi habitet, quæro dudum.
CHO. Atqui recte sane *huc* venis, &, qui monstravit, caret culpa.
OR. Quæ igitur vestrum nunciabit intro
Me adesse communis rei & gratissimæ gratia?
CHO. Ista; siquidem propinquam convenit dicere.
OR. I, mulier, dic ingressa
Phocenses quosdam viros quærere Ægisthum.
EL. Hei mihi miseræ: num tandem illius, quam audivimus
Famæ adfertis *huc* certa indicia?
OR. Famam tuam haud scio: sed mihi senex
Mandavit de Oreste Strophius *aliquid* dicere.
EL. Quid autem est *id*, hospes? ut me incessit timor!
OR. Portantes parvas illius relliquias in exiguo
Vase[1] mortui, ut vides, afferimus.
EL. Heu ego misera! illum ipsum jam certum
Præstoque ad manum, ut videtur, dolorem cerno.
OR. Siquid ploras ob Orestis mala,

Hoc

Νῶϊν ὑπὸ χεῖρα ναίεις.
Ἐπεί σ' ἐφεύρηκα μοί-
ρᾳ μὲν οὐκ ἐπ' ἐσθλᾷ
Βεβῶσαν· ἃ δὲ μέγιστ' ἔβλαστε
Νόμιμα, τῶνδε φερομέναν
Ἄριστα τᾷ Ζηνὸς εὐσεβείᾳ.

ΟΡΕΣΤΗΣ, ΗΛΕΚΤΡΑ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ, ΧΟΡΟΣ.

ἸΑΜΒΟΙ.

ΟΡ. Ἄρ' ὦ γυναῖκες ὀρθά τ' εἰσηκούσαμεν,
Ὀρθῶς δ' ὁδοιποροῦμεν ἔνθα χρῄζομεν;
ΧΟ. Τί δ' ἐξερευνᾷς, καὶ τί βουληθεὶς πάρει;
ΟΡ. Αἴγισθον ἔνθ' ᾤκηκεν ἱστορῶ πάλαι.
ΧΟ. Ἀλλ' εὖ θ' ἱκάνεις, χὠ φράσας ἀζήμιος.
ΟΡ. Τίς οὖν ἂν ὑμῶν τοῖς ἔσω φράσειεν ἂν
Ἡμῶν ποθεινὴν κοινόπουν παρουσίαν;
ΧΟ. Ἥδ', εἰ τὸν ἄγχιστόν γε κηρύσσειν χρεών.
ΟΡ. Ἴθ' ὦ γύναι, δήλωσον εἰσελθοῦσ' ὅτι
Φωκεῖς ματεύουσ' ἄνδρες Αἴγισθόν τινες.
ΗΛ. Οἴμοι τάλαιν', οὐ δή ποθ' ἧς ἠκούσαμεν
Φήμης φέροντες ἐμφανῆ τεκμήρια;
ΟΡ. Οὐκ οἶδα τὴν σὴν κληδόν'· ἀλλά μοι γέρων
Ἐφεῖτ' Ὀρέστου Στρόφιος ἀγγεῖλαι πέρι.
ΗΛ. Τί δ' ἔστιν, ὦ ξέν'; ὥς μ' ὑπέρχεται φόβος.
ΟΡ. Φέροντες αὐτοῦ σμικρὰ λείψαν' ἐν βραχεῖ
Τεύχει θανόντος, ὡς ὁρᾷς, κομίζομεν.
ΗΛ. Οἲ 'γὼ τάλαινα, τοῦτ' ἐκεῖν' ἤδη σαφές.
Πρόχειρον ἄχθος, ὡς ἔοικε, δέρκομαι.
ΟΡ. Εἴπερ τι κλαίεις τῶν Ὀρεστείων κακῶν,

Hoc vasculum illius, scito, corpus tegit.

EL. O hospes, da jam, per Deos *rogo*, siquidem hoc
Tegit illum vas, in manus sumere:
Ut me ipsam, & genus pariter totum
Cum hoc lamenter & defleam cinere.

OR. Qui fertis *huic*, quæcunque sit, date; non enim
Ut inimicum gerens animum rogat hoc,
Sed quædam ex amicis, vel sanguine propinquis.

EL. O charissimi monumentum hominum mihi
De anima Orestis reliquum: quam spe modo
Te dispari recipio, quam *hinc* emiseram.
Nunc enim te nullum gesto manibus;
Domo te vero, puer, splendidum emisi ego.
O utinam prius *mihi* defecisset vita,
Quam te in terram peregrinam emisissem, manibus
Furata hisce, & servassem à cæde:
Ut illa ipsa die defunctus, jaceres
Paterni tumuli communem sortitus partem.
Nunc autem procul domo in peregrina terra exul,
Male periisti, à tua procul sorore.
Neque in meis manibus misera ego
Lavacris *te* ornavi, neque voracis ignis
Sustuli, ut decuit, infelix onus.
Sed peregrinis manibus curatus miser
Parvum advenis pondus in parva urna.
O misera ego! O inutilia quondam mea
Alimenta, quæ ego sæpius tibi
Dulci labore præbui: neque enim unquam
Matri tu eras magis quam mihi charus.
Neque domestici erant, sed ego nutrix.
Ego tua soror *te* semper alloquebar.
Jam vero defecerunt hæc una die
Extincta tecum: omnia enim simul rapuisti,

Velut

Τόδ' ἄγγος ἴσθι σῶμα τἀκείνου στέγον.
ΗΛ. Ὦ ξεῖνε, δὸς νῦν πρὸς θεῶν, εἴπερ τόδε
Κέκευθεν αὐτὸν τεῦχος, εἰς χεῖρας λαβεῖν·
Ὅπως ἐμαυτὴν καὶ γένος τὸ πᾶν ὁμοῦ
Ξὺν τῇδε κλαύσω κἀποδύρωμαι σποδῷ.
ΟΡ. Δόθ', ἥτις ἐστὶ, προσφέροντες· οὐ γὰρ ὡς
Ἐν δυσμενείᾳ γ' οὖσ' ἐπαιτεῖται τόδε·
Ἀλλ' ἢ φίλων τὶς, ἢ πρὸς αἵματος φύσιν.
ΗΛ. Ὦ φιλτάτου μνημεῖον ἀνθρώπων ἐμοὶ,
Ψυχῆς Ὀρέστου λοιπόν· ὡς ἀπ' ἐλπίδων
Οὐχ' ὧνπερ ἐξέπεμπον εἰσεδεξάμην.
Νῦν μὲν γὰρ οὐδὲν ὄντα βαστάζω χεροῖν·
Δόμων δέ σ', ὦ παῖ, λαμπρὸν ἐξέπεμψ' ἐγώ.
Ὡς ὤφελον πάροιθεν ἐκλιπεῖν βίον
Πρὶν ἐς ξένην σε γαῖαν ἐκπέμψαι χεροῖν
Κλέψασα ταῖνδε, κἀνασώσασθαι φόνου·
Ὅπως θανὼν ἔκεισο τῇ τόθ' ἡμέρᾳ,
Τύμβου πατρῴου κοινὸν εἰληχὼς μέρος.
Νῦν δ' ἐκτὸς οἴκων, κἀπὶ γῆς ἄλλης φυγὰς,
Κακῶς ἀπώλου, σῆς κασιγνήτης δίχα.
Κοὔτ' ἐν φίλαισι χερσὶν ἡ τάλαιν' ἐγὼ
Λουτροῖς ἐκόσμησ', οὔτε παμφλέκτου πυρὸς
Ἀνειλόμην ὡς εἰκὸς ἄθλιον βάρος.
Ἀλλ' ἐν ξένῃσι χερσὶ κηδευθεὶς τάλας,
Σμικρὸς προσήκεις ὄγκος ἐν σμικρῷ κύτει.
Οἴμοι τάλαινα, τῆς ἐμῆς πάλαι τροφῆς
Ἀνωφελήτου, τὴν ἐγὼ θάμ' ἀμφὶ σοὶ
Πόνῳ γλυκεῖ παρέσχον. οὔτε γάρ ποτε
Μητρὸς σύ γ' ἦσθα μᾶλλον ἢ κἀμοῦ φίλος,
Οὔθ' οἱ κατ' οἶκον ἦσαν, ἀλλ' ἐγὼ τροφός·
Ἐγὼ δ' ἀδελφὴ σοὶ προσηυδώμην ἀεί.
Νῦν δ' ἐκλέλοιπε ταῦτ' ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ
Θανόντα σὺν σοί· πάντα γὰρ συναρπάσας,

V. 1156. al. Θανόντι.

Velut procella discedens. periit pater,
Ego *quoque* tibi sum mortua: *tuque* ipse nullus es mortuus.
Rident autem inimici: insanitque præ gaudio
Mater non mater, de qua tu mihi sæpe
Nuncia clam misisti, quod venturus fores
Ipse vindex. at hoc infelix
Fortuna tuaque & mea prorsus abstulit,
Quæ te mihi sic remisit, pro charissima
Forma cineremque & umbram inutilem.
Hei mihi miseræ!
O corpus miserandum! Heu, Heu!
O acerbissimas, (hei mihi, hei mihi)
Missus vias charissime, quam me perdidisti!
Perdidisti profecto, O germanum caput.
Quare tu me suscipe in hoc tuum vasculum,
Me quæ nulla sum, ad id quod nihil est, ut tecum apud inferos
Habitem posthac; etenim quando apud superos eras,
Tecum fruebar pari sorte. *quare* & nunc cupio
Mortua tuo non privari tumulo.
Mortuos enim dolore conflictari non video.
CHO. Mortali nata es patre Electra; sapias *igitur*:
Mortalis & Orestes: ideo ne nimium gemas.
Omnibus enim nobis hoc ex debito ferendum est.
OR. Heu, Heu, quid dicam? ubi sermonum perplexus
Feror? imperare enim non amplius linguæ valeo.
EL. Quid tibi dolet? cur hoc dicis?
OR. Tuane *est* illa inclyta Electræ forma?
EL. Illa ipsa est, & misere admodum habita.
OR. Heu infelicem oppido hanc calamitatem.
EL. Quanam, quæso, de causa propter me ista gemis?
OR. O corpus indigne atque impie deformatum.
EL. Non aliam sane dudum quam me deploras, hospes.
OR. Heu tuam innuptam & infelicem vitam!

EL.

Θύελλ' ὅπως, βέβηκας. οἴχεται πατήρ·
Τέθνηκ' ἐγὼ σοί· φροῦδος αὐτὸς εἶ θανών.
Γελῶσι δ' ἐχθροί· μαίνεται δ' ὑφ' ἡδονῆς
Μήτηρ ἀμήτωρ, ἧς ἐμοὶ σὺ πολλάκις
Φήμας λάθρα προὔπεμπες ὡς φανούμενος
Τιμωρὸς αὐτός. ἀλλὰ ταῦθ' ὁ δυστυχὴς
Δαίμων ὁ σός τε κἀμὸς ἐξαφείλετο·
Ὅς σ' ὧδέ μοι προὔπεμψεν ἀντὶ φιλτάτης
Μορφῆς, σποδόν τε καὶ σκιὰν ἀνωφελῆ.
Οἴμοι οἴμοι.
Ὦ δέμας οἰκτρόν. φεῦ, φεῦ.
Ὦ δεινοτάτας, οἴμοι οἴμοι,
Πεμφθεὶς κελεύθους φίλταθ', ὥς μ' ἀπώλεσας.
Ἀπώλεσας δῆτ' ὦ κασίγνητον κάρα.
Τοιγὰρ σὺ δέξαι μ' ἐς τὸ σὸν τόδε στέγος,
Τὴν μηδὲν, εἰς τὸ μηδὲν, ὡς σὺν σοὶ κάτω
Ναίω τὸ λοιπόν. καὶ γὰρ ἡνίκ' ἦσθ' ἄνω,
Ξὺν σοὶ μετεῖχον τῶν ἴσων. καὶ νῦν ποθῶ
Τοῦ σοῦ θανοῦσα μὴ 'πολείπεσθαι τάφου.
Τοὺς γὰρ θανόντας οὐχ ὁρῶ λυπουμένους.

ΧΟ. Θνητοῦ πέφυκας πατρὸς Ἠλέκτρα, φρόνει·
Θνητὸς δ' Ὀρέστης· ὥστε μὴ λίαν στένε.
Πᾶσιν γὰρ ἡμῖν τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν.

ΟΡ. Φεῦ, φεῦ. τί λέξω; ποῖ λόγων ἀμηχανῶν
Ἔλθω; κρατεῖν γὰρ οὐκέτι γλώσσης σθένω.

ΗΛ. Τί δ' ἔσχες ἄλγος; πρὸς τί τοῦτ' εἰπὼν κυρεῖς;

ΟΡ. Ἦ σὸν τὸ κλεινὸν εἶδος Ἠλέκτρας τόδε;

ΗΛ. Τόδ' ἔστ' ἐκεῖνο, καὶ μάλ' ἀθλίως ἔχον.

ΟΡ. Οἴμοι ταλαίνης ἄρα τῆσδε συμφορᾶς.

ΗΛ. Τί δή ποτ' ὦ ξέν' ἀμφ' ἐμοὶ στένεις τάδε;

ΟΡ. Ὦ σῶμ' ἀτίμως κἀθέως ἐφθαρμένον.

ΗΛ. Οὔτοι ποτ' ἄλλην ἢ 'μὲ δυσφημεῖς ξένε.

ΟΡ. Φεῦ τῆς ἀνύμφου δυσμόρου τε σῆς τροφῆς.

V. 1174. al. Ξὺν σοὶ.

El. Quidnam ita me, hospes, intuens gemis?
Or. Quam nil meorum adeo noveram malorum!
El. Quibus ex dictis meis novisti ea?
Or. Videns te infinitis multis pressam doloribus.
El. Atqui pauca sane vides meorum malorum.
Or. Et quî fiat, ut quis acerbiora etiam his cernat?
El. Quia cum interfectoribus cohabitare cogor.
Or. Cujus interfectoribus? quid hoc est mali, quod indicas?
El. Patris nempe: deinde & his per vim inservire cogor.
Or. Quænam te necessitas huc impellit mortalium?
El. Mater vocatur, nil autem simile matri habet.
Or. Quid agendo? utrum manibus *cogit*, an fœdo victu?
El. Et manibus, & fœdo victu, & omnibus malis.
Or. Neque qui opem ferat, neque qui prohibeat adest?
El. Nemo sanè: qui enim mihi supererat, tu *mihi* protulisti *jam* cinerem.
Or. O infelicem! ut te intuens dudum miseror!
El. Solus mortalium es (*hoc* scito) qui *mei* unquam misertus.
Or. Solus enim advenio tuis dolens malis.
El. An nobis cognatus alicunde venis obsecro?
Or. Dicerem ego *tibi*, si benevolæ hæ forent.
El. At sunt benevolæ: fidis proinde dixeris.
Or. Omitte hoc vasculum, ut omnia cognoscas.
El. Ne quæso per Deos hoc mihi facias, hospes.
Or. Pare *mihi* dicenti, & neutiquam peccabis.
El. Ne, per mentum tuum, ne auferas charissima.
Or. Non, inquam, sino.
El. O miseram me causa tui
Orestes, si *hoc* sepulchro privabor tuo.
Or. Bona verba quæso, non enim recte gemis.
El. Quidni? ob mortuum fratrem non recte gemo?
Or. Non tibi convenit hæc verba fari.
El. Adeone indigna sum *fratre* mortuo?
Or. Indigna nequaquam tu: sed hoc non *est* tuum.

El.

ΗΛ. Τί δή ποτ' ὦ ξεῖν' ὧδ' ἐπισκοπῶν στένεις;
ΟΡ. Ὡς οὐκ ἄρ' ᾔδειν τῶν ἐμῶν οὐδὲν κακῶν.
ΗΛ. Ἐν τῷ διέγνως τοῦτο τῶν εἰρημένων;
ΟΡ. Ὁρῶν σε πολλοῖς ἐμπρέπουσαν ἄλγεσι.
ΗΛ. Καὶ μὴν ὁρᾷς γε παῦρα τῶν ἐμῶν κακῶν.
ΟΡ. Καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τοῦδε τ' ἐχθίω βλέπειν;
ΗΛ. Ὅθ' οὕνεκ' εἰμὶ τοῖς φονεῦσι σύντροφος.
ΟΡ. Τοῖς τοῦ; πόθεν τοῦτ' ἐξεσήμηνας κακόν;
ΗΛ. Τοῖς πατρός, εἶτα τοῖσδε δουλεύω βίᾳ.
ΟΡ. Τίς γάρ σ' ἀνάγκῃ τῇδε προτρέπει βροτῶν;
ΗΛ. Μήτηρ καλεῖται, μητρὶ δ' οὐδὲν ἐξισοῖ.
ΟΡ. Τί δρῶσα; πότερα χερσὶν, ἢ λύμῃ βίου;
ΗΛ. Καὶ χερσὶ, καὶ λύμαισι, καὶ πᾶσιν κακοῖς.
ΟΡ. Οὐδ' οὐ 'παρήξων, οὐδ' ὁ κωλύσων πάρα;
ΗΛ. Οὐ δῆθ'· ὃς ἦν γάρ μοι, σὺ προὔθηκας σποδόν.
ΟΡ. Ὦ δύσποτμ', ὡς ὁρῶν σ' ἐποικτείρω πάλαι.
ΗΛ. Μόνος βροτῶν νυν ἴσθ' ἐποικτείρας ποτέ.
ΟΡ. Μόνος γὰρ ἥκω τοῖσι σοῖς ἀλγῶν κακοῖς.
ΗΛ. Οὐ δή ποθ' ἡμῖν ξυγγενὴς ἥκεις ποθέν;
ΟΡ. Ἐγὼ φράσαιμ' ἄν, εἰ τὸ τῶνδ' εὔνουν πάρα.
ΗΛ. Ἀλλ' ἐστιν εὔνουν· ὥστε πρὸς πιστὰς ἐρεῖς.
ΟΡ. Μέθες τόδ' ἄγγος νῦν, ὅπως τὸ πᾶν μάθῃς.
ΗΛ. Μὴ δῆτα πρὸς θεῶν τοῦτό μ' ἐργάσῃ ξένε.
ΟΡ. Πείθου λέγοντι, κοὐχ ἁμαρτήσῃ ποτέ.
ΗΛ. Μή, πρὸς γενείου, μὴ 'ξέλῃ τὰ φίλτατα.
ΟΡ. Οὔ φημ' ἐάσειν.
ΗΛ. Ὦ τάλαιν' ἐγὼ. σέθεν
Ὀρέστα, τῆς σῆς εἰ στερήσομαι ταφῆς.
ΟΡ. Εὔφημα φώνει· πρὸς δίκης γὰρ οὐ στένεις.
ΗΛ. Πῶς τὸν θανόντ' ἀδελφὸν οὐ δίκῃ στένω;
ΟΡ. Οὔ σοι προσήκει τήνδε προσφωνεῖν φάτιν.
ΗΛ. Οὕτως ἄτιμός εἰμι τοῦ τεθνηκότος;
ΟΡ. Ἄτιμος οὐδενὸς σύ· τοῦτο δ' οὐχὶ σόν.

ΗΛ.

El. *Est:* siquidem jam Orestis hoc porto corpus.
Or. At non Orestis *fertas*, nisi vestis modo ornatum.
El. Ubi ergo est illius miseri sepulchrum?
Or. Nullibi est: viventis enim nullum est sepulchrum.
El. Quomodo locutus es, adolescens?
Or. Nihil falsi *inest iis* quæ dico.
El. An itaque vivit homo?
Or. Siquidem ego sane vivo.
El. Num tu ille es?
Or. Hoc intuita mei
Sigillum patris, vera dicam necne, disce.
El. O charissima Lux.
Or. Charissima & ipse testor.
El. O vox advenisti?
Or. Ne aliunde quæras.
El. Teneone te manibus?
Or. Ut in posterum teneas, *velim* semper.
El. O charissimæ mulieres, *optimæ* cives,
Videtisne Oresten hunc vafris commentis quidem
Mortuum, at nunc *iisdem* commentis *vivum* salvumque?
Cho. Videmus, O filia: & in *his* casibus mihi
Lætæ labuntur lachrymæ ab oculis.

PERICOMMATA. Strophe 1.

El. Soboles; Io soboles corporum
Mihi charissimorum:
Venistis tandem.
Invenistis, accessistis, vidistis quos cupiebatis.

SYSTEMA. 1.

Or. Adsumus, sed tacita operire.
El. Quid autem est?
Or. Tacere satius, nequis intus exaudiat.

STROPHE 2.

El. At per Dianam

Semper

ΗΛ. Εἴπερ γ' Ὀρέστου σῶμα βαστάζω τόδε.
ΟΡ. Ἀλλ' οὐκ Ὀρέστου, πλὴν λόγῳ γ' ἠσκημένον.
ΗΛ. Ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνου τοῦ ταλαιπώρου τάφος;
ΟΡ. Οὐκ ἔστι, τοῦ γὰρ ζῶντος οὐκ ἔστι τάφος.
ΗΛ. Πῶς εἶπας, ὦ παῖ;
ΟΡ. Ψεῦδος οὐδὲν ὧν λέγω.
ΗΛ. Ἦ ζῇ γὰρ ἀνήρ;
ΟΡ. Εἴπερ ἔμψυχός γ' ἐγώ.
ΗΛ. Ἦ γὰρ σὺ κεῖνος;
ΟΡ. Τήνδε προσβλέψασά μου
Σφραγῖδα πατρὸς, ἔκμαθ' εἰ σαφῆ λέγω.
ΗΛ. Ὦ φίλτατον φῶς.
ΟΡ. Φίλτατον, συμμαρτυρῶ.
ΗΛ. Ὦ φθέγμ' ἀφίκου;
ΟΡ. Μηκέτ' ἄλλοθεν πύθῃ.
ΗΛ. Ἔχω σε χερσίν.
ΟΡ. Ὡς τὰ λοίπ' ἔχοις ἀεί.
ΗΛ. Ὦ φίλταται γυναῖκες, ὦ πολίτιδες,
Ὁρᾶτ' Ὀρέστην τόνδε μηχαναῖσι μὲν
Θανόντα, νῦν δὲ μηχαναῖς σεσωσμένον;
ΧΟ. Ὁρῶμεν, ὦ παῖ, κἀπὶ συμφοραῖσί μοι
Γεγηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. Στροφὴ α'.

ΗΛ. Ἰὼ γοναὶ γοναὶ σω-
μάτων ἐμοὶ φιλτάτων,
Ἐμόλετ' ἀρτίως.
Ἐφεύρετ'· ἤλθετ'· εἴδεθ' οὓς ἐχρῄζετε.

ΣΥΣΤΗΜΑ. α'.

ΟΡ. Πάρεσμεν· ἀλλὰ σῖγ' ἔχουσα πρόσμενε.
ΗΛ. Τί δ' ἐστίν;
ΟΡ. Σιγᾶν ἄμεινον, μή τις ἔνδοθεν κλύῃ.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

ΗΛ. Ἀλλ' οὐ τὰν Ἄρτεμιν

Τὰν

Semper indomitam (i. e. *intemptam*)
Non hoc unquam dignabor timere
Inutile pondus mulierum
Quod intus semper est.

SYSTEMA 2.

OR. Cave tamen jam, *suus* & in muliercul̃is Mars
Inest; Hoc autem pulchre nosti experta olim.

STROPHE 3.

EL. Heu, Heu.
Manifestum animo substituisti,
Nunquam solubile,
Nec unquam delebile,
Nostrum quale est, malum.

SYSTEMA 3.

OR. Pernovi hæc quoque: sed cum occasio
Suaserit, tunc opera hæc meminisse oportet.

ANTISTROPHE 1.

EL. Omne mihi, omne
Convenit præsens tempus,
Ad hæc dicenda, quæ sunt justa.
Vix enim nunc *tandem* habeo liberam linquam.

ANTISYSTEMA 1.

OR. Idem sentio & ego: quare serva hoc.
EL. Quid agendo?
OR. Ubi non opportunum est, noli prolixe dicere.

ANTISTROPHE 2.

EL. Quis jam vero,
Te mihi in conspectum dato,
Commutet silentium verbis sine dispendio?
Quando te nunc præter nuncium
Præterque spem intuita sum.

ANTISYSTEMA 2.

OR. Tum *me* vidisti, cum dii me impulerunt *patriam* repetere.

Τὰν αἰὲν ἀδμήταν,
Τόδε μ᾽ οὔποτ᾽ ἀξιώσω τρέσαι,
Περισσὸν ἄχθος ἔνδον
Γυναικῶν ὂν ἀεί.

ΣΥΣΤΗΜΑ β′.

ΟΡ. Ὅρα γέ μὲν δή, κἀν γυναιξὶν ὡς ἄρης.

ΣΤΡΟΦΗ γ′.

ΗΛ. Ὀτοτοτοτοῖ,
Ἀνέφελον ἐνέβαλες,
Οὔποτε καταλύσιμον,
Οὐδέποτε λησόμενον,
Ἁμέτερον οἷον ἔφυ κακόν.

ΣΥΣΤΗΜΑ γ′.

ΟΡ. Ἔξοιδα καὶ ταῦτ᾽· ἀλλ᾽ ὅταν παρουσία
Φράζῃ, τότ᾽ ἔργων τῶνδε μεμνῆσθαι χρεών.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α′.

ΗΛ. Ὁ πᾶς ἐμοὶ ὁ πᾶς ἂν
Πρέποι παρὼν ἐννέπειν
Τάδε δίκα χρόνος,
Μόλις γὰρ ἔσχον νῦν ἐλεύθερον στόμα.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α′.

ΟΡ. Ξύμφημι κἀγώ· τοιγαροῦν σῴζου τόδε.
ΗΛ. Τί δρῶσα;
ΟΡ. Οὗ μή ᾽στι καιρὸς, μὴ μακρὰν βούλου λέγειν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β.

ΗΛ. Τίς οὖν ἂν ἀξίαν
Σοῦ μοι φανέντος νῦν
Μεταβάλοιτ᾽ ἂν ὧδε σιγὰν λόγων;
Ἐπεί σε νῦν ἀφράστως
Ἀέλπτως τ᾽ ἐσεῖδον.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β′.

ΟΡ. Τότ᾽ εἶδες, ὅτε θεοί γε μ᾽ ὤτρυναν μολεῖν.

1256. Lege αἰεὶ, ut respondeat antistrophico suo.

ANTI-

ANTISTROPHE 3.

EL. Ah,
Jam tu nunciasti
Rem gratiorem quam prius,
Si *nempe* te Deus domum hanc adegit,
Hoc divinum *prorsus* ego judico.

ANTISYSTEMA 3.

OR. Partim te vereor gaudentem vetare, partimque
Metuo ne nimio victa gaudio *luas*.

MONOSTROPHICA.

EL. O qui post longum tempus gratissimo itinere
Dignatus es sic me visere,
Ne me gemebundam conspicatus,
OR. Quid non faciam?
EL. Ne me privaveris
Tui conspectus voluptate, ut amitterem.
OR. Certe admodum irascerer, in aliis hoc si cernerem.
EL. Approbas *ergo?*
OR. Quidni?
EL. O amicæ, audivi, quam,
Ego ne speravi quidem *audire*, vocem.
Ardebam *modo* ira tacita,
Nec cum clamore audiens misera *mortis tuæ nuncium*,
At nunc te teneo: apparuisti autem,
Gratissimum habens aspectum,
Cujus ego quantumvis in malis non oblivisci potero.

IAMBI.

OR. Superfluos nunc mitte sermones,
Et neque me doce, mater ut mala sit,
Neque ut paternas opes Ægisthus domo
Exhauriat, partimque effundat, partimque dissipet inaniter;
Agendi enim occasionem excludat tibi *futilis* loquela.
Quæ vero mihi apta erunt in præsens tempus,

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ.

ΗΛ. Ὀτοτοτοτοῖ.
Ἔφρασας ἀμφοτέραν
Τᾶς πάρος ἔτι χάριτος.
Εἴ τε θεὸς ἐς μέλαθρα.
Δαιμόνιον αὐτὸ τίθημ' ἐγώ.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

ΟΡ. Τὰ μέν σ' ὀκνῶ χαίρουσαν εἰργάθειν· τὰ δὲ
Δέδοικα σε λίαν ἡδονῇ νικωμένην.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΗΛ. Ἰὼ χρόνῳ μακρῷ γε φιλτάταν ὁδὸν
Ἐπαξιώσας ὧδέ μοι φανῆναι,
Μή τί με πολύστονον ὧδ' ἰδών·
ΟΡ. Τί μὴ ποιήσω;
ΗΛ. Μή μ' ἀποστερήσῃς
Τῶν σῶν προσώπων ἡδονὰν μεθέσθαι.
ΟΡ. Ἦ κάρτα κἂν ἄλλοισι θυμοίμην ἰδών.
ΗΛ. Ξυναινεῖς;
ΟΡ. Τί μὴ οὔ;
ΗΛ. Ὦ φίλαι, ἔκλυον ἂν
Ἐγὼ οὐδ' ἂν ἤλπισ' αὐδάν.
Ἔσχον ὀργὰν ἄναυδον,
Οὐδὲ σὺν βοᾷ κλύουσα τάλαινα.
Νῦν δ' ἔχω σέ· προὐφάνης δὲ
Φιλτάταν ἔχων πρόσοψιν,
Ἆς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἐν κακοῖς λαθοίμαν.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΟΡ. Τὰ μὲν περιεσσεύοντα τῶν λόγων ἄφες·
Καὶ μήτε μήτηρ ὡς κακὴ δίδασκέ με,
Μήθ' ὡς πατρῴαν κτῆσιν Αἴγισθος δόμων
Ἀντλεῖ· τὰ δ' ἐκχεῖ, τὰ δὲ διασπείρει μάτην.
Χρόνου γὰρ ἄν σοι καιρὸν ἐξείργοι λόγος.
Ἃ δ' ἁρμόσει μοι τῷ παρόντι νῦν χρόνῳ

Ea expone, quomodo, palamne, an clam
Insultantes inimicos, hoc nostro adventu, comprimamus:
Vide igitur ne mater te *tua* senserit
Hilari vultu, nobis domum ingressis.
Sed velut ob infortunium, *quamvis* falsa nunciatum,
Gemito: cum enim res nobis feliciter processerit, tunc
Gaudere licebit, & ridere libere.
El. At, O frater, ita ut & tibi gratum
Et mihi erit in hac re; quoniam voluptatem hanc
A te accepi, & non ipsa mihi quæsivi.
Et ne quidem, si tibi vel parum molesta sim,
Velim ipsa *quamlibet* invenire magnum lucrum: non enim recte
Sic subservirem præsenti, qui favet, Deo.
Tu vero nosti hic quæ fiunt: quidni enim? qui audis
Quod Ægisthus à domo abest,
Mater vero domi adest; quam neutiquam vereare, ne
Risu lætam videat faciem meam.
Odiumque enim vetus mihi insedit:
Et postquam te aspexi, nunquam desinam præ gaudio
Lacrymas effundere: quo pacto enim desisterem ego,
Quæ te una hac *eademque* via mortuumque
Et vivum aspexi? fecisti autem mihi ne speranda quidem.
Ita ut si pater mihi vivus redeat, neutiquam id
Pro miraculo sim habitura, sed creditura *me* videre *protinus*.
Quando igitur *huc* tantam profectus es nobis viam,
Ipse rem administra, ut tibi animus *est*: nam ego sola *cum essem*,
Non utrobique *proposito* excidissem: aut enim honeste
Me liberassem, aut honeste interiissem.
Or. Tacere jubeo: nam exeundi gratia audio
Quempiam intus prodire foras.
El. Introite, hospites,
Maxime quod ea feratis, quæ neque domo quis
Repellat, neque gaudeat qui suscipit.

Σήμαιν', ὅπου φανέντες, ἢ κεκρυμμένοι,
Γελῶντας ἐχθροὺς παύσομεν τῇ νῦν ὁδῷ·
Οὕτως δ', ὅπως μήτηρ σε μὴ 'πιγνώσεται
Φαιδρῷ προσώπῳ, νῷν ἐπελθόντοιν δόμους.
Ἀλλ' ὡς ἐπ' ἄτῃ τῇ μάτην λελεγμένῃ,
Στέναζ'. ὅταν γὰρ εὐτυχήσωμεν, τότε
Χαίρειν πάρεσται καὶ γελᾷν ἐλευθέρως.
ΗΛ. Ἀλλ' ὦ κασίγνηθ', ὧδ' ὅπως καί σοι φίλον
Καὶ τοὐμὸν ἔσται τῇδ'· ἐπεὶ τὰς ἡδονὰς
Πρὸς σοῦ λαβοῦσα, κοὐκ ἐμὰς ἐκτησάμην.
Κοὐδ' ἄν σε λυπήσασα βουλοίμην βραχὺ,
Αὐτὴ μέγ' εὑρεῖν κέρδος· οὐ γὰρ ἂν καλῶς
Ὑπηρετοίμην τῷ παρόντι δαίμονι.
Ἀλλ' οἶσθα μὲν τἀνθένδε· πῶς γὰρ οὔ; κλύων
Ὅθ' οὕνεκ' Αἴγισθος μὲν οὐ κατὰ στέγας,
Μήτηρ δ' ἐν οἴκοις· ἣν σὺ μὴ δείσῃς ποθ', ὡς
Γέλωτι φαιδρῷ τοὐμὸν ὄψεται κάρα.
Μῖσός τε γὰρ παλαιὸν ἐντέτηκέ μοι·
Κἀπεί σ' ἐσεῖδον, οὔποτ' ἐκλήξω χαρᾶς
Δακρυῤῥοοῦσα. πῶς γὰρ ἂν λήξαιμ' ἐγὼ,
Ἥτις μιᾷ σε τῇδ' ὁδῷ θανόντα τε
Καὶ ζῶντ' ἐσεῖδον; εἴργασαι δέ μ' ἄσκοπα.
Ὥστ' εἰ πατήρ μοι ζῶν ἵκοιτο, μηκέτ' ἂν
Τέρας νομίζειν αὐτὸ, πιστεύειν δ' ὁρᾷν.
Ὅτ' οὖν τοιαύτην ἡμὶν ἐξήκεις ὁδὸν,
Ἄρχ' αὐτὸς ὥς σοι θυμός. ὡς ἐγὼ μόνη,
Οὐκ ἂν δυοῖν ἥμαρτον· ἢ γὰρ ἂν καλῶς
Ἔσωσ' ἐμαυτὴν, ἢ καλῶς ἀπωλόμην.
ΟΡ. Σιγᾷν ἐπῄνεσ'· ὡς ἐπ' ἐξόδῳ κλύω
Τῶν ἔνδοθεν χωροῦντος.
ΗΛ. Εἴσιτ', ὦ ξένοι,
Ἄλλως τε καὶ φέροντες οἷ' ἂν οὔτε τις
Δόμων ἀπώσαιτ', οὔτ' ἂν ἡσθείη λαβών.

V. 1323. al. φαιδρόν.

ΠΑΙ.

P. O stulti admodum, & mente orbati *suna*,
An nihil de vita solliciti estis amplius,
An ratio inest vobis nulla ingenita,
Quod, non *dico* prope ipsa, sed in ipsis malis
Maximis cum sitis, *tamen* nescitis?
At nisi fores hasce servassem ego
Jampridem, fuissent sane vestra in ædibus
Molimina priusquam corpora.
Nunc autem hisce cautionem opposui ego *meam*.
Quare jam omissis *nimium* sermonibus,
Et immodico hoc cum lætitia clamore,
Introite: nam cunctari malum
In rebus hujusmodi est, tempus autem ipsum instat exsequendi.
OR. Ut igitur res se habent istæ ingredienti mihi?
P. Recte: nemo enim te poterit noscere.
OR. Nunciasti, ut decuit, me mortuum.
P. Unum ex mortuis scito te esse, licet hic sis.
OR. Gaudentne ergo ob hæc, aut quid dicunt?
P. Rebus confectis narrabo: Sed ad præsens quod attinet,
Recte illorum omnia se habent, etiam quæ non recte.
EL. Quisnam hic est, frater? per Deos, dic mihi.
OR. Nescisne?
EL. Ne in mentem quidem venit.
OR. Ignoras cui me in manus tradidisti olim?
EL. Cui? quid prædicas?
OR. Cujus manibus in Phocensium agrum
Clam emissus sum tua providentia.
EL. An hic ille est, quem ego ex multis
Solum inveni fidum, cum pater interficeretur?
OR. Hic *inquam*, est. ne me interroges plura.
EL. O dulcissima lux, O solus columen domus
Agamemnoniæ, quomodo huc venisti? an tu ille es,
Qui hunc & me servasti è multis malis?

ΠΑΙ. Ὦ πλεῖστα μῶροι, καὶ φρενῶν τητώμενοι,
Πότερα παρ' οὐδὲν τοῦ βίου κήδεσθ' ἔτι,
Ἢ νοῦς ἔνεστιν οὔτις ὑμῖν ἐγγενής,
Ὅτ' οὐ παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἐν αὐτοῖσιν κακοῖς
Τοῖσιν μεγίστοις ὄντες οὐ γινώσκετε;
Ἀλλ' εἰ σταθμοῖσι τοῖσδε μὴ 'κύρουν ἐγὼ
Πάλαι φυλάσσων, ἦν ἂν ὑμῖν ἐν δόμοις
Τὰ δρώμεν' ὑμῶν πρόσθεν ἢ τὰ σώματα.
Νῦν δ' εὐλάβειαν τῶνδε προὐθέμην ἐγώ.
Καὶ νῦν ἀπαλλαχθέντε τῶν μακρῶν λόγων
Καὶ τῆς ἀπλήστου τῆσδε σὺν χαρᾷ βοῆς,
Εἴσω παρέλθεθ'. ὡς τὸ μὲν μέλλειν κακὸν
Ἐν τοῖς τοιούτοις ἔστ', ἀπηλλάχθαι δ' ἀκμή.
ΟΡ. Πῶς οὖν ἔχει τἀντεῦθεν εἰσιοῦσί μοι;
ΠΑΙ. Καλῶς. ὑπάρχει γάρ σε μὴ γνῶναί τινα.
ΟΡ. Ἤγγειλας, ὡς ἔοικεν, ὡς τεθνηκότα.
ΠΑΙ. Εἷς τῶν ἐν ᾅδου μάνθαν' ἐνθάδ' ὢν ἀνήρ.
ΟΡ. Χαίρουσιν οὖν τούτοισιν; ἢ τίνες λόγοι;
ΠΑΙ. Τελουμένων εἴποιμ' ἄν. ὡς δὲ νῦν ἔχει
Καλῶς τὰ κείνων πάντα, καὶ τὰ μὴ καλῶς.
ΗΛ. Τίς οὗτός ἐστ' ἀδελφὲ; πρὸς θεῶν φράσον.
ΟΡ. Οὐχὶ ξυνίης;
ΗΛ. Οὐδέ γ' ἐς θυμὸν φέρω.
ΟΡ. Οὐκ οἶσθ' ὅτῳ μ' ἔδωκας εἰς χεῖράς ποτε;
ΗΛ. Ποίῳ; τί φωνεῖς;
ΟΡ. Οὗ τὸ Φωκέων πέδον
Ὑπεξεπέμφθην σῇ προμηθίᾳ χεροῖν.
ΗΛ. Ἦ κεῖνος οὗτος ὅν ποτ' ἐκ πολλῶν ἐγὼ
Μόνον προσεῦρον πιστὸν ἐν πατρὸς φόνῳ;
ΟΡ. Ὅδ' ἐστί. μή μ' ἔλεγχε πλείοσιν λόγοις.
ΗΛ. Ὦ φίλτατον φῶς, ὦ μόνος σωτὴρ δόμων
Ἀγαμέμνονος, πῶς ἦλθες; ἦ σὺ κεῖνος εἶ
Ὃς τόνδε κἄμ' ἔσωσας ἐκ πολλῶν πόνων;

Ὦ

O chariffimæ quidem manus, tuque gratiffimum habens
Pedum minifterium. Quare jampridem,
Cum adeffes, me fefellifti, nec te indicabas, fed me
Sermone tuo enecabas, facta habens dulciffima mihi?
Salve, O Pater, (Patrem enim videre videor)
Salve: fcias vero, quod te ex hominibus maxime,
Et oderim, & amaverim in uno die.

P. Satis effe fentio: quæ enim interim facta reftant dicenda,
Multæ circumagent noctes diesque totidem,
Quæ tibi hæc declarabunt, Electra, manifefto.
Vobis autem edico, qui adftatis, quod
Nunc tempus agendi; nunc Clytæmneftra fola,
Nunc nemo mortalium intus; fi vero differetis;
Cogitare & cum his, & prudentioribus
Aliis, iifque *numero* pluribus, vos certaturos.

O r. Non longis amplius nobis omnino fermonibus,
Pylade, opus eft; fed quam celerrime
Ire intro, paternas adorantes fedes
Deorum, quicunque hæc tenent veftibula.

E l. O Rex Apollo, propitius illos audi,
Meque *fimul* cum his, quæ tibi multa fane
Unde potui, munifica præbui manu.
Nunc autem, O Lycææ Apollo, quæ reftant fola,
Peto, adoro, fupplico: adfis benevolus
Nobis opitulator hifce in confiliis:
Et oftende mortalibus pœnas
Impietatis, quales tribuunt Divi.

ANTISTROPHICA. Strophe.

C h o. Videte quo prior graditur
Illud inexpugnabile, fpirans fanguinem Mars:
Subeunt jam tecta domorum,
Infectatores immanium fcelerum
Inevitabiles Canes.

Quare

Ὦ φίλτατ' ἦμαρ, ὦ χέρες, ἥδιστον δ' ἔχων
Ποδῶν ὑπηρέτημα· πῶς οὕτω πάλαι
Ξυνών μ' ἔληθες, οὐδ' ἔφαινες; ἀλλά με
Λόγοις ἀπώλλυς, ἔργ' ἔχων ἥδισ' ἐμοί.
Χαῖρ' ὦ πάτερ· (πατέρα γὰρ εἰσορᾶν δοκῶ)
Χαῖρ'· ἴσθι δ' ὡς μάλιστα σ' ἀνθρώπων ἐγὼ
Ἤχθηρα κἀφίλησ' ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ.
ΠΑΙ. Ἀρκεῖν δοκεῖ μοι· τοὺς γὰρ ἐν μέσῳ λόγους
Πολλαὶ κυκλοῦνται νύκτες ἡμέραι τ' ἴσαι,
Αἵ ταῦτά σοι δείξουσιν Ἠλέκτρα σαφῆ.
Σφῷν δ' ἐννέπω γε τοῖν παρεστώτοιν, ὅτι
Νῦν καιρὸς ἔρδειν· νῦν Κλυταιμνήστρα μόνη,
Νῦν οὔτις ἀνδρῶν ἔνδον· εἰ δ' ἐφέξετον,
Φροντίζεθ' ὡς τούτοις τε καὶ σοφωτέροις
Ἄλλοισι, τούτων πλείοσιν μαχούμενοι.
ΟΡ. Οὐκ ἂν μακρῶν ἔθ' ἡμῖν οὐδὲν ἂν λόγων
Πυλάδη τόδ' εἴη τοὔργον· ἀλλ' ὅσον τάχος
Χωρεῖν ἔσω, πατρῷα προσκύσανθ' ἕδη
Θεῶν, ὅσοιπερ πρόπυλα ναίουσιν τάδε.
ΗΛ. Ἄναξ Ἄπολλον, ἵλεως αὐτοῖν κλύε,
Ἐμοῦ τε πρὸς τούτοισιν, ἥ σε πολλὰ δὴ
Ἀφ' ὧν ἔχοιμι, λιπαρεῖ προὔστην χερί·
Νῦν δ' ὦ Λύκει' Ἄπολλον ἐξ οἵων ἔχω,
Αἰτῶ, προπιτνῶ, λίσσομαι· γενοῦ πρόφρων
Ἡμῖν ἀρωγὸς τῶνδε τῶν βουλευμάτων·
Καὶ δεῖξον ἀνθρώποισι τὰ 'πιτίμια
Τῆς δυσσεβείας οἷα δωροῦνται θεοί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφή.

ΧΟ. Ἴδεθ' ὅπη προνέμεται
Τὸ δυσέριστον αἷμα φυσῶν Ἄρης.
Βεβᾶσι δ' ἄρτι δωμάτων ὑπόστεγοι
Μετάδρομοι κακῶν πανουργημάτων,
Ἄφυκτοι κύνες.

Quare non saltem jam diu moratur
Meum animi de somnio vaticinium suspensum.

ANTISTROPHE.

Transit enim mortuorum
Vindex furtivo pede intra tectum,
In antiquas patris sedes,
Recens acutum gladium manibus habens:
Maiæ vero filius
Mercurius illum ducit, fraude tenebris
Celata, usque ad terminum, nec amplius moratur.

ELECTRA, ORESTES, ÆGISTHUS, CLYTÆMNESTRA, CHORUS.

IAMBI.

EL. O Charissimæ mulieres, mox viri
Opus exequuntur: tu vero tacita mane.
CHO. Quomodo? quidve nunc agunt?
EL. *Et* illa quidem in funus
Lebetem adornat, illi autem adstant prope.
CHO. At tu quid exiisti foras?
EL. Observatura ne
Ægisthus ipse clam nos opprimat ingressus.
CL. Heu, Heu, tecta
Amicis deserta, plenaque percussoribus!
EL. Clamat intus aliquis: nonne audistis, amicæ?

PERICOMMATA. Strophe 1.

CHO. Non audienda infelix ego
Audivi, adeo ut horreant comæ.

Ὡς οὐ μακρὰν γ' ἔτ' ἀμμένει
Τοὐμὸν φρενῶν ὄνειρον αἰωρούμενον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ.

Παράγεται γὰρ ἐνέρων
Δολιόπους ἀρωγὸς εἴσω στέγης,
Ἀρχαιόπλουτα πατρὸς εἰς ἑδράσματα,
Νεακόνητον αἷμα χειροῖν ἔχων·
Ὁ Μαίας δὲ παῖς
Ἑρμῆς σφ' ἄγει δόλον σκότῳ
Κρύψας πρὸς αὐτὸ τέρμα, κοὐκέτ' ἀμμένει.

ΗΛΕΚΤΡΑ, ΟΡΕΣΤΗΣ, ΑΙΓΙΣΘΟΣ, ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ, ΧΟΡΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΗΛ. Ὦ φίλταται γυναῖκες, ἄνδρες αὐτίκα
Τελοῦσι τοὔργον· ἀλλὰ σῖγα πρόσμενε.
ΧΟ. Πῶς δή; τί νῦν πράσσουσιν;
ΗΛ. Ἡ μὲν ἐς τάφον
Λέβητα κοσμεῖ, τὼ δ' ἐφέστατον πέλας.
ΧΟ. Σὺ δ' ἐκτὸς ἦξας πρὸς τί;
ΗΛ. Φρουρήσουσ' ὅπως
Αἴγισθος αὐτοὺς μὴ λάθῃ μολὼν ἔσω.
ΚΛ. Αἶ αἶ αἶ αἶ. ἰὼ στέγαι
Φίλων ἔρημοι, τῶν δ' ἀπολλύντων πλέαι.
ΗΛ. Βοᾷ τις ἔνδον· οὐκ ἀκούετ' ὦ φίλαι;

ΠΕΡΙΚΟΜΑΤΑ. Στροφὴ α.

ΧΟ. Ἤκουσ' ἀνήκουστα
Δύστανος, ὥστε φρῖξαι.

SYSTEMA 1.

CL. Hei mihi miseræ! Ægisthe, ubi tandem es?

EL. Ecce iterum exclamat quispiam.

CL. O nate, nate,
Miserere matris.

EL. At neque hic à te
Misericordiam nactus est *olim*, neque, qui genuit, pater.

STROPHE 2.

CHO. O civitas, O genus
Miserum! nunc te
Fatum hodiernum
Penitus opprimit.

SYSTEMA 1.

CL. Hei mihi, percussa sum.

EL. Inflige geminam, si potes, plagam.

CL. Hei mihi jam iterum.

EL. Utinam & Ægistho simul.

STROPHE 3.

CHO. Ratæ sunt imprecationes: vivunt *denuo* qui
Sub terra erant conditi.
Nam mortui quondam affatim
Sanguinem ab homicidis auferunt.

SYSTEMA 3.

EL. Sed adsunt illi quidem; cruenta autem *illorum* manus
Stillat à victima Martis; nec possum dicere,
Oresta, ut res se habeat.

OR. In ædibus quidem bene,
Apollo si recte vaticinatus est.
Occubuit infelix illa, nec est quod amplius metuas,
Ne fastus te maternus unquam habeat contemtui.

ANTISTROPHE 1.

CHO. Quiescite: video enim
Ægisthum clare.

ANTI-

ΣΥΣΤΗΜΑ α'.

ΚΛ. Οἴμοι τάλαιν'. Αἴγισθε, ποῦ ποτ' ὢν κυρεῖς.
ΗΛ. Ἰδοὺ μάλ' αὖ θροεῖ τις.
ΚΛ. Ὦ τέκνον, τέκνον,
Οἴκτειρε τὴν τεκοῦσαν.
ΗΛ. Ἀλλ' οὐκ ἐκ σέθεν
Ὠκτείρεθ' οὗτος, οὐθ' ὁ γεννήσας πατήρ.

ΣΤΡΟΦΗ β'.

ΧΟ. Ὦ πόλις, ὦ γενεὰ
Τάλαινα· νῦν σε
Μοῖρα καθημερία
Φθίνει, φθίνει.

ΣΥΣΤΗΜΑ β'.

ΚΛ. Ὤ μοι, πέπληγμαι.
ΗΛ. Παῖσον, εἰ σθένεις, διπλῆν.
ΚΛ. Ὤ μοι μάλ' αὖθις.
ΗΛ. Εἰ γὰρ Αἰγίσθῳ θ' ὁμοῦ.

ΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΧΟ. Τελοῦσ' ἀραί· ζῶσιν οἱ
Γᾶς ὑποκείμενοι.
Παλίρρυτον γὰρ αἷμ' ὑπεξαιροῦσι τῶν
Κτανόντων οἱ πάλαι θανόντες.

ΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

ΗΛ. Καὶ μὴν πάρεισιν οἵδε· φοινία δὲ χεὶρ
Στάζει θυηλῆς Ἄρεος· οὐδ' ἔχω λέγειν.
Ὀρέστα, πῶς κυρεῖ γε.
ΟΡ. Τἀν δόμοισι μὲν
Καλῶς, Ἀπόλλων εἰ καλῶς ἐθέσπισε.
Τέθνηκεν ἡ τάλαινα· μηκέτ' ἐκφοβοῦ
Μητρῷον ὥς σε λῆμ' ἀτιμάσει ποτέ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

ΧΟ. Παύσασθε· λεύσσω γὰρ
Αἴγισθον ἐκ προδήλου.

ANTISYSTEMA I.

E L. O juvenes! non hinc retro *itis*? cernite modo
Virum vobis occurrere: iste ex suburbio
Venit lætus.

ANTISTROPHE 2.

C H O. Ite post januam
Ocyssime.
Nunc, ut priora recte curastis,
Hæc iterum bene conficite.

ANTISYSTEMA 2.

O R. Confide: effecta dabimus, ut cupis.
E L. Age propera.
O R. At jam ivi.
E L. Quæ hic agenda sunt, erunt mihi curæ.

ANTISTROPHE 3.

C H O. In aures pauca saltem enim
Blande dicere
Huic viro expediat, ut imprudens ruat
In occultum ultionis certamen.

ANTISYSTEMA 3.

Æ G. Quis vestrum novit, ubinam illi Phocenses *sint* hospites,
Quos dicunt nobis nunciasse, Orestem vita
Decessisse equestri naufragio?
Te inquam, te sciscitor, & te superiori
Tempore ferocem; nam id tibi maxime curæ esse
Opinor, teque ut gnarum maxime posse dicere.

IAMBI.

E L. Pernovi: quî enim nescirem? casus enim alioqui
Ignara forem è meis charissimi.
Æ G. Ubinam ergo sint hospites: doce me.
E L. Intus *nimirum*: amica enim potiti sunt hospita.
Æ G. Verissime ergo nunciarunt mortuum?
E L. Non: sed & demonstrarunt, non verbis modo.

Æ G.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α΄.

ΗΛ. Ὦ παῖδες, οὐκ ἄψορρον; εἰσορᾶτέ που
Τὸν ἄνδρ᾽ ἐφ᾽ ὑμῖν; οὗτος ἐκ προαστίου
Χωρεῖ γεγηθώς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β΄.

ΧΟ. Βᾶτε κατ᾽ ἀντιθύρων
Ὅσον τάχιστα,
Νῦν τὰ πρὶν εὖ θέμεναι,
Τάδ᾽ ὡς πάλιν.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β΄.

ΟΡ. Θάρσει· τελοῦμεν ᾗ νοεῖς.
ΗΛ. Ἔπειγέ νυν.
ΟΡ. Καὶ δὴ βέβηκα.
ΗΛ. Τἀνθάδ᾽ ἂν μέλοι γ᾽ ἐμοί.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ΄.

ΧΟ. Δι᾽ ὠτὸς ἂν παῦρά γ᾽ ὡς
Ἤπιον ἐννέπειν,
Πρὸς ἄνδρα τόνδε συμφέροι, λαθραῖον ὡς
Ὀρούσῃ πρὸς δίκας ἀγῶνα.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ γ΄.

ΑΙ. Τίς οἶδεν ὑμῶν ποῦ ποθ᾽ οἱ Φωκεῖς ξένοι,
Οὕς φασ᾽ Ὀρέστην ἡμῖν ἀγγεῖλαι βίον
Λελοιπόθ᾽ ἱππικοῖσιν ἐν ναυαγίοις;
Σέ τοι σὲ κρίνω, καὶ σὲ τὴν ἐν τῷ πάρος
Χρόνῳ θρασεῖαν, ὡς μάλιστά σοι μέλειν
Οἶμαι· μάλιστα δ᾽ ἂν κατειδυῖαν φράσαι.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΗΛ. Ἔξοιδα· πῶς γὰρ οὐχί; συμφορᾶς γὰρ ἂν
Ἔξωθεν εἴην τῶν ἐμῶν τῆς φιλτάτης.
ΑΙ. Ποῦ δῆτ᾽ ἂν εἶεν οἱ ξένοι; δίδασκέ με.
ΗΛ. Ἔνδον· φίλης γὰρ προξένου κατήνυσαν.
ΑΙ. Ἦ καὶ θανόντ᾽ ἤγγειλαν ὡς ἐτητύμως;
ΗΛ. Οὐκ (ἀλλὰ κἀπέδειξαν) οὐ λόγῳ μόνον.

Æ G. Adest ergo nobis, ita ut clare sciamus.
E L. Adest sane, & spectaculum prorsus inamabile.
Æ G. Ingens certe gaudium mihi narrasti, præter solitum.
E L. Gaudeas porro licet, si tibi hæc gaudium afferant.
Æ G. Ut quisque taceat jubeo, & pandat fores
Omnibus Mycenæis Argivisque, ut videant:
Ut siquis eorum spe inani olim
Elatus fuit, viri istius nunc intuens cadaver
Mea accipiat fræna, neque violentum
Me vindicem nactus, inflet animos.
E L. Jam quidem hoc à me fit: tandem enim
Didici me accommodare potentioribus.
Æ G. O Jupiter! video spectaculum, quod absque invidia [quidem
Non cecidit: sin adest Nemesis, indictum volo.
Laxate omnia ab oculis opercula, ut
Cognatus & saltem à me lamenta consequatur.
O R. Tu ipse tolle: non meum hoc, sed tuum
Hæc & intueri, & alloqui amice.
Æ G. Recte quidem mones, & in hoc tibi parebo; tu vero mihi,
Sicubi domi est Clytemnestra, voca.
O R. Ea prope te est: ne jam aliorsum specta.
Æ G. Hei mihi! quid video?
O R. Quem times? quem non agnoscis?
Æ G. Quorumnam hominum in medios casses
Miser incidi?
O R. Nonne sentis dudum
Te vivum cum mortuis mutuo uti colloquio?
Æ G. Hei mihi! novi quod dicis: neque enim fieri potest ut
Hic non sit Orestes, qui me alloquitur.
O R. At cum augur esses optimus, jamdudum aberrasti.
Æ G. Perii jam miser: sed mihi permitte
Pauca tamen fari.
E L. Ne ulterius loqui sine

Per

ΑΙ. Πάρεστ᾽ ἄρ᾽ ἡμῖν ὥστε κἀμφανῆ μαθεῖν;
ΗΛ. Πάρεστι δῆτα καὶ μάλ᾽ ἄζηλος θέα.
ΑΙ. Ἦ πολλὰ χαίρειν μ᾽ εἶπας οὐκ εἰωθότως.
ΗΛ. Χαίροις ἄν, εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνει τάδε.
ΑΙ. Σιγᾶν ἄνωγα κἀναδεικνύναι πύλας
Πᾶσιν Μυκηναίοισιν Ἀργείοις θ᾽ ὁρᾶν·
Ὡς, εἴτις αὐτῶν ἐλπίσιν κεναῖς πάρος
Ἐξῄρετ᾽, ἀνδρὸς τοῦδε νῦν ὁρῶν νεκρὸν,
Στόμια δέχηται τἀμὰ, μηδὲ πρὸς βίαν
Ἐμοῦ κολαστοῦ προστυχὼν, φύσῃ φρένας.
ΗΛ. Καὶ δὴ τελεῖται τὰ᾽π᾽ ἐμοῦ· τῷ γὰρ χρόνῳ
Νοῦν ἔσχον ὥστε συμφέρειν τοῖς κρείττοσιν.
ΑΙ. Ὦ Ζεῦ, δέδορκα φάσμ᾽, ἄνευ φθόνου μὲν οὐ
Πεπτωκός· εἰ δ᾽ ἔπεστι νέμεσις, οὐ λέγω.
Χαλᾶτε πᾶν κάλυμμ᾽ ἀπ᾽ ὀφθαλμῶν, ὅπως
Τὸ συγγενές γε κἀπ᾽ ἐμοῦ θρήνων τύχῃ.
ΟΡ. Αὐτὸς σὺ βάσταζ᾽· οὐκ ἐμὸν τόδ᾽, ἀλλὰ σὸν,
Τὸ ταῦθ᾽ ὁρᾶν τε καὶ προσηγορεῖν φίλως.
ΑΙ. Ἀλλ᾽ εὖ παραινεῖς, κἀπιπείσομαι· σὺ δὲ,
Εἴ που κατ᾽ οἶκόν μοι Κλυταιμνήστρα, κάλει.
ΟΡ. Αὕτη πέλας σοῦ· μηκέτ᾽ ἄλλοσε σκόπει.
ΑΙ. Οἴμοι. τί λεύσσω;
ΟΡ. Τίνα φοβῇ; τίν᾽ ἀγνοεῖς;
ΑΙ. Τίνων ποτ᾽ ἀνδρῶν ἐν μέσοις ἀρκυστάτοις
Πέπτωχ᾽ ὁ τλήμων;
ΟΡ. Οὐ γὰρ αἰσθάνῃ πάλαι
Ζῶν τοῖς θανοῦσιν οὕνεκ᾽ ἀνταυδᾷς ἴσα;
ΑΙ. Οἴμοι, ξυνῆκα τοὔπος· οὐ γὰρ ἔσθ᾽ ὅπως
Ὅδ᾽ οὐκ Ὀρέστης ἔσθ᾽ ὁ προσφωνῶν ἐμέ.
ΟΡ. Καὶ μάντις ὢν ἄριστος, ἐσφάλλου πάλαι.
ΑΙ. Ὄλωλα δὴ δείλαιος. ἀλλά μοι πάρες
Κἂν σμικρὸν εἰπεῖν.
ΗΛ. Μὴ πέρα λέγειν ἔα

Per Deos frater, neque producere sermones.
Quid enim mortalis malis immistus
Jamque moriturus brevi mora lucri ferat?
Quin quam celerrime interfice, & interfectum propone
Pollinctoribus, quos dignus est consequi,
Amotum à nostris oculis: nam mihi hoc malorum
Solum fuerit remedium veterum.

Or. I intro propere: de sermonibus enim non
Nunc est certamen, sed de vita tua.

Æg. Quid autem in ædes me ducis? hoc si pulchrum [care?
Sit opus, quæso quid tenebris opus, & cur non paratus es hic ne-

Or. Præcipere noli: sed vade ad eum locum ubi interfecisti
Patrem meum, ut in eodem moriaris.

Æg. Certe omnino necesse est hancce domum aspicere,
Præsentiaque & futura Pelopidarum mala.

Or. Tua certe. Ego vates tibi sum hac in re verissimus.

Æg. Atqui non hoc ex arte paterna jactas.

Or. Multum obstrepis, interim iter tardatur.
Sed vade.

Æg. At præi.

Or. Tibi eundum est prius.

Æg. Ne te fugiam, times?

Or. Ne ergo suaviter
Moriaris, servare me convenit hanc tibi acerbitatem.
Deceret autem omnes illico has pœnas dare,
Quicunque contra leges quidvis agere student,
Ut necarentur. Sic scelera minus crebra forent.

ANAPÆSTI.

Cho. O genus Atrei, quam multa post mala
In libertatem vix evasisti
Præsenti molimine consummatam.

ARGU-

Πρὸς θεῶν ἀδελφὲ, μηδὲ μηκύνειν λόγους.
Τί γὰρ βροτῶν ἂν σὺν κακοῖς μεμιγμένον
Θνήσκειν ὁ μέλλων τοῦ χρόνου κέρδος φέροι;
Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα κτεῖνε· καὶ κτανὼν πρόθες
Ταφεῦσιν ὧν τόνδ᾽ εἰκός ἐστι τυγχάνειν,
Ἄποπτον ἡμῶν· ὡς ἐμοὶ τόδ᾽ ἂν κακῶν
Μόνον γένοιτο τῶν πάλαι λυτήριον.
ΟΡ. Χωροῖς ἂν εἴσω σὺν τάχει· λόγων γὰρ οὐ
Νῦν ἐστιν ἀγὼν, ἀλλὰ σῆς ψυχῆς πέρι.
ΑΙ. Τί δ᾽ ἐς δόμους ἄγεις με; πῶς τόδ᾽ εἰ καλὸν
Τοὔργον, σκότου δεῖ, κοὐ πρόχειρος εἰ κτανεῖν;
ΟΡ. Μὴ τάσσε· χώρει δ᾽ ἔνθα περ κατέκτανες
Πατέρα τὸν ἀμὸν, ὡς ἂν ἐν ταὐτῷ θάνῃς.
ΑΙ. Ἦ πᾶσ᾽ ἀνάγκη τήνδε τὴν στέγην ἰδεῖν
Τά τ᾽ ὄντα καὶ μέλλοντα Πελοπιδῶν κακά;
ΟΡ. Τὰ γοῦν σ᾽· ἐγώ σοι μάντις εἰμὶ τῶνδ᾽ ἄκρος.
ΑΙ. Ἀλλ᾽ οὐ πατρῴαν τὴν τέχνην ἐκόμπασας.
ΟΡ. Πόλλ᾽ ἀντιφωνεῖς, ἡ δ᾽ ὁδὸς βραδύνεται.
Ἀλλ᾽ ἕρφ᾽.
ΑΙ. Ὑφηγοῦ.
ΟΡ. Σοὶ βαδιστέον πάρος.
ΑΙ. Ἦ μὴ φύγω σε;
ΟΡ. Μὴ μὲν οὖν καθ᾽ ἡδονὴν
Θάνῃς, φυλάξαι δεῖ με τοῦτό σοι πικρόν.
Χρὴ δ᾽ εὐθὺς εἶναι τήνδε τοῖς πᾶσιν δίκην,
Ὅστις πέρα πράσσειν γε τῶν νόμων θέλει,
Κτείνειν· τὸ γὰρ πανοῦργον οὐκ ἂν ἦν πολύ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΧΟ. Ὦ σπέρμ᾽ Ἀτρέως, ὡς πολλὰ παθὸν
Δι᾽ ἐλευθερίας μόλις ἐξῆλθες,
Τῇ νῦν ὁρμῇ τελεωθέν.

V. 1522. Prima syllaba vocis ἀγὼν semper brevis est, ergo legendum forte Νῦν ἐστ᾽ ἀγὼν μέν.

ΣΟ.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

ARGUMENTUM.

Autore Aristophane Grammatico.

E Inquit Corinthum per probrum OEdipus, nothus
Polybi vocatus, Delphicumque oraculum
De patre consultum, & genere petit suo,
Ibique factus obviam angusta via,
Patri, interemit inscius ignotum miser.
Post hæc solutis Sphingicis ænigmatis
Fœdavit & matris suæ cubilia.
At pestis & morbi Thebas vexant mali.
Tum missus ad oracula Creon Delphica,
Pausam mali allatum & medelam pestilis,
Monetur à divinitus misso sono
Placent ut interfecti manes Laii
Acto paterna perpetratore ex humo.
Ex eo quis esset, ut rescivit OEdipus,
Ipse sibi lumina manibus effodit suis.
At mater uxor tunc vitam finiit.

CUR HÆC FABULA INSCRIBATUR OEDIPUS TYRANNUS.

HÆC fabula, ad alterius differentiam, OEdipus Tyrannus inscribitur. Scitè autem omnes eam fabulam Tyrannum descripserunt, utpote quæ omnes Sophoclis poëses superet, etiamsi eum victum fuisse à Philocle author sit Dicæarchus. Erant qui hanc Fabulam Priorem non Tyrannum vocarunt, propter tempora, in quibus agebatur, & res in eâ gestas. Mendicum enim ac cæcum OEdipum Coloneum Athenas venisse aiunt. Poëtis verò, qui Homerum sequuti sunt, peculiare quippiam usu venit, qui reges ante bellum Trojanum Tyrannos appellaverunt. Hoc nomen tandem à Græcis est usurpatum, Archilochi temporibus, ut Hippias Sophista testatur. Homerus Echetum omnium sceleratissimum regem; non Tyrannum appellat, cujus hæc sunt verba.

In Echetum regem omnium hominum pessimum.

Tyrannum autem à Tyrrhenis dictum ferunt. Hi enim latrociniis regionem infestabant. Quidam à Tyro urbe deductum tradunt. Dictus est autem Tyrannus ex verbi notatione, ex eo, quod cruciaret populos,

ὙΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἐμμετρος Ἀριστοφάνους γραμματικοῦ.

Ἰπὼν Κόρινθον Οἰδίπους πατρὸς νόθος
Πρὸς τῶν ἀπάντων λοιδορούμενος ξένος,
Ἦλθεν πυθέσθαι Πυθικῶν θεσπισμάτων
Ζητῶν ἑαυτὸν, καὶ γένους φυτοσπόρον.
Εὑρὼν δὲ τλήμων ἐν στεναῖς ἁμαξιτοῖς
Ἄκων ἔπεφνε Λάϊον γεννήτορα.
Σφιγγὸς δὲ δεινῆς θανάσιμον λύσας μέλος,
Ἤσχυνε μητρὸς ἀγνοουμένης λέχος.
Λοιμὸς δὲ Θήβας εἷλε, καὶ νόσος μακρά.
Κρέων δὲ πεμφθεὶς Δελφικὴν πρὸς ἑστίαν,
Ὅπως πύθηται τοῦ κακοῦ παυστήριον,
Ἤκουσε φωνῆς μαντικῆς θεοῦ πάρα,
Τὸν Λαΐειον ἐκδικηθῆναι φόνον.
Ὅθεν μαθὼν ἑαυτὸν Οἰδίπους τάλας,
Διπλαῖσι χερσὶν ἐξετύφλωσεν κόρας·
Αὐτὴ δὲ μήτηρ ἀγχόναις διώλετο.

ΔΙΑ ΤΙ ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ ΕΠΙΓΕΓΡΑΠΤΑΙ.

Ὁ Τύραννος Οἰδίπους ἐπὶ διακρίσει θατέρου ἐπιγέγραπται· χαριέντως δὲ τύραννον ἅπαντες αὐτὸν ἐπιγράφουσιν, ὡς ἐξέχοντα πάσης τῆς Σοφοκλέους ποιήσεως, καίπερ ἡττηθέντα ὑπὸ Φιλοκλέους, ὥς φησι Δικαίαρχος· εἰσὶ δὲ καὶ οἱ Πρότερον αὐτὸν, οὐ Τύραννον ἐπιγράφοντες, διὰ τοὺς χρόνους τῶν διδασκαλιῶν, καὶ διὰ τὰ πράγματα· ἀλήτην γὰρ καὶ πηρὸν Οἰδίποδα τὸν ἐπὶ Κολωνῷ εἰς τὰς Ἀθήνας ἀφικνεῖσθαι· ἴδιον δέ τι πεπόνθασιν οἱ μεθ' Ὅμηρον ποιηταὶ, τοὺς πρὸ τῶν Τρωϊκῶν βασιλεῖς τυράννους προσαγορεύοντες, ὀψέ ποτε τοῦδε τοῦ ὀνόματος εἰς τοὺς Ἕλληνας διαδοθέντος, κατὰ τοὺς Ἀρχιλόχου χρόνους, καθάπερ Ἱππίας ὁ σοφιστής φησιν. Ὅμηρος γοῦν τὸν πάντων παρανομώτατον Ἔχετον, βασιλέα φησὶ, καὶ οὐ τύραννον·

Εἰς Ἔχετον βασιλῆα βροτῶν δηλήμονα.

Προσαγορευθῆναι δέ φασι τὸν τύραννον ἀπὸ τῶν Τυρρηνῶν· χαλεποὺς γάρ τινας περὶ λῃστείαν τούτους γενέσθαι· οἱ δὲ λέγουσιν αὐτὸν γενηθῆναι ἀπὸ Τύρου πόλεως. Εἴρηται δὲ τύραννος κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οἱονεὶ τύριον

τοὺς

populos, iisque dolores inferret, dolósque adversus subjectos strueret. Constat autem recentius esse Tyranni nomen: neque enim Homerus, neque Hesiodus, neque alius ullus ex veteribus in suo carmine Tyranni mentionem facit. Aristoteles vero in Cumanorum Rep. Tyrannos prius Æsymnetas appellatos fuisse ait. Erat enim illud nomen plausibilius.

ALITER.

OEdipus Tyrannus ad differentiam. OEdipi Colonei inscribitur. Præcipua fabulæ capita sunt, Cognitio propriorum malorum OEdipi, Oculorum cæcitas, & Jocastes mors quæ sibi laqueo vitam finivit.

Oraculum editum Laïo Thebano.

Laïe Labdacide, sobolem me supplice poscis
Voce: tibi sed ego natum promitto petenti.
In fatis tamen est, dulcem illius tibi lucem
Ereptum ire manu. Pelopi sic Jupiter olim
Annuit oranti, cujus natum rapuisses.

Ænigma Sphingis.

Nutrit humus bipedem, mox quadrupedem unius oris,
Et tripedem, varia contra ac animalia voce
Omnia sunt, Pelagi, cœli, telluris alumna:
Jamque ubi multiplici vadit pede, quo magis ire
Pergit, eo minus est per membra effœta vigoris.

PERSONÆ FABULÆ.

OEDIPUS.
SACERDOS senex Jovis.
CREON.
CHORUS constat ex Thebanis senibus.
TIRESIAS.
JOCASTE.
NUNCIUS.
MINISTER Polybi.
ALIUS NUNCIUS.
Præfatur OEdipus.

OEDI-

τοὺς λαοὺς, καὶ ἐνίας ἐπείρων, καὶ τυράννων δόλους κατὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν Ὅτι δὲ νεώτερον τὸ τοῦ τυράννου ὄνομα, δῆλον· οὔτε γὰρ Ὅμηρος, οὔτε Ἡσίοδος, οὔτε ἄλλος οὐδεὶς τῶν παλαιῶν, τύραννον ἐν τοῖς ποιήμασιν ὀνομάζει· ὁ δ' Ἀριστοτέλης ἐν Κυμαίων πολιτείᾳ, τοὺς τυράννους φησὶ τὸ πρότερον αἰσυμνήτας προσαγορεύεσθαι· εὐφημότερον γ' ἐκεῖνο τοὔνομα.

ΑΛΛΩΣ.

Ὁ Τύραννος Οἰδίπους πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ ἐν τῷ Κολωνῷ ἐπιγέγραπται. Τὸ κεφάλαιον δὲ τοῦ δράματος, γνῶσις τῶν ἰδίων κακῶν Οἰδίποδος, πήρωσίς τε τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ δι' ἀγχόνης θάνατος Ἰοκάστης.

Χρησμὸς δοθεὶς Λαΐῳ τῷ Θηβαίῳ.

Λάϊε Λαβδακίδη, παίδων γόνον ὄλβιον αἰτεῖς.
Δώσω τοι φίλον υἱόν· ἀτὰρ πεπρωμένον ἐστὶ
Σοῦ παιδὸς χείρεσσι λιπεῖν φάος· ὡς γὰρ ἔνευσε
Ζεὺς Κρονίδης, Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας,
Οὗ φίλον ἥρπασας υἱόν· ὁ δ' ηὔξατό σοι τάδε πάντα.

Τὸ αἴνιγμα τῆς σφιγγός.

Ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον, οὗ μία φωνή,
Καὶ τρίπον· ἀλλάσσει δὲ * βοὴν μόνον, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν
Ἑρπετὰ κινεῖται, ἀνά τ' αἰθέρα καὶ κατὰ πόντον·
Ἀλλ' ὁπόταν πλείστοισιν ἐρειδόμενον ποσὶ βαίνῃ,
Ἔνθα τάχος γυίοισιν ἀφαυρότατον πέλει αὐτοῦ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.
ΙΕΡΕΥΣ.
ΚΡΕΩΝ.
ΧΟΡΟΣ, ἐκ Θηβαίων γερόντων.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ΙΟΚΑΣΤΗ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ Πολύβου.
ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.
Προλογίζει ὁ Οἰδίπους.

* Al. φυήν.

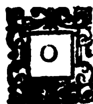
OEDIPUS TYRANNUS.

OEDIPUS, SACERDOS, CREON, CHORUS.

IAMBI.

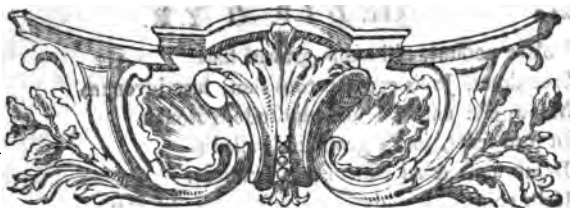
OED.

O Nova Soboles antiqui Cadmi,
Quid hoc in loco consedistis,
Supplicibus ramis coronati?
Urbs verò tota thure incenso fumat,
Precibúsque ac gemitu omnia resonant:
Quæ ego cùm judicarem non ex alio nunciante mihi
Cognoscenda esse, ipse huc prodii,
Ille omnium sermonibus celebratus OEdipus.
Sed tu ô senex dic: nam te dignum est
Præ aliis ut dicas, quid est quòd hîc consedistis,
Utrum metus causa, an injuria affecti? Cupio enim ex animo
Vobis opitulari. Nam certe durus essem,
Si me iste consessus non commoveret.

SAC. O Princeps patriæ meæ,
Vides qualis turba consederit
Ad aras tuas, ex quibus aliqui non procul

Volare

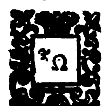
ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ, ΙΕΡΕΥΣ, ΚΡΕΩΝ, ΧΟΡΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΟΙ.

Ὦ Τέκνα, Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή,
Τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε
Ἱκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι;
Πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει,
Ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων.
Ἃ 'γὼ δικαιῶν μὴ παρ' ἀγγέλων τέκνα
Ἄλλων ἀκούειν, αὐτὸς ὧδ' ἐλήλυθα,
Ὁ πᾶσι κλεινὸς Οἰδίπους καλούμενος.
Ἀλλ' ὦ γεραιὲ, φράζ' (ἐπεὶ πρέπων ἔφυς
Πρὸ τῶνδε φωνεῖν) τίνι τρόπῳ καθέστατε
Δείσαντες, ἢ στέξαντες· ὡς θέλοντος ἂν
Ἐμοῦ προσαρκεῖν πᾶν· δυσάλγητος γὰρ ἂν
Εἴην, τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἕδραν. ——
ΙΕ. Ἀλλ' ὦ κρατύνων Οἰδίπους χώρας ἐμῆς,
Ὁρᾷς μὲν ἡμᾶς ἡλίκοι προσήμεθα
Βωμοῖσι τοῖς σοῖς· οἱ μὲν, οὐδέπω μακρὰν

Πτέσθ

Volare possunt, alii annis gravati sunt
Sacerdotes, Jovis ego sacerdos sum, hæc juvenum
Manus est: nam reliqua multitudo coronata
In foro sedet, juxta geminum Palladis
Delubrum: & ad Ismeni aras fatidicas:
Urbs enim, quemadmodum ipse vides, ingenti
Fluctu quassatur, nec levare caput
Amplius potest ex profundis procellis.
Interierunt enim jam frugiferi folliculi terræ,
Interiit soboles armentorum, unà cum immaturis
Fœtibus mulierum: febrili verò tabe
Grassans sævissima pestis populatur urbem,
A qua vastantur domus, & ater
Pluto gemitu luctuque ditescit.
Diis quidem nunc non æquantes te, ego
Et hi pueri sedemus hic ad aram:
Sed inter homines eximium, in calamitate vitæ,
Judicantes, & ad reconciliandum Deum,
Qui liberasti urbem tuo adventu
A tributo sævæ vatis, quod pendebamus,
Neque à nobis admonitus,
Vel edoctus, sed ope divina,
Diceris itaque & judicaris nobis restituisse vitam.
Nunc verò, ô præstantissimum OEdipi caput,
Te precamur omnes ad te conversi,
Ut auxilium aliquod invenias, sive divina
Voce admonitus, seu ab homine quopiam edoctus.
Video enim sapientibus viris etiam eventus
Consiliorum quam maxime respondere.
Age igitur, præstantissime princeps, erige urbem,
Prospice, quemadmodum hæc terra
Te servatorem vocat propter priorem virtutem.
Nam priorem rerum à te gestarum neutiquam meminisse poterimus,

Si

Πτέσθαι σθένοντες· οἱ δὲ, σὺν γήρᾳ βαρεῖς
Ἱερεῖς, ἐγὼ μὲν Ζηνός· οἱ δή τ' ἠϊθέων
Λεκτοί· τὸ δ' ἄλλο φῦλον ἐξεστεμμένον
Ἀγοραῖσι θακεῖ, πρός τε Παλλάδος διπλοῖς
Ναοῖς, ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ.
Πόλις γὰρ, ὥσπερ καὐτὸς εἰσορᾷς, ἄγαν
Ἤδη σαλεύει, κἀνακουφίσαι κάρα
Βυθῶν ἔτ' οὐχ οἵα τε φοινίου σάλου.
Φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονὸς,
Φθίνουσα δ' ἀγέλαις βουνόμοις, τόκοισί τε
Ἀγόνοις γυναικῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος Θεὸς
Σκήψας ἐλαύνει λοιμὸς ἔχθιστος πόλιν,
Ὑφ' οὗ κενοῦται δῶμα Καδμεῖον, μέλας
Δ' ᾅδης στεναγμοῖς καὶ γόοις πλουτίζεται.
Θεοῖσι μὲν νυν οὐκ ἰσούμενόν σ' ἐγὼ,
Οὐδ' οἵδε παῖδες, ἑζόμεσθ' ἐφέστιοι,
Ἀνδρῶν δὲ πρῶτον ἔν τε συμφοραῖς βίου
Κρίνοντες, ἔν τε δαιμόνων ξυναλλαγαῖς.
Ὅς γ' ἐξέλυσας ἄστυ Καδμεῖον μολὼν,
Σκληρᾶς ἀοιδοῦ δασμὸν ὃν παρείχομεν.
Καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν οὐδὲν ἐξειδὼς πλέον,
Οὐδ' ἐκδιδαχθεὶς· ἀλλὰ προσθήκῃ Θεοῦ
Λέγῃ νομίζῃ θ' ἡμῖν ὀρθῶσαι βίον.
Νῦν τ', ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα,
Ἱκετεύομέν σε πάντες οἵδε πρόστροποι,
Ἀλκήν τιν' εὑρεῖν ἡμὶν, εἴτε του Θεῶν
Φήμην ἀκούσας, εἴτ' ἀπ' ἀνδρὸς οἶσθά που.
Ὡς τοῖσιν ἐμπείροισι καὶ τὰς ξυμφορὰς
Ζώσας ὁρῶ μάλιστα τῶν βουλευμάτων.
Ἴθ' ὦ βροτῶν ἄριστ', ἀνόρθωσον πόλιν·
Ἴθ', εὐλαβήθηθ'· ὡς σὲ νῦν μὲν ἥδε γῆ
Σωτῆρα κλήζει τῆς πάρος προθυμίας·
Ἀρχῆς δὲ τῆς σῆς μηδαμῶς μεμνώμεθα,

V. 18. Forte leg. Ἱερεὺς.

Στάντες

Si à te erecti prius, postea corruemus.
Sed urbs in tuto ut collocetur vide.
Felici enim auspicio rem nobis prius
Administrasti, fac ut & nunc tui similis sis.
Nam si, ut facis, huic terræ dominaberis,
Plenam viris quam vacuam regere pulchrius est.
Quid enim vel arx est, vel navis,
Si vasta sit, nec à viris habitetur?

OE D. O miseri pueri, nota, non ignota mihi
Petitis, nimis enim scio quod
Graviter laboratis omnes: cumque vos dolere conficiamini,
Non tamen quisquam est, cui ista magis, quam mihi doleant.
Nam vester dolor omnium in me unum redundat,
Me inquam solum & neminem alium hæc cura exercet.
Anima enim mea & urbis, & meam, & vestram vicem gemit.
Neque me dormientem excitastis unquam:
Et quàm multas lachrymas profuderim scitis,
Quamque varias cogitando vias quæsiverim.
Quod vero unicum his malis remedium dispicere potui,
Eo usus sum: Nam filium Menœcei
Creontem affinem meum ad Delphicum
Misi Apollinis oraculum, ut exquirat, quidnam
Faciam, dicamve, quo hanc urbem liberem.
Et cum juxta dies tempus dinumero,
Mora mihi molesta est non scienti quid agat: nam ultra
Debitum jam tempus abest.
Qui cum venerit, tunc vero ego admodum malus
Sim, si non exequar omnia quæ præcipiat Deus.

SAC. Recte ut ais, nam hi mihi jam
Creontem advenire nunciant.

OE D. O Apollo, utinam ille ita felici
Auspicio veniat, ut vultu læto adest.

SAC. Aspectu quidem hilaris apparet, quod nisi esset, non ita

Coro-

Στάντες γ' ἐς ὀρθὸν, καὶ πεσόντες ὕστερον
Ἀλλ' ἀσφαλείᾳ τήνδ' ἀνόρθωσον πόλιν.
Ὄρνιθι γὰρ καὶ τὴν τότ' αἰσίῳ τύχην
Παρέσχες ἡμῖν, καὶ τανῦν ἴσος γενοῦ.
Ὡς εἴπερ ἄρξεις τῆσδε γῆς, ὥσπερ κρατεῖς,
Ξὺν ἀνδράσιν κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν.
Ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος, οὔτε ναῦς,
Ἔρημος, ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.
ΟΙ. Ὦ παῖδες οἰκτροὶ, γνωστὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι
Προσήλθεθ' ἱμείροντες· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
Νοσεῖτε πάντες, καὶ νοσοῦντες, ὡς ἐγὼ
Οὐκ ἔστιν ὑμῶν ὅστις ἐξ ἴσου νοσεῖ.
Τὸ μὲν γὰρ ὑμῶν ἄλγος εἰς ἕν' ἔρχεται
Μόνον καθ' αὑτὸν, κοὐδέν' ἄλλον· ἡ δ' ἐμὴ
Ψυχὴ πόλιν τε κἀμὲ καί σ' ὁμοῦ στένει.
Ὥστ' οὐχ ὕπνῳ γ' εὕδοντά μ' ἐξεγείρετε,
Ἀλλ' ἴστε πολλὰ μέν με δακρύσαντα δὴ,
Πολλὰς δ' ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάνοις.
Ἣν δ' εὖ σκοπῶν ηὕρισκον ἴασιν μόνην,
Ταύτην ἔπραξα· παῖδα γὰρ Μενοικέως
Κρέοντ', ἐμαυτοῦ γαμβρὸν, ἐς τὰ Πυθικὰ
Ἔπεμψα Φοίβου δώμαθ', ὡς πύθοιθ' ὅ, τι
Δρῶν, ἢ τί φωνῶν, τήνδε ῥυσαίμην πόλιν.
Καί μ' ἦμαρ ἤδη ξυμμετρούμενον χρόνῳ
Λυπεῖ, τί πράσσει· τοῦ γὰρ εἰκότος πέρα
Ἄπεστι πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου.
Ὅταν δ' ἵκηται, τηνικαῦτ' ἐγὼ κακὸς
Μὴ δρῶν ἂν εἴην πάνθ' ὅσ' ἂν δηλοῖ θεός.
ΙΕ. Ἀλλ' εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας, οἵδε τ' ἀρτίως
Κρέοντα προσστείχοντα σημαίνουσί μοι.
ΟΙ. Ὦναξ Ἄπολλον, εἰ γὰρ ἐν τύχῃ γέ τῳ
Σωτῆρι βαίη λαμπρὸς ὥσπερ ὄμματι.
ΙΕ. Ἀλλ' εἰκάσαι μὲν ἡδύς· οὐ γὰρ ἂν κάρα

Πολυ-

Coronatus incederet lauri frondibus.
OED. Statim sciemus, tantum enim abest, audire ut possit:
O Rex affinis, fili Menœcei,
Quem nobis à Deo affers nuncium?
CRE. Bonum: nam etiam ea quæ gravia sunt, si recte sint
Administrata, facile in melius converti possunt.
OED. Quid hoc sermonis est? neque enim fiduciam,
Vel metum ex his dictis concipio.
CRE. Si his præsentibus me vis dicere,
Paratus sum, sive intro potius imus.
OED. Dic omnibus præsentibus. Nam propter hos majore
Cura conficior, quam propriæ salutis causa.
CRE. Dicam ea quæ audivi à Deo:
Nam nos Apollo manifeste jussit
Piaculum quod in hac terra nutritur
Tollere, neque cum immedicabili malo conflictari.
OED. Quæ est expiatio? aut quid hoc ærumnæ est?
CRE. Ut vel exilio multemus, vel cædem cæde
Expiemus; hic enim sanguis turbat civitatem.
OED. Ad quemnam igitur pertinet hæc calamitas, quam
Apollo significat?
CRE. Fuit nobis ô Rex, aliquando Laius gubernator
Hujus terræ priusquam tu hanc regeres urbem.
OED. Scio, audivi enim, etsi ipsum nunquam vidi.
CRE. Hujus extincti nunc mandat apertè
Apollo, ut autores cædis puniamus.
OED. Ubinam illi sunt? aut ubi deprehendentur
Veteris sceleris vestigia inventu difficilia?
CRE. In hac terra, ut ipse aiebat: quod enim quæritur,
Hoc inveniri potest: facile elabitur, si quid neglectum sit.
OED. Sed dic mihi utrum domi, an in agro Laius,
An vero in alia terra interfectus sit?
CRE. Cùm ut aliquid inquireret profectus esset,
Neque postquam abiit, domum amplius reversus est.

Πολυστεφὴς ὧδ' ἕρπει παγκάρπου δάφνης.
ΟΙ. Τάχ' εἰσόμεσθα· ξύμμετρος γὰρ ὡς κλύειν.
Ἄναξ, ἐμὸν κήδευμα, παῖ Μενοικέως,
Τίν' ἡμῖν ἥκεις τοῦ Θεοῦ φήμην φέρων;
ΚΡ. Ἐσθλήν· λέγω γὰρ καὶ τὰ δύσφορ', εἰ τύχοι
Κατ' ὀρθὸν ἐξελθόντα, πάντ' ἂν εὐτυχεῖν.
ΟΙ. Ἔστιν δὲ ποῖον τοὔπος; οὔτε γὰρ θρασὺς,
Οὔτ' οὖν προδείσας εἰμὶ τῷ γε νῦν λόγῳ.
ΚΡ. Εἰ τῶνδε χρῄζεις πλησιαζόντων κλύειν,
Ἕτοιμος εἰπεῖν, εἴτε καὶ στείχειν ἔσω.
ΟΙ. Ἐς πάντας αὔδα· τῶνδε γὰρ πλέον φέρω
Τὸ πένθος ἢ καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι.
ΚΡ. Λέγοιμ' ἂν οἷ' ἤκουσα τοῦ Θεοῦ πάρα.
Ἄνωγεν ἡμᾶς Φοῖβος ἐμφανῶς ἄναξ
Μίασμα χώρας, ὡς τεθραμμένον χθονὶ
Ἐν τῇδ', ἐλαύνειν, μηδ' ἀνήκεστον τρέφειν.
ΟΙ. Ποίῳ καθαρμῷ; τίς ὁ τρόπος τῆς ξυμφορᾶς;
ΚΡ. Ἀνδρηλατοῦντας, ἢ φόνῳ φόνον πάλιν
Λύοντας, ὡς τόδ' αἷμα χειμάζον πόλιν.
ΟΙ. Ποίου γὰρ ἀνδρὸς τήνδε μηνύει τύχην;
ΚΡ. Ἦν ἡμῖν, ὦ 'ναξ, Λάϊός ποθ' ἡγεμὼν
Γῆς τῆσδε, πρὶν σε τήνδ' ἀπευθύνειν πόλιν.
ΟΙ. Ἐξοιδ' ἀκούων· οὐ γὰρ εἰσεῖδόν γέ πω.
ΚΡ. Τούτου θανόντος, νῦν ἐπιστέλλει σαφῶς
Τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινάς.
ΟΙ. Οἱ δ' εἰσὶ ποῦ γῆς; ποῦ τόδ' εὑρεθήσεται
Ἴχνος παλαιᾶς δυστέκμαρτον αἰτίας;
ΚΡ. Ἐν τῇδ' ἔφασκε γῇ· τὸ δὲ ζητούμενον,
Ἁλωτόν· ἐκφεύγει δὲ τἀμελούμενον.
ΟΙ. Πότερα δ' ἐν οἴκοις ἢ 'ν ἀγροῖς ὁ Λάϊος,
Ἢ γῆς ἐπ' ἄλλης τῷδε συμπίπτει φόνῳ;
ΚΡ. Θεωρὸς (ὡς ἔφασκεν) ἐκδημῶν, πάλιν
Πρὸς οἶκον οὐκέθ' ἵκεθ' ὡς ἀπεστάλη.

OEd. Nec nuncius, aut comes itineris
Quisquam vidit, unde aliquis inquirere possit?
Cre. Perierunt omnes, uno excepto, qui cum aufugisset metu,
Nihil à se visum nisi unum quiddam commemorare potuit.
OEd. Quidnam id est? ex uno enim multa investigari possint,
Cum parvum initium spei oblatum est.
Cre. A latronibus ajebat non paucis
Sed multis oppressum interiisse.
OEd. Quomodo latrones, si ille non pecunia
Onustus iter faciebat, hoc ausi sunt?
Cre. Fuit suspicio. Laio vero pereunti
Nemo opem tulit in periculo.
OEd. Quid vero mali obstitit, cum Rex ita
Misere interiret, ut non fieret inquisitio?
Cre. Perplexa ænigmata Sphingis, ea, quæ ante pedes erant
Curare nos cogebant, omissis incertis.
OEd. Sed ab initio rursum hanc rem exigam.
Recte Apollo, recte & tu,
Pro Rege extincto hanc curam suscepistis.
Quare & ego vobis adjutor ero,
Ac propugnator pro hac terra & divino oraculo.
Non enim pro remotioribus amicis,
Sed pro me ipso, hoc discutiam odium.
Nam qui illum oppressit, fortasse
Etiam in me eodem modo impetum facere posset:
Dum igitur illi opitulor, mihi ipsi prosum.
Quare quam celerrime pueri ex hoc loco surgite,
Et sublatis his supplicibus ramis,
Aliqui ex vobis populum Cadmi huc congregent,
Omnia experiemur: vel enim felices
Deo duce erimus, vel corruemus.
Sac. O filii surgamus: hanc enim ob causam
Huc venimus, quam hic commemorat.

Et

ΟΙ. Οὐδ᾽ ἄγγελός τις, οὐδὲ συμπράκτωρ ὁδοῦ
Κατεῖδ᾽, ὅτου τις ἐκμαθὼν ἐχρήσατ᾽ ἄν;
ΚΡ. Θνήσκουσι γάρ, πλὴν εἷς τις, ὃς φόβῳ φυγὼν,
Ὧν εἶδε, πλὴν ἓν, οὐδὲν εἶχ᾽ εἰδὼς φράσαι.
ΟΙ. Τὸ ποῖον; ἓν γὰρ πόλλ᾽ ἂν ἐξεύροι μαθεῖν,
Ἀρχὴν βραχεῖαν εἰ λάβοιμεν ἐλπίδος.
ΚΡ. Λῃστὰς ἔφασκε συντυχόντας, οὐ μιᾷ
Ῥώμῃ κτανεῖν νιν, ἀλλὰ σὺν πλήθει χερῶν.
ΟΙ. Πῶς οὖν ὁ λῃστής, εἴ τι μὴ ξὺν ἀργύρῳ
Ἐπράσσετ᾽, ἐνθένδ᾽ ἐς τόδ᾽ ἂν τόλμης ἔβη;
ΚΡ. Δοκοῦντα ταῦτ᾽ ἦν· Λαΐου δ᾽ ὀλωλότος
Οὐδεὶς ἀρωγὸς ἐν κακοῖς ἐγίνετο.
ΟΙ. Κακὸν δὲ ποῖον ἐμποδὼν, τυραννίδος
Οὕτω πεσούσης, εἶργε τοῦτ᾽ ἐξειδέναι;
ΚΡ. Ἡ ποικιλῳδὸς σφὶγξ τὰ πρὸς ποσὶ σκοπεῖν,
Μεθέντας ἡμᾶς τἀφανῆ, προσήγετο.
ΟΙ. Ἀλλ᾽ ἐξ ὑπαρχῆς αὖθις αὔτ᾽ ἐγὼ φανῶ.
Ἐπαξίως γὰρ Φοῖβος, ἀξίως δὲ σὺ
Πρὸς τοῦ θανόντος τήνδ᾽ ἔθεσθ᾽ ἐπιστροφήν.
Ὥστ᾽ ἐνδίκως ὄψεσθε κἀμὲ σύμμαχον,
Γῇ τῇδε τιμωροῦντα, τῷ θεῷ θ᾽ ἅμα.
Ὑπὲρ γὰρ οὐχὶ τῶν ἀπωτέρω φίλων,
Ἀλλ᾽ αὐτὸς αὑτοῦ τοῦτ᾽ ἀποσκεδῶ μύσος.
Ὅστις γὰρ ἦν ἐκεῖνον ὁ κτανὼν, τάχ᾽ ἂν
Κἄμ᾽ ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωρεῖν θέλοι.
Κείνῳ προσαρκῶν οὖν, ἐμαυτὸν ὠφελῶ.
Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα παῖδες, ὑμεῖς μὲν βάθρων
Ἵστασθε, τούσδ᾽ ἄραντες ἱκτῆρας κλάδους·
Ἄλλος δὲ Κάδμου λαὸν ὧδ᾽ ἀθροιζέτω,
Ὡς πᾶν ἐμοῦ δράσοντος· ἢ γὰρ εὐτυχεῖς
Σὺν τῷ θεῷ φανούμεθ᾽, ἢ πεπτωκότες. —
ΙΕ. Ὦ παῖδες, ἱστώμεσθα· τῶνδε γὰρ χάριν
Καὶ δεῦρ᾽ ἔβημεν ὧν ὅδ᾽ ἐξαγγέλλεται.

Et Phœbus qui hoc oraculum misit, simul
Servator nobis adsit, morbumque depellat.

MONOSTROPHICA.

CHO. O dulce Jovis oraculum, quale tandem
Ab opulento Pythico templo
Ad celebrem venisti Thebarum urbem?
Animo trepido perculsus sum,
Metuque tremo:
O Apollo morborum depulsor, Delie, Pæan,
Te religiose veneror.
Quid mihi vel nunc
Vel in posterum
Novæ rei conficies?
Dic mihi ô aureæ filia
Spei, immortalis Fama,
Invocanti primum te
Filia Jovis
Minerva immortalis,
Et terræ præsidem sororem tuam
Dianam, quæ in rotundo fori
Throno celebrem sedem habet;
Et Apollinem simul jaculatorem.
Heu, heu!
Vos tres malorum depulsores, apparete mihi,
Quando & prioris cladis,
Quæ urbem premebat, pepulistis
Ex terra noxium incendium,
Adeste & nunc, ô Dii,
Innumera enim fero mala.
Nam morbo laborat totus populus.
Neque est mihi consilii copia,
Quo quis opitulari queat.

Nam

Φοῖβος δ' ὁ πέμψας τάσδε μαντείας, ἅμα
Σωτήρ θ' ἵκοιτο, καὶ νόσου παυστήριος.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΧΟ. Ὦ Διὸς ἁδυεπὴς φάτι, τίς ποτε
Τᾶς πολυχρύσου Πυθῶνος
Ἀγλαὰς ἔβας Θήβας;
Ἐκτέταμαι φοβερὰν φρένα,
Δείματι πάλλων,
Ἰήϊε Δάλιε Παιὰν
Ἀμφὶ σοὶ ἁζόμενος·
Τί μοι ἢ νέον
Ἢ περιτελλομέναις
Ὥραις πάλιν ἐξανύσεις χρέος;
Εἰπέ μοι ὦ χρυσέας τέκνον
Ἐλπίδος ἄμβροτε Φάμα·
Πρῶτά σε κεκλόμενος
Θύγατερ Διὸς
Ἄμβροτ' Ἀθάνα,
Γαιάοχόν τ' ἀδελφεὰν
Ἄρτεμιν, ἃ κυκλόεντ' ἀγορᾶς
Θρόνον εὐκλεᾶ θάσσει.
Καὶ Φοῖβον ἑκαβόλον.
Ἰὼ, ἰώ.
Τρισσοὶ ἀλεξίμοροι προφάνητέ μοι
Εἴποτε καὶ προτέρας ἄτας ὕπερ
Ὀρνυμένας πόλει, ἠνύσατε
Ἐκτοπίαν φλόγα πήματος,
Ἔλθετε νῦν, ὦ πόποι.
Ἀνάριθμα γὰρ φέρω πήματα·
Νοσεῖ δέ μοι πρόπας στόλος.
Οὐδ' ἔνι φροντίδος ἔγχος,
Ὧ τις ἀλέξεται· οὔτε γὰρ

V. 163. al. κεκλόμενα. V. 175. al. καὶ νῦν.

Nam fruges inclytæ terræ
Intereunt. Neque in partu
Lucinæ labores perferunt
Mulieres. Alium vero
Super alium videas,
Ceu volucrem avem,
Celerius indefesso igne
Ruentem ad littus atri
Plutonis, qui ex urbe innumeri
Pereunt. Misera verò turba
In campo cadaveribus pleno
Jacet indefleta: interque eos conjuges
Et canæ matres
Ad aras in littore positas,
Hic & illic tristium malorum
Deprecatrices, gemitus cient.
Invocatio Apollinis fervet, & luctuosa vox
Simul consonat. Quamobrem ô aurea
Jovis filia, pulchro aspectu, fer nobis
Auxilium; Martemque pestiferum,
Qui nunc absque armis, & scutis
Me vastat, ingenti clade opprimens,
In fugam actum cedere coge,
Atque ex hac terra pelle, sive in magnum
Thalamum Amphitrites,
Sive in Euxini scopulos,
Thraciique maris fluctus.
Nam si quid reliqui nox fecit,
Id insequens dies absumit.
Hunc *igitur Martem*, o qui ignea fulgura
Dispensas Jupiter,
Tuo confice fulmine.

Ἔκγονα κλυτᾶς χθονὸς
Αὔξεται, οὔτε τόκοισιν
Ἰηΐων καμάτων ἀνέχουσι
Γυναῖκες. Ἄλλον δ' ἂν
Ἄλλῳ προσίδοις,
Ἅπερ εὔπτερον ὄρνιν.
Κρεῖσσον ἀμαιμακέτου πυρὸς
Ὅρμενον ἀκτὰν πρὸς ἑσπέρου
Θεοῦ, ὧν πόλις ἀνάριθμος
Ὄλλυται· νηλέα δὲ γένεθλα
Πρὸς πέδῳ θανατηφόρῳ
Κεῖται ἀνοίκτος· ἐν δ' ἄλοχοι
Πολιαί τ' ἐπὶ ματέρες
Ἀκτὰν παρὰ βώμιον
Ἄλλοθεν ἄλλοι λυγρῶν πόνων
Ἱκτῆρες ἐπιστενάχουσι.
Παιὰν δὲ λάμπει στονόεσσά τε γῆρυς
Ὅμαυλος· ὧν ὕπερ, ὦ χρυσέα
Θύγατερ Διὸς εὐῶπα, πέμψον
Ἀλκάν, Ἄρεά τε τὸν μαλερὸν,
Ὃς νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων
Φλέγει με περιβόητος ἀντιάζων,
Παλίσσυτον δράμημα νωτίσαι
Πάτρας ἔπουρον· εἴτ' ἐς μέγαν
Θάλαμον Ἀμφιτρίτας,
Εἴτ' ἐς τὸν ἀπόξενον ὅρμον
Θρηΐκιον κλύδωνα.
Τέλει γὰρ εἴ τι νὺξ ἀφῇ,
Τοῦτ' ἐπ' ἦμαρ ἔρχεται.
Τὸν, ὦ πυρφόρων ἀστραπᾶν
Κράτη νέμων, ὦ Ζεῦ πάτερ,
Ὑπὸ σῷ φθίσον κεραυνῷ.

O Rex Lycææ, utinam ab aureo
Arcu tuas sagittas
Invictas distribueres,
Ad opem ferendam directas.
Atque utinam Diana igneos
Spargat radios, quibus Lyceos montes
Percurrit. Te qui aurea mitra ornatus es,
Et idem cum hac terra nomen habes,
Vinosum invoco Bacchum,
Mænadum ducem,
Ut venias & comburas lucenti face
Hunc ignominiosum ac pestiferum deum.

OEDIPUS, CHORUS, TIRESIAS.

IAMBI.

OED. AUdio quid petas: si autem voles meo sermoni
Auscultare, & huic morbo succurrere,
Remedium consequeris & levationem mali.
Quod ego, qui jam primum hoc audio, dicam,
Quique à re ipsa alienus sum: Non enim diu
Investigarem, nisi aliqua indicia haberem.
Nunc verò (nam & ipse civium numero ascitus sum)
Omnibus hujus urbis civibus hoc denuncio:
Quicunque vidit à quo viro
Laius Labdacides interfectus est,
Huic ego impero ut rem omnem mihi indicet.
Et si fortè, ne in crimen veniat, metuit, libero
Eum metu de seipso: Nam aliud nihil patietur
Triste, præterquam ut ex hac terra incolumis abeat.

Λύκει' ἄναξ, τά τε σὰ χρυσοστρόφων
Ἀπ' ἀγκύλων βέλεα θέλοιμ' ἂν
Ἀδάμας' ἐνδατεῖσθαι,
Ἀρωγὰ προσταθέντα,
Τάς τε πυρφόρους Ἀρτέμιδος
Αἴγλας, ξὺν αἷς Λύκει' ὄρεα
Διαΐσσει· τὸν χρυσομίτραν
Τε κικλήσκω, τᾶσδ' ἐπώνυμον
Γᾶς οἴνωπα Βάκχον εὔιον
Μαινάδων ὁμόστολον,
Πελασθῆναι φλέγοντ' ἀγλαῶπι πεύκᾳ
Ἐπὶ τὸν ἀπότιμον ἐν θεοῖς θεόν.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ, ΧΟΡΟΣ, ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΟΙΔ. Αἰτεῖς· ἃ δ' αἰτεῖς, τἀμ' ἐὰν θέλῃς ἔπη
Κλύων δέχεσθαι, τῇ νόσῳ θ' ὑπηρετεῖν,
Ἀλκὴν λάβοις ἂν κἀνακούφισιν κακῶν·
Ἃ 'γὼ ξένος μὲν τοῦ λόγου τοῦδ' ἐξερῶ,
Ξένος δὲ τοῦ πραχθέντος· οὐ γὰρ ἂν μακρὰν
Ἴχνευον αὐτὸς, μὴ οὐκ ἔχων τι σύμβολον·
Νῦν δ' (ὕστερος γὰρ ἀστὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ)
Ὑμῖν προφωνῶ πᾶσι Καδμείοις τάδε·
Ὅς τις ποθ' ὑμῶν Λάϊον τὸν Λαβδάκου
Κάτοιδεν, ἀνδρὸς ἐκ τίνος διώλετο,
Τοῦτον κελεύω πάντα σημαίνειν ἐμοί.
Κεἰ μὲν φοβεῖται τοὐπίκλημ', ὑπεξελὼν
Αὐτὸς καθ' αὑτοῦ· πείσεται γὰρ ἄλλο μὲν
Ἀστεργὲς οὐδὲν, γῆς δ' ἄπεισιν ἀβλαβής.

V. 221. Al. μονόστολον.

Si autem quis alium novit peregrinum
Authorem cædis, ne taceat: nam præmium
Ego tribuam, & gratia ipsi reposita erit.
Sin autem tacebitis, & aliquis vel amico
Metuens, vel sibi ipsi, non obediet huic sermoni,
Quid deinde facturus sim audite:
Eum ego virum edico quicunque est, ne quis in terrâ
Hac, cujus ego imperium thronumque teneo
Recipiat, neque in sermone,
Aut precationibus, aut sacrificiis
Quidquam cum eo commune habeat, neque sacram aquam illi [attribuat;
Sed omnes à domo ipsum arceant: Nam ille homo nobis
Piaculum est, quemadmodum Delphicum
Apollinis oraculum mihi ostendit.
Hoc igitur modo decrevi & divinam vocem,
Et illum mortuum defendere.
Execror autem cædis autorem, sive is
Unus cùm esset latuit, sive à pluribus adjutus est,
Ut malus malè excommunicatus vitam exigat.
Et imprecor etiam meis ædibus, si
In illis me conscio delitescit,
Eadem, quæ paulò ante precatus sum.
Vobisque omnia ista, ut exequamini, committo,
Mea causa, & Dei, & hujus
Terræ, quæ ita sterilis atque impie perdita est.
Neque nos, etsi Deus id non præcepisset,
Hoc inexpiatum relinquere conveniebat,
Cum & optimus vir & rex interierit,
Sed inquirere decebat. Nunc vero ego autor sum,
Qui & regnum administro, quod ab illo prius administratum est,
Et ejus conjugem habeo consortem procreandæ sobolis,
Et communes cum eo liberos, si non ille

Infelix

Εἰ δ' αὖ τὶς ἄλλον οἶδεν ἐξ ἄλλης χθονὸς
Τὸν αὐτόχειρα, μὴ σιωπάτω· τὸ γὰρ
Κέρδος τελῶ 'γὼ, χ' ἡ χάρις προσκείσεται.
Εἰ δ' αὖ σιωπήσεσθε, καί τις ἢ φίλου
Δείσας ἀπώσῃ τοὔπος ἢ χ' αὑτοῦ τόδε,
Ἃ 'κ τῶνδε δράσω, ταῦτα χρὴ κλύειν ἐμοῦ.
Τὸν ἄνδρ' ἀπαυδῶ τοῦτον ὅστις ἐστὶ, γῆς
Τῆσδ', ἧς ἐγὼ κράτη τε καὶ θρόνους νέμω,
Μήτ' εἰσδέχεσθαι μήτε προσφωνεῖν τινὰ
Μήτ' ἐν Θεῶν εὐχαῖσι μήτε θύμασι
Κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβας νέμειν·
Ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας, ὡς μιάσματος
Τοῦδ' ἡμῖν ὄντος· ὡς τὸ πυθικὸν Θεοῦ
Μαντεῖον ἐξέφηνεν ἀρτίως ἐμοί.
Ἐγὼ μὲν οὖν τοιόσδε τῷ τε δαίμονι
Τῷ τ' ἀνδρὶ τῷ θανόντι σύμμαχος πέλω.
Κατεύχομαι δὲ τὸν δεδρακότ', εἴτε τις
Εἷς ὢν λέληθεν, εἴτε πλειόνων μέτα,
Κακὸν κακῶς νιν ἄμοιρον ἐκτρίψαι βίον.
Ἐπεύχομαι δ' οἴκοισιν εἰ ξυνέστιος
Ἐν τοῖς ἐμοῖς γένοιτ' ἐμοῦ συνειδότος,
Παθεῖν ἅπερ τοῖσδ' ἀρτίως ἠρασάμην.
Ὑμῖν δὲ ταῦτα πάντ' ἐπισκήπτω τελεῖν,
Ὑπέρ τ' ἐμαυτοῦ, τοῦ Θεοῦ τε, τῆσδέ τε
Γῆς, ὧδ' ἀκάρπως κἀθέως ἐφθαρμένης.
Οὐδ' εἰ γὰρ ἦν τὸ πρᾶγμα μὴ θεήλατον,
Ἀκάθαρτον ὑμᾶς εἰκὸς ἦν οὕτως ἐᾶν,
Ἀνδρός γ' ἀρίστου βασιλέως τ' ὀλωλότος,
Ἀλλ' ἐξερευνᾶν· νῦν δ' ἐπικυρῶ τ' ἐγὼ,
Ἔχων μὲν ἀρχὰς ἃς ἐκεῖνος εἶχε πρὶν,
Ἔχων δὲ λέκτρα, καὶ γυναῖχ' ὁμόσπορον,
Κοινῶν τε παίδων κοίν' ἂν, εἰ κείνῳ γένος

Μὴ

Infelix in sobole procreanda fuisset, suscepissem.
Nunc in ipsius caput ingruit adversa fortuna :
Quapropter ego pro illo, ut pro meo parente
Enitar, & omnia experiar,
Donec inquiram cædis autorem
Filii Labdaci, ac Polydori,
Et deinceps Cadmi, atque antiqui Agenoris.
Et hæc non obedientibus à Diis imprecor,
Ne illis unquam terra fruges ferat,
Neve mulieres sobolem gignant, sed ut leto
Tali moriantur, aut etiam tristiore.
Vobis autem cæteris civibus Thebanis precor, quicunque
Ista approbatis, ut sit adjutrix divina justitia,
Et ut omnes vobis Dii semper faventes adsint.

CHO. Quemadmodum me execratione obstrinxisti rex, ita [dicam ;
Neque enim vel ipse occidi, vel cædis autorem
Indicare possum : sed hæc quæstio ab eo qui proposuit,
Nempe ab Apolline explicari debebat, quisnam id fecisset.

OED. Recte dixisti, sed cogere Deos,
Si non ipsi velint, nemo potest.

CHO. Dicam secundum consilium, quod mihi de hac re in [mentem venit.

OED. Vel tertium si fuerit, ne reticueris.

CHO. Scio Tiresiam eandem divinandi vim habere,
Quæ Phœbo est, à quo si quis
Inquirat, rem exploret certissime.

OED. Ne hoc quidem à me neglectum est,
Nam de sententia Creontis ad ipsum misi duos
Nuncios ; quamobrem cur adhuc absit miror.

CHO. Nam alii quidem sermones nihili & inanes sunt.

OED. Quinam ? Omnes enim sermones considero.

CHO. Mortuum esse quidam viatores retulerunt.

OED. Audivi & ego, sed qui viderit, nondum apparuit.

CHO.

Μὴ δυςυχήσειν, ἣν ἂν ἐκπεφυκότα.
Νῦν δ' ἐς τὸ κείνου κρᾶτ' ἐνήλαθ' ἡ τύχη.
Ἀνθ' ὧν ἐγὼ τάδ' ὡσπερεὶ τοὐμοῦ πατρὸς
Ὑπερμαχοῦμαι, κἀπὶ πάντ' ἀφίξομαι
Ζητῶν τὸν αὐτόχειρα τοῦ φόνου λαβεῖν,
Τῷ Λαβδακείῳ παιδὶ, Πολυδώρου τε καὶ
Τοῦ πρόσθε Κάδμου, τοῦ πάλαι τ' Ἀγήνορος·
Καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν, εὔχομαι θεοὺς
Μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι τινὰ,
Μήτ' οὖν γυναικῶν παῖδας· ἀλλὰ τῷ πότμῳ
Τῷ νῦν φθερεῖσθαι, κἄτι τοῦδ' ἐχθίονι.
Ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοισι Καδμείοις, ὅσοις
Τάδ' ἐς' ἀρέσκονθ' ἥ τε σύμμαχος δίκη,
Χ' οἱ πάντες εὖ ξυνεῖεν εἰσαεὶ θεοί. ——
ΧΟ. Ὥσπερ μ' ἀραῖον ἔλαβες, ὧδ' ἄναξ ἐρῶ·
Οὔτ' ἔκτανον γὰρ, οὔτε τὸν κτανόντ' ἔχω
Δεῖξαι· τὸ δὲ ζήτημα, τοῦ πέμψαντος ἦν
Φοίβου τόδ' εἰπεῖν, ὅστις εἴργασταί ποτε ——
ΟΙ. Δίκαι' ἔλεξας· ἀλλ' ἀναγκάσαι θεοὺς,
Ἂν μὴ θέλωσιν, οὐδὲ εἷς δύναιτ' ἀνήρ.
ΧΟ. Τὰ δεύτερ' ἐκ τῶνδ' ἂν λέγοιμ', ἅ μοι δοκεῖ.
ΟΙ. Εἰ καὶ τρίτ' ἐστὶ, μὴ παρῇς τὸ μὴ οὐ φράσαι.
ΧΟ. Ἄνακτ' ἄνακτι ταὔθ' ὁρῶντ' ἐπίσαμαι
Μάλιστα Φοίβῳ Τειρεσίαν· παρ' οὗ τις ἂν
Σκοπῶν τάδ' ὦ 'ναξ ἐκμάθοι σαφέστατα.
ΟΙ. Ἀλλ' οὐκ ἐν ἀργοῖς οὐδὲ τοῦτ' ἐπραξάμην.
Ἔπεμψα γὰρ Κρέοντος εἰπόντος, διπλοῦς
Πομπούς· πάλαι δὲ μὴ παρὼν, θαυμάζεται.
ΧΟ. Καὶ μὴν τά γ' ἄλλα κωφὰ καὶ παλαί' ἔπη.
ΟΙ. Τὰ ποῖα ταῦτα; πάντα γὰρ σκοπῶ λόγον.
ΧΟ. Θανεῖν ἐλέχθη πρός τινων ὁδοιπόρων.
ΟΙ. Ἤκουσα κἀγώ· τὸν δ' ἰδόντ' οὐδεὶς ὁρᾷ.

CHO. Atqui si forte quid metuit,
Ubi has tuas imprecationes audierit; non aberit diutius.
OED. Qui non metuit facinus committere, is verba minus metuet.
CHO. Sed adest qui redarguat: nam hi
Vatem huc adducunt divinum,
Qui solus ex hominibus vera dicere solet.
OED. O qui consideras omnia vates, & quæ addisci possunt,
Et arcana, cœlestia, ac subterranea,
Et si non vides, attamen nôsti quemadmodum hæc urbs
Gravi morbo infestetur, cui te auxiliatorem,
Et Servatorem o Rex solum speramus.
Nam Phœbus, si forte nescis, cum nuncios
Misissemus, responsum hoc remisit, liberationem
Hanc solam à morbo futuram esse,
Si inquisitos Laii interfectores
Vel supplicio capitis, vel exilio puniamus.
Tu igitur ne celes nos, sive augurium,
Seu aliud quidpiam divinationis habes:
Libera quæso te ipsum, urbemque, libera & me,
Et libera mortuum isto piaculo:
In te enim omnes spes nobis sitæ sunt: Nam hominem juvare
Prout possit, præclarissimus labor est.
TIR. Hei mihi, quam grave est sapere, ubi
Non expedit sapienti! hæc enim cum probe scirem!
Perii, neque huc venire debui.
OED. Quid rei est, quod ita tristis huc advenisti?
TIR. Dimitte me, facile enim & tu tuam,
Et ego meam feram fortunam, si mihi obtemperaveris.
OED. Hoc neque justum est, nec utile urbi,
Quæ te enutrivit, si eam oraculo destituis.
TIR. Video te haudquaquam opportune loqui,
Quare & mihi idem ne accidat, metuo.

CHO.

ΧΟ. Ἀλλ' εἴ τι μὲν δὴ δείματός γ' ἔχει μέρος,
Τὰς σὰς ἀκύων οὐ μϑμεῖ τοιάσδ' ἀράς.

ΟΙ. Ὧ μή 'στι δρῶντι τάρβος, οὐδ' ἔπος φοβεῖ.

ΧΟ. Ἀλλ' οὐξελέγχων αὐτὸν ἔστιν· οἵδε γὰρ
Τὸν θεῖον ἤδη μάντιν ὧδ' ἄγουσιν, ᾧ
Τἀληθὲς ἐμπέφυκεν ἀνθρώπων μόνῳ.

ΟΙ. Ὦ πάντα νωμῶν Τειρεσία, διδακτά τε,
Ἄρρητά τ' οὐράνιά τε, καὶ χθονοστιβῆ,
Πόλιν μὲν εἰ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ' ὅμως
Οἵᾳ νόσῳ συνέςιν· ἧς σε προςάτην
Σωτῆρά τ' ὦ 'ναξ μοῦνον ἐξευρίσκομεν.
Φοῖβος, γὰρ εἰ καὶ μὴ κλύεις τῶν ἀγγέλων,
Πέμψασιν ἡμῖν ἀντέπεμψεν, ἔκλυσιν
Μόνην ἂν ἐλθεῖν τοῦδε τοῦ νοσήματος,
Εἰ τοὺς κτανόντας Λάϊον μαθόντες εὖ,
Κτείναιμεν, ἢ γῆς φυγάδας ἐκπεμψαίμεθα.
Σὺ δ' οὖν φθονήσας μήτ' ἀπ' οἰωνῶν φάτιν,
Μήτ' εἴ τιν ἄλλην μαντικῆς ἔχεις ὁδὸν,
Ῥῦσαι σεαυτὸν καὶ πόλιν· ῥῦσαι δ' ἐμέ,
Ῥῦσαι δὲ πᾶν μίασμα τοῦ τεθνηκότος.
Ἐν σοὶ γάρ ἐσμεν· ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἀφ' ὧν
Ἔχοι τε καὶ δύναιτο, κάλλιστος πόνων.

ΤΕΙ. Φεῦ φεῦ· φρονεῖν ὡς δεινὸν, ἔνθα μὴ τέλη
Λύει φρονοῦντι· ταῦτα γὰρ καλῶς ἐγὼ
Εἰδὼς, διώλεσ'· οὐ γὰρ ἂν δεῦρ' ἱκόμην.

ΟΙ. Τί δ' ἔστιν; ὡς ἄθυμος εἰσελήλυθας.

ΤΕΙ. Ἄφες μ' ἐς οἴκους· ῥᾷστα γὰρ τὸ σόν τε σὺ,
Κἀγὼ διοίσω τοὐμὸν, ἢν ἐμοὶ πίθῃ.

ΟΙ. Οὔτ' ἔννομ' εἶπες; οὔτε προσφιλὲς πόλει
Τῇδ', ἥ σ' ἔθρεψε, τήνδ' ἀποστερῶν φάτιν.

ΤΕΙ. Ὁρῶ γὰρ οὐδέ σοι τὸ σὸν φώνημ' ἰὸν
Πρὸς καιρὸν, ὡς ἂν μηδ' ἐγὼ ταυτὸν πάθω.

CHO. Ne per Deum, si scis, recuses, quoniam
Omnes te supplices deprecamur. 335
TIR. Omnes enim non sapitis: ego vero nequaquam
Ita loquar, tua ut aperiam mala.
OED. Quid ais? cum scias, non dices? an in animo habes
Nos prodere, ac perdere hanc urbem?
TIR. Ego neque me, nec te molestia afficiam: quid ob hanc rem
Temere me accusas? non enim auscultabis mihi. 341
OED. Scelefte, an non (nam vel saxum
Irritare queas) aliquando dices?
Pergesque ita immitis ac præfractus esse?
TIR. Iram accusas meam, sed eam quæ tecum 345
Habitat non vides, me vero vituperas.
OED. Quis enim non indignetur ista audiens,
Quemadmodum tu hanc urbem contumelia afficis?
TIR. Evenient enim hæc, & si ego taceam.
OED. Quæ igitur eventura sunt, ea te mihi dicere oportet.
TIR. Non ulterius dicam, quamobrem tu 351
Si libet vel gravissime irascere.
OED. Atqui nihil prætermittam, quemadmodum nunc iratus sum,
Quin ea quæ sentio dicam. Tu enim videris mihi
Adjutor facti hujus esse, ac tantum non 355
Tuis manibus ipse cædem fecisse: si vero vidisti
Facinus perpetrari, & hoc tuum solius esse dico.
TIR. Verum. At ego te dico ille edicto
Quod proposuisti ipsum obnoxium esse, nec tibi post hunc diem
Fas esse alloqui vel hos cives vel me, 360
Ut qui impius sis, & hujus terræ piaculum.
OED. Ita impudenter movisti
Hunc sermonem? quò te pœnas effugiturum putas?
TIR. Effugi, veritatem enim quæ fortior est, alo. 364
OED. A quo edoctus ista dicis? non utique ab arte divinandi.

TIR.

ΧΟ. Μὴ πρὸς θεῶν, φρονῶν γ' ἀποστραφῇς· ἐπεὶ
Πάντες σε προσκυνοῦμεν οἵδ' ἱκτήριοι.
ΤΕΙ. Πάντες γὰρ οὐ φρονεῖτ'· ἐγὼ δ' οὐ μήποτε
Τἄμ' ὡς ἂν εἴπω, μὴ τὰ σ' ἐκφήνω κακά.
ΟΙ. Τί φής; ξυνειδὼς οὐ φράσεις, ἀλλ' ἐννοεῖς
Ἡμᾶς προδοῦναι καὶ καταφθεῖραι πόλιν;
ΤΕΙ. Ἐγὼ τ' ἐμαυτὸν οὔτε σ' ἀλγυνῶ· τί ταῦ-
τ' ἄλλως ἐλέγχεις; οὐ γὰρ ἂν πύθοιό μου.
ΟΙ. Οὐκ, ὦ κακῶν κάκιστε (καὶ γὰρ ἂν πέτρου
Φύσιν σύ γ' ὀργάνειας) ἐξερεῖς ποτέ,
Ἀλλ' ὧδ' ἄτεγκτος κἀτελεύτητος φανῇ;
ΤΕΙ. Ὀργὴν ἐμέμψω τὴν ἐμήν· τὴν σὴν δ' ὁμοῦ
Ναίουσαν οὐ κατεῖδες, ἀλλ' ἐμὲ ψέγεις.
ΟΙ. Τίς γὰρ τοιαῦτ' ἂν οὐκ ἂν ὀργίζοιτ' ἔπη
Κλύων· ἃ νῦν σὺ τήνδ' ἀτιμάζεις πόλιν;
ΤΕΙ. Ἥξει γὰρ αὐτά, κἂν ἐγὼ σιγῇ στέγω.
ΟΙ. Οὐκοῦν ἅ γ' ἥξει, καὶ σὲ χρὴ λέγειν ἐμοί.
ΤΕΙ. Οὐκ ἂν πέρα φράσαιμι· πρὸς τάδ', εἰ θέλεις,
Θυμοῦ δι' ὀργῆς ἥτις ἀγριωτάτη.
ΟΙ. Καὶ μὴν παρήσω γ' οὐδέν, ὡς ὀργῆς ἔχω,
Ἅπερ ξυνίημ'· ἴσθι γὰρ δοκῶν ἐμοὶ
Καὶ ξυμφυτεῦσαι τοὔργον, εἰργάσθαι θ' ὅσον
Μὴ χερσὶ καίνων· εἰ δ' ἐτύγχανες βλέπων,
Καὶ τοὔργον ἂν σοῦ τοῦτ' ἔφην εἶναι μόνου.
ΤΕΙ. Ἀληθές· ἐννέπω σὲ τῷ κηρύγματι,
Ὧπερ προεῖπας ἐμμένειν, κἀφ' ἡμέρας
Τῆς νῦν προσαυδᾶν μήτε τούσδε, μήτ' ἐμέ
Ὡς ὄντι γῆς τῆσδ' ἀνοσίῳ μιάστορι.—
ΟΙ. Οὕτως ἀναιδῶς ἐξεκίνησας τόδε
Τὸ ῥῆμα; καὶ ποῦ τοῦτο φεύξεσθαι δοκεῖς;
ΤΕΙ. Πέφευγα· τἀληθὲς γὰρ ἰσχῦον τρέφω.
ΟΙ. Πρὸς τοῦ διδαχθείς; οὐ γὰρ ἔκ γε τῆς τέχνης.

Tir. A te: nam tu me, ut dicerem, impulisti.
OEd. Quidnam? Dic rursum, ut melius audiam.
Tir. Non intellexisti antea? an tentandi causa quæris?
OEd. Non de re nota quæro, sed dic rursum.
Tir. Te ejus viri interfectorem esse dico, cujus interfectorem quæris.
OEd. At non impune bis convicium facies.
Tir. Dicam igitur & alia, ut magis irascaris?
OEd. Dic quantum voles, frustra quidem dixeris.
Tir. Nescientem te dico cum charissimis
Turpissime consuetudinem habere, neque vides in quibus sis malis.
OEd. An te impune hæc semper dicturum esse existimas?
Tir. *Existimo*, si modo aliquid in veritate est roboris.
OEd. Est quidem: sed tibi non inest veritas, quoniam
Tu & auribus, & mente, & oculis cæcus es.
Tir. Tu miser mihi hoc exprobras, quod idem
Paulo post nemo non exprobrabit tibi.
OEd Solæ tenebræ te tuentur; *alioqui effecissem,*
Ut neque me, nec alium quenquam, qui lucem intuetur amplius aspiceres.
Tir. Non est in fatis à te ut interficiar,
Nam Apollini id curæ erit.
OEd. Tuumne, an Creontis hoc commentum est?
Tir. Non Creon tibi mali causa est, sed tu ipse.
OEd. O divitiæ, & regnum, & ars artem
Exuperans, in quadam vitæ felicitate,
Quantum vobis invidiæ subest?
Si quidem hoc regno, quod civitas mihi
Sponte sua non petenti dono detulit,
Creon ille, qui initio fidus amicus erat,
Clam per insidias me dejicere studet,
Subornato hoc præstigiatore, malefico,
Fraudulento, circumforaneo, qui nihil videt
Nisi lucrum, ad artem vero cæcus est.

Age

ΤΕΙ. Περὶ σοῦ· σὺ γάρ μ' ἄκοντα προὐτρέψω λέγειν.
ΟΙ. Ποῖον λόγον; λέγ' αὖθις, ὡς μᾶλλον μάθω.
ΤΕΙ. Οὐχὶ ξυνῆκας πρόσθεν, ἢ 'κπειρᾷ λέγειν;
ΟΙ. Οὐχ' ὥστε γ' εἰπεῖν γνωστόν· ἀλλ' αὖθις φράσον.
ΤΕΙ. Φονέα σε φημὶ τἀνδρὸς οὗ ζητεῖς κυρεῖν.
ΟΙ. Ἀλλ' οὔτι χαίρων, δίς γε πημονὰς ἐρεῖς.
ΤΕΙ. Εἴπω τί δῆτα κἄλλ', ἵν' ὀργίζῃ πλέον;
ΟΙ. Ὅσον γε χρῄζεις· ὡς μάτην εἰρήσεται.
ΤΕΙ. Λεληθέναι σέ φημι σὺν τοῖς φιλτάτοις
Αἴσχισθ' ὁμιλοῦντ', οὐδ' ὁρᾷν ἵν' εἶ κακοῦ.
ΟΙ. Ἦ καὶ γεγηθὼς ταῦτ' ἀεὶ λέξειν δοκεῖς;
ΤΕΙ. Εἴπερ τί γ' ἐστὶ τῆς ἀληθείας σθένος.
ΟΙ. Ἀλλ' ἔστι, πλὴν σοί· σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ
Τυφλὸς τά τ' ὦτα, τόν τε νοῦν, τά τ' ὄμματ' εἶ.
ΤΕΙ. Σὺ δ' ἄθλιός γε ταῦτ' ὀνειδίζων, ἃ σοὶ
Οὐδεὶς ὃς οὐχὶ τῶνδ' ὀνειδιεῖ τάχα.
ΟΙ. Μιᾶς τρέφῃ πρὸς νυκτὸς, ὥστε μήτ' ἐμὲ,
Μήτ' ἄλλον, ὅστις φῶς ὁρᾷ, βλέψαι πότ' ἄν.
ΤΕΙ. Οὐ γάρ με μοῖρα πρός γε σοῦ πεσεῖν, ἐπεὶ
Ἱκανὸς Ἀπόλλων, ᾧ τάδ' ἐκπρᾶξαι μέλει.
ΟΙ. Κρέοντος ἢ σοῦ ταῦτα τἀξευρήματα;
ΤΕΙ. Κρέων δέ σοι πῆμ' οὐδὲν, ἀλλ' αὐτὸς σὺ σοί.
ΟΙ. Ὦ πλοῦτε, καὶ τυραννὶ, καὶ τέχνη τέχνης
Ὑπερφέρουσα τῷ πολυζήλῳ βίῳ
Ὅσος παρ' ὑμῖν ὁ φθόνος φυλάσσεται.
Εἰ τῆσδέ γ' ἀρχῆς οὕνεχ' ἣν ἐμοὶ πόλις
Δωρητὸν οὐκ αἰτητὸν εἰσεχείρισε,
Ταύτης Κρέων ὁ πιστὸς, οὑξ ἀρχῆς φίλος,
Λάθρα μ' ὑπελθὼν ἐκβαλεῖν ἱμείρεται,
Ὑφεὶς μάγον τοιόνδε μηχανοῤῥάφον,
Δόλιον, ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσιν
Μόνον δέδορκε, τὴν τέχνην δ' ἔφυ τυφλός.

V. 383. al. βλάψαι.

Ἐπεὶ,

Age enim, dic mihi, Quomodo tu vates certus es?
Quare tunc cum adesset Sphinx, quæ carmina componebat,
Non afferebas aliquod civibus remedium?
Et illud quidem ænigma interpretari
Non erat vulgaris viri, sed divinatione opus erat,
Quam neque tu auspicio cognitam protulisti,
Neque ab aliquo Deo revelatam, sed ego adveniens,
Ego inquam ille ignarus OEdipus compescui ipsam,
Acie mentis rem assecutus, non ab avibus edoctus,
Quem tu conaris ejicere, sperans ad thronum deinde
Creontis te proximum adstiturum esse.
Cum magno malo mihi videris & tu, & qui ista composuit,
Regnaturus esse: & nisi propter senium tibi parcerem,
Malo edoctus cognovisses ea quæ agis.

CHO. Nobis conjectantibus & hujus sermones
Per iram dicti, & tui videntur.
Neque vero sic oportet, sed potius quemadmodum divinum
Oraculum optime interpretemur, cogitandum est.

TIR. Etsi regnum obtines, hoc tamen æquari oportet
Ex æquo ut dicas atque audias: hoc jus mihi tecum commune est.
Neque enim tibi servio, sed Apollini,
Nec patrocinio Creontis utar.
Hoc vero tibi dico, quod cum cæcitatem exprobres mihi,
Tuque oculis valeas, non tamen vides in quibus verseris malis
Neque ubi, nec apud quos habites.
An nescis ex quibus natus sis? teque hostem
Tuis esse pariter, & qui mortui sunt, & qui adhuc vivunt.
Et te undique impetentes maternæ pariter ac paternæ
Exigunt tandem ex hac terra horribiles Diræ,
Qui nunc quidem recte vides, paulo post cæcus eris.
Et tuis questibus quis portus
Quisque mons non resonabit?

Quum

Ἐπεί, φέρ' εἰπέ, ποῦ σὺ μάντις εἶ σαφής;
Πῶς οὐχ, ὅθ' ἡ ῥαψῳδὸς ἐνθάδ' ἦν κύων,
Ηὔδας τι τοῖσδ' ἀστοῖσιν ἐκλυτήριον;
Καίτοι τό γ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοῦ 'πιόντος ἦν
Ἀνδρὸς διειπεῖν, ἀλλὰ μαντείας ἔδει·
Ἣν οὔτ' ἀπ' οἰωνῶν σὺ προὐφάνης ἔχων,
Οὔτ' ἐκ Θεῶν του γνωτόν· ἀλλ' ἐγὼ μολὼν
Ὁ μηδὲν εἰδὼς Οἰδίπους, ἔπαυσά νιν
Γνώμῃ κυρήσας, οὐδ' ἀπ' οἰωνῶν μαθών·
Ὃν δὴ σὺ πειρᾷς ἐκβαλεῖν, δοκῶν θρόνοις
Παραστατήσειν τοῖς Κρεοντείοις πέλας.
Κλαίων δοκεῖς μοι καὶ σὺ, χὠ συνθεὶς τάδε,
Ἀγηλατήσειν· εἰ δὲ μὴ 'δόκεις γέρων
Εἶναι, παθὼν ἔγνως ἂν οἷάπερ φρονεῖς.
ΧΟ. Ἡμῖν μὲν εἰκάζουσι, καὶ τὰ τοῦδ' ἔπη
Ὀργῇ λελέχθαι καὶ τὰ σ' Οἰδίπου δοκεῖ.
Δεῖ δ' οὐ τοιούτων, ἀλλ' ὅπως τὰ τοῦ Θεοῦ
Μαντεῖ' ἄριστα λύσομεν, τόδε σκοπεῖν. —
ΤΕΙ. Εἰ καὶ τυραννεῖς, ἐξισωτέον τὸ γοῦν
Ἴσ' ἀντιλέξαι, τοῦδε γὰρ κἀγὼ κρατῶ.
Οὐ γάρ τι σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξίᾳ.
Ὥστ' οὐ Κρέοντος προστάτου γεγράψομαι.
Λέγω δ' ἐπειδὴ καὶ τυφλόν μ' ὠνείδισας,
Σὺ καὶ δέδορκας, κοὐ βλέπεις ἵν' εἶ κακοῦ,
Οὐδ' ἔνθα ναίεις, οὐδ' ὅτων οἰκεῖς μέτα.
Ἆρ' οἶσθ' ἀφ' ὧν εἶ; καὶ λέληθας ἐχθρὸς ὢν
Τοῖς σοῖσιν αὐτοῦ νέρθε, κἀπὶ γῆς ἄνω;
Καί σ' ἀμφιπλὴξ μητρός τε καὶ τοῦ σοῦ πατρὸς
Ἐλᾷ πότ' ἐκ γῆς τῆσδε δεινόπους ἀρά,
Βλέποντα νῦν μὲν ὄρθ'. ἔπειτα δὲ, σκότον.
Βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμήν,
Ποῖος Κιθαιρὼν οὐχὶ σύμφωνος τάχα;

Ὅταν

Quum rescisces, quales nuptias domi
Infeliciter occasione usus contraxeris,
Et reliquum malorum agmen, quod tibi adhuc ignotum est,
Quæ in te pariter ac liberos tuos redundabunt.
Jam, si libet, & Creontem, & os meum
Contumeliose tracta. Te enim non erit
Alius homo sceleratior, qui peribit unquam.
OED. An hoc ferendum est, ut ista ex eo audiamus?
An non in malam rem hinc ibis? an non domum
Mox rursum ab his discedes ædibus?
TIR. Non utique venissem ego, nisi tu vocasses.
OED. Non enim sciebam te stulta hæc locuturum esse.
Alioqui tarde te ad nos accersivissem.
TIR. Nos tibi quidem videmur stulti;
Tuis vero parentibus visi sapientes.
OED. Quibus? mane, dic mihi quis me genuit?
TIR. Hic dies & gignet te & evertet.
OED. Ut omnia valde obscura & perplexa loqueris!
TIR. At tu optimus talium ænigmatum interpres es.
OED. Hæc mihi exprobras, quæ laudem merentur.
TIR. Ipsa utique fortuna te perdidit.
OED. Verum quando urbem servavi, non curo.
TIR. Abeo igitur; & tu puer duc me.
OED. Ducat sane, nam præsens tu res impedis,
Ac interturbas, quare amotus non perinde molestus eris.
TIR. Abeo postquam dixi ea propter quæ huc veni, non tuum
Os veritus, non enim tu me occides.
Dico vero tibi, quod ille vir quem jamdudum
Quæris interminans, & edicta proponens
De cæde Laii, ille inquam hic est,
Peregrinus falso & advena dictus, reipsa vero indigena
Et Thebanus civis esse videbitur: nec gaudebit

Cala-

Ὅταν καταίσθῃ τὸν ὑμέναιον, ὃν δόμοις
Ἄνορμον εἰσέπλευσας εὐπλοίας τυχών;
Ἄλλων δὲ πλῆθος οὐκ ἐπαισθάνῃ κακῶν,
Ἅ σ' ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις.
Πρὸς ταῦτα, καὶ Κρέοντα καὶ τοὐμὸν στόμα
Προπηλάκιζε· σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν
Κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε.
ΟΙ. Ἦ ταῦτα δῆτ' ἀνεκτὰ πρὸς τούτου κλύειν;
Οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐχὶ θᾶσσον; οὐ πάλιν
Ἄψορρος οἴκων τῶνδ' ἀποστραφεὶς ἄπει;
ΤΕΙ. Οὐδ' ἱκόμην ἔγωγ' ἂν, εἰ σὺ μὴ 'κάλεις.
ΟΙ. Οὐ γάρ τι σ' ᾔδειν μῶρα φωνήσοντ'· ἐπεὶ
Σχολῇ σ' ἂν οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐστειλάμην.
ΤΕΙ. Ἡμεῖς τοιοίδ' ἔφυμεν, ὡς μέν σοι δοκεῖ
Μῶροι, γονεῦσι δ' οἵ σ' ἔφυσαν, ἔμφρονες.
ΟΙ. Ποίοισι; μεῖνον· τίς δέ μ' ἐκφύει βροτῶν;
ΤΕΙ. Ἡ δ' ἡμέρα φύσει σε καὶ διαφθερεῖ.
ΟΙ. Ὡς πάντ' ἄγαν γ' αἰνικτὰ κἀσαφῆ λέγεις.
ΤΕΙ. Οὐκοῦν σὺ ταῦτ' ἄριστος εὑρίσκειν ἔφυς.
ΟΙ. Τοιαῦτ' ὀνείδιζ' οἷς ἔμ' εὑρήσεις μέγαν.
ΤΕΙ. Αὕτη γε μέντοι σ' ἡ τύχη διώλεσεν.
ΟΙ. Ἀλλ' εἰ πόλιν τήνδ' ἐξέσωσ', οὔ μοι μέλει.
ΤΕΙ. Ἄπειμι τοίνυν· καὶ σὺ παῖ κόμιζέ με.
ΟΙ. Κομιζέτω δῆθ'· ὡς παρὼν τά γ' ἐμποδὼν
Ὀχλεῖς· συθείς τ' ἂν, οὐκ ἂν ἀλγύνοις πλέον.
ΤΕΙ. Εἰπὼν ἄπειμ' ὧν οὕνεκ' ἦλθον, οὐ τὸ σὸν
Δείσας πρόσωπον· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου μ' ὀλεῖς·
Λέγω δέ σοι τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν πάλαι
Ζητεῖς, ἀπειλῶν κἀνακηρύσσων φόνον
Τὸν Λαΐειον· οὗτός ἐστιν ἐνθάδε,
Ξένος λόγῳ μέτοικος· εἶτα δ' ἐγγενὴς
Φανήσεται Θηβαῖος· οὐδ' ἡσθήσεται

Τῇ

Calamitate: cæcus enim pro vidente factus,
Et mendicus pro divite in peregrinam
Terram baculo nixus abibit.
Palam enim fiet, ipsum filiis suis
Fratrem esse, & patrem simul: & ex qua natus est
Eidem esse filium & maritum; Patris vero
Adulterum & occisorem. Jam si videtur intro
Abi, atque ista exquire. Et si me falsum deprehendes,
Tum dicas me divinando nihil sapere.

ANTISTROPHICA. Strophe I.

CHO. Quisnam ille est, de quo vaticinatrix
Delphica rupes loquitur,
Qui omnium maxime infanda
Perpetravit cruentis manibus?
Tempus est, ut ille jam velocibus equis
Celeriorem fugâ pedem moveat:
Armatus enim in ipsum impetum facit
Igne & fulgure, Jovis filius,
Sævæque simul sequuntur
Inevitabiles sortes.

ANTISTROPHE I.

Nam micuit à nivoso
Jam recens accensa
Fama Parnasso,
Ut quisque illum occultantem se investiget,
Qui latet in solis sylvis,
Antrisque ac rupibus, ut taurus,
Et miser, misero pede solitarius vagatur,
Ex medio orbe prodita fugiens
Oracula; at illa semper
Viva cirumvolitant.

Τῇ ξυμφορᾷ· τυφλὸς γὰρ ἐκ δεδορκότος,
Καὶ πτωχὸς ἀντὶ πλουσίου, ξένην ἔπι
Σκήπτρῳ προδεικνὺς γαῖαν ἐμπορεύσεται.
Φανήσεται δὲ παισὶ τοῖς αὐτοῦ ξυνὼν
Ἀδελφὸς αὐτὸς καὶ πατὴρ, κἀξ ἧς ἔφυ
Γυναικὸς, υἱὸς καὶ πόσις, καὶ τοῦ πατρὸς
Ὁμόσπορός τε καὶ φονεύς. καὶ ταῦτ' ἰὼν
Εἴσω, λογίζου· κἂν λάβῃς μ' ἐψευσμένον,
Φάσκειν ἔμ' ἤδη μαντικῇ μηδὲν φρονεῖν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ α'.

ΧΟ. Τίς ὅντιν' ἁ θεσπιέπεια
Δελφὶς εἶπε πέτρα
Ἄῤῥητ' ἀῤῥήτων
Τελέσαντα φοινίαισι χερσίν;
Ὥρα νιν ἀελλοπόδων ἵππων
Σθεναρώτερον φυγᾷ πόδα νωμᾶν.
Ἔνοπλος γὰρ ἐπ' αὐτὸν ἐπενθρώσκει
Πυρὶ καὶ στεροπαῖσι Διὸς γενέτας.
Δειναὶ δ' ἅμ' ἕπονται
Κῆρες ἀναπλάκητοι. ———

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

Ἔλαμψε γὰρ τοῦ νιφόεντος
Ἀρτίως φανεῖσα
Φάμα Παρνασοῦ,
Τὸν ἄδηλον ἄνδρα πάντ' ἰχνεύειν.
Φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλαν,
Ἀνά τ' ἄντρα καὶ πέτρας, ὡς ταῦρος,
Μέλεος μελέῳ ποδὶ χηρεύων,
Τὰ μεσόμφαλα γᾶς ἀπονοσφίζων
Μαντεῖα· τὰ δ' αἰεὶ
Ζῶντα περιποτᾶται.

V. 485. Forte ὑπαί.

STROPHE 2.

Horribilia vero movet
Sapiens vates,
Quæ nequeunt credi, neque ut negari possint video.
Quid igitur dicam, dubito,
Et spe ambigua pendeo,
Neque statuere possum hac me an illuc respiciam:
Quæ enim inter Labdacidas
Et filium Polybi contentio fuerit,
Neque antehac unquam audivi,
Nec nunc intelligo.
Quali igitur
Indicio adducar ut huic peregrino
Rumori credam contra OEdipodem?
Fiamque adjutor Labdacidis
Ad inquirendum ignotæ cædis autorem?

ANTISYSTEMA 2.

Sed Jupiter & Apollo
Sapientes sunt, resque hominum norunt.
Inter homines vero quod vates
Plus aliis intelligant,
Non satis constat.
Ingenia quidem alia aliis
Præstantiora sunt hominum.
Quapropter ego nisi prius audiero
Firmiora argumenta, non temere accusantibus regem
Assentiar. Nam hoc manifestum est,
Quod eum invasit alata puella,
Et tunc sapientiam suam declaravit,
Ac urbi reipsa profuit. Quamobrem
Me judice nunquam
Censebitur malus.

CREON,

ΣΤΡΟΦΗ β'.

Δεινὰ μὲν οὖν, δεινὰ ταράσσει
Σοφὸς οἰωνοθέτας·
Οὔτε δοκοῦντ', οὔτ' ἀποφάσκον-
θ'· ὅ, τι λέξω δ' ἀπορῶ.
Πέτομαι δ' ἐλπίσιν, οὔτ' ἐν-
θάδ' ὁρῶν, οὔτ' ὀπίσω.
Τί γὰρ ἢ Λαβδακίδαις,
Ἢ τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκει-
τ', οὔτε πάροιθέν ποτ' ἔγωγ',
Οὔτε τανῦν πω ἔμαθον
Τί, πρὸς ὅτου δὴ βασάνῳ,
Ἐπὶ τὰν ἐπίδαμον
Φάτιν εἶμ' Οἰδιπόδα,
Λαβδακίδαις ἐπίκουρος
Ἀδήλων θανάτων. —

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β.

Ἀλλ' ὁ μὲν οὖν Ζεὺς, ὅ, τ' Ἀπόλλων,
Ξυνετοὶ, καὶ τὰ βροτῶν
Εἰδότες· ἀνδρῶν δ' ὅτι μάντις
Πλέον ἢ 'γὼ φέρεται,
Κρίσις οὐκ ἔστιν ἀληθής.
Σοφίᾳ δ' ἂν σοφίαν
Παραμείψειεν ἀνήρ.
Ἀλλ' οὔποτ' ἔγωγ' ἂν πρὶν ἴδοι-
μ' ὀρθὸν ἔπος, μεμφομένων
Ἂν καταφαίην· φανερὰ
Γὰρ πτερόεσσ' ἦλθε κόρα
Ποτὲ, καὶ σοφὸς ὤφθη,
Βασάνῳ θ' ἡδύπολις
Τῷδ' ἀπ' ἐμᾶς φρενὸς οὔπο-
τ' ὀφλήσει κακίαν.

CREON, OEDIPUS, JOCASTA, CHORUS.

IAMBI.

CRE. O Cives, audivi verbis gravissimis
Atrociter me accusare Regem OEdipum:
Adsum igitur id graviter ferens. Si enim in his malis
Præsentibus existimat aliquid à me
Dictum factumve esse gravius,
Non mihi vitæ longioris desiderium est,
Sustinenti talem famam; non enim levem
Maculam hic sermo inurit mihi,
Sed maximam; si quidem civis malus & noxius urbi
A te atque ab amicis vocabor.
CHO. Sed hoc probrum fortasse
Ira expressit, neque serio dictum est.
CRE. Quisnam hoc asseveravit, quod consilio meo
Persuasus vates, falsa responderit?
CHO. Dicta quidem hæc sunt, sed quo animo nescio.
CRE. An vultu vero, atque serio
Hujus me criminis reum fecit?
CHO. Nescio: Nam Principum facta non video.
Sed ipse jam ex domo huc prodit.
OED. Heus tu, quid huc venisti? eone audaciæ
Processisti, ut ausis ad mea tecta venire,
Cum sis interfector hujus viri manifeste,
Et prædo perspicue regni mei?
Age dic mihi per Deum, timidumne me, an stultum
Existimabas esse, cum id consilii caperes?

ΚΡΕΩΝ, ΟΙΔΙΠΟΥΣ, ΙΟΚΑΣΤΗ, ΧΟΡΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΚΡ. Ἄνδρες πολῖται, δεῖν' ἔπη πεπυσμένος
Κατηγορεῖν μου τὸν τύραννον Οἰδίπουν,
Πάρειμ' ἀτλητῶν· εἰ γὰρ ἐν ταῖς ξυμφοραῖς
Ταῖς νῦν νομίζει πρός γ' ἐμοῦ πεπονθέναι,
Λόγοισιν εἴτ' ἔργοισιν εἰς βλάβην φέρον,
Οὔτοι βίου μοι τοῦ μακραίωνος πόθος,
Φέροντι τήνδε βάξιν· οὐ γὰρ εἰς ἁπλοῦν
Ἡ ζημία μοι τοῦ λόγου τούτου φέρει,
Ἀλλ' ἐς μέγιστον, εἰ κακὸς μὲν ἐν πόλει,
Κακὸς δὲ πρὸς σοῦ καὶ φίλων κεκλήσομαι.
ΧΟ. Ἀλλ' ἦλθε μὲν δὴ τοῦτο τοὔνειδος τάχ' ἂν
Ὀργῇ βιασθὲν μᾶλλον ἢ γνώμῃ φρενῶν.
ΚΡ. Πρὸς τοῦδ' ἐφάνθη, ταῖς ἐμαῖς γνώμαις ὅτι
Πεισθεὶς ὁ μάντις τοὺς λόγους ψευδεῖς λέγει;
ΧΟ. Ηὐδᾶτο μὲν τάδ', οἶδα δ' οὐ γνώμῃ τίνι.
ΚΡ. Ἐξ ὀμμάτων ὀρθῶν δὲ κἀξ ὀρθῆς φρενὸς
Κατηγορεῖτο τοὐπίκλημα τοῦτό μου;
ΧΟ. Οὐκ οἶδ'· ἃ γὰρ δρῶσ' οἱ κρατοῦντες, οὐχ ὁρῶ·
Αὐτὸς δ' ὅδ' ἤδη δωμάτων ἔξω περᾷ.
ΟΙ. Οὗτος σύ, πῶς δεῦρ' ἦλθες; ἢ τοσόνδ' ἔχεις
Τόλμης πρόσωπον, ὥστε τὰς ἐμὰς στέγας
Ἵκου, φονεὺς ὢν τοῦδε τἀνδρὸς ἐμφανῶς,
Λῃστής τ' ἐναργὴς τῆς ἐμῆς τυραννίδος;
Φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν, δειλίαν ἢ μωρίαν
Ἰδών τιν' ἐν ἐμοί, ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν;

V. 534. al. λέγοι. V. 541. vel τολμῆς audax.

Aut me putabas non persensurum esse
Cum insidiæ struerentur, nec propulsaturum?
An non insanus est iste conatus tuus,
Absque populo & amicis regnum captare,
Quod favore multitudinis & opibus obtineri solet?
CRE. Scis quid facias? Pro his, quæ jam dixisti,
Vicissim audi, & deinde re cognita judica.
OED. Orator tu quidem vehemens es, sed ego auditor malus.
Nam te infensum gravemque deprehendi mihi.
CRE. Hoc ipsum primum audi, quod dicam.
OED. Hoc ipsum ne mihi dicas, quod non sis malus.
CRE. Si quid boni putas pertinaciam esse
Absque mente, nimium quidem erras.
OED. Si existimas te, cum amicum injuria afficias,
Non daturum esse pœnas, nimium etiam erras.
CRE. Assentior tibi ista vere dici. Sed quænam
Hæc injuria est, qua te affectum ais, dic mihi?
OED. Persuasisti, an non persuasisti, quod oportet me
Ad præclarum illum vatem mittere aliquem?
CRE. Et nunc quidem in eodem sum consilio.
OED. Quamdiu est quo Laius
CRE. Quid fecit? nam non intelligo.
OED. Interfectus periit ignoto modo?
CRE. Longum & antiquum tempus numerari posset.
OED. An tunc iste vates exercebat hanc artem?
CRE. Eodem modo sapiens, & pari honore fuit.
OED. Mentionemne tunc de me aliquam fecit?
CRE. Non, quod quidem ego sciam, ut audiverim unquam.
OED. At nunquid tum autorem cædis inquirebatis?
CRE. Inquirebamus, quid ni? sed non audivimus.
OED. Quare ergo tunc hic sapiens vates ista non dicebat?
CRE. Non scio, de his vero quæ nescio, tacere soleo.

Ἦ τοὔργον ὡς οὐ γνωρίσοιμί σου τόδε,
Δόλῳ προσέρπον, κοὐκ ἀλεξοίμην μαθών;
Ἆρ' οὐχὶ μωρόν ἐστι τοὐγχείρημά σου,
Ἄνευ τε πλήθους καὶ φίλων τυραννίδα
Θηρᾶν, ὃ πλήθει χρήμασίν θ' ἁλίσκεται;
ΚΡ. Οἶσθ' ὡς ποίησον; ἀντὶ τῶν εἰρημένων
Ἴσ' ἀντάκουσον, κᾆτα κρῖν' αὐτὸς μαθών.
ΟΙ. Λέγειν σὺ δεινός, μανθάνειν δ' ἐγὼ κακὸς
Σοῦ. δυσμενῆ γὰρ καὶ βαρύν σ' εὕρηκ' ἐμοί.
ΚΡ. Τοῦτ' αὐτὸ νῦν μου πρῶτ' ἄκουσον ὡς ἐρῶ.
ΟΙ. Τοῦτ' αὐτὸ μή μοι φράζ', ὅπως οὐκ εἶ κακός.
ΚΡ. Εἴτοι νομίζεις κτῆμα τὴν αὐθαδίαν
Εἶναί τι τοῦ νοῦ χωρίς, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖς.
ΟΙ. Εἴτοι νομίζεις ἄνδρα συγγενῆ κακῶς
Δρῶν, οὐχ ὑφέξειν τὴν δίκην, οὐκ εὖ φρονεῖς.
ΚΡ. Ξύμφημί σοι ταῦτ' ἔνδικ' εἰρῆσθαι· τὸ δὲ
Πάθημ' ὁποῖον φῂς παθεῖν, δίδασκέ με.
ΟΙ. Ἔπειθες, ἢ οὐκ ἔπειθες, ὡς χρεί' εἴη μ' ἐπὶ
Τὸν σεμνόμαντιν ἄνδρα πέμψασθαί τινα;
ΚΡ. Καὶ νῦν ἔτ' αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι.
ΟΙ. Πόσον τιν' ἤδη δῆθ' ὁ Λάϊος χρόνον;
ΚΡ. Δέδρακε ποῖον ἔργον; οὐ γὰρ ἐννοῶ.
ΟΙ. Ἄφαντος ἔῤῥει θανασίμῳ χειρώματι.
ΚΡ. Μακροὶ παλαιοί τ' ἂν μετρηθεῖεν χρόνοι.
ΟΙ. Τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ;
ΚΡ. Σοφός γ' ὁμοίως, κἀξ ἴσου τιμώμενος.
ΟΙ. Ἐμνήσατ' οὖν ἐμοῦ τι τῷ τότ' ἐν χρόνῳ;
ΚΡ. Οὔκουν, ἐμοῦ γ' ἑστῶτος οὐδαμοῦ πέλας.
ΟΙ. Ἀλλ' οὐκ ἔρευναν τοῦ θανόντος ἔσχετε;
ΚΡ. Παρέσχομεν· πῶς δ' οὐχί; κοὐκ ἠκούσαμεν.
ΟΙ. Πῶς οὖν τόθ' οὗτος ὁ σοφὸς οὐκ ηὔδα τάδε;
ΚΡ. Οὐκ οἶδ'· ἐφ' οἷς γὰρ μὴ φρονῶ, σιγᾶν φιλῶ.

V. 550. Ποιήσον Canterus. Atticè.

OE D. Quod te attinet sciebas, & gratum facies si dices.
CRE. Quid hoc est? si enim sciam, non negabo.
OE D. Quod nisi ille tecum congressus fuisset, nunquam me
Cædis Laii autorem esse dixisset.
CRE. Utrum hæc dicat, tu nosti: ego vero ex te
Quærere cupio eadem, quæ tu ex me quæris.
OE D. Exquire, non enim unquam ego interfector deprehendar.
CRE. An non sororem meam habes uxorem?
OE D. Non nego hoc quod interrogas.
CRE. Regnasq; æqualiter cum ea, & æqualiter frueris terra?
OE D. Quæ quatenus voluit, omnia à me consecuta est.
CRE. Non igitur ego ex æquo inter vos tertius ero.
OE D. In hoc inquam male fidum apparet te esse amicum.
CRE. Non, si me audies ibidem, ut ego te.
Hoc enim primum expende, an tu quemquam existimas
Præoptare regnum cum metu magis, quam ut
Secure dormiat deinceps præditus eadem potentia?
Ego igitur non tali ingenio sum,
Regnare ut ipse malim, quam imperata facere;
Neque alius quisquam qui moderatè affectus est.
Nunc enim à te omnia absque metu habeo:
Si vero ipse imperarem, multa vel invitus facerem.
Quomodo igitur regnum mihi dulcius esse potest,
Quàm imperium & potentia absque molestia?
Non enim ita demens sum,
Ut non ea bona, quæ lucro sint, magis amplectenda ducam.
Nunc omnibus delector, nunc me omnes amplectuntur,
Nunc qui tuo patrocinio opus habent, me invocant,
Per me enim apud te assequuntur omnia.
Quomodo igitur his commodis amissis regnum appetam?
Mens mala nunquam rectè sapit.
Sed neque ego unquam hoc consilium amplexus sum,

ΟΙ. Τὸ σὸν δέ γ' οἶδα· καὶ λέγοις ἂν εὖ φρονῶν.
ΚΡ. Ποῖον τόδ'; εἰ γὰρ οἶδά γ', οὐκ ἀρνήσομαι.
ΟΙ. Ὅθ' οὕνεκ' εἰ μή σοι ξυνῆλθε, τὰς ἐμὰς
Οὐκ ἄν ποτ' εἶπε Λαΐου διαφθοράς.
ΚΡ. Εἰ μὲν λέγει τάδ', αὐτὸς οἶσθ'· ἐγὼ δέ σου
Μαθεῖν δικαιῶ ταῦθ' ἅπερ κἀμοῦ σὺ νῦν.
ΟΙ. Ἐκμάνθαν'· οὐ γὰρ δὴ φονεὺς ἁλώσομαι.
ΚΡ. Τί δῆτ' ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γήμας ἔχεις;
ΟΙ. Ἄρνησις οὐκ ἔνεστιν ὧν ἀνιστορεῖς.
ΚΡ. Ἄρχεις δ' ἐκείνῃ ταυτά, γῆς ἴσον νέμων;
ΟΙ. Ἃν ᾖ θέλουσα, πάντ' ἐμοῦ κομίζεται.
ΚΡ. Οὐκοῦν ἰσοῦμαι σφῷν ἐγὼ δυοῖν τρίτος.
ΟΙ. Ἐνταῦθα γὰρ δὴ καὶ κακὸς φαίνῃ φίλος.
ΚΡ. Οὐκ εἰ διδοίης γ', ὡς ἐγὼ σαυτῷ, λόγον.
Σκέψαι δὲ τοῦτο πρῶτον, εἴ τιν' ἂν δοκεῖς
Ἄρχειν ἑλέσθαι ξὺν φόβοισι μᾶλλον, ἢ
Ἄτρεστον εὕδοντ', εἰ τά γ' αὔθ' ἕξει κράτη.
Ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' αὐτὸς ἱμείρων ἔφυν
Τύραννος εἶναι μᾶλλον ἢ τύραννα δρᾷν,
Οὔτ' ἄλλος ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.
Νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ' ἄνευ φόβου φέρω.
Εἰ δ' αὐτὸς ἦρχον, πολλὰ κἂν ἄκων ἔδρων.
Πῶς δῆτ' ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν
Ἀρχῆς ἀλύπου καὶ δυναστείας ἔφυ;
Οὔπω τοσοῦτον ἠπατημένος κυρῶ,
Ὥστ' ἄλλα χρῄζειν ἢ τὰ σὺν κέρδει καλά.
Νῦν πᾶσι χαίρω, νῦν με πᾶς ἀσπάζεται.
Νῦν οἱ σέθεν χρῄζοντες ἐκκαλοῦσί με.
Τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖς ἅπαντ' ἐνταῦθ' ἔνι.
Πῶς δῆτ' ἐγὼ κεῖν' ἂν λάβοιμ', ἀφεὶς τάδε;
Οὐκ ἂν γένοιτο νοῦς κακὸς καλῶς φρονῶν.
Ἀλλ' οὔτ' ἐραστὴς τῆσδε τῆς γνώμης ἔφυν,

Neque cuiquam ea in re adjutor esse velim.
Et firmum argumentum si quæris, à Delphico oraculo
Rem exquire, utrum oraculum rectè renunciaverim.
Et si me cum vate deprehendes
Aliquid contulisse, non unius calculo convictum
Occidas, sed meo tuoque simul.
Ob suspicionem vero incertam ne me privatim crimineris.
Non enim justum est, sive malos temere
Bonos judicare, seu eos, qui boni sunt, malos.
Amicum enim bonum ejicère æquè grave crimen duco
Ac propriam vitam prodere, quæ charissima est.
Sed tempus ista indicabit tuto:
Tempus enim virum bonum declarat solum,
Malum vero vel una die cognoveris.

Cho. Recte dixit, cavendum esse ne temere ruas
O Rex: nam subito qui sapit, non tuto sapit.

OEd. Quando aliquis celeriter furtim insidias
Struit, tunc & me celeriter consilium capere oportet.
Nam si quietus manebo, ille rem suam
Confecerit, ego vero excidero.

Cre. Quid igitur postulas, an me vis hac terra excedere?

OEd. Minime, sed mori, non volo ut effugias.

Cre. Quando ostende, quæ sit causa odii.

OEd. Non igitur cedes, neque concedes mihi?

Cre. Non enim te recte consulere video.

OEd. Mihi utique recte.

Cre. Sed eodem modo & me mihi consulere oportet.

OEd. Sed malus es.

Cre. Quid si rem non intelligas?

OEd. Attamen imperandum est.

Cre. Non, si malè imperes.

OEd. O urbs, urbs!

Οὔτ' ἂν μετ' ἄλλου δρῶντος ἂν τλαίην ποτέ.
Καὶ τῶνδ' ἔλεγχον, τοῦτο μὲν Πυθώδ' ἰὼν
Πεύθου τὰ χρησθέντ' εἰ σαφῶς ἤγγειλά σοι·
Τοῦτ'· ἀλλ' ἐάν με τῷ τερασκόπῳ λάβῃς
Κοινῇ τι βουλεύσαντα, μή μ' ἁπλῇ κτάνῃς
Ψήφῳ, διπλῇ δὲ, τῇ τ' ἐμῇ καὶ σῇ, λαβών.
Γνώμῃ δ' ἀδήλῳ μή με χωρὶς αἰτιῶ.
Οὐ γὰρ δίκαιον οὔτε τοὺς κακοὺς μάτην
Χρηστοὺς νομίζειν, οὔτε τοὺς χρηστοὺς κακούς.
Φίλον γὰρ ἐσθλὸν ἐκβαλεῖν, ἴσον λέγω,
Καὶ τὸν παρ' αὐτῷ βίοτον, ὃν πλεῖστον φιλεῖ.
Ἀλλ' ἐν χρόνῳ γνώσῃ τάδ' ἀσφαλῶς· ἐπεὶ
Χρόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνος,
Κακὸν δὲ κἂν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ.——
ΧΟ. Καλῶς ἔλεξεν εὐλαβουμένῳ πεσεῖν
Ἄναξ· φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς, οὐκ ἀσφαλεῖς.
ΟΙ. Ὅταν ταχύς τις οὑπιβουλεύων λάθρα
Χωρῇ, ταχὺν δεῖ κἀμὲ βουλεύειν πάλιν.
Εἰ δ' ἡσυχάζων προσμενῶ, τὰ τοῦδε μὲν
Πεπραγμέν' ἔσται, τἀμὰ δ' ἡμαρτημένα ——
ΚΡ. Τί δῆτα χρῄζεις; ἤ με γῆς ἔξω βαλεῖν;
ΟΙ. Ἥκιστα· θνήσκειν, οὐ φυγεῖν σε βούλομαι.
ΚΡ. Ὅταν προδείξῃς οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν.
ΟΙ. Ὡς οὐχ ὑπείξων, οὐδὲ πιστεύσων, λέγεις;
ΚΡ. Οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω.
ΟΙ. Τὸ γοῦν ἐμόν.
ΚΡ. Ἀλλ' ἐξ ἴσου δεῖ κἀμόν.
ΟΙ. Ἀλλ' ἔφυς κακός.
ΚΡ. Εἰ δὲ ξυνίης μηδέν;
ΟΙ. Ἀρκτέον γ' ὅμως.
ΚΡ. Οὔτοι κακῶς γ' ἄρχοντος.
ΟΙ. Ὦ πόλις, πόλις.

ΚΡ.

CRE. Etiam ad me urbs hæc pertinet non tantum ad te.
CHO. Desinite reges, in tempore enim video
Ex ædibus Jocasten huc prodeuntem, cujus adventu
Litem hanc dirimi equum est.
JOC. Quid hunc infelices temere tumultum
Sermonibus excitastis, nec vos pudet terra
Sic laborante de privatis malis rixari?
Quin tu domum abis, túque Creon ad tuas ædes,
Et non ex levi dolore majus malum excitetis.
CRE. Atrocia, ô soror, OEdipus maritus tuus
Adversus me molitur, ad alterum me horum condemnans,
Vel ut vinctum me hac terra expellat, vel ut interficiat.
OED. Confiteor: male enim facere eum
Deprehendi mihi, idque ex insidiis.
CRE. Non bene sit mihi, sed devotus peream, si quid
In te commisi eorum, de quibus me accusas.
JOC. Crede huic per Deum, OEdipe,
Præsertim hoc jusjurandum Deorum reverere,
Meque adeo, & hos præsentes cives.

PERICOMMATA. Strophe 1.

CHO. Ausculta volens, remque expende,
O Rex, obsecro te.
OED. Quid ergo postulas? an ut cedam?
CHO. Eum qui antehac nunquam stultus habitus est,
Et nunc sancte jurantem,
Reverere.

SYSTEMA 1.

OED. Scis igitur quid velis?
CHO. Scio.
OED. Dic quid est?
CHO. Amicum innocentem, ne ob causam
Dubiam cum ignominia ejicias.

OED.

ΧΡ. Κἀμοὶ πόλεως μέτεστι τῆσδ᾽; οὐ σοὶ μόνῳ.
ΧΟ. Παύσασθ᾽ ἄνακτες· καιρίαν δ᾽ ὑμῖν ὁρῶ
Τήνδ᾽ ἐκ δόμων στείχουσαν Ἰοκάστην, μεθ᾽ ἧς
Τὸ νῦν παρεστὼς νεῖκος εὖ θέσθαι χρεών.
ΙΟ. Τί τὴν ἄβουλον ὦ ταλαίπωροι στάσιν
Γλώσσης ἐπήρατ᾽, οὐδ᾽ ἐπαισχύνεσθε γῆς
Οὕτω νοσούσης, ἴδια κινοῦντες κακά;
Οὐκ εἶ σύ τ᾽ εἰς οἴκους, σύ τε Κρέων στέγας,
Καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος εἰς μέγ᾽ οἴσετε; ——
ΧΡ. Ὅμαιμε, δεινά μ᾽ Οἰδίπους ὁ σὸς πόσις
Δρᾶσαι δικαιοῖ, δυοῖν ἀποκρίνας κακοῖν,
Ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος, ἢ κτεῖναι λαβών.
ΟΙ. Ξύμφημι· δρῶντα γάρ νιν ὦ γύναι κακῶς
Εἴληφα τοὐμὸν σῶμα σὺν τέχνῃ κακῇ.
ΧΡ. Μή νυν ὀναίμην, ἀλλ᾽ ἀραῖος, εἴ σέ τι
Δέδρακ᾽, ὀλοίμην, ὧν ἐπαιτιᾷ με δρᾶν.
ΙΟ. Ὦ πρὸς θεῶν πίστευσον Οἰδίπους τάδε,
Μάλιστα μὲν τόνδ᾽ ὅρκον αἰδεσθεὶς θεῶν,
Ἔπειτα, κἀμὲ τούσδε θ᾽ οἳ πάρεισί σοι.

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. Στροφὴ α.

ΧΟ. Πιθοῦ θελήσας φρονήσας
Τ᾽ ἄναξ, λίσσομαι.
ΟΙ. Τί σοι θέλεις δῆτ᾽ εἰκάθω;
ΧΟ. Τὸν οὔτε πρὶν νήπιον,
Νῦν τ᾽ ἐν ὅρκῳ μέγαν,
Καταίδεσαι. ——

ΣΥΣΤΗΜΑ α.

ΟΙ. Οἶσθ᾽ οὖν ἃ χρῄζεις;
ΧΟ. Οἶδα.
ΟΙ. Φράζε δή τί φῄς.
ΧΟ. Τὸν ἐναγῆ φίλον μήποτ᾽ ἐν αἰτίᾳ
Σὺν γ᾽ ἀφανεῖ λόγῳ ἄτιμον βαλεῖν.

V. 648. al. Οὐκ εἶ σύ τ᾽ οἴκους, σύ τε Κρέων κατὰ στέγας.

OED. Hoc scito, te cùm ista petis, mihi
Exitium moliri, aut fugam ex hac terra.

STROPHE 2.

CHO. Non per Deorum omnium
Primum Solem hoc ago,
Aut destitutus ope Dei & amicorum
Pessimo exitio peream,
Si hoc animo sum.
Sed mihi infelici
Patriæ calamitas excruciat
Animum; quodque malis
Mala accedent
Prioribus hæc à vobis.

SYSTEMA. 2.

OED. Ille igitur abeat, & si me oportet omnino perire,
Aut cum ignominia hac terra per vim expelli.
Tuum enim miserabile, non hujus os revereor:
Nam hic ubicunque erit, odio à me habebitur.
CRE. Durus es dum cedis, sed gravius esset, si iræ
Indulgeres: Nam talia ingenia
Sibi ipsis maximè molesta esse solent.
OED. Quin igitur me dimittis, ac foras abis?
CRE. Abibo.
Tibi quidem futurus alienus,
In his vero par.

ANTISTROPHE 1.

CHO. Domina, quid hunc cunctaris
Ab his ædibus abducere?
JOC. Saltem videam quæ sit præsens fortuna.
CHO. Incerta opinio sermonum
Orta est, mordetque animum
Injusta criminatio.

ΟΙ. Εὖ νῦν ἐπίστω, ταῦθ' ὅταν ζητῇς, ἐμοὶ
Ζητῶν ὄλεθρον ἢ φυγὴν ἐκ τῆσδε γῆς.——

ΣΤΡΟΦΗ β'.

ΧΟ. Οὐ τὸν πάντων θεῶν
Θεὸν πρόμον Ἅλιον.
Ἐπεὶ ἄθεος ἄφιλος,
Ὅ, τι πύματον ὀλοίμαν,
Φρόνησιν εἰ τάνδ' ἔχω·
Ἀλλά μοι δυσμόρῳ
Γᾶ φθίνουσα τρύχει
Ψυχάν· καὶ τάδ' εἰ κακοῖς
Κακὰ προσάψει
Τοῖς πάλαι τὰ πρὸς σφῷν.——

ΣΥΣΤΗΜΑ β'.

ΟΙ. Ὁ δ' οὖν ἴτω, κεἰ χρή με παντελῶς θανεῖν,
Ἢ γῆς ἄτιμον τῆσδ' ἀπωσθῆναι βίᾳ.
Τὸ γὰρ σὸν οὐ τὸ τοῦδ' ἐποικτείρω στόμα
Ἐλεεινόν· οὗτος δ' ἔνθ' ἂν ᾖ, στυγήσεται.
ΚΡ. Στυγνὸς μὲν εἴκων, δῆλος εἶ· βαρὺς δ', ὅταν
Θυμοῦ περάσῃς· αἱ δὲ τοιαῦται φύσεις
Αὑταῖς δικαίως εἰσὶν ἄλγισται φέρειν.
ΟΙ. Οὔκουν μ' ἐάσεις, κἀκτὸς εἶ;
ΚΡ. Πορεύσομαι,
Σοῦ μὲν τυχὼν ἀγνῶτος·
Ἐν δὲ τοῖσδ' ἴσος.——

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α'.

ΧΟ. Γύναι, τί μέλλεις κομίζειν
Δόμων τόνδ' ἔσω;
ΙΟ. Μαθοῦσά γ' ἥτις ἡ τύχη.
ΧΟ. Δόκησις ἀγνὼς λόγων
Ἦλθε, δάπτει δὲ καὶ
Τὸ μὴ ἔνδικον.——

V. 669. al. ἐναγῆ.

ANTISYSTEMA I.

Joc. Utrinſque ab utroque?
Cho. Utique.
Joc. Et quid erat ſermonis?
Cho. Satis, mihi, ſatis, cùm terra ita afflicta ſit,
Videtur, ut hic deſinam, ubi ipſi deſierunt.
OEd. Vides quò progrediare, cùm vir bonus ſis,
Me negligis, ac perturbas meum animum.

ANTISTROPHE 2.

Cho. Dixi antea, O Rex,
Non ſemel, tum vero
Demens ac non intelligens
Rerum utilium eſſem,
Si me à te ſejungerem.
Nam tu charam patriam meam
Ærumnis oppreſſam
Erexiſti ac ſervaſti,
Et nunc boni Principis,
Si poſſes, officium præſta.

ANTISYSTEMA 2.

Joc. Per Deum dic mihi rex, quam ob cauſam
Tantam iram concepiſti?
OEd. Dicam, nam te omnium maximè veneror,
De Creonte qualia contra me conſilia ceperit.
Joc. Dic, ſi modo juſta de cauſa ipſum in crimen vocas.
OEd. Interfectorem me Laii eſſe ait.
Joc. Utrum ex ſe hoc dixit, an ex alio audivit?
OEd. Vatem illum maleficum ſubornavit,
Nam quantum poteſt, omnium ille ora laxat.

IAMBI.

Joc. Omitte jam ea quæ de te ais,
Meque audi, & diſce, quod

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α'.

ΙΟ. Ἀμφοῖν ἀπ' αὐτοῖν;
ΧΟ. Ναιχί.
ΙΟ. Καὶ τίς ἦν λόγος;
ΧΟ. Ἅλις ἔμοιγ' ἅλις γᾶς προπονουμένας
Φαίνεται, ἔνθ' ἔληξεν, αὐτοῦ μένειν.
ΟΙ. Ὁρᾷς ἵν' ἥκεις ἀγαθὸς ὢν γνώμην ἀνήρ,
Τοὐμὸν παριεὶς καὶ καταμβλύνων κέαρ;——

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

ΧΟ. Ἄναξ. εἶπον μὲν οὐ-
χ' ἅπαξ, μόνον, ἴσθι δὲ
Παραφρόνιμον, ἄπορον
Ἐπὶ φρόνιμα πεφάνθαι
Μ' ἄν, εἴ σε νοσφίζομαι,
Ὅς γ' ἐμὰν γᾶν φίλαν
Ἐν πόνοις ἀλύου-
σαν, κατ' ὀρθὸν οὔρισας.
Τανῦν δ' εὔπομπος,
Εἰ δύναιο, γίνου.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β'.

ΙΟ. Πρὸς θεῶν δίδαξον κἀμ' ἄναξ, ὅτου ποτὲ
Μῆνιν τοσήνδε πράγματος στήσας ἔχεις.
ΟΙ. Ἐρῶ (σὲ γὰρ τῶνδ' ἐς πλέον γυναῖ σέβω)
Κρέοντος, οἷά μοι βεβουλευκὼς ἔχει.
ΙΟ. Λέγ', εἰ σαφῶς τὸ νεῖκος ἐγκαλῶν ἐρεῖς.
ΟΙ. Φονέα με φησὶ Λαΐου καθεστάναι.
ΙΟ. Αὐτὸς ξυνειδὼς, ἢ μαθὼν ἄλλου πάρα;
ΟΙ. Μάντιν μὲν οὖν κακοῦργον εἰσπέμψας· ἐπεὶ
Τό γ' εἰς ἑαυτὸν, πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα.——

ΙΑΜΒΟΙ.

ΙΟ. Σύ νυν ἀφεὶς σεαυτὸν, ὧν λέγεις πέρι,
Ἐμοῦ 'πάκουσον, καὶ μάθ' οὕνεκ' ἐστί σοι

Nemo mortalis divinandi artem recte tenet,
Cujus rei evidentia signa tibi ostendam.
Oraculum enim Laius olim accepit, non dicam
Quod ab Apolline datum est, sed à ministris ipsius,
Quod in fatis esset, ut ipse à filio interficeretur,
Qui ex me illoque natus esset.
Et illum quidem, uti fama ferebat, peregrini
Latrones interfecerunt, in eo loco ubi tres viæ coeunt.
Filium vero cum genuisset, nondum exacto
Triduo, fune per pedes trajecto
Dedit ministris exponendum in aviis montibus.
Atque ibi Apollo neque id effecit,
Ut patrem ille interficere posset, aut Laius,
Quod graviter metuebat, ut filii manu caderet.
Et quidem hæc definiebantur oraculis:
Quorum tu nihil cura. Nam quæ Deus
Necessaria ducit, ea facile ipse aperiet.
OED. Quam O mulier ista audiens,
Nunc animo fluctuo ac perturbor.
JOC. Qua cura commotus ista dicis?
OED. Sic mihi visus sum ex te audire, quod Laius
In trivio interfectus sit.
JOC. Ferebantur ista, neque adhuc ea fama desiit.
OED. Et ubinam est locus ille, in quo ea calamitas accidit?
JOC. In terra Phocensi est, & via divisa
A Delphis atque Daulia eodem in loco coit.
OED. Quam diu vero est, ex quo ista facta sunt?
JOC. Paulo ante, quam in hac terra
Regnare cœpisti, hæc denunciata sunt urbi.
OED. O Jupiter, quid de me facere decrevisti?
JOC. Quare hæc cogitatio animo tuo subit?
OED. Nondum quære, sed quæ fuerit Laii statura

Βρότειον ἐδὲν, μαντικῆς ἔχον τέχνης.
Φανῶ δέ σοι σημεῖα τῶνδε σύντομα.
Χρησμὸς γὰρ ἦλθε Λαΐῳ ποτ', ἐκ ἐρῶ
Φοίβε γ' ἀπ' αὐτῦ, τῶν δ' ὑπηρετῶν ἄπο,
Ὡς αὐτὸν ἥξοι μοῖρα πρὸς παιδὸς θανεῖν
Ὅστις γένοιτ' ἐμῦ τε κἀκείνε πάρα.
Καὶ τὸν μὲν ὥσπερ γ' ἡ φάτις ξένοι ποτὲ
Λῃσταὶ φονεύουσ' ἐν τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς.
Παιδὸς δὲ βλάστας, ἐ διέσχον ἡμέραι
Τρεῖς· καί νιν ἄρθρα κεῖνος ἐνζεύξας ποδοῖν,
Ἔρριψεν ἄλλων χερσὶν εἰς ἄβατον ὄρος.
Κἀνταῦθ' Ἀπόλλων ὔτ' ἐκεῖνον ἤνυσε
Φονέα γενέσθαι πατρὸς, ὔτε Λάϊον
Τὸ δεινὸν ὐφοβεῖτο πρὸς παιδὸς θανεῖν.
Τοιαῦτα φῆμαι μαντικαὶ διώρισαν.
Ὧν ἐντρέπε σὺ μηδέν· ὧν γὰρ ἂν Θεὸς
Χρείαν ἐρευνᾷ, ῥᾳδίως αὐτὸς φανεῖ.
ΟΙ. Οἷόν μ' ἀκούσαντ' ἀρτίως ἔχει γύναι
Ψυχῆς πλάνημα, κἀνακίνησις φρενῶν.
ΙΟ. Ποίας μερίμνης τοῦθ' ὑποστραφεὶς λέγεις;
ΟΙ. Ἔδοξ' ἀκῦσαι σῦ τόδ', ὡς ὁ Λάϊος
Κατασφαγείη πρὸς τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς.
ΙΟ. Ηὐδᾶτο γὰρ ταῦτ', ὐδέπω λήξαντ' ἔχει.
ΟΙ. Καὶ πῦ 'σθ' ὁ χῶρος οὗτος ὖ τόδ' ἦν πάθος;
ΙΟ. Φωκὶς μὲν ἡ γῆ κλῄζεται· σχιστὴ δ' ὁδὸς
Ἐς ταυτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει.
ΟΙ. Καὶ τίς χρόνος τοῖσδ' ἐστὶν οὑξεληλυθώς;
ΙΟ. Σχεδόν τι πρόσθεν ἢ σὺ τῆσδ' ἔχων χθονὸς
Ἀρχὴν ἐφαίνε, ταῦτ' ἐκηρύχθη πόλει.
ΟΙ. Ὦ Ζεῦ, τί μυ δρᾶσαι βεβύλευσαι πέρι;
ΙΟ. Τί δ' ἐστί σοι τῦτ' Οἰδίπυς ἐνθύμιον;
ΟΙ. Μή πω μ' ἐρώτα. τὸν δὲ Λάϊον φύσιν

V. 747. al. ὑπο στραφεὶς.

Τίν'

Dic mihi, & quæ illius ætas?
J o c. Grandis erat, cui caput prima canicie pubeſcebat:
Forma autem tibi non admodum abſimilis erat.
OE d. Hei mihi! me ipſum, ut videtur, in horribiles
Imprecationes jam conjeci inſciens.
J o c. Quid ais? timeo enim, dum te intueor Rex.
OE d. Valde metuo, ne nimium viderit vates.
Oſtendes verò rem magis, ſi unum adhuc dixeris.
Joc. Atqui horreo quidem, quæ verò quæres, ſi ſciam dicam.
OE d. Utrum ibat cum parvo comitatu, an multos habebat
Satellites, ut Rex & Magiſtratu præditus?
Joc. Omnes ſimul quinque fuerunt, inter eos autem erat
Et præco, & rheda Laium vehebat una.
OE d. Heu, heu, hæc jam evidentia ſunt, ſed quis tandem
Iſtos ſermones renunciavit vobis?
J o c. Famulus, qui ſolus evaſit incolumis.
OE d. Utrum is jam præſto adeſt domi?
J o c. Non, ſed cum illinc rediiſſet, poſtquam te regem
Factum videt, ac Laium interiiſſe,
Apprehenſa manu mea obſecravit,
Rus ut ſe ad paſcendos greges ablegarem,
Quam rariſſime in urbe ut conſpiceretur.
Et demiſi ego ipſum: nam dignus erat
Servus qui majore beneficio afficeretur.
OE d. Fac quam primum ad nos huc ut veniat.
J o c. Licet, ſed quamobrem hoc expetis?
OE d. Timeo mea cauſa, ne nimis multa
Dicta mihi ſint, quare illum videre volo.
J o c. Sed veniet ille. At nunquid & me oportet
Scire ea, quæ te animo excruciant?
OE d. Non ignorabis, cum eo ſpei
Pervenerim: cui enim potius

Τίν' εἶχε, φράζε· τίνα δ' ἀκμὴν ἥβης ἔχων.
ΙΟ. Μέγας, χνοάζων ἄρτι λευκανθὲς κάρα.
Μορφῆς δὲ τῆς σῆς οὐκ ἀπεστάτει πολύ.
ΟΙ. Οἴμοι τάλας· ἔοικ' ἐμαυτὸν εἰς ἀρὰς
Δεινὰς προβάλλων ἀρτίως οὐκ εἰδέναι.
ΙΟ. Πῶς φής; ὀκνῶ τοι πρός σ' ἀποσκοποῦσ' ἄναξ.
ΟΙ. Δεινῶς ἀθυμῶ μὴ βλέπων ὁ μάντις ᾖ.
Δείξεις δὲ μᾶλλον ἢν ἓν ἐξείπῃς ἔτι.
ΙΟ. Καὶ μὴν ὀκνῶ μέν· ἃ δ' ἂν ἔρῃ μαθοῦσ' ἐρῶ.
ΟΙ. Πότερον ἐχώρει βαιός, ἢ πολλοὺς ἔχων
Ἄνδρας λοχίτας, οἷ' ἀνὴρ ἀρχηγέτης;
ΙΟ. Πέντ' ἦσαν οἱ ξύμπαντες, ἐν δ' αὐτοῖσιν ἦν
Κῆρυξ· ἀπήνη δ' ἦγε Λάϊον μία.
ΟΙ. Αἶ, αἶ· τάδ' ἤδη διαφανῆ· τίς ἦν ποτε
Ὁ τούσδε λέξας τοὺς λόγους ὑμῖν γυναί;
ΙΟ. Οἰκεύς τις, ὅσπερ ἵκετ' ἐκσωθεὶς μόνος.
ΟΙ. Ἦ κἀν δόμοισι τυγχάνει τανῦν παρών;
ΙΟ. Οὐ δῆτ'· ἀφ' οὗ γὰρ κεῖθεν ἦλθε, καὶ κράτη
Σέ τ' εἶδ' ἔχοντα, Λάϊόν τ' ὀλωλότα,
Ἐξικέτευσε, τῆς ἐμῆς χειρὸς θιγών,
Ἀγρούς σφε πέμψαι κἀπὶ ποιμνίων νομάς,
Ὡς πλεῖστον εἴη τοῦδ' ἄποπτος ἄστεος.
Κἄπεμψ' ἐγώ νιν· ἄξιος γὰρ ὅδε γ' ἀνὴρ
Δοῦλος φέρειν ἦν τῆσδε καὶ μείζω χάριν. —
ΟΙ. Πῶς ἂν μόλοι δῆθ' ἡμὶν ἐν τάχει πάλιν;
ΙΟ. Πάρεστιν· ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτ' ἐφίεσαι;
ΟΙ. Δέδοικ' ἐμαυτὸν ὦ γύναι, μὴ πόλλ' ἄγαν
Εἰρημέν' ᾖ μοι, δι' ἅ νιν εἰσιδεῖν θέλω.
ΙΟ. Ἀλλ' ἵξεται μέν, ἀξία δέ που μαθεῖν
Κἀγὼ τάδ' ἐν σοὶ δυσφόρως ἔχοντ' ἄναξ.
ΟΙ. Κοὐ μὴ στερηθῇς γ' ἐς τοσοῦτον ἐλπίδων
Ἐμοῦ βεβῶτος· τῷ γὰρ ἂν καὶ μείζονι

V. 768. al. ἂν δ' ἔρῃ.

Λέξαιμ'

Ista narrarem, quam tibi, quando talis nobis fortuna contigit?
Pater mihi fuit Polybus Corinthius,
Mater Merope Dorica: habebar vero
Vir primarius inter cives, donec hoc forte
Mihi evenit, admiratione quidem dignum,
Attamen non dignum moribus meis.
Nam vir quidam in convivio valde ebrius
Inter pocula me subdititium patris filium vocat.
Idque ego ægre ferens, illo quidem die
Vix me continebam, postridie vero accedens
Ad matrem ac patrem, rem inquiro: illi graviter hoc probrum ferentes
Succensebant illi, qui hunc sermonem sparserat.
Atque ego etsi illis delectabar, attamen
Clam *sermone* isto angebar: alte enim in animum descenderat.
Proficiscor igitur clàm parentibus
Ad Pythicum oraculum, & mihi Apollo de quibus veneram,
Respondet nihil, alia verò misera
Et horrenda & infelicia denunciat:
Nempe quod in fatis esset, ut cum matre concumberem,
Et sobolem infandam in lucem producerem,
Patremque occiderem, qui me genuisset.
Quæ cùm audissem, terram Corinthiam
Post id tempus juxta astra metiri cœpi.
Tandem fugi, ne mihi tristium
Oraculorum probra unquam evenirent.
Abiens vero in ea loca venio, in quibus
Tu regem hunc periisse ais.
Et tibi verum fatebor, cùm in itinere
Ad locum ubi tres viæ coëunt pervenissem,
Ibi mihi præco & in rheda, quæ à jumèntis ducebatur,
Vir quidem talis, qualem tu describis,
Occurrunt, & ex via me is qui præcedebat

Λέξαιμ' ἂν ἢ σοί, διὰ τύχης τοιᾶσδ' ἰών;
Ἐμοὶ πατὴρ μὲν Πόλυβος ἦν Κορίνθιος,
Μήτηρ δὲ, Μερόπη Δωρίς· ἠγόμην δ' ἀνὴρ
Ἀστῶν μέγιστος τῶν ἐκεῖ, πρὶν μοι τύχη
Τοιάδ' ἐπέστη, θαυμάσαι μὲν ἀξία,
Σπουδῆς γε μέντοι τῆς ἐμῆς οὐκ ἀξία.
Ἀνὴρ γὰρ ἐν δείπνοις μ' ὑπερπλησθεὶς μέθης,
Καλεῖ παρ' οἴνῳ πλαστὸς ὡς εἴην πατρί.
Κἀγὼ βαρυνθεὶς, τὴν μὲν οὖσαν ἡμέραν
Μόλις κατέσχον· θατέρᾳ δ' ἰὼν πέλας
Μητρὸς πατρός τ' ἤλεγχον· οἱ δὲ δυσφόρως
Τοὔνειδος ἦγον τῷ μεθέντι τὸν λόγον.
Κἀγὼ τὰ μὲν κείνοιν ἐτερπόμην, ὅμως
Δ' ἔκνιζέ μ' αἰεὶ τοῦθ'· ὑφεῖρπε γὰρ πολύ.
Λάθρᾳ δὲ μητρὸς καὶ πατρὸς πορεύομαι
Πυθώδε· καί μ' ὁ Φοῖβος ὧν μὲν ἱκόμην,
Ἄτιμον ἐξέπεμψεν, ἄλλα δ' ἄθλια
Καὶ δεινὰ καὶ δύστηνα προὐφάνη λέγων.
Ὡς μητρὶ μὲν χρεῖ' ἦ με μιχθῆναι, γένος
Δ' ἄτλητον ἀνθρώποισι δηλώσοιμ' ὁρᾶν·
Φονεὺς δ' ἐσοίμην τοῦ φυτεύσαντος πατρός.
Κἀγὼ πακούσας ταῦτα, τὴν Κορινθίαν
Ἄστροις τὸ λοιπὸν ἐκμετρούμενος χθόνα,
Ἔφευγον ἔνθα μή ποτ' ὀψοίμην κακῶν
Χρησμῶν ὀνείδη τῶν ἐμῶν τελούμενα.
Στείχων δ' ἱκνοῦμαι τούσδε τοὺς χώρους, ἐν οἷς
Σὺ τὸν τύραννον τοῦτον ὄλλυσθαι λέγεις.
Καί σοι γύναι τἀληθὲς ἐξερῶ· τριπλῆς
Ὅτ' ἦν κελεύθου τῆσδ' ὁδοιπορῶν πέλας,
Ἐνταῦθά μοι κῆρυξ τε, κἀπὶ πωλικῆς
Ἀνὴρ ἀπήνης ἐμβεβὼς, οἷον σὺ φῄς.
Συνηντίαζον· κἀξ ὁδοῦ μ' ὅ θ' ἡγεμὼν

Αὐτὸς

Atque ipse senex per vim pellunt,
Egoque illum qui me protrudebat aurigam
Ira concitus ferio: tunc me senex ut videt
Ad currum accedentem propius, observans, medio
Capiti bis stimulum impegit meo:
Neque parem pœnam luit, sed breviter
Sceptro percussus ab hac manu, præceps
Ex medio statim curru devolvitur.
Deinde comites omnes interficio. Si verò huic hospiti
Aliqua intercedit cum Laio cognatio,
Quis hoc viro est miserior?
Quis æquè superis invisus homo vivit?
Quem neque peregrino fas est, nec civi cuiquam,
Domo recipere, vel sermone alloqui:
Sed ab ædibus pellor, atque has alius nemo,
Verum ego ipse diras mihi imprecatus sum,
Et thorum mortui manibus meis
Contamino, quibus ille concidit: quis est me sceleratior?
An non totus pollutus sum? jam si me fugere oportet,
Neque mihi exulanti meos videre fas erit,
Neque in patriam redire, si modo non connubio me oportet
Matri jungi, & occidere patrem
Polybum, qui me genuit, atque enutrivit.
An non, qui à crudeli fortuna hæc nobis immitti
Judicet, rectè sentiat?
Ne utique, ne o sancta Deorum pietas,
Istum diem videam, sed ex hac vita
Discedam prius, quam tali videam
Calamitatis macula me pollutum.
CHO. Sunt hæc quidem nobis molesta, donec vero
Ex illo rem inquisieris, ne desperes.
OED. Et hæc quidem spes mihi reliqua est:
Pastorem

Αὐτός θ' ὁ πρέσβυς πρὸς βίαν ἠλαυνέτην.
Κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα τὸν τροχηλάτην
Παίω δι' ὀργῆς· καί μ' ὁ πρέσβυς ὡς ὁρᾷ
Ὄχου παραστείχοντα, τηρήσας μέσον
Κάρα, διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο.
Οὐ μὴν ἴσην γ' ἔτισεν· ἀλλὰ συντόμως
Σκήπτρῳ τυπεὶς ἐκ τῆσδε χειρὸς, ὕπτιος
Μέσης ἀπήνης εὐθὺς ἐκκυλίνδεται.
Κτείνω δὲ τοὺς ξύμπαντας· εἰ δὲ τῷ ξένῳ
Τούτῳ προσήκει Λαΐῳ τι συγγενὲς,
Τίς τοῦδέ γ' ἀνδρὸς ἐστιν ἀθλιώτερος;
Τίς ἐχθροδαίμων μᾶλλον ἂν γένοιτ' ἀνήρ;
Ὧ, μὴ ξένων ἔξεστι μηδ' ἀστῶν τινὰ
Δόμοις δέχεσθαι, μηδὲ προσφωνεῖν τινά·
Ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων· καὶ τάδ', οὔτις ἄλλος ἦν
Ἢ 'γὼ 'π' ἐμαυτῷ τάσδ' ἀρὰς ὁ προστιθείς.
Λέχη δὲ τοῦ θανόντος ἐν χεροῖν ἐμαῖν
Χραίνω, δι' ὧνπερ ὤλετ'· ἆρ' ἔφυν κακός;
Ἆρ' οὐχὶ πᾶς ἄναγνος; εἴ με χρὴ φυγεῖν,
Καί μοι φυγόντι, μὴ 'στι τοὺς ἐμοὺς ἰδεῖν,
Μήτ' ἐμβατεύειν πατρίδος. ἢ γάμοις με δεῖ
Μητρὸς ζυγῆναι, καὶ πατέρα κατακτανεῖν
Πόλυβον, ὃς ἐξέφυσε κἀξέθρεψέ με.
Ἆρ' οὐκ ἀπ' ὠμοῦ ταῦτα δαίμονος, τίς ἂν
Κείνων ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἀνορθοίη λόγον;
Μὴ δῆτα, μὴ δῆτ', ὦ θεῶν ἁγνὸν σέβας,
Ἴδοιμι ταύτην ἡμέραν· ἀλλ' ἐκ βροτῶν
Βαίην ἄφαντος πρόσθεν ἢ τοιάνδ' ἰδεῖν
Κηλῖδ' ἐμαυτῷ συμφορᾶς ἀφιγμένην. ———
ΧΟ. Ἡμῖν μὲν, ὦ 'ναξ, ταῦτ' ὀκνήρ'· ἕως δ' ἂν οὖν
Πρὸς τοῦ παρόντος ἐκμάθῃς, ἔχ' ἐλπίδα.
ΟΙ. Καὶ μὴν τοσοῦτόν γ' ἐστί μοι τῆς ἐλπίδος,

V. 849. Forte σέλας, ut de sole loquatur.

Paſtorem illum ut expectem ſolum.
JOC. Ubi ille aderit, quid tandem facere cogitas?
OED. Ego dicam; ſi enim dicet
Eadem, quæ tu, tunc ego liberatus ero hac. calamitate.
JOC. Quem igitur ex me præcipuum audiſti ſermonem?
OED. Ipſum retuliſſe aiebas, quod à latronibus
Interfectus eſſet; quod ſi eum adhuc
Numerum dicet, non ego occidi.
Non enim vir unus idem eſt, quod multi.
Sin autem ab uno factum eſſe dicet, tum manifeſte
Hujus facinoris ego reus cenſebor.
JOC. Atqui pro certo hunc ſermonem habeto,
Neque ille poteſt mutare rurſum,
Nam tota civitas audivit, non ego ſola.
Atque ut ſane aliquid deflectat à ſermone priore,
Non tamen de cæde Laii loquetur
Recte ita quemadmodum Apollo
Retulit, à filio ipſum meo interfici oportere.
Nam ille miſer nequaquam
Interficit, ſed ipſe prius interiit.
Quapropter ego divinationum cauſa neque huc
Me verterem neque illuc in poſterum.
OED. Recte dicis; attamen mercenarium
Mitte aliquem qui accerſat: ne illud omiſeris.
JOC. Mittam propere, ſed intro in ædes eamus,
Nihil enim faciam, niſi quod tibi gratum eſſe intelligam.

ANTISTROPHICA. Strophe.

CHO. Utinam mihi fato contingat, ut retineam
Venerandam ſanctitatem ſermonum,
Operumque omnium, quæ leges
Definierunt excelſæ, quæ cœlitus
Datæ ſunt, quarum

Τὸν ἄνδρα τὸν βοτῆρα προσμεῖναι μόνον.
ΙΟ. Πεφασμένου δὲ, τίς ποθ' ἡ προθυμία;
ΟΙ. Ἐγὼ διδάξω σ'· ἢν γὰρ εὑρεθῇ λέγων
Σοὶ ταὔτ', ἔγωγ' ἂν ἐκπεφευγοίην πάθος.
ΙΟ. Ποῖον δέ μου περισσὸν ἤκουσας λόγον;
ΟΙ. Λῃστὰς ἔφασκες αὐτὸν ἄνδρας ἐννέπειν,
Ὥς νιν κατακτείνειεν· εἰ μὲν οὖν ἔτι
Λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, οὐκ ἐγὼ 'κτανον·
(Οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος)
Εἰ δ' ἄνδρ' ἕν' οἰόζωνον αὐδήσει, σαφῶς
Τοῦτ' ἐστιν ἤδη τοὔργον εἰς ἡμᾶς ῥέπον. ——
ΙΟ. Ἀλλ' ὡς φανέν γε τοὔπος ὧδ' ἐπίστασο·
Κοὐκ ἔστιν αὐτῷ τοῦτό γ' ἐκβαλεῖν πάλιν.
Πόλις γὰρ ἤκουσ', οὐκ ἐγὼ μόνη τάδε.
Εἰ δ' οὖν τι κἀκτρέποιτο τοῦ πρόσθεν λόγου,
Οὔτοι ποτ' ὦ 'ναξ τόν γε Λαΐου φόνον
Φανεῖ δικαίως ὀρθὸν, ὅν γε Λοξίας
Διεῖπε, χρῆναι παιδὸς ἐξ ἐμοῦ θανεῖν.
Καί τοι νιν οὐ κεῖνός γ' ὁ δύστηνός ποτε
Κατέκταν', ἀλλ' αὐτὸς πάροιθεν ὤλετο
Ὥστ' οὐχὶ μαντείας γ' ἂν, οὔτε τῇδ' ἐγὼ
Βλέψαιμ' ἂν οὕνεκ', οὔτε τῇδ' ἂν ὕστερον. ——
ΟΙ. Καλῶς νομίζεις, ἀλλ' ὅμως τὸν ἐργάτην
Πέμψον τινὰ στελοῦντα· μηδὲ τοῦτ' ἀφῇς.
ΙΟ. Πέμψω ταχύνασ'· ἀλλ' ἴωμεν ἐς δόμους.
Οὐδὲν γὰρ ἂν πράξαιμ' ἂν ὧν οὐ σοὶ φίλον.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφὴ ά.

ΧΟ. Εἴ μοι ξυνείη φέροντι μοῖρα τὰν
Εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων
Ἔργων τε πάντων, ὧν νόμοι πρόκεινται
Ὑψίποδές γ' οὐρανίαν δι' αἰθέρα
Τεκνωθέντες· ὧν Ὄλυμπος

Solus Deus pater est, neque eas
Mortalis hominum natura peperit.
Neque enim oblivione sopiuntur :
Magnus in hisce Deus,
Neque senescit.

ANTISTROPHE 1.

Injustitia peperit tyrannidem : injustitia
Ubi multa cumulavit temere,
Importuna facta & noxia,
Atque ad summum evecta præcipitium
In necessitatem impellit,
Quando non incedit recte pedibus.
Ut vero hoc præclarum urbis certamen,
Non dissolvat unquam, Deum precor.
Deum enim nunquam desinam
Præsidem retinens.

STROPHE 2.

Qui vero contemptim facto
Dictove sacra violat,
Nec jus reveretur, neque
Deorum sedes veneratur,
Is malo fato pereat,
Si propter infelices delicias
Injusta captat lucra,
Nec ab impiis factis abstinet,
Nec manus à non tangendis cohibet demens.
Quis enim posthac hominum, si sic fiat,
Ratione tela reprimet ?
Animæque impetum coercebit
Si impia facta honorem obtinebunt,
Quid attinet me choros ducere.

ANTI-

Πατὴρ μόνος, οὐδέ νιν θνατὰ
Φύσις ἀνέρων ἔτικτεν, οὐδὲ
Μήν ποτε λάθα κατακοιμάσει.
Μέγας ἐν τούτοις Θεὸς,
Οὐδὲ γηράσκει. ——

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α′.

Ὕβρεις φυτεύει τύραννον· ὕβρεις, ἐὰν
Πολλῶν ὑπερπλησθῇ μάταν,
Ἃ μὴ 'πίκαιρα μηδὲ συμφέροντα
Ἀκροτάταν εἰσαναβᾶσ' ἀπότομον,
Ἀνώρουσεν εἰς ἀνάγκαν·
Ὅθ' οὐ ποδὶ χρησίμῳ χρῆται.
Τὸ καλῶς δ' ἔχον πόλει πάλαισμα
Μήποτε λῦσαι Θεὸν αἰτοῦμαι.
Θεὸν οὐ λήξω ποτὲ
Προστάταν ἴσχων ——

ΣΤΡΟΦΗ β′.

Εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν
Ἢ λόγῳ πορεύεται
Δίκας ἀφόβητος, οὐδὲ
Δαιμόνων ἕδη σέβων,
Κακά νιν ἕλοιτο μοῖρα,
Δυσπότμου χάριν χλιδᾶς,
Εἰ μὴ τὸ κέρδος κερδανεῖ δικαίως,
Καὶ τῶν ἀσέπτων ἕρξεται,
Ἢ τῶν ἀθίκτων ἕξεται ματάζων.
Τίς ἔτι ποτ' ἐν τούτοις ἀνὴρ
Θυμῷ βέλη ἔρξει
Ψυχᾶς ἀμύνειν; εἰ γὰρ αἱ
Τοιαίδε πράξεις τίμιαι,
Τί δεῖ με χορεύειν;

V. 912. al. ἔρξεται Rectè, metri causâ.

ANTISTROPHE 2.

Non est ut ad sanctum posthac eam
Terræ umbilicum religionis causa,
Neque ad delubrum quod est Abis,
Neque ad Olympiam,
Si non ista
Palam ostensa
Omnibus erunt hominibus.
Sed tu qui imperas, siquidem ista audis,
Jupiter omnia regens, ne hæc lateant
Te, tuumque immortale imperium.
Pro nihilo enim ut mihi videtur, antiqua oracula Laio data
Jam ducunt, & nequaquam
Honor Apollini amplius tribuitur;
Intereunt vero divina.

JOCASTA, NUNCIUS, CHORUS, OEDIPUS, MINISTER.

IAMBI.

Joc. PRincipes terræ, decretum mihi est
Templa adire Deorum, acceptis his manu
Coronis & suffimentis:
Nimis enim animo perturbatur Oedipus
Variis curis, neque ut virum decet
Cordatum, præsentia cum prioribus confert,
Sed pendet ab ore ejus qui aliquem terrorem nunciat:
Quando igitur ego admonendo nihil proficio,
Ad te Apollo, tu enim proximus es,

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Οὐκέτι τὸν ἄθικτον εἶμι
Γᾶς ἐπ' ὀμφαλὸν σέβων,
Οὐδ' εἰς τὸν Ἀβαῖσι ναὸν,
Οὐδὲ τὰν Ὀλυμπίαν,
Εἰ μὴ τάδε χειρόδεικτα
Πᾶσιν ἁρμόσει βροτοῖς.
Ἀλλ' ὦ κρατύνων, εἴπερ ὄρθ' ἀκούεις,
Ζεῦ, πάντ' ἀνάσσων, μὴ λάθῃ
Σὲ τάν τε σὰν ἀθάνατον αἰὲν ἀρχάν.
Φθίνοντα δ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
Τὰ Λαΐου θέσφατ' ἐξ-
αίρουσιν ἤδη, κοὐδαμοῦ
Τιμαῖς Ἀπόλλων ἐμφανής·
Ἔρρει δὲ τὰ θεῖα.

ΙΟΚΑΣΤΗ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΟΙΔΙΠΟΥΣ, ΘΕΡΑΠΩΝ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΙΟ. Χώρας ἄνακτες, δόξα μοι παρεστάθη
Ναοὺς ἱκέσθαι δαιμόνων, τάδ' ἐν χεροῖν
Στέφη λαβούσῃ κἀπιθυμιάματα.
Ὑψοῦ γὰρ αἴρει θυμὸν Οἰδίπους ἄγαν
Λύπαισι παντοίαισιν· οὐδ' ὁποῖ' ἀνὴρ
Ἔννους, τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαίρεται.
Ἀλλ' ἐστὶ τοῦ λέγοντος, εἰ φόβους λέγοι.
Ὅτ' οὖν παραινοῦσ', οὐδὲν ἐς πλέον ποιῶ,
Πρὸς σ' ὦ Λύκει' Ἄπολλον (ἄγχιστος γὰρ εἶ)

Cum hac precatione ſupplex confugio,
Ut nobis remedium aliquid licitum expedias.
Omnes enim metuimus, cum illum conſternatum,
Ceu gubernatorem navis videmus.
NUN. Nunquid me hoſpites docere poteſtis, ubinam
Regia domus OEdipi ſit?
Præcipue vero ubi ipſe ſit, ſi ſcitis, dicite.
CHO. Hæc tecta ſunt, & ipſe, O hoſpes, intus eſt.
Hæc mulier mater illius eſt liberorum.
NUN. Precor illi ut felix ſit, & apud felices
Semper degat, ſiquidem plane illius eſt conjunx.
JOC. Eodem modo & tu felix ſis, O hoſpes, dignus enim es
Ob bona verba. Sed dic, quamobrem
Huc veneris, & quid feras.
NUN. Bona domui & marito tuo.
JOC. Quænam hæc bona ſunt, & unde nobis advenis?
NUN. Ex Corintho, hoc verbum breviter eloquar,
Affero nuncium partim lætum, partim triſtem.
JOC. Quid veró eſt, quid hic ſibi ambiguus ſermo vult?
NUN. Regem ipſum populus terræ
Iſthmiæ conſtituent, ut ferebatur illic.
JOC. Quid? annon ſenex Polybus adhuc rerum potitur?
NUN. Non ſane, nam mortuus ac ſepultus eſt.
JOC. Quid narras? an mortuus eſt Polybus?
NUN. Si non dico verum, non recuſo mori.
JOC. Quid ceſſas famula Domino celeriter
Hoc dicere: O divina oracula
Ubi nunc eſtis? Hunc virum jam olim metuens
Ne occideret OEdipus, in exilium abiit,
Qui nunc fato ſuo interiit, non ab hoc peremptus.
OED. O chariſſimum Jocaſtæ conjugis caput,
Quid me vocaſti huc foras ex ædibus?

Ἱκέτις ἀφῖγμαι τοῖσδε σὺν κατεύγμασιν,
Ὅπως λύσιν τιν' ἡμὶν εὐαγῆ πόροις·
Ὡς νῦν ὀκνοῦμεν πάντες, ἐκπεπληγμένον
Κεῖνον βλέποντες ὡς κυβερνήτην νεώς.——
ΑΓ. Ἆρ' ἂν παρ' ὑμῶν ὦ ξένοι μάθοιμ' ὅπου
Τὰ τοῦ τυράννου δώματ' ἐστὶν Οἰδίπου;
Μάλιστα δ' αὐτὸν εἴπατ' εἰ κάτισθ' ὅπου.
ΧΟ. Στέγαι μὲν αἵδε· κ'αὐτὸς ἔνδον, ὦ ξένε.
Γυνὴ δὲ μήτηρ ἥδε τῶν κείνου τέκνων...
ΑΓ. Ἀλλ' ὀλβία τε καὶ ξὺν ὀλβίοις ἀεὶ
Γένοιτ' ἐκείνου γ' οὖσα παντελὴς δάμαρ.
ΙΟ. Αὕτως δὲ καὶ σύ γ' ὦ ξέν', ἄξιος γὰρ εἶ
Τῆς εὐεπείας οὕνεκ'· ἀλλὰ φράζ' ὅτου
Χρῄζων ἀφῖξαι, χ' ὅ, τι σημῆναι θέλων.
ΑΓ. Ἀγαθὰ δόμοις τε καὶ πόσει τῷ σῷ γύναι.
ΙΟ. Τὰ ποῖα ταῦτα; πρὸς τίνος δ' ἀφιγμένος;
ΑΓ. Ἐκ τῆς Κορίνθου· τὸ δ' ἔπος οὑ 'ξερῶ τάχα,
Ἥδοιο μέν. πῶς δ' οὐκ ἄν; ἀσχάλλοις δ' ἴσως.
ΙΟ. Τί δ' ἐστι; ποίαν δύναμιν ὧδ' ἔχει διπλῆν;
ΑΓ. Τύραννον αὐτὸν οὑ 'πιχώριοι χθονὸς
Τῆς Ἰσθμίας στήσουσιν, ὡς ηὐδᾶτ' ἐκεῖ.
ΙΟ. Τί δ' οὐχ ὁ πρέσβυς Πόλυβος ἐγκρατὴς ἔτι;
ΑΓ. Οὐ δῆτ'· ἐπεί νιν θάνατος ἐν τάφοις ἔχει.
ΙΟ. Πῶς εἶπας; ἦ τέθνηκε που Πόλυβος γέρων;
ΑΓ. Εἰ μὴ λέγω τἀληθές, ἀξιῶ θανεῖν.
ΙΟ. Ὦ πρόσπολ', οὐχὶ δεσπότῃ τάδ' ὡς τάχος
Μολοῦσα λέξεις; ὦ θεῶν μαντεύματα,
Ἵν' ἐστέ; τοῦτον Οἰδίπους πάλαι τρέμων
Τὸν ἄνδρ' ἔφευγε μὴ κτάνῃ· καὶ νῦν ὅδε
Πρὸς τῆς τύχης ὄλωλεν, οὐδὲ τοῦδ' ὕπο.——
ΟΙ. Ὦ φίλτατον γυναικὸς Ἰοκάστης κάρα,
Τί μ' ἐξεπέμψω δεῦρο τῶνδε δωμάτων;

V. 940. al. πόρῃς.

Joc. Audi hunc virum, & cum audieris, cogita
Ubi maneant veneranda illa vaticinia.
OED. Hic vero, quisnam est? aut quid affert mihi?
Jo. Ex Corintho patrem tuum Polybum nunciat
Non vivere amplius, sed mortuum esse.
OED. Quid narras hospes? tu ipse rem mihi expone.
Nun. Si hoc primum certo me nunciare oportet,
Scito illum extinctum esse.
OED. Utrum insidiis, an morbi occursu?
Nun. Parva inclinatio sopit corpora senilia.
OED. Morbo infelix, ut videtur, consumptus est.
Nun. Et longo tempore, quod vivendo emensus est.
OED. Heu, heu, quid adhuc spectamus?
Vaticinantes aras, & in aere
Clangentes aves? quibus autoribus ego
Occidere debui patrem meum, ille vero extinctus
Jam conditus est sub terra, egoque hic sum,
Neque arma attigi, nisi forte desiderio mei
Contabuit: nam tunc quoque à me interfectus esset.
Secum igitur quæ data sunt oracula auferens
Apud inferos jacet, neque ullo ex eis potitus est.
Joc. An non ista tibi prædixi jam pridem?
OED. Dixisti, sed ego metu movebar.
Joc. Ne igitur nunc posthac quicquam eorum in animum inducas.
OED. Et quomodo matris thalamum non me fugere oportet?
Joc. Quid metuat homo, cui fortuna dominatur?
Providentia nulla in re certa est.
Temere vivere optimum est, ut quisque possit.
Tu vero matris nuptias non est ut vereare.
Multi enim homines per somnium
Cum matre concubuerunt. Sed hæc si quis
Pro nihilo ducit, is facillimam vitam agit.

OED.

ΙΟ. Ἄκουε τ' ἀνδρὸς τοῦδε, καὶ σκόπει κλύων
Τὰ σέμν' ἵν' ἥκει τοῦ θεοῦ μαντεύματα.
ΟΙ. Οὗτος δὲ τίς ποτ' ἐστὶ, καὶ τί μοι λέγει;
ΙΟ. Ἐκ τῆς Κορίνθου, πατέρα τὸν σὸν ἀγγελῶν
Ὡς οὐκέτ' ὄντα Πόλυβον, ἀλλ' ὀλωλότα.
ΟΙ. Τί φῂς ξέν'; αὐτός μοι σὺ σημάντωρ γενοῦ.
ΑΓ. Εἰ τοῦτο πρῶτον δεῖ μ' ἀπαγγεῖλαι σαφῶς,
Εὖ ἴσθ' ἐκεῖνον θανάσιμον βεβηκότα.
ΟΙ. Πότερα δόλοισιν, ἢ νόσου ξυναλλαγῇ;
ΑΓ. Σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή.
ΟΙ. Νόσοις ὁ τλήμων ὡς ἔοικεν ἔφθιτο.
ΑΓ. Καὶ τῷ μακρῷ γε συμμετρούμενος χρόνῳ.
ΟΙ. Φεῦ φεῦ, τί δῆτ' ἂν ὦ γύναι σκοποῖτό τις
Τὴν πυθόμαντιν ἑστίαν, ἢ τοὺς ἄνω
Κλάζοντας ὄρνις; ὧν ὑφηγητῶν ἐγὼ
Κτανεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν· ὁ δὲ, θανὼν
Κεύθει κάτω δὴ γῆς, ἐγὼ δ' ὅδ' ἐνθάδε,
Ἄψαυστος ἔγχους, εἴ τι μὴ τῷ 'μῷ πόθῳ
Κατέφθιθ'· οὕτω δ' ἂν θανὼν εἴη 'ξ ἐμοῦ.
Τὰ δ' οὖν παρόντα συλλαβὼν θεσπίσματα,
Κεῖται παρ' ᾅδῃ Πόλυβος, ἄξι' οὐδενός.
ΙΟ. Οὔκουν ἐγώ σοι ταῦτα προὔλεγον πάλαι;
ΟΙ. Ηὔδας· ἐγὼ δὲ τῷ φόβῳ παρηγόμην.
ΙΟ. Μὴ νῦν ἔτ' αὐτῶν μηδὲν ἐς θυμὸν βάλῃς.
ΟΙ. Καὶ πῶς τὸ μητρὸς λέκτρον οὐκ ὀκνεῖν με δεῖ;
ΙΟ. Τί δ' ἂν φοβοῖτ' ἄνθρωπος, ᾧ τὰ τῆς τύχης
Κρατεῖ, πρόνοια δ' ἐστὶν οὐδενὸς σαφής;
Εἰκῆ κράτιστον ζῆν ὅπως δύναιτό τις.
Σὺ δ' εἰς τὰ μητρὸς μὴ φοβοῦ νυμφεύματα.
Πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτῶν
Μητρὶ ξυνευνάσθησαν· ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ
Παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει.

ΟΙ.

OED. Recte hæc à te dicta eſſent,
Si non viveret quæ me genuit: ſed quando
Illa adhuc vivit, omnino etſi bene loqueris, tamen cavere neceſſe eſt.
JOC. Atqui magnus oculus eſt, ſepulchrum patris.
OED. Magnus, intelligo, attamen dum vivit metuendum eſt.
NUN. Cujus mulieris cauſa metuere te dicis?
OED. Meropes, O ſenex, quæ cum Polybo fuit.
NUN. Quæ cauſa vobis eſt, ut illam metuatis?
OED. Oraculum divinum horribile, O hoſpes.
NUN. Utrum tale, quod dici poſſit? annon fas eſt alium ſcire?
OED. Imo maxime. Dixit enim me Apollo aliquando
Cum matre mea concubiturum eſſe, & ſanguinem
Paternum manibus meis hauſturum.
Quamobrem jam olim à Corintho
Procul habitare cœpi, & ſi feliciter, attamen
Parentum oculos intueri dulciſſimum eſt.
NUN. At nunquid hoc metuens inde fuiſti extorris?
OED. Hoc cavens ne patris occiſor eſſem.
NUN. Quid igitur te hoc metu, Rex,
Quando bene tibi cupio, non libero?
OED. Atqui gratiam quidem dignam referam.
NUN. Et ob hanc quidem cauſam potiſſimum huc veni,
Ut meo adventu tibi aliquid benefacerem.
OED. Sed nunquam tamen ad parentes meos eo.
NUN. O fili, manifeſte apparet, te neſcire quid agas.
OED. Quomodo O ſenex? per Deum doce me.
NUN. Si ob hanc cauſam à domo refugis.
OED. Metuo utique ne de me vera Apollo dixerit.
NUN. An metuis, ne quid piaculi à parentibus contrahas?
OED. Iſthuc ipſum eſt, quod me ſemper ſollicitum habet.
NUN. Atqui temere quidem metuis.
OED. Quid temere, ſiquidem his parentibus natus ſum?

NUN.

ΟΙ. Καλῶς ἄπαντα ταῦτ' ἂν ἐξείρητό σοι,
Εἰ μὴ 'κύρει ζῶσ' ἡ τεκοῦσα· νῦν δ' ἐπεὶ
Ζῇ, πᾶσ' ἀνάγκη, κεἰ καλῶς λέγεις, ὀκνεῖν.
ΙΟ. Καὶ μὴν μέγας ὀφθαλμὸς οἱ πατρὸς τάφοι.
ΟΙ. Μέγας, ξυνίημ'· ἀλλὰ τῆς ζώσης φόβος.
ΑΓ. Ποίας δὲ καὶ γυναικὸς ἐκφοβεῖσθ' ὕπερ;
ΟΙ. Μερόπη, γεραιὲ, Πόλυβος ἧς ᾤκει μέτα.
ΑΓ. Τί δ' ἔστ' ἐκείνης ὑμὶν ἐς φόβον φέρον;
ΟΙ. Θεήλατον μάντευμα δεινὸν, ὦ ξένε.
ΑΓ. Ἦ ῥητὸν, ἢ οὐ θεμιτὸν ἄλλον εἰδέναι;
ΟΙ. Μάλιστά γ'· εἶπε γάρ με Λοξίας ποτὲ
Χρῆναι μιγῆναι μητρὶ τῇ 'μαυτοῦ, τό, τε
Πατρῷον αἷμα χερσὶ ταῖς ἐμαῖς ἑλεῖν.
Ὧν οὕνεχ' ἡ Κόρινθος ἐξ ἐμοῦ πάλαι
Μακρὰν ἀπῳκεῖτ'· εὐτυχῶς μὲν, ἀλλ' ὅμως
Τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἥδιστον βλέπειν.——
ΑΓ. Ἦ γὰρ τάδ' ὀκνῶν, κεῖθεν ἦσθ' ἀπόπτολις;
ΟΙ. Πατρός τε χρῄζων μὴ φονεὺς εἶναι, γέρον.
ΑΓ. Τί δῆτ' ἔγωγ' οὐ τοῦδε τοῦ φόβου σ' ἄναξ,
Ἐπείπερ εὔνους ἦλθον, ἐξελυσάμην;
ΟΙ. Καὶ μὴν χάριν γ' ἂν ἀξίαν λάβοις ἐμοῦ.
ΑΓ. Καὶ μὴν μάλιστα τοῦτ' ἀφικόμην, ὅπως
Σοῦ πρὸς δόμους ἐλθόντος, εὖ πράξαιμί τι.
ΟΙ. Ἀλλ' οὔποτ' εἶμι τοῖς φυτεύσασίν γ' ὁμοῦ.
ΑΓ. Ὦ παῖ, καλῶς εἶ δῆλος οὐκ εἰδὼς τί δρᾷς.
ΟΙ. Πῶς ὦ γεραιέ; πρὸς Θεῶν δίδασκέ με.
ΑΓ. Εἰ τῶνδε φεύγεις οὕνεκ' εἰς οἴκους μολεῖν.
ΟΙ. Ταρβῶν γε μή μοι Φοῖβος ἐξέλθῃ σαφής.
ΑΓ. Ἦ μὴ μίασμα τῶν φυτευσάντων λάβῃς;
ΟΙ. Τοῦτ' αὐτὸ, πρέσβυ, τοῦτό μ' εἰσαεὶ φοβεῖ.
ΑΓ. Ἆρ' οἶσθα δῆτα πρὸς δίκης οὐδὲν τρέμων;
ΟΙ. Πῶς δ' οὐχὶ, παῖς γ' εἰ τῶνδε γεννητῶν ἔφυν;

ΑΓ.

NUN. Quia te Polybus nihil attingit genere.
OED. Quid narras? an non Polybus me genuit?
NUN. Non magis te quam me, sed æque ut me ita & te.
OED. At quomodo is qui pater est, nullius pater esse potest?
NUN. Sed non te genuit ille, ut neque ego.
OED. Quare igitur me filium nominabat?
NUN. Dono te olim à manibus meis accepit.
OED. Et adeo dilexit quod ab aliena manu acceperat?
NUN. Inopia liberorum, hoc ut faceret, persuasit.
OED. Tu autem utrum me emeras, an ex tuis liberis illi donasti?
NUN. Inveni te in sylvosis vallibus Cithæronis.
OED. Quam ob causam tu in ea loca venisti?
NUN. Montanis pascuis ibi præeram.
OED. Pastor itaque eras, & pro servitio errabundus?
NUN. Tuus utique servator fui illo tempore.
OED. Quid vero calamitatis mihi acciderat, cum me servares?
NUN. Id articuli pedum tuorum indicare possunt.
OED. Hei mihi, quid hoc vetus malum commemoras?
NUN. Solvebam te habentem perforatas pedum summitates.
OED. Grave probrum fasciarum sustinui in cunis.
NUN. Ab hoc igitur casu nomen quod habes sortitus es.
OED. Per Deum oro, à patre an matre, dic mihi?
NUN. Non scio, sed qui te mihi dedit, is melius norit.
OED. An ab alio me accepisti, neque ipse invenisti?
NUN. Non, sed pastor alius te mihi præbuit.
OED. Quisnam ille est? an memorare potes?
NUN. Quidam ex familia Laii dicebatur esse.
OED. An ejus, qui olim hujus terræ Rex fuit?
NUN. Maxime, ejus viri hic fuit pastor.
OED. Utrum ille adhuc vivit, ut ipsum videre possim?
NUN. Id vos populares hujus terræ scire potestis.
OED. Si quis inter vos adstantes est,

Qui

ΑΓ. Ὅθ' οὕνεκ' ἦν σοι Πόλυβος οὐδὲν ἐν γένει.
ΟΙ. Πῶς εἶπας; οὐ γὰρ Πόλυβος ἐξέφυσέ με;
ΑΓ. Οὐ μᾶλλον οὐδὲν τοῦδε τἀνδρὸς, ἀλλ' ἴσον.
ΟΙ. Καὶ πῶς ὁ φύσας ἐξ ἴσου τῷ μηδενί;
ΑΓ. Ἀλλ' οὔ σ' ἐγείνατ' οὔτ' ἐκεῖνος, οὔτ' ἐγώ.
ΟΙ. Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ δὴ παῖδά μ' ὠνομάζετο;
ΑΓ. Δῶρόν ποτ' ἴσθι τῶν ἐμῶν χειρῶν λαβών.
ΟΙ. Κᾆθ' ὧδ' ἀπ' ἄλλης χειρὸς ἔστερξεν μέγας;
ΑΓ. Ἡ γὰρ πρὶν αὐτὸν ἐξέπεισ' ἀπαιδία.
ΟΙ. Σὺ δ' ἐμπολήσας ἢ τεκών μ' αὐτῷ δίδως;
ΑΓ. Εὑρὼν ναπαίαις ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
ΟΙ. Ὡδοιπόρεις δὲ πρὸς τί τούσδε τοὺς τόπους;
ΑΓ. Ἐνταῦθ' ὀρείοις ποιμνίοις ἐπεστάτουν.
ΟΙ. Ποιμὴν γὰρ ἦσθα, κἀπὶ θητείᾳ πλάνης;
ΑΓ. Σοῦ γ' ὦ τέκνον σωτήρ γε τῷ τότ' ἐν χρόνῳ.
ΟΙ. Τί δ' ἄλγος ἴσχοντ' ἐν κακοῖς με λαμβάνεις;
ΑΓ. Ποδῶν ἂν ἄρθρα μαρτυρήσειεν τὰ σά.
ΟΙ. Οἴμοι τί τοῦτ' ἀρχαῖον ἐννέπεις κακόν;
ΑΓ. Λύω σ' ἔχοντα διατόρους ποδοῖν ἀκμάς.
ΟΙ. Δεινόν γ' ὄνειδος σπαργάνων ἀνειλόμην.
ΑΓ. Ὥστ' ὠνομάσθης ἐκ τύχης ταύτης, ὃς εἶ.
ΟΙ. Ὦ πρὸς θεῶν, πρὸς μητρὸς, ἢ πατρὸς, φράσον.
ΑΓ. Οὐκ οἶδ'· ὁ δοὺς δὲ ταῦτ' ἐμοῦ λῷον φρονεῖ.
ΟΙ. Ἦ γὰρ παρ' ἄλλου μ' ἔλαβες, οὐδ' αὐτὸς τυχών;
ΑΓ. Οὐχ. ἀλλὰ ποιμὴν ἄλλος ἐκδίδωσί μοι.
ΟΙ. Τίς οὗτος; ἦ κάτοισθα δηλῶσαι λόγῳ;
ΑΓ. Τῶν Λαΐου δήπου τις ὠνομάζετο.
ΟΙ. Ἦ τοῦ τυράννου τῆσδε γῆς πάλαι ποτέ;
ΑΓ. Μάλιστα· τούτου τἀνδρὸς οὗτος ἦν βοτήρ.
ΟΙ. Ἦ κἄστ' ἔτι ζῶν οὗτος ὥστ' ἰδεῖν ἐμέ;
ΑΓ. Ὑμεῖς γ' ἄριστ' εἰδεῖτ' ἂν οἱ 'πιχώριοι.
ΟΙ. Ἔστιν τις ὑμῶν τῶν παρεστώτων πέλας,

Ὅστις

Qui pastorem illum, quem hic memorat, novit,
Sive ruri, seu hic in urbe aliquando conspexit,
Is indicet; nam nunc maxime id tempus postulat.
CHO. Non puto de alio loqui, quam de eo ipso, qui est ruri,
Quem & prius requirebas ut videres: 1071
Sed regina id omnium optime dixerit.
OED. Mulier, nostine illum quem jam
Venire jubebamus, utrum eum iste dicit?
JOC. Quis vero sit, quem dixit? ne quid verearis, 1075
Neque temere hæc dicta memineris.
OED. Non fiet hoc modo, nam quando hæc signa
Deprehendi, non desinam inquirere meum genus.
JOC. Non per Deum, si quidem tua vita
Tibi curæ est, inquiras: satis afflicta sum. [usque
OED. Bonum animum habe, tu enim, etsi ego à tertia inde
Matre tripliciter servus esse apparebo, nihilo deterior eris.
JOC. Attamen obtempera quæso mihi, ne facias.
OED. Non faciam, quin ista exquiram certo. 1084
JOC. Atqui recte sentiens, ea quæ optima sunt tibi consulo.
OED. Verum hæc optima jam olim mihi molesta fuerunt.
JOC. Heu infelix, utinam nunquam rescifcas, qui sis.
OED. Eat aliquis & pastorem illum adducat mihi,
Hanc vero finite superbire propter opulentiam generis.
JOC. O te infelicem, hoc enim solum habeo 1090
Quod tibi dicam, & nihil amplius.
CHO. Quare tandem hæc abiit, ingenti
Affecta dolore? metuo ne
Ex silentio hoc aliquid proferat mali.
OED. Proferat, quæ vult; meum tamen 1095
Etsi humile est genus, cognoscere volo.
Ipsam vero forte, ut mulierem superbam,
Pudet ignobilitatis generis mei.

Ὅστις κάτοιδε τὸν βοτῆρ' ὃν ἐννέπει,
Εἴτ' οὖν ἐπ' ἀγρῶν, εἴτε κἀνθάδ' εἰσιδών;
Σημήναθ'· ὡς ὁ καιρὸς εὑρῆσθαι τάδε.—
ΧΟ. Οἶμαι μὲν οὐδέν' ἄλλον ἢ τὸν ἐξ ἀγρῶν,
Ὃν κἀμάτευες πρόσθεν εἰσιδεῖν· ἀτὰρ
Ἥδ' ἂν τάδ' οὐχ ἥκιστ' ἂν Ἰοκάστη λέγοι.
ΟΙ. Γύναι, νοεῖς ἐκεῖνον ὅστιν' ἀρτίως
Μολεῖν ἐφιέμεσθα, τόνθ' οὗτος λέγει;
ΙΟ. Τίς δ' ὅντιν' εἶπε; μηδὲν ἐντραπῇς, τὰ δὲ
Ῥηθέντα βούλου μηδὲ μεμνῆσθαι μάτην.
ΟΙ. Οὐκ ἂν γένοιτο τοῦθ', ὅπως ἐγὼ λαβὼν
Σημεῖα τοιαῦτ', οὐ φανῶ τοὐμὸν γένος.
ΙΟ. Μὴ πρὸς θεῶν, εἴπερ τι τοῦ σαυτοῦ βίου
Κήδῃ, ματεύσῃς τοῦθ'· ἅλις νοσοῦσ' ἔχω.
ΟΙ. Θάρρει· σὺ μὲν γὰρ, οὐδ' ἂν ἐκ τρίτης ἐγὼ
Μητρὸς φανῶ τρίδουλος, ἐκφανῇ κακή.
ΙΟ. Ὅμως πιθοῦ μοι, λίσσομαι, μὴ δρᾶν τάδε.
ΟΙ. Οὐκ ἂν πιθοίμην μὴ οὐ τάδ' ἐκμαθεῖν σαφῶς.
ΙΟ. Καὶ μὴν φρονοῦσά γ' εὖ τὰ λῷστά σοι λέγω.
ΟΙ. Τὰ λῷστα τοίνυν ταῦτά μ' ἀλγύνει πάλαι.
ΙΟ. Ὦ δύσποτμ', εἴθε μή ποτε γνοίης ὃς εἶ.
ΟΙ. Ἄξει τίς ἐλθὼν δεῦρο τὸν βοτῆρά μοι;
Ταύτην δ' ἐᾶτε πλουσίῳ χαίρειν γένει.
ΙΟ. Ἰοὺ, ἰοὺ δύστηνε· τοῦτο γάρ σ' ἔχω
Μόνον προσειπεῖν, ἄλλο δ' οὔποθ' ὕστερον.
ΧΟ. Τί ποτε βέβηκεν, Οἰδίπους, ὑπ' ἀγρίας
Ἀΐξασα λύπης ἡ γυνή; δέδοιχ' ὅπως
Μὴ 'κ τῆς σιωπῆς τῆσδ' ἀναῤῥήξῃ κακά.
ΟΙ. Ὁποῖα χρῄζει ῥηγνύτω· τοὐμὸν δ' ἐγὼ
Κεἰ σμικρόν ἐστι σπέρμ', ἰδεῖν βουλήσομαι.
Αὕτη δ' ἴσως (φρονεῖ γὰρ ὡς γυνὴ μέγα)
Τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύνεται.

Ἐγὼ

Ego autem me fortunæ filium judicans,
Quæ mihi benefecit, nihil moror istam infamiam;
Hac enim matre natus sum, & cognati
Menses me parvum ac magnum declararunt.
Quare cum talis natus sim, non discedam
Aliter, quam cognito prius genere meo.

ANTISTROPHICA. Strophe 3.

CHO. Si ego vates sum
Animo non deerrans,
Non per Jovem ignarus
Eris, o Cithæron,
Quin ante crastinam lucem
OEdipi popularem unde natus,
Et alumnum,
Et matrem indicaturus sis, ut Choro celebretur
A nobis, & in hoc gratum
Facturus es meo regi:
O Phœbe auxiliator,
Ita tibi placet.

ANTISTROPHE 2.

Quis te fili, quis genuit
Immortalium Deorum? Anne
Cum Pane montano congressa
Te aliqua Phœbi filia genuit?
Huic enim montium rupes
Omnes gratæ sunt.
An qui in monte Cyllene
Regnat Mercurius, sive Bacchus
Qui montium cacumina colit,
Te suscepit ex aliqua Nympharum
Degentium in Helicone,
Quibuscum frequenter ludit?

Ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν παῖδα τῆς τύχης νέμων
Τῆς εὖ διδούσης, οὐκ ἀτιμασθήσομαι.
Τῆς γὰρ πέφυκα μητρός· οἱ δὲ συγγενεῖς
Μῆνές με μικρὸν καὶ μέγαν διώρισαν.
Τοιόσδε δ' ἐκφὺς, οὐκ ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι
Πότ' ἄλλος, ὥστε μὴ 'κμαθεῖν τοὐμὸν γένος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ. Στροφή.

ΧΟ. Εἴπερ ἐγὼ μάντις εἰμὶ,
Καὶ κατὰ γνώμην ἴδρις,
Οὐ τὸν Ὄλυμπον ἀπεί-
ρων Κιθαιρὼν οὐκ ἔσῃ
Τὰν αὔριον πανσέληνον,
Μὴ οὐ σέ γε καὶ πατριώταν
Οἰδίπου, καὶ τροφὸν, καὶ μη-
τέρ' αὔξειν, καὶ χορεύεσθαι
Πρὸς ἡμῶν, ὡς ἐπίηρα φέρον-
τα τοῖς ἐμοῖσι τυράννοις,
Ἰήϊε Φοῖβε,
Σοὶ δὲ ταῦτ' ἀρέστ' εἴη ——

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β'.

Τίς σε τέκνον, τίς σ' ἔτικτε
Τῶν μακραιώνων; ἆρα
Πανὸς ὀρεσσιβάτα
Προσπελασθεῖσα, ἢ σέ γε
Τίς θυγάτηρ Λοξίου; τῷ
Γὰρ πλάκες ἀγρονόμοι πᾶ-
σαι φίλαι· εἴθ' ὁ Κυλλάνας
Ἀνάσσων, εἴθ' ὁ Βακχεῖος
Θεὸς ναίων ἐπ' ἄκρων ὀρέων,
Εὕρημα δέξατο νυμφᾶν
Ἑλικωνιάδων,
Αἷσι πλεῖστα συμπαίζει.

IAMBI.

OED. Si me oportet ante congressum, 1129
O senes, conjecturam facere, Pastorem illum videre videor,
Quem jampridem requirimus; nam longa senectus
Congruit, & huic viro æqualis est:
Præsertim cum qui ducunt, ministros meos
Noverim. Tu melius me fortasse nosti,
Ut qui alicubi videris prius. 1135
CHO. Novi, nam Laii hic fuit
Ut quisquam alius fidelis pastor.
OED. Te primum rogo, Corinthie hospes,
An hunc dicis?
NUN. Hunc quidem quem intueris. 1140
OED. Heus tu senex, huc aspice, ac dic mihi
Ea quæ te rogo; Laii aliquando fuisti tu?
SER. Eram servus, non emptus, sed domi educatus.
OED. Quid excercebas? aut qualis tibi vita fuit?
SER. Greges pavi, per præcipuum vitæ meæ tempus.
OED. In quibus locis præcipue commorabare? 1146
SER. In Cithærone & vicinis locis.
OED. Hunccine igitur virum novisti, aut vidisti alicubi?
SER. Quid ille fecit? quem virum dicis?
OED. Hunc qui adest: an cum eo alicubi congressus es?
SER. Non subito in memoriam revocare queo. 1151
NUN. Nihil mirum est Domine: at ego facile
Eorum quæ exciderunt, ipsum admonebo: nam satis scio
Ipsum meminisse, quando in Cithæronis locis,
Ut ille duobus gregibus præerat, ego vero uni, 1155
Conversatus sum cum hoc viro, per tres totos
Menses, à tempore veris, usque sub ortum Arcturi.
Cumque jam hyems immineret, ego in mea stabula
Peccora agebam, ipse vero in Laii scepta.

Suntne

ΙΑΜΒΟΙ.

ΟΙ. Εἰ χρή τι κἀμὲ, μὴ συναλλάξαντά πω,
Πρέσβεις, σταθμᾶσθαι, τὸν βοτῆρ' ὁρᾶν δοκῶ
Ὅνπερ πάλαι ζητοῦμεν· ἔν τε γὰρ μακρῷ
Γήρᾳ ξυνᾴδει, τῷδέ τ' ἀνδρὶ ξύμμετρος.
Ἄλλως τε, τοὺς ἄγοντας, ὥσπερ οἰκέτας
Ἔγνωκ' ἐμαυτοῦ, τῇ δ' ἐπιστήμῃ σύ μου
Προὔχοις τάχ' ἄν που, τὸν βοτῆρ' ἰδὼν πάρος.
ΧΟ. Ἔγνωκα γὰρ, σάφ' ἴσθι· Λαΐου γὰρ ἦν
Εἴπερ τις ἄλλος πιστὸς, ὡς νομεὺς ἀνήρ.
ΟΙ. Σὲ πρῶτ' ἐρωτῶ τὸν Κορίνθιον ξένον,
Ἦ τόνδε φράζεις;
ΑΓ. Τοῦτον, ὅνπερ εἰσορᾷς.
ΟΙ. Οὗτος σὺ πρέσβυ, δεῦρό μοι φώνει βλέπων
Ὅσ' ἄν σ' ἐρωτῶ· Λαΐου ποτ' ἦσθα σύ;
ΘΕ. Ἦν δοῦλος, οὐκ ὠνητὸς, ἀλλ' οἴκοι τραφείς.
ΟΙ. Ἔργον μεριμνῶν ποῖον, ἢ βίον τίνα;
ΘΕ. Ποίμναις τὰ πλεῖστα τοῦ βίου ξυνεπόμην.
ΟΙ. Χώροις μάλιστα πρὸς τίσι ξύναυλος ὤν;
ΘΕ. Ἦν μὲν Κιθαιρὼν, ἦν δὲ πρόσχωρος τόπος.
ΟΙ. Τὸν ἄνδρα τόνδ' οὖν οἶσθα τῇδέ που μαθών;
ΘΕ. Τί χρῆμα δρῶντα; ποῖον ἄνδρα καὶ λέγεις;
ΟΙ. Τόνδ' ὃς πάρεστιν· ἢ ξυναλλάξας τί πω;
ΘΕ. Οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν ἐν τάχει μνήμης ὕπο.
ΑΓ. Κοὐδέν γε θαῦμα, δέσποτ'· ἀλλ' ἐγὼ σαφῶς
Ἀγνῶτ' ἀναμνήσω νιν· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
Κάτοιδεν, ἦμος τὸν Κιθαιρῶνος τόπον
Ὁ μὲν, διπλοῖσι ποιμνίοις, ἐγὼ δ' ἑνὶ
Ἐπλησίαζον τῷδε τἀνδρὶ τρεῖς ὅλους
Ἐξ ἦρος εἰς ἀρκτοῦρον ἐμμήνους χρόνους.
Χειμῶνι δ' ἤδη, τἀμά τ' εἰς ἔπαυλ' ἐγὼ
Ἤλαυνον, οὗτός τ' εἰς τὰ Λαΐου σταθμά.

V. 1130. al. Πρέσβυν.

Λέγω

Suntne hæc ita ut dico facta, an non? 1160

SER. Vera dicis, etsi à longo tempore.

NUN. Age dic mihi, meministi etiam te mihi puerum quendam Dedisse, quem ego ut meum alumnum educarem?

SER. Quid est? quamobrem tu istam rem inquiris?

NUN. Hic ille est, O amice, qui tunc infans erat. 1165

SER. Non in malam rem hinc ibis? non tacebis?

OED. Ah ne castiga, senex, hunc; nam ea quæ tu dicis Magis castigatione digna sunt, quam quæ ille jam dixit.

SER. Quid ego optime Domine deliqui? 1169

OED. Quia non respondes de puero, quem iste requirit.

SER. Nescit enim quid dicat, & temere ista movet.

OED. Tu cum bona gratia non dices, malo vero accepto dices.

SER. Ne per Deum senem verberes.

OED. Non aliquis quam primum hujus manus ligabit?

SER. Infelix ego, quamobrem? quid tandem est quod quæris?

OED. Puerumne huic dedisti, de quo iste quærit? 1176

SER. Dedi, utinam illo die periissem!

OED. At hoc ipsum eveniet tibi, nisi quod æquum est dixeris.

SER. Multo magis si dico pereo.

OED. Hic homo, ut videtur, tantum moras nectit. 1180

SER. Non utique, nam dixi me dedisse olim.

OED. Unde nactus, de tuisne, an ab alio accepisti?

SER. Non meus erat, sed ab alio accepi.

OED. A quo igitur ex civibus, & ex qua domo?

SER. O Domine, obsecro per Deum, ne quære amplius.

OED. Periisti, si hæc à te iterum quæram. 1186

SER. Erat quidem ex genere Laii.

OED. Servusne, an illius proles?

SER. Hei mihi! in ipso periculo versor, si dico.

OED. Et ego quidem, qui audio; attamen audiendum est.

SER. Illius filius dicebatur esse: quæ vero intus est 1191

Domina

Λέγω τι τούτων ἢ οὐ λέγω πεπειραμένον;
ΘΗ. Λέγεις ἀληθῆ, καίπερ ἐκ μακροῦ χρόνου.
ΑΓ. Φέρ' εἰπὲ νῦν· τότ' οἶσθα παῖδά μοί τινα
Δούς, ὡς ἐμαυτῷ θρέμμα θρεψαίμην ἐγώ;
ΘΕ. Τί δ' ἔστι; πρὸς τί τοῦτο τοὖπος ἱστορεῖς;
ΑΓ. Ὅδ' ἐστὶν ὦ τᾶν κεῖνος ὃς τότ' ἦν νέος.
ΘΕ. Οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐ σιωπήσας ἔσῃ;
ΟΙ. Ἆ, μὴ κόλαζε πρέσβυ τόνδ'· ἐπεὶ τὰ σὰ
Δεῖται κολαστοῦ μᾶλλον ἢ τὰ τοῦδ' ἔπη.
ΘΕ. Τί δ' ὦ φέριστε δεσπότην ἁμαρτάνω;
ΟΙ. Οὐκ ἐννέπων τὸν παῖδ' ὃν οὗτος ἱστορεῖ.
ΘΕ. Λέγει γὰρ εἰδὼς οὐδέν, ἀλλ' ἄλλως πονεῖ.
ΟΙ. Σὺ πρὸς χάριν μὲν οὐκ ἐρεῖς, κλαίων δ' ἐρεῖς.
ΘΕ. Μὴ δῆτα πρὸς θεῶν τὸν γέροντά μ' αἰκίσῃ.
ΟΙ. Οὐχ ὡς τάχος τις τοῦδ' ἀποστρέψαι χέρας;
ΘΕ. Δύστηνος· ἀντὶ τοῦ; τί προσχρῄζων μαθεῖν;
ΟΙ. Τὸν παῖδ' ἔδωκας τῷδ', ὃν οὗτος ἱστορεῖ;
ΘΕ. Ἔδωκ'· ὀλέσθαι δ' ὤφελον τῇδ' ἡμέρᾳ.
ΟΙ. Ἀλλ' εἰς τόδ' ἥξεις μὴ λέγων γε τοὔνδικον.
ΘΕ. Πολλῷ γε μᾶλλον ἢν φράσω διόλλυμαι.
ΟΙ. Ἀνὴρ ὅδ', ὡς ἔοικεν, ἐς τριβὰς ἐλᾷ.
ΘΕ. Οὐ δῆτ' ἔγωγ'· ἀλλ' εἶπον ὡς δοίην πάλαι.
ΟΙ. Πόθεν λαβών; οἰκεῖον, ἢ 'ξ ἄλλου τινός;
ΘΕ. Ἐμὸν μὲν οὐκ ἔγωγ', ἐδεξάμην δέ του.
ΟΙ. Τίνος πολιτῶν τῶνδε, κἀκ ποίας στέγης;
ΘΕ. Μὴ πρὸς θεῶν, μὴ δέσποθ', ἱστόρει πλέον.
ΟΙ. Ὄλωλας, εἴ σε ταῦτ' ἐρήσομαι πάλιν.
ΘΕ. Τῶν Λαΐου τοίνυν τις ἦν γεννημάτων.
ΟΙ. Ἦ δοῦλος, ἢ κείνου τις ἐγγενὴς γεγώς;
ΘΕ. Οἴμοι· πρὸς αὐτῷ γ' εἰμὶ τῷ δεινῷ λέγειν.
ΟΙ. Κἄγωγ' ἀκούειν· ἀλλ' ὅμως ἀκουστέον.
ΘΕ. Κείνου γέ τοι δὴ παῖς ἐκλῄζεθ'· ἡ δ' ἔσω

Κάλλιστ'

V. 1184. al. τόνδε. V. 1189. al. λέγων. vel leg. ἀκούειν v. seq.

Domina hoc facillime dixerit, ut ſe habeat.
OEd. An ipſa tibi dedit?
Ser. O Rex, dedit.
OEd. Quam ob cauſam?
Ser. Ut interficerem.
OEd. Eane, quæ pepererat infelix?
Ser. Metu mali oraculi.
OEd. Quale illud erat?
Ser. Dicebatur interfecturus eſſe parentes.
OEd. Quare igitur præbuiſti huic ſeni?
Ser. Miſericordia motus ô Domine, cum ſperarem fore, ut
In aliam terram deportaretur, unde ipſe natus erat,
Ipſe vero ad maxima mala ſervavit. Nam ſi tu is es,
Quem iſte dicit, certe infelici fato natus es.
OEd. Hei, hei, jam tota res manifeſta eſt.
O lux, te jam extremum aſpicio,
Qui natus ſum ex quibus me non oportet, & cum quibus
Non oportuit habito, & quos non oportuit interfeci.

MONOSTROPHICA.

Cho. O genus hominum,
Ut te pro eo quod nihil eſt
Dum vivis, duco.
Cui enim hominum unquam major
Felicitas obtigit,
Quam quantam opinione obtinuit,
Et ea ipſa ſtatim mutata eſt?
Tuo exemplo admonitus,
Tua fortuna, tua inquam O infelix
OEdipe, mortalium neminem beatum judico.
Nam tu nimium ſucceſſu evectus,
Uſus es magna felicitate.
O Jupiter, cum occideres armatam unguibus

Puel-

Κάλλιϛ' ἂν εἴποι σὴ γυνὴ τάδ' ὡς ἔχει.
ΟΙ. Ἦ γὰρ δίδωσιν ἥδε σοι;
ΘΕ. Μάλιϛ' Ἄναξ.
ΟΙ. Ὡς πρὸς τί χρείας;
ΘΕ. Ὡς ἀναλώσαιμί νιν.
ΟΙ. Τεκοῦσα τλήμων;
ΘΕ. Θεσφάτων ὄκνῳ κακῶν.
ΟΙ. Ποίων;
ΘΕ. Κτενεῖν νιν τοὺς τεκόντας ἦν λόγος.
ΟΙ. Πῶς δῆτ' ἀφῆκας τῷ γέροντι τῷδε σύ;
ΘΕ. Κατοικτίσας ὦ δέσποτ', εἰς ἄλλην χθόνα
Δοκῶν ἀποίσειν, αὐτὸς ἔνθεν ἦν· ὁ δὲ
Κάκ' εἰς μέγιϛ' ἔσωσεν· εἰ γὰρ οὗτος εἶ
Ὅν φησιν οὗτος, ἴσθι δύσποτμος γεγώς. ——
ΟΙ. Ἰοὺ, ἰοὺ· τὰ πάντ' ἂν ἐξήκοι σαφῆ.
Ὦ φῶς, τελευταῖόν σε προσβλέψαιμι νῦν
Ὅϛις πέφασμαι φύς τ' ἀφ' ὧν οὐ χρῆν, ξὺν οἷς
Τ' οὐ χρῆν μ' ὁμιλῶν, οὕς τέ μ' οὐκ ἔδει κτανών. ——

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ΧΟ. Ὦ γενεαὶ βροτῶν, ὡς ὑμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν
Ζώσας ἐναριθμῶ.
Τίς γὰρ, τίς ἀνὴρ πλέον
Τᾶς εὐδαιμονίας φέρει,
Ἢ τοσοῦτον ὅσον δοκεῖν,
Καὶ δόξαντ', ἀποκλῖναι;
Τὸ σόν τοι παράδειγμ' ἔχων,
Τὸν σὸν δαίμονα, τὸν σὸν, ὦ τλᾶμον
Οἰδιπόδα, βροτῶν οὐδένα μακαρίζω.
Ὅϛις καθ' ὑπερβολὰν τοξεύσας,
Ἐκράτησας τοῦ πάντ' εὐδαίμονος ὄλβου.
Φεῦ κατὰ μὲν φθίσας τὰν γαμψώνυχα
Παρθένον χρησμῳδόν·

V. 1210. al. Ἰὼ Ἰὼ γενεαὶ   V. 1221. al. Ὦ Ζεῦ.

Puellam carmina edentem,
Et à cædibus terram nostram liberares,
Unde & regium nomen sortitus es,
Ac honore summo potitus
In præclaris Thebis regnasti.
Quantum vero nunc audimus; quis miserior?
Quis æque in ærumnis & horribili noxa
Demersus vicissitudine vitæ?
O inclytum OEdipi caput,
Qui iisdem cum patre nuptiis
Potitus concidisti!
Quomodo te idem thorus, quomodo
Infelix ferre potuit
Tacite tam diu?
Deprehendit te invitum, quod omnia intuetur tempus,
Idque nefarias nuptias damnat,
Cum sis ejusdem maritus & filius.
O Laii proles,
Utinam te non aspicerem!
Te enim vehementer deploro
Lugubri voce.
Utque verum fatear, propter te caput erexi,
Et propter eundem rursum inclinavi.

ALIUS NUNCIUS, CHORUS, NUNCIUS, OEDIPUS, CREON.

IAMBI.

AL. NUN.

O Qui præcipuum in hac terra honorem obtinetis,
Quæ facta audietis, quæque videbitis? Et quanto
Dolore afficiemini, si modo serio adhuc

Θανάτων δ' ἐμᾷ χώρᾳ πύργος ἀνέστας,
Ἐξ οὗ καὶ βασιλεὺς καλῇ ἐμός·
Καὶ τὰ μέγιστ' ἐτιμάθης,
Ταῖς μεγάλαισιν ἐν Θήβαις ἀνάσσων.
Τανῦν δ' ἀκούειν, τίς ἀθλιώτερος;
Τίς ἐν πόνοις, τίς ἄταις ἀγρίαις
Ξύνοικος ἀλλαγᾷ βίου;
Ὦ κλεινὸν Οἰδίπου κάρα,
Ὧι μέγας λιμὴν αὐτὸς ἤρκεσε
Παιδὶ καὶ πατρὶ θαλαμηπόλῳ πεσεῖν.
Πῶς ποτε, πῶς ποθ' αἱ πατρῷαί
Σ' ἄλοκες φέρειν τάλας
Σῖγ' ἐδυνάθησαν ἐς τοσόνδε;
Ἐφεῦρέ σ' ἄκονθ' ὁ πάνθ' ὁρῶν χρόνος.
Δικάζει τὸν ἄγαμον γάμον πάλαι,
Τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον.
Ὦ Λαΐειον τέκνον,
Εἴθε σ', εἴθε μήποτ' εἰδόμαν.
Ὀδύρομαι γὰρ ὡς περίαλλα
Ἰαχέων ἐκ στομάτων.
Τὸ δ' ὀρθὸν εἰπεῖν,
Ἀνέπνευσά τ' ἐκ σέθεν, καὶ
Κατεκοίμησα τοὐμὸν ὄμμα.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ, ΧΟΡΟΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ, ΟΙΔΙΠΟΥΣ, ΚΡΕΩΝ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΕΞ.
Ὦ Γῆς μέγιστα τῆσδ' ἀεὶ τιμώμενοι,
Οἷ' ἔργ' ἀκούσεσθ', οἷα δ' εἰσόψεσθ', ὅσον
Δ' ἀρεῖσθε πένθος; εἴπερ ἐγγενῶς ἔτι

V. 1237. al. Ὃς δικάζει.

Labdacidarum familia vobis curæ eſt.
Exiſtimo enim neque Iſtrum nec Phaſin
Abluere atque expiare poſſe facinora, quæ in hac domo
Latent, quæque mox in lucem proferentur,
Sponte, & non ſponte perpetrata, malorum verò
Ea quæ ſponte contrahantur, maximè dolent.
CHO. Nihil deeſt his, quæ prius ſcimus, quin ſint
Atrociſſima: ad hæc igitur quid tu commemoras?
NUN. Ut pauciſſimis & ego dicam, & vos
Intelligatis, interriit divinum Jocaſtæ caput.
CHO. O multipliciter miſeram! quonam autore?
NUN. Ipſa ſibi conſcivit letum, quodque in hac re
Triſtiſſimum eſt, id abeſt, non enim res oculis cernitur.
Attamen quantum ego memoria teneo,
Audies illius miſeræ miſerias.
Cùm enim ardens ira ingreſſa eſſet
Intra domum, ſtatim ad connubialem
Thorum acceſſit, capillos utraque manu lanians,
Cumque clauſiſſet fores,
Vocat Laium jam olim mortuum,
Veteris conjugii memoriam repetens, quæ illi cauſa
Mortis fuerit, ſe vero parentem relictam
Filio ſuo ad infelicem liberorum procreationem.
Deplorabat itaque thalamum, ubi ipſa infelix, utrumque
Et ex marito maritos, & ex liberis liberos peperiſſet.
Ut verò deinde mortua ſit non ſcio.
Nam cum clamore OEdipus erupit, præ quo
Non licebat illius inſpectare caſum,
Sed in eum diſcurrentem oculi noſtri defixi erant.
Obambulabat enim à nobis arma poſtulans,
Ac quærens ubi infelicem conjugem matremque,
Et ſuam & liberorum ſuorum inveniret.

Dum

Τῶν Λαβδακείων ἐντρέπεσθε δωμάτων.
Οἶμαι γὰρ οὔτ' ἂν Ἴστρον οὔτε Φᾶσιν ἂν
Νίψαι καθαρμῷ τήνδε τὴν στέγην, ὅσα
Κεύθει· τὰ δ' αὐτίκ' εἰς τὸ φῶς φανεῖ κακὰ
Ἑκόντα, κοὐκ ἄκοντα, τῶν δὲ πημονῶν
Μάλιστα λυποῦσ' αἳ 'ν φανῶσ' αὐθαίρετοι——
ΧΟ. Λείπει μὲν οὐδ' ἃ πρόσθεν ᾔδειμεν τὸ μὴ οὐ
Βαρύστον' εἶναι· πρὸς δ' ἐκείνοισιν, τί φής;
ΑΓ. Ὁ μὲν τάχιστος τῶν λόγων εἰπεῖν τε καὶ
Μαθεῖν, τέθνηκε θεῖον Ἰοκάστης κάρα.
ΧΟ. Ὦ δυστάλαινα· πρὸς τίνος ποτ' αἰτίας;
ΑΓ. Αὐτὴ πρὸς αὑτῆς· τῶν δὲ πραχθέντων τὰ μὲν
Ἄλγιστ' ἄπεστιν· ἡ γὰρ ὄψις οὐ πάρα·
Ὅμως δ' ὅσον γε κἀν ἐμοὶ μνήμης ἔνι,
Πεύσῃ τὰ κείνης ἀθλίας παθήματα.
Ὅπως γὰρ ὀργῇ χρωμένη παρῆλθ' ἔσω
Θυρῶνος, ἵετ' εὐθὺ πρὸς τὰ νυμφικὰ
Λέχη, κόμην σπῶσ' ἀμφιδεξίοις ἀκμαῖς.
Πύλας δ' ὅπως εἰσῆλθ', ἐπιῤῥήξασ' ἔσω,
Καλεῖ τὸν ἤδη Λάϊον πάλαι νεκρὸν,
Μνήμην παλαιῶν σπερμάτων ἔχουσ', ὑφ' ὧν
Θάνοι μὲν αὐτὸς, τὴν δὲ τίκτουσαν λίποι
Τοῖς οἶσιν αὐτοῦ δύστεκνον παιδουργίαν.
Γοᾶτο δ' εὐνὰς, ἔνθα δύστηνος διπλοῦς
Ἐξ ἀνδρὸς ἄνδρας, καὶ τέκν' ἐκ τέκνων τέκοι.
Χὤπως μὲν ἐκ τῶνδ' οὐκέτ' οἶδ' ἀπόλλυται.
Βοῶν γὰρ εἰσέπαισεν Οἰδίπους, ὑφ' οὗ
Οὐκ ἦν τὸ κείνης ἐκθεάσασθαι κακόν,
Ἀλλ' εἰς ἐκεῖνον περιπολοῦντ' ἐλεύσσομεν.
Φοιτᾷ γὰρ ἡμᾶς ἔγχος ἐξαιτῶν πορεῖν
Γυναῖκά τ' οὐ γυναῖκα, μητρῴαν δ' ὅπου
Κίχοι διπλῆν ἄρουραν, οὗ τε καὶ τέκνων.

Dum ita furit, nescio quis Deorum indicat ei:
Nam nostrum nemo, qui aderamus, id faciebat.
Horribiliter verò exclamans, quasi ab aliquo ducente,
Irruit per geminas fores: imo ex fundo
Evulsis claustris, ac conjicit se intra thalamum.
Ibi reginam ipsam pendentem vidimus,
Tortili suspendio implicitam: & ipse
Ut eam intuitus est, horribiliter infremuit miser,
Laxatque pendentem restim, & humi
Se prosternit infelix, ibi erat miserabile spectaculum.
Nam cum avulsisset à vestibus aureas
Fibulas, quibus illa ornata eràt,
Cœpit iis arreptis oculorum orbes fodere,
Sic dicens, se non amplius intueri illam posse,
Neque mala sua, nec scelera quæ perpetrasset,
Sed lumine orbatum posthac, neque quos fas non esset
Visurum esse, nec quibus indigeret, agniturum.
Talia iterum iterumque vociferando,
Elevabat palpebras, & oculos laniabat, à cruore verò
Pupillarum facies madefiebat: neque enim tantum stillabant
Sanguinis humentes guttæ, sed simul atèr
Cruor in modum imbris aut grandinis manabat.
Hæcque non ab utroque tantum orta sunt mala,
Sed inter se calamitates viri ac mulieris simul commistæ sunt.
Quæque fuit prius felicitas, ut fuit
Felicitas juste, ea hoc die facta est
Gemitus, noxa, mors, probrum, & malorum
Quidquid nominari potest, non abest.
CHO. In quo verò malo nunc miser versatur?
NUN. Clamat, ut fores laxentur, & ut aliquis
Omnibus Thebanis ostendat patris occisorem,
Et matris, addens impias & infandas voces.

Λυσσῶντι δ' αὐτῷ δαιμόνων δείκνυσί τις·
Οὐδεὶς γὰρ ἀνδρῶν οἳ παρῆμεν ἐγγύθεν.
Δεινὸν δ' ἀΰσας ὡς ὑφ' ἡγητοῦ τινὸς,
Πύλαις διπλαῖς ἐνήλατ'· ἐκ δὲ πυθμένων
Ἔκλινε κοῖλα κλεῖθρα, κἀμπίπτει στέγῃ,
Οὗ δὴ κρεμαστὴν τὴν γυναῖκ' ἐσείδομεν,
Πλεκταῖς ἑώραις ἐμπεπλεγμένην· ὁ δὲ,
Ὅπως ὁρᾷ νιν δεινὰ βρυχηθεὶς τάλας,
Χαλᾷ κρεμαστὴν ἀρτάνην· ἐπεὶ δὲ γῇ
Ἔκειτο τλήμων, δεινὰ δ' ἦν τἀνθένδ' ὁρᾶν.
Ἀποσπάσας γὰρ εἱμάτων χρυσηλάτους
Περόνας ἀπ' αὐτῆς, αἷσιν ἐξεστέλλετο,
Ἄρας ἔπαισεν ἄρθρα τῶν αὐτοῦ κύκλων,
Αὐδῶν τοιαῦθ'· ὅθ' οὕνεκ' οὐκ ὄψοιτό νιν,
Οὔθ' οἷ' ἔπασχεν, οὔθ' ὁποῖ' ἔδρα κακά·
Ἀλλ' ἐν σκότῳ τολοιπὸν, οὓς μὲν οὐκ ἔδει
Ὀψοίαθ'· οὓς δ' ἔχρηζεν, οὐ γνωσοίατο.
Τοιαῦτ' ἐφυμνῶν πολλάκις τε κοὐχ ἅπαξ,
Ἤρασσ' ἐπαίρων βλέφαρα· φοίνιαι δ' ὁμοῦ
Γλῆναι γένει' ἔτεγγον· οὐδ' ἀνίεσαν
Φόνου μυδώσας σταγόνας· ἀλλ' ὁμοῦ μέλας
Ὄμβρος χαλάζης αἵματος ἐτέγγετο.
Τάδ' ἐκ δυεῖν ἔῤῥωγεν οὐ μόνου κακά·
Ἀλλ' ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συμμιγῆ κακά.
Ὁ πρὶν παλαιὸς δ' ὄλβος ἦν πάροιθε μὲν
Ὄλβος δικαίως, νῦν δὲ τῇδε θ' ἡμέρᾳ
Στεναγμὸς, ἄτη, θάνατος, αἰσχύνη· κακῶν
Ὅσ' ἐστὶ πάντων ὀνόματ' οὐδέν ἐστ' ἀπόν ——

ΧΟ. Νῦν δ' ἔσθ' ὁ τλήμων ἐν τίνι σχολῇ κακοῦ;

ΑΓ. Βοᾷ διοίγειν κλεῖθρα, καὶ δηλοῦν τινα
Τοῖς πᾶσι Καδμείοισι τὸν πατροκτόνον,
Τὸν μητρός. αὐδῶν ἀνόσι', οὐδὲ ῥητά μοι.

V. 1302. Forte αἱματός' metri causa

Et se exiturum hac terra, ait, neque amplius
In ædibus mansurum ita devotum, ut se ipse devoverit.
Auxilio utique & ductore aliquo
Indiget: nam hic morbus major est, quàm ut ferri possit.
Ostendet verò ipse tibi, nam fores
Aperiuntur, & spectaculum statim videbis
Tale, quod vel hostem ad misericordiam commovere queat.

ANAPÆSTI.

CHO. O tristem aspectu calamitatem!
O tristissimum spectaculum ex omnibus, quæ ego
Unquam vidi. Quis te O miser
Corripuit furor? quæ in te irruit
Adversa fortuna, quæ majora maximis mala
Ad tuam infelicitatem accumulavit?
Heu heu te infelicem! Sed neque aspicere
Te possum, cùm multa quærere cupiam,
Multa audire, multa item dicere;
Ita me perturbat tua calamitas.

OED. Heu, heu!
Væ mihi misero, ubinam
Sum infelix? quò mihi vox
Dispergitur, impetu sublata?
O fortuna quonam abiisti?

CHO. Abiit in eventum tristem, nec auditu, nec visu facilem.

PERICOMMATA. *Strophe* 1.

OED. O tenebræ, & caligo abominabilis,
Opprimens, infanda,
Invicta, & infinita! Hei mihi,
Hei mihi iterum,
Quam sævus me subiit simul
Stimulus furoris, & memoria malorum!

SYSTEMA 1.

CHO. Et quidem nihil mirum est in tantis ærumnis

Dupli-

Ὡς ἐκ χθονὸς ῥίψων ἑαυτὸν, οὐδ' ἔτι
Μενῶν δόμοις ἀραῖος ὡς ἠράσατο.
Ῥώμης γε μέντοι καὶ προηγητοῦ τινὸς
Δεῖται· τὸ γὰρ νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν.
Δείξει δὲ καὶ σοί· κλεῖθρα γὰρ πυλῶν τάδε
Διοίγεται· θέαμα δ' εἰσόψει τάχα
Τοιοῦτον, οἷον καὶ στυγοῦντ' ἐποικτίσαι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ΧΟ. Ὦ δεινὸν ἰδεῖν πάθος ἀνθρώποις,
Ὦ δεινότατον πάντων ὅσ' ἐγὼ
Προσέκυρσ' ἤδη· τίς σ' ὦ τλῆμον
Προσέβη μανία; τίς ὁ πηδήσας
Δαίμων μείζονα τῶν μηκίστων
Πρὸς τῇ σῇ δυσδαίμονι μοίρᾳ;
Φεῦ, φεῦ, δύσταν'· ἀλλ' οὐδ' ἐσιδεῖν
Δύναμαί σε θέλων πόλλ' ἀνερέσθαι,
Πολλὰ πυθέσθαι, πολλὰ δ' ἀθρῆσαι·
Τοίαν φρίκην παρέχεις μοι——

ΟΙ. Αἶ αἶ αἶ αἶ.
Φεῦ, φεῦ, δύστανος ἐγώ· ποῖ γᾶς
Φέρομαι τλάμων; πᾶ μοι φθογγὰ
Διαπέταται φοράδην;
Ὦ δαίμον, ἵν' ἐξήλου;

ΧΟ. Ἐς δεινὸν, οὐδ' ἀκουστὸν, οὐδ' ἐπόψιμον.——

ΠΕΡΙΚΟΜΜΑΤΑ. Στροφὴ ά.

ΟΙ. Ἰὼ σκότου νέφος ἐμὸν
Ἀπότροπον ἐπιπλόμενον,
Ἄφατον ἀδάμαστόν τε
Καὶ δυσούριστον· οἴ μοι,
Οἴ μοι μάλ' αὖθις· οἷον εἰσέδυ μ' ἅμα
Κέντρων τε τῶνδ' οἴστρημα, καὶ μνήμη κακῶν.——

ΣΥΣΤΗΜΑ ά.

ΧΟ. Καὶ θαῦμά γ' οὐδὲν ἐν τοσούτοις πήμασι

V. 1342. al. τόσοισδε.

Dupliciter te lugere, & duplicibus malis angi.

ANTISTROPHE 1.

OED. O amice, tu quidem meus
Curator adhuc esse perseveras: 1345
Adhuc ades mihi,
Et cæcum curas: Heu, heu,
Non enim me fallis, sed bene novi
Tuam vocem, etsi lumine privatus.

ANTISYSTEMA 1.

CHO. Heu, quàm crudeliter sæviisti: quomodo potuisti sic
Affligere oculos? quis te incitavit Deorum? 1351

STROPHE 2.

OED. Apollo ista, ô amici, Apollo mala confecit
Et hasce meas miserias: sed oculos manu sua percussit
Nemo, præterquam ego ipse.
Qu d enim attinebat me videre, 1355
Cui nihil non tristissimum quod viderem erat?

SYSTEMA 2.

CHO. Est ita ut dicis.

STROPHE 3.

OED. Quid mihi quod videre,
Amare, aut alloqui,
Aut cum voluptate audiri possim, restat amici? 1360
Ejicite extorrem quàm primum me
O amici, consceleratum valde,
Et maximè execrabilem, atque etiam
Diis & omnibus hominibus invisissimum.

SYSTEMA 3.

CHO. Infelix ob istum animum & calamitatem pariter.
Utinam te nunquam cognovissem? 1366

ANTISTROPHE 3.

OED. Pereat, quicunque is fuit, qui à pedibus meis

Sæva

Διπλᾶ σε πενθεῖν, καὶ διπλᾶ φέρειν κακά.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ α΄.

ΟΙ. Ἰὼ φίλος, σὺ μὲν ἐμὸς
Ἐπίπολος ἔτι μόνιμος.
Σὺ γὰρ ὑπομένεις τόν γε
Τυφλὸν κηδεύων· φεῦ φεῦ.
Οὐ γάρ με λήθεις, ἀλλὰ γινώσκω σαφῶς,
Καίπερ σκοτεινὸς, τήν γε σὴν αὐδὴν ὅμως.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ α΄.

ΧΟ. Ὦ δεινὰ δράσας, πῶς ἔτλης τοιαῦτα σὰς
Ὄψεις μαρᾶναι; τίς σ' ἐπῆρε δαιμόνων; ——

ΣΤΡΟΦΗ β΄.

ΟΙ. Ἀπόλλων τάδ' ἦν, Ἀπόλλων, φίλοι,
Ὁ κακὰ τελῶν τάδ' ἐμὰ πάθεα.
Ἔπαισε δ' αὐτόχειρ νιν οὔτις, ἀλλ' ἐγὼ
Τλήμων· τί γὰρ ἔδει μ' ὁρᾶν,
Ὅτῳ γ' ὁρῶντι, μηδὲν ἦν ἰδεῖν γλυκύ; ——

ΣΥΣΤΗΜΑ β΄.

ΧΟ. Ἦν ταῦθ', ὅπωσπερ καὶ σὺ φής.

ΣΤΡΟΦΗ γ΄.

ΟΙ. Τί δῆτ' ἐμοὶ βλεπτὸν ἢ
Στερκτὸν ἢ προσήγορον
Ἔτ' ἔστ' ἀκούειν ἡδονᾷ, φίλοι;
Ἀπάγετ' ἐκτόπιον ὅτι τάχιστά με
Ἀπάγετ' ὦ φίλοι, τὸν ὄλεθρον μέγαν,
Τὸν καταρατότατον, ἔτι δέ γε καὶ
Θεοῖς ἐχθρότατον βροτῶν. ——

ΣΥΣΤΗΜΑ γ΄.

ΧΟ. Δείλαιε τοῦ νοῦ, τῆς τε συμφορᾶς ἴσον,
Ὡς σ' ἠθέλησα μηδ' ἀναγνῶναί ποτ' ἄν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ β΄.

ΟΙ. Ὄλοιθ' ὅστις ἦν ὃς ἀγρίας πέδας

Ἐπι-

Sæva vincula in sylvestribus pascuis solvit, & à morte me
Liberavit, ac servavit: nihil ille mihi gratum
Fecit: tunc enim cum minore poteram
Et amicorum, & meo dolore mori.

ANTISYSTEMA 2.

Cho. Idem & ego optarim.

ANTISTROPHE 1.

OEd. Tunc neque patrem interfecissem,
Nec matrem duxissem uxorem.
Nunc verò & ipse miser sum,
Et contaminatorum filius,
Et ex qua natus sum, ex eadem filios suscepi.
Denique si quod unquam atrox malum fuit,
Id sortitus est OEdipus.

ANTISYSTEMA 3.

Cho. Non video quomodo te dicam bene consuluisse,
Cui melius erat non vivere, quàm cæcum vivere.

IAMBI.

OEd. Quod hæc si non optimè facta sint,
Ne me doceas, neque consulas amplius.
Quibus enim oculis ego unquam aspicerem
Patrem meum apud inferos,
Aut miseram matrem? quorum duorum morte
Atrociora à me facta sunt facinora.
Sed liberorum aspectus dulcis erat
Accrescentium, ut & aspiciendi voluptas accresceret mihi:
Non utique oculis meis aspicere possem
Hanc urbem, vel turres, vel Deorum
Simulacra, quibus infelicissimus ego
Vir in hac urbe honestissimè enutritus
Me ipsum privavi, facto decreto,
Ut omnes pellerent impium illum, & à Diis ipsis

Pollu-

Ἐπιποδίας μ' ἀπό τε φόνε
Ἔρρυτο κἀνέσωσεν, ἐδὲν εἰς χάριν
Πράσσων· τότε γὰρ ἂν θανὼν
Οὐκ ἦν φίλοισιν ἐδ' ἐμοὶ τοσόνδ' ἄχθος.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ β'.

ΧΟ. Θέλοντι κἀμοὶ τῦτ' ἂν ἦν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ γ'.

ΟΙ. Οὔκεν πατρός γ' ἂν φονεὺς
Ἦλθον, ἐδὲ νυμφίος
Βροτοῖς ἐκλήθην ὧν ἔφυν ἄπο.
Νῦν δ' ἄθλιος μὲν εἰμ', ἀνοσίων δὲ παῖς,
Ὁμογενὴς δ' ἀφ' ὧν αὐτός γ' ἔφυν τάλας.
Εἰ δέ τι πρεσβύτερον ἔφυ κακῦ
Κακὸν, ἔλαχ' Οἰδίπες.

ΑΝΤΙΣΥΣΤΗΜΑ γ'.

ΧΟ. Οὐκ οἶδ' ὅπως σε φῶ βεβυλεῦσθαι καλῶς.
Κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὢν, ἢ ζῶν τυφλός. —

ΙΑΜΒΟΙ.

ΟΙ. Ὡς μὲν τάδ' ἐχ' ὧδ' ἔστ' ἄριστ' εἰργασμένα,
Μή μ' ἐκδίδασκε, μηδὲ συμβέλευ' ἔτι.
Ἐγὼ γὰρ ἐκ οἶδ' ὄμμασιν ποίοις βλέπων
Πατέρα ποτ' ἂν προσεῖδον εἰς ᾅδε μολὼν,
Οὐδ' αὖ τάλαιναν μητέρ', οἷν ἐμοὶ δυοῖν
Ἔργ' ἐστὶ κρείσσον' ἀγχόνης εἰργασμένα.
Ἀλλ' ἡ τέκνων δῆτ' ὄψις ἦν ἐφίμερος,
Βλαστῦσ' ὅπως ἔβλαστε προσλεύσσειν ἐμοί·
Οὐ δῆτα, τοῖς γ' ἐμοῖσιν ὀφθαλμοῖς ποτὲ,
Οὐδ' ἄστυ γ' ἐδὲ πύργος, ἐδὲ δαιμόνων
Ἀγάλμαθ' ἱερὰ, τῶν ὁ παντλήμων ἐγὼ
Κάλλιστ' ἀνὴρ εἷς ἔν γε ταῖς Θήβαις τραφεὶς,
Ἀπεστέρησ' ἐμαυτὸν, αὐτὸς ἐννέπων
Ὠθεῖν ἅπαντας τὸν ἀσεβῆ, τὸν ἐκ Θεῶν

Φανέντ'

Pollutum judicatum, & à genere Laii.
Hoc ego dedecus meum cùm oſtenderim,
Rectisne oculis hoſce intueri poteram?
Minime. Sed ſi aliquod etiam auditus
Et aurium ſeptum eſſet, non poſſem facere
Quin & ab ea parte obſtruerem infelix corpus,
Ut eſſem pariter oculis & auribus captus.
Nam ſenſu carere in malis ſolatium eſt.
O Cithæron, quare me accepiſti, & quare acceptum
Non ſtatim interfeciſti? ut nunquam palam fieret
Hominibus, unde natus eſſem.
O Polybe & Corinthe, & patria
Falſo credita domus, quale me
Sub pulchra ſpecie purulentum malum enutriiſtis?
Nunc enim & ipſe malus, & ex malis ortus deprehendor.
O via in trivium diviſa, & umbroſæ ſylvæ,
Arbuſtumque, & anguſtus in trivio locus,
Quæ ſanguinem à manibus meis
Paternum bibiſtis, an adhuc meminiſtis, qualia
Facinora ibi fecerim, & inde huc veniens
Quæ perpetrarim? O nuptiæ, nuptiæ,
Genuiſtis nos, & poſtquam genuiſtis, rurſum
Remittitis idem ſemen, atque exhibuiſtis
Patres, fratres, liberos, ſanguinem cognatum,
Sponſas, uxores, matréſque, & quæ
Turpiſſima inter homines cenſentur.
Sed neque pulchrum eſt dicere ea quæ factu turpia ſunt.
Quam primum, per Deum, me alicubi
Vel occultate, vel occidite, vel in mare
Abjicite, ubi non amplius aſpiciatis.
Ite, injicite manus in virum infelicem.
Obtemperate, ne revereamini: nam mea mala

Præter

Φανέντ' ἄναγνον, καὶ γένους τοῦ Λαΐου.
Τοιάνδ' ἐγὼ κηλῖδα μηνύσας ἐμὴν,
Ὀρθοῖς ἔμελλον ὄμμασιν τούτους ὁρᾶν;
Ἥκιστά γ'· ἀλλ' εἰ τῆς ἀκουούσης ἔτ' ἦν
Πηγῆς δι' ὤτων φραγμὸς, οὐκ ἂν ἐσχόμην
Τὸ μὴ 'ποκλεῖσαι τοὐμὸν ἄθλιον δέμας,
Ἵν' ἦν τυφλός τε καὶ κλύων μηδέν· τὸ γὰρ
Τὴν φροντίδ' ἔξω τῶν κακῶν οἰκεῖν, γλυκύ.
Ἰὼ Κιθαιρὼν, τί μ' ἐδέχου; τί μ' οὐ λαβὼν
Ἔκτεινας εὐθύς; ὡς ἔδειξα μήποτε
Ἐμαυτὸν ἀνθρώποισιν ἔνθεν ἦν γεγώς.
Ὦ Πόλυβε, καὶ Κόρινθε, καὶ τὰ πάτρια
Λόγῳ παλαιὰ δώμαθ', οἷόν ἆρά με
Κάλλος κακῶν ὕπουλον ἐξεθρέψατε.
Νῦν γὰρ κακός τ' ὢν κἀκ κακῶν εὑρίσκομαι.
Ὦ τρεῖς κέλευθοι, καὶ κεκρυμμένη νάπη,
Δρυμός τε καὶ στενωπὸς ἐν τριπλαῖς ὁδοῖς,
Αἳ τοὐμὸν αἷμα τῶν ἐμῶν χειρῶν ἄπο
Ἐπίετε πατρὸς, ἆρά μου μέμνησθ' ἔτι,
Οἷ' ἔργα δράσας ὑμῖν, εἶτα δεῦρ' ἰὼν
Ὁποῖ' ἔπρασσον αὖθις; ὦ γάμοι, γάμοι,
Ἐφύσαθ' ἡμᾶς, καὶ φυτεύσαντες, πάλιν
Ἀνεῖτε ταυτὸν σπέρμα, κἀπεδείξατε
Πατέρας, ἀδελφοὺς, παῖδας, αἷμ' ἐμφύλιον,
Νύμφας, γυναῖκας, μητέρας τε, χὠπόσα
Αἴσχιστ' ἐν ἀνθρώποισιν ἔργα γίνεται.
Ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἔσθ' ἃ μηδὲ δρᾶν καλόν.
Ὅπως τάχιστα πρὸς θεῶν ἔξω μέ που
Καλύψατ', ἢ φονεύσατ', ἢ θαλάσσιον
Ἐκρίψατ' ἔνθα μήποτ' εἰσόψεσθ' ἔτι.
Ἴτ' ἀξιώσατ' ἀνδρὸς ἀθλίου θιγεῖν.
Πείθεσθε, μὴ δείσητε· τἀμὰ γὰρ κακὰ

Οὐδεὶς

Præter me nemo alius ferre poteſt.
CHO. Sed Creon adeſt in tempore, qui de his quæ petis
Commodè & ſtatuere poteſt, & rem exequi:
Nam ille pro te ſolus jam hujus terræ cuſtos relictus eſt.
OED. Hei mihi, quid jam dicemus adhuc?
Quæ mihi apud illum juſta fides eſſe poteſt?
Quando jam ante erga eum omnino injuſtus inventus ſum.
CRE. Non huc veni, te ut derideam,
Aut inſultem tuis malis.
Sed ſi genus humanum non curatis, ſaltem
Omnia depaſcentem flammam
Solis reveremini, qui tale piaculum
Detexit, atque oſtendit, quod neque terra,
Nec imber cœleſtis, neque hæc ipſa lux feret.
Sed quàm primum intra domum hunc auferte.
Nam cognatos ſanguine maximè cognatorum mala
Solos videre ac cognoſcere decet.
OED. Per Deum, quando meam de te opinionem feſelliſti,
Et vir optimus veniſti ad me ſceleratiſſimum hominem,
Obtempera mihi: nam quod ad te attinet, non ad me, dicam.
CRE. Quid eſt quod à me ita enixe petis?
OED. Ejice me ex hac terra quàm primum, ut ſim ubi
Neminem hominum alloqui poſſim.
CRE. Feciſſem hoc utique, quod ſcias, niſi prius
A Deo quærere libuiſſet quid ſit faciendum.
OED. Sed illius omnino jam patefactum eſt oraculum,
Ut parricida & impius ego perdar.
CRE. Ita hæc dicta ſunt: attamen ut præſens eſt
Rerum ſtatus, melius eſt quærere, quid ſit faciendum.
OED. Itane de infelici homine Deum conſulere decretum eſt?
CRE. Tua enim fortuna facit ut Deo credatur.
OED. Tibi vero mando, teque adhortor,

Ut

Οὐδεὶς οἷός τε πλὴν ἐμοῦ φέρειν βροτῶν.——
ΚΟ. Ἀλλ' ὧν ἐπαιτεῖς, ἐς δέον πάρεσθ' ὅδε
Κρέων, τὸ πράσσειν καὶ τὸ βουλεύειν· ἐπεὶ
Χώρας λέλειπται μοῦνος ἀντὶ σοῦ φύλαξ.——
ΟΙ. Οἴμοι τί δῆτα λέξομεν πρὸς τόνδ' ἔπος;
Τίς μοι φανεῖται πίστις ἔνδικος; τὰ γὰρ
Πάρος πρὸς αὐτὸν πάντ' ἐφηύρημαι κακός.
ΧΡ. Οὐχ ὡς γελαστής, Οἰδίπους, ἐλήλυθα,
Οὔθ' ὡς ὀνειδιῶν τι τῶν πάρος κακῶν.
Ἀλλ' εἰ τὰ θνητῶν μὴ καταισχύνεσθ' ἔτι
Γένεθλα, τὴν γοῦν πάντα βόσκουσαν φλόγα
Αἰδεῖσθ' ἄνακτος Ἡλίου, τοιόνδ' ἄγος
Ἀκάλυπτον οὕτω δεικνύναι, τὸ μήτε γῆ,
Μήτ' ὄμβρος ἱερὸς, μήτε φῶς προσδέξεται.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐς οἶκον ἐσκομίζετε.
Τοῖς ἐν γένει γὰρ τὰ 'γγενῆ μάλισθ' ὁρᾶν
Μόνοις τ' ἀκούειν εὐσεβῶς ἔχει κακά.——
ΟΙ. Πρὸς θεῶν, ἐπείπερ ἐλπίδος μ' ἀπέσπασας
Ἄριστος ἐλθὼν πρὸς κάκιστον ἄνδρ' ἐμὲ,
Πιθοῦ τί μοι· πρὸς σοῦ γὰρ, οὐδ' ἐμοῦ, φράσω.
ΚΡ. Καὶ τοῦ με χρείας ὧδε λιπαρεῖς τυχεῖν;
ΟΙ. Ῥίψον με γῆς ἐκ τῆσδ' ὅσον τάχισθ' ὅπου
Θνητῶν φανοῦμαι μηδενὸς προσήγορος.
ΚΡ. Ἔδρασ' ἂν (εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἂν) εἰ μὴ τοῦ Θεοῦ
Πρώτιστ' ἔχρῃζον ἐκμαθεῖν τί πρακτέον.
ΟΙ. Ἀλλ' ἥ γ' ἐκείνου πᾶσ' ἐδηλώθη φάτις,
Τὸν πατροφόντην τὸν ἀσεβῆ μ' ἀπολλύναι.
ΚΡ. Οὕτως ἐλέχθη ταῦθ'· ὅμως δ' ἵν' ἕσταμεν
Χρείας, ἄμεινον ἐκμαθεῖν τί δραστέον.
ΟΙ. Οὕτως ἄρ' ἀνδρὸς ἀθλίου πεύσεσθ' ὕπερ;
ΚΡ. Καὶ γὰρ σὺ νῦν τ' ἂν τῷ Θεῷ πίστιν φέροις.
ΟΙ. Καὶ σοί γ' ἐπισκήπτω τε, καὶ προστρέψομαι,

Τῆς

Ut eam, quæ domi jacet, ſepeliri cures.
Decet enim te tuis hoc officium præſtare.
Me vero non eſt ut poſtulet hæc urbs
Patria, viventem habere civem:
Sed ſine me habitare in montibus, quo loco dicitur
Meus Cithæron, quem mater mihi
Et pater conſtituerunt viventes proprium ſepulchrum:
Ut ſicut illi morti me deſtinaverunt, moriar.
Nam hoc ſatis certo ſcio, me neque morbo,
Nec alio modo interire potuiſſe: non enim unquam
A morte liberatus eſſem, ſi non ad aliquod magnum malum.
Sed noſtra quidem fortuna eo quo vadit eat.
Liberorum verò meorum, qui mares ſunt, eorum ne mihi Creon
Curam ſubjice, viri ſunt: quibus non exiſtimo
Quidquam defuturum eſſe ad vitam, ubicunque fuerint.
Meas vero miſeras & miſerabiles virgines,
Quibus cibus mea de menſa nunquam defuit,
Cum ego abeſſem, verum quæcunque ego
Attingebam, eorum & illæ participes ſemper fuerunt;
Eas tuæ commendo fidei: & præcipuè te oro, ut manibus
Illas attingere me ita ſinas, ac deplorare mala.
Vade O Rex,
Vade fili optimorum parentum: nam ſi manibus attigero,
Putabo me illas tenere, ut cùm viderem.
Quid dico?
Nunquid audio charas filias,
Lachrymantes, & miſertus Creon
Ad me miſit amantiſſima pignora ex liberis meis?
Quid inquam dico?
CRE. Recte dicis: nam ego, qui hæc tibi præbeo, adſum,
Cognito deſiderio tuo, quo jampridem teneris.
OED. Sis felix, & te ob hanc viam
Deus melius cuſtodiat quàm me.

O

Τῆς μὲν κατ' οἴκους αὐτὸς ὃν θέλεις τάφον
Θοῦ. (καὶ γὰρ ὀρθῶς τῶν γε σῶν τελεῖς ὕπερ)
Ἐμοῦ δὲ μή ποτ' ἀξιωθήτω τόδε
Πατρῷον ἄστυ ζῶντος οἰκητοῦ τυχεῖν·
Ἀλλ' ἔα με ναίειν ὄρεσιν ἔνθα κλῄζεται
Οὑμὸς Κιθαιρὼν οὗτος, ὃν μήτηρ τέ μοι
Πατήρ τ' ἐθέσθην ζῶντε κύριον τάφον.
Ἵν' ἐξ ἐκείνων οἵ μ' ἀπωλλύτην θάνω.
Καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα, μήτε μ' ἂν νόσον,
Μήτ' ἄλλο πέρσαι μηδέν· οὐ γὰρ ἄν ποτε
Θνήσκων ἐσώθην, μὴ 'πι τῷ δεινῷ κακῷ.
Ἀλλ' ἡ μὲν ἡμῶν μοῖρ', ὅπηπερ εἶσ', ἴτω.
Παίδων δὲ τῶν μὲν ἀρρένων μή μοι Κρέων
Πρόσθη μέριμναν· ἄνδρες εἰσὶν· ὥστε μὴ
Σπάνιν ποτὲ σχεῖν, ἔνθ' ἂν ὦσι, τοῦ βίου.
Ταῖν δ' ἀθλίαιν οἰκτραῖν τε παρθένοιν ἐμαῖν,
Αἷν οὔποθ' ἡ 'μὴ χωρὶς ἐστάθη βορᾶς
Τράπεζ' ἄνευ τοῦδ' ἀνδρός· ἀλλ' ὅσων ἐγὼ
Ψαύοιμι, πάντων τῶνδ' ἀεὶ μετειχέτην·
Αἷν μοι μέλεσθαι, καὶ μάλιστα μὲν χεροῖν
Ψαῦσαί μ' ἔασον, κἀποκλαύσασθαι κακά.
Ἴθ' ὦ 'ναξ.
Ἴθ' ὦ γονῇ γενναῖε· χερσὶ δ' ἂν θιγὼν,
Δοκοῖμ' ἔχειν σφᾶς, ὥσπερ ἡνίκ' ἔβλεπον.
Τί φημι;
Οὐ δὴ κλύω που πρὸς θεῶν τοῖν μοι φίλοιν
Δακρυρροούντοιν; καί μ' ἐποικτείρας Κρέων,
Ἔπεμψέ μοι τὰ φίλτατ' ἐγγόνοιν ἐμοῖν;
Λέγω τι; ——

ΚΡ. Λέγεις· ἐγὼ γάρ εἰμ' ὁ πορσύνας τάδε,
Γνοὺς τὴν παροῦσαν τέρψιν, ἧς εἶχες πάλαι.

ΟΙ. Ἀλλ' εὐτυχοίης, καί σε τῆσδε τῆς ὁδοῦ
Δαίμων ἄμεινον ἢ 'μὲ φρουρήσας τύχοι.

Ὦ

O filiæ ubinam estis? huc adeste, accedite
Ad has fratris vestri manus,
Quæ genitoris vestri oculos antea lucentes,
Sic, ut nunc sunt, affecerunt.
Quàm ego vobis O filiæ re neque visa nec cognita
Prodii pater ex ea, qua ipse natus sum.
Vos deploro, nam videre non possum,
Expendens quam tristem posthac vitam
Apud homines acturæ sitis.
Ad quos enim civium congressus,
Ad quæ festa ibitis, unde non pro spectandi voluptate
Cum lachrymis domum reversuræ sitis?
Et ubi jam tempus nuptiis maturum aderit,
Quis ille erit, qui ita volet abjicere liberos,
Ut talia probra suscepturus sit, qualia meis
Vestrisque parentibus incumbunt dedecora?
Quid enim mali abest? Patrem pater vester
Occidit, ex matre liberos suscepit,
Unde ipse natus est, & ex iisdem
Sustulit vos, ex quibus ipse prognatus est.
Hæc vobis per probrum objicientur. Quis igitur vos ducere volet?
Non erit, O filiæ. Sed vos
Steriles innuptasque contabescere oportebit.
Tu vero, O fili Menœcei, quoniam solus pater
His relictus es, nos enim qui genuimus
Ambo periimus, ne istas neglectas patiaris,
Mendicas, absque viris, cognatas huc illuc errantes,
Neve meis ærumnis eas æquaveris,
Sed miserere earum. Quæ sit harum ætas vides,
Et ab omnibus destitutas esse vides, præterquam quod ad te attinet:
Annue, O generose, manumque porrige.
Vobis autem, O filiæ, si per ætatem intelligere possetis,
Multa præcepta traderem: nunc vero precamini Deum,

Ut

Ὦ τέκνα, ποῦ ποτ' ἐστέ; δεῦρ' ἴτ', ἔλθετε
Ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας,
Αἳ τοῦ φυτουργοῦ πατρὸς ὑμῖν ὧδ' ὁρᾷν
Τὰ πρόσθε λαμπρὰ προυξένησαν ὄμματα.
Ὃς ὑμὶν ὦ τέκν', οὔθ' ὁρῶν, οὔθ' ἱστορῶν,
Πατὴρ ἐφάνθην ἔνθεν αὐτὸς ἠρόθην·
Καὶ σφὼ δακρύω· προσβλέπειν γὰρ οὐ σθένω,
Νοούμενος τὰ λοιπὰ τοῦ πικροῦ βίου,
Οἷον βιῶναι σφὼ πρὸς ἀνθρώπων χρεών.
Ποίας γὰρ ἀστῶν ἥξετ' εἰς ὁμιλίας;
Ποίας δ' ἑορτάς, ἔνθεν οὐ κεκλαυμέναι
Πρὸς οἶκον ἵξεσθ' ἀντὶ τῆς θεωρίας;
Ἀλλ' ἡνίκ' ἂν δὴ πρὸς γάμων ἵκητ' ἀκμάς,
Τίς οὗτος ἔσται; τίς παραρρίψει τέκνα,
Τοιαῦτ' ὀνείδη λαμβάνων, ἃ τοῖς ἐμοῖς
Γονεῦσιν ἔσται σφῷν δ' ὁμοῦ δηλήματα;
Τί γὰρ κακῶν ἄπεστι; τὸν πατέρα πατὴρ
Ὑμῶν ἔπεφνε· τὴν τεκοῦσαν ἤροσεν,
Ὅθεν περ αὐτὸς ἐσπάρη, κἀκ τῶν ἴσων
Ἐκτήσαθ' ὑμᾶς, ὧνπερ αὐτὸς ἐξέφυ.
Τοιαῦτ' ὀνειδιεῖσθε· κᾆτα τίς γαμεῖ;
Οὐκ ἔστιν οὐδεὶς ὦ τέκν'· ἀλλὰ δηλαδὴ
Χέρσους φθαρῆναι κἀγάμους ὑμᾶς χρεών.
Ὦ παῖ Μενοικέως, ἀλλ' ἐπεὶ μόνος πατὴρ
Ταύταιν λέλειψαι, (νὼ γὰρ, ὣ φυτεύσαμεν,
Ὀλώλαμεν δύ' ὄντε) μή σφε παρίδῃς
Πτωχὰς, ἀνάνδρους, ἐγγενεῖς, ἀλωμένας.
Μηδ' ἐξισώσῃς τάσδε τοῖς ἐμοῖς κακοῖς·
Ἀλλ' οἴκτισον σφᾶς, ὧδε τηλικάσδ' ὁρῶν,
Πάντων ἐρήμους πλὴν ὅσον τὸ σὸν μέρος.
Ξύννευσον ὦ γενναῖε σῇ ψαύσας χερί.
Σφῷν δ' ὦ τέκν', εἰ μὲν εἰχέτην ἤδη φρένας,
Πόλλ' ἂν παρῄνουν· νῦν δὲ τοῦτ' εὔχεσθέ μοι,

V. 1508. al. σφῶιν.

Οὐ

Ut vitam, quæ vobis semper vivenda erit, meliorem
Quam qualem pater exegit, concedat.

TROCHÆI.

CRE. Satis est. Nam quò te luctus abripit? Sed huc intra tectum vade.
OED. Obtemperandum est, etsi nihil jucundum est.
CRE. Omnia tempestiva pulchra sunt.
OED. Scis quid nunc velim?
CRE. Ubi ex te dicente audiero, tunc sciam.
OED. Ut me ab ædibus hujus terræ releges.
CRE. Hoc à me petis, quod Dei donum est.
OED. Sed diis sum maximè invisus.
CRE. Consequeris igitur id statim.
OED. Affirmasne hoc?
CRE. Quod non sentio, non soleo dicere.
OED. Aufer nunc me ex hoc loco.
CRE. Abi jam, & liberos dimitte.
OED. Nequaquam has avellas à me.
CRE. Ne cupias omnia obtinere.
Nam quæ hactenus obtinuisti, ea te non per totam vitam secuta sunt.
CHO. O patriæ meæ Thebanæ terræ cives, videtis, OEdipus iste,
Qui inclyta Sphingis ænigmata solvebat, & præstantissimus vir erat,
Qui non favorem civium, nec fortunas respiciebat,
In quantam tempestatem horrendæ calamitatis inciderit!
Quamobrem tu qui mortalis es, supremum illum diem specta,
Et memineris, ne quem unquam beatum prædices, priusquam
Extremam vitæ metam absque calamitate transierit.

FINIS VOLUMINIS PRIMI.

Οὐ καιρὸς αἰεὶ ζῆν, βίου δὲ λῴονος
Ὑμᾶς κυρῆσαι τοῦ φυτεύσαντος πατρός.——

ΤΡΟΧΑΙΟΙ.

ΚΡ. Ἅλις ἵν᾽ ἐξήκεις δακρύων· ἀλλ᾽ ἴθι στέγης ἔσω.
ΟΙ. Πειστέον, κεἰ μηδὲν ἡδύ.
ΚΡ. Πάντα γὰρ καιρῷ καλά.
ΟΙ. Οἶσθ᾽ ἐφ᾽ οἷς οὖν εἶμι;
ΚΡ. Λέξεις, καὶ τότ᾽ εἴσομαι κλύων.
ΟΙ. Γῆς μ᾽ ὅπως πέμψεις ἄποικον.
ΚΡ. Τοῦ Θεοῦ μ᾽ αἰτεῖς δόσιν.
ΟΙ. Ἀλλὰ θεοῖς γ᾽ ἔχθιστος ἥκω.
ΚΡ. Τοιγαροῦν τεύξῃ τάχα.
ΟΙ. Φῂς τάδ᾽ οὖν;
ΚΡ. Ἃ μὴ φρονῶ γὰρ, οὐ φιλῶ λέγειν μάτην.
ΟΙ. Ἄπαγέ νῦν μ᾽ ἐντεῦθεν ἤδη.
ΚΡ. Στεῖχέ νυν, τέκνων δ᾽ ἀφοῦ.
ΟΙ. Μηδαμῶς ταύτας γ᾽ ἕλῃ μου.
ΚΡ. Πάντα μὴ βούλου κρατεῖν.
Καὶ γὰρ ἃ ᾽κράτησας, οὔ σοι τῷ βίῳ ξυνέσπετο.
ΧΟ. Ὦ πάτρας Θήβης ἔνοικοι λεύσσετ᾽, Οἰδίπους ὅδε,
Ὃς τὰ κλείν᾽ αἰνίγματ᾽ ᾔδει, καὶ κράτιστος ἦν ἀνήρ,
Ὅστις οὐ ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις ἐπιβλέπων,
Εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς συμφορᾶς ἐλήλυθεν·
Ὥστε, θνητὸν ὄντ᾽, ἐκείνην τὴν τελευταίαν ἰδεῖν
Ἡμέραν ἐπισκοποῦντα, μηδέν᾽ ὀλβίζειν, πρὶν ἂν
Τέρμα τοῦ βίου περάσῃ, μηδὲν ἀλγεινὸν παθών.

V. 1531. Potius νῦν.

ΤΕΛΟΣ.